

Fauna Groenlandica systematice sistens animalia Groenlandiae occidentalis hactenus indagata, quoad nomen specificum, triviale, vernaculumque : synonyma auctorum plurium, descriptionem, locum, victum, generationem, mores, usum, capturamque singuli, prout detegendi occasio fuit maximaque parte secundum proprias observationes / Othonis Fabricii.

Contributors

Fabricius, Otto, 1744-1822.

Publication/Creation

Hafniae ; Lipsiae : Impensis Ioannis Gottlob Rothe ..., 1780.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/ba859pj6>

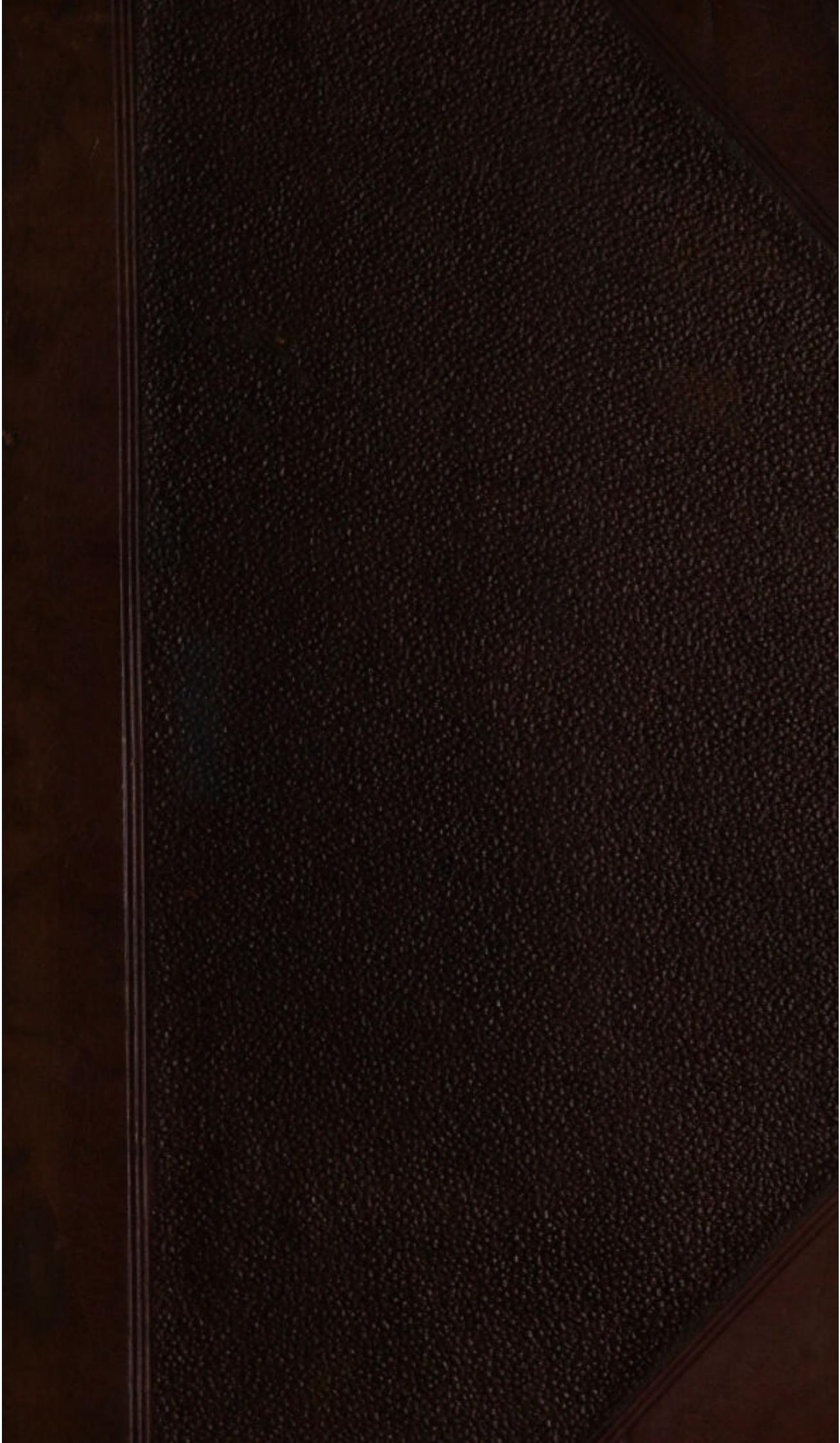
License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

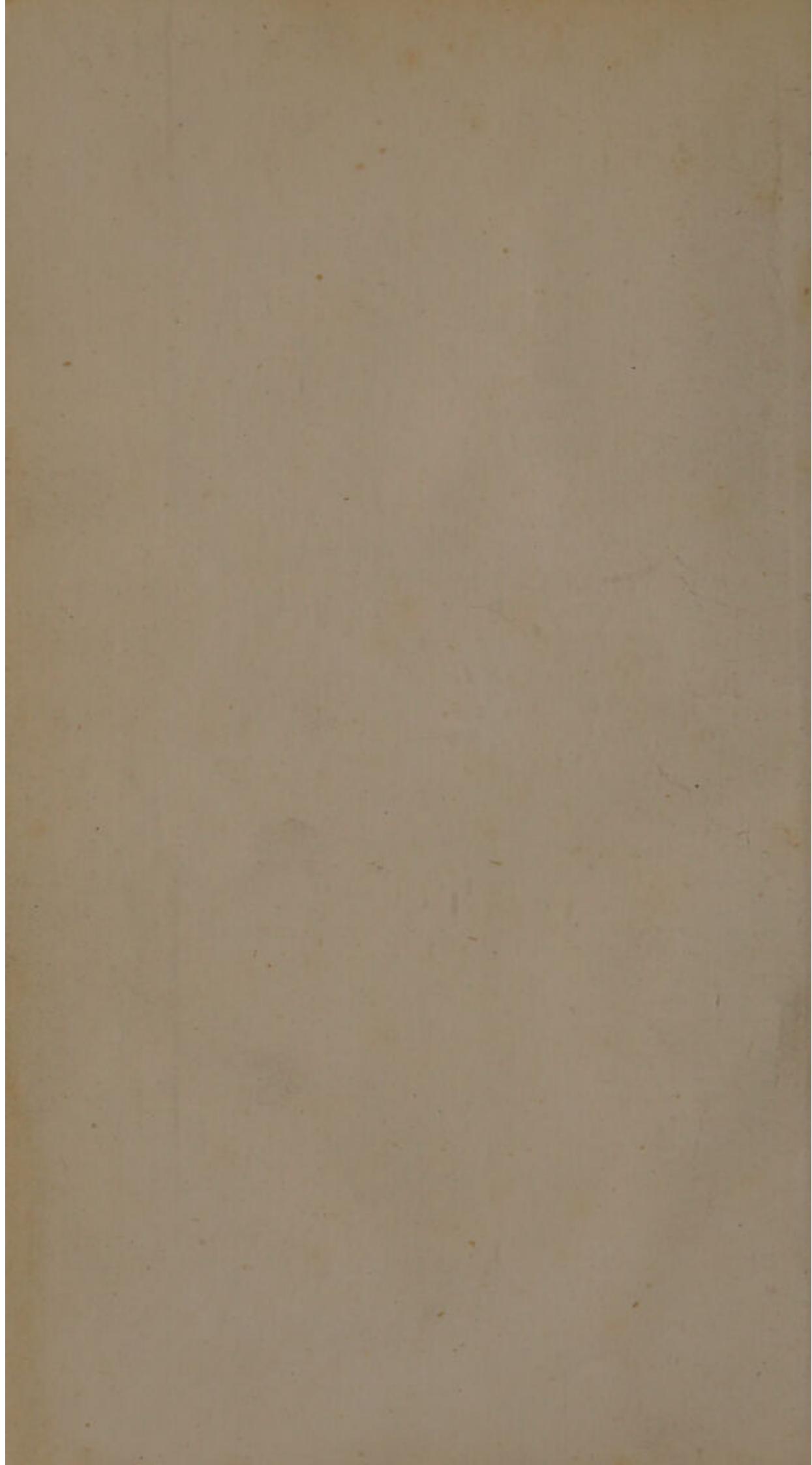
22,090/B

22,090
B

H. C. H.
Naturalist
Mus. Dirige
1875

21. B. 4767

F A V N A
GROENLANDICA,

S Y S T E M A T I C E S I S T E N S

ANIMALIA GROENLANDIAE OCCIDEN-
TALIS HACTENVS INDAGATA, QVOAD NOMEN
SPECIFICVM; TRIVIALE, VERNACVLVMQVE; SYNONYMA AVCTO-
RVM PLVRIVM; DESCRIPTIONEM; LOCVM; VICTVM, GENERA-
TIONEM, MORES, VSVM, CAPTVRAMQVE SINGVLI, PROVT
DETEGENDI OCCASIO FVIT, MAXIMAQUE PARTE SECVN-
DVM PROPRIAS OBSERVATIONES

OTHONIS FABRICII

MINISTRI EVANGELII, QVONDAM GROEN-
LANDIS AD COLONIAM FRIDERICSHAAB, POSTHAC NORVAGIS
DRANGEDALIAE, NVNC VERO DAÑIS HOPVNTI IVTIAE, MEM-
BRÆ SOCIETATIS SCIENTIARVM QVAE EST HAFNIAE.

HAFNIAE ET LIPSIAE,
Impensis IOANNIS GOTTLLOB RÖTHÉ,
AVLAE ATQVE VNIVERS. REG. BIBLIOPOLAE.
MDCCCLXXX.

H

F R I D E R I C O
PRINCIPI HEREDITARIO
SERENISSIMO, OPTIMO.

О СІЯ ЗДІЯ

СІЛАТИВІЧНІ ПРИЧІР

СЕРВІСНОМІСТІВ

CLEMENTISSIME PRINCEPS!

Quis ignorat, TE cordate iugiterque id agere, vt subditi FRATRIS TVI, TIBI etiam dediti, omnes felici vita fruamur? Remotissimas plagas Regnorum ne quidem obliuisceris: Res enim Groenlandicae sub TVO ausspicio etiam declarari coeperunt. Notitiam autem Natur-

lium, terrae alicuius indigenarum, oeconomiae
meliori eius instituendae nonnihil suppeditare, cer-
tum est. Ut igitur thesaurus Groenlandiae, mi-
nime diues, nec tamen nullus, TIBI melius inno-
tescat, ne mireris, neque indigneris, quod, quae
ut missionarius quondam in deserto (Groenlan-
diae) iucundis laboribus secundariis collegi, inque
solitudine non multo magis placida (Drangedalae)
in ordine in redigi, sacrata

TIBI

CLEMENTISSIME PRINCEPS!

submississime offeram

OTHO FABRICIVS.

RATIO OPVSCVLI.

Anno 1768 vt Missionarius ordinatus Groenlandiam petiturus, ab honoratissimo Collegio de cursu Euangeli promouendo, sub praesidio Excellentissimi et Illustrissimi Comitis *Othonis Thott*, scientiarum Fautoris summi, inter alia mandatum accepi, vt otia mea Historiae naturali terrae huius minus notae impenderem. Promissis parens, licet ante nunquam scientiae illi operam nauarim, et Systemate naturae Linnaeano fere solo suffultus, natura vero ipsa docente, et iucunditate sua alliciente, sensim illi proprius accessi; dumque contra opinionem expertus sum, non pauca, praefertim vermium, naturae curiosis adhuc ignota dari, nec ullum excursum sine lucro nouicii vnius alteriusue me facere, denique crebris litteris suasoriis clarissimi Domini a consiliis

siliis status *Othonis Friderici Müller* accendentibus, libido magis magisque accreuit supplementa physica tradendi, quin imo pro lege habere coepi, ne mea culpa vlla non lustrata praetermitterentur. Collegi igitur et contemplatus sum occurrens quodlibet, vt materialia, nescio cuius operis, haberem. Redux tamen in patriam, post spatium 6 fere annorum, non sine dolore multa intacta relinquere coactus fui, vnico illo solatio fretus, quo daetas suppleret deficientia. In mentem iam venit, collecta publici juris facere; sed, vt fieri solet, typographo deficiente, qui illud impensis suis susciperet, mentem Superioribus meis, membris honoratissimis collegii dicti, indicaui, mihi statim probenevolentia ipsorum promittentibus, se *Historiam succinctam Groenlandiae*, a me concinnandam, imprimentam curaturos esse.

En schema talis operis!

PARS PRIMA PHYSICA, cum figuris variis rariorum.

CAPVT I. De Groenlandia generatim.

SECTIO 1) De tractu terrestri.

2) De mari adiacente.

3) De aere, et quae ad illum pertinent.

CAPVT II. De incolis.

SECTIO 1) Descriptio naturalis,

2) Vita,

3) Notiones,

4) Ortusque illorum.

CAP.

CAPVT III. De Quadrupedibus.

- SECTIO** 1) Terrestribus.
2) Marinis.

CAPVT IV. De Auibus.

- SECTIO** 1) Terrestribus.
2) Aquatilibus.

CAPVT V. De Piscibus.

- SECTIO** 1) De cetis.
2) De amphibiis nantibus.
3) De piscibus proprie sic dictis.

CAP. VI. De Insectis.

- SECTIO** 1) Terrenis.
2) Marinis.

CAP. VII. De Vermibus.

- SECTIO** 1) Nudis.
2) Tectis.

CAP. VIII. De plantis.

- SECTIO** 1) Veris.
2) Obscuris, s. cryptogamistis.

CAP. IX. De mineralibus.

- SECTIO** 1) De terris.
2) De lapidibus.
3) De metallis.

**PARS SECUNDA GEOGRAPHICA, cum
chartis.****CAPVT X. Delineatio geographica.**

- SECTIO** 1) Geographia generalis.

2) To^a

- * * * * *
- 2) Topographia tractuum notiorum.
  - 3) Relata de tractibus minus notis.

PARS TERTIA HISTORICA.

CAPUT XI. Vicissitudines praecipuae rerum groenlandicarum.

SECTIO I) Excerpta historiae Groenlandiae veteris.

2) Excerpta historiae nouae, quae postea e diariis missionariorum continuari possunt.

Haecce moliens vocationem Drangedaliam Norvegiae accepi, vbi posthac suscepta expedire quidem studui; sed procul ab adminiculis necessariis, et praesertim quoad partes duas ultimas plura desiderans, quae frustra quaesiui, praeterea supplendo dictionario groenlandico *) simul ex mandato occupatus, fateor me in ea re prosperum non fuisse hactenus: nec tamen voluntas mihi decessit promissum seruandi, si (quod spero,) otium magis verum, quam hic habui, in posterum mihi concedatur. Videns interim, quod pars physica reliquas duas nimis supraret, si omnia naturalia accurate describerentur, idque naturae minus curiosis forsitan implacidum foret, metuensque, ne schedulae descriptionum animalium, alii non facile intelligendae, iniuria temporis perderentur — ut igitur in opere maiore breuitate eo melius vterer, vitiumque illud euitarem, iniuriamque hanc praeuenirem, otia mea interrupta Drangedalen-sia

*) Quod opus dudum absolutum in collegium dictum misi.

sia in delineandam Faunam Groenlandicā impende-re statui, quam demum, ut Prodromum historiae maioris, olim Deo volente secuturæ, publici iuris fa-cio. An labores hi prorsus frustranei superfluique sint, naturae consultiores iudicent.

Restant pauca, de quibus L. B. est monendus.

- 1) Quoad classes et genera praecipue *Zoologiae Danicae Prodromum* secutus sum, nec nisi 3 lo-cis illum reliqui, puta in generibus Vriae, Ca-tharactae et Pycnogoni, Cl. Brünnichio me ducente.
- 2) In synonymis determinandis omnem curam sol-licite adhibui, quatenus auctores visi lucem de-derunt; neque tamen omnibus locis omnino certus fui, praesertim in cetis, insectis, vermi-bus testaceis, et cellularis: vbi dubium pree-valuit, hoc indicaui signo interrogationis (?).
- 3) Species hactenus ignotas, vel saltem a scripto-ribus classicis, quatenus mihi notum, nondum descriptas, asterisco (*) notaui, quae numero sunt circiter centum et triginta.
- 4) A me vel nunquam visae, vel minus rite lu-stratae, sed secundum effatum aliorum allatae signum crucis (†) sibi adiunctum habent.
- 5) Auctores, qui abbreviatura citantur, ita expli-candi sunt.

Act. Hafn. Det Kiöbenhavnske Videnskabers Sæls-kabs Skrifter, 9. 10. og 11te Deel. Kiöbenhavn, 1765.
1770. 177 —.

Act.

Act. Nidr. Det Tronhiemske og Norske Videnskabers Sælskabs Skrifter, 5. Deeles. Kiöbenhavn 1761
— 1774.

Adel. Geschichte der Schiffart und Versuche zur Entdeckung des Nordostlichen Weges nach Japan und China, von Johan Christopher Adelung. Halle 1768.

And. Johan Andersons Efterretning om Island, Groenland, og Strat Davis. Kiöbenhavn, 1748.

Ansf. A voyage round the world by George Anson London 1748.

Arngr. Arngrimi Jonæ Groenlandia eller Historie om Groenland af islandske Haandskrifter. Kiöbenhavn, 1732.

Art. Petri Artedi Ichthyologia Lugd. Bat. 1738.

Art. Gen. Eius genera piscium.

Art. Syn. - - - Synonomia Nominum piscium.

Art. Sp. - - - Descriptiones specierum piscium.
Quae sunt partes eiusdem libri.

Atl. Dan. Danske Atlas ved E. Pontoppidan. 1ste Tome. Kiöbenhavn, 1763.

Bohadsch. Joan. Bapt. Bohadsch de quibusdam animalibus marinis. Dresdae 1761.

Bom. Bomares Natur-historie af H. von Aphalen. 8 Tomer. Kiöbenhavn 1767-1770.

Brün. Brünnichii Ornithologia Borealis Hafniae, 1764.

Brün.

Brün. Entom. Eiusdem Entomologia, Hafniae 1764.

Brün. ichth. Eiusdem Ichthyologia Massiliensis. Hafniae et Lipsiae 1768.

Brün. Spol. Adr. Eiusdem spolia e mari adriatico reportata (quae libro praecedenti annexa).

Buff. Buffons algemeine Historie der Natur, 8 Theile. Hamburg und Leipzig 1750 - 1772.

Cr. David Crantz Historie von Grönland. Barby und Leipzig 1770.

Cr. Cont. Fortsetzung der Historie von Grönland von David Crantz, ibidem 1770.

Deb. Lucas Debes Ferröernes Beskrivelse, Kiöbenhavn 1673.

Eg. Det gamle Grönlands nye Perlustration eller naturel Historie forfattet af Hans Egede. Kiöbenhavn 1741.

Ell. Ellis Reise nach Hudsons Meerbusen (prout habetur in Samlung neuer und merkwürdigen Reisen zu Wasser und zu Lande, Göttingen 1750: Iter Theil).

Faun. Frid. Fauna insectorum Friderichsdalina. Hafniae et Lipsiae 1764.

Faun. Suec. Caroli Linnaei Fauna Suecica Editio altera. Stockholmiae 1761.

Gl. Anmærkninger over de tre første Bøger af David Crantzes Historie om Grönland. Kiöbenhavn 1771:

- Gmel.* Iohan Georg Gmelins Reise durch Siberien
4 Theile. Göttingen 1751.
- Horr.* N. Horrebows zuverlässige Nachrichten von
Island. Copenhagen und Leipzig 1753.
- Högstr.* Peder Högströms Beskrivelse over de un-
der Sverriges Krone liggende Lapmarker. Kiö-
benhavn 1748.
- Ionst. Av.* Ioannis Ionstoni Historia naturalis de avi-
bus. Francofurti ad Moenum 1650.
- Ionst. exf.* Eiusdem Historia naturalis de exsanguini-
bus aquaticis, ibidem 1650.
- Ionst. inf.* Eiusdem de insectis — 1653.
- Ionst. pisc.* Eiusdem — de piscibus et Cetis — 1649.
- Ionst. quadr.* Eiusdem de quadrupedibus — —
- It. Gothl.* Carl Linnaei Gothlandske Resa, Stockh.
- It. Oel.* Eiusdem Olandske og Vpsal. 1745.
- It. Scan.* Eiusdem skånska Resa, Stockh. 1751.
- It. wgoth.* Eiusdem Wästgôtha Resa, Stockh. 1747.
- Kalm. Am.* Pehr Kalms Resa til Norra America. 3
Tomer. Stockh. 1753 — 1761.
- Kalm Bahus.* Pehr Kalms Wästgôtha och Bahus-
länske Resa. Stockh. 1746.
- Leem.* Knud Leems Beskrivelse over Finmarkens
Lapper. Kiöbenh. 1767.

Mart. Büffons Naturgeschichte der Vogel durch Frid. Heinr. Wilhelm Martini 6 Bände. Berlin 1772 - 1777.

Mart. Conch. Neues Systematisches Conchylien-Cabinet von F. H. W. Martini 3 Bände, m. 159 Kupfertafeln. Nürnberg 1769 - 1777.

Müll. prodr. Zoologiae Danicae Prodromus auctore Othono Friderico Müller. Hafniae 1776.

Müll. Verm. Eiusdem Vermium terreftrium et fluviatilium succincta Historia, 2 Volumina. Hafniae et Lipsiae 1773 et 1774.

Müll. v. Würm. Von Würmern des füszen und salzigen Wassers von O. F. Müller. Kopenhagen 1771.

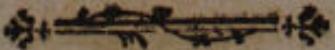
Ol. Eggert Olafssens og Bjarne Povelsens Rejse igennem Island Soröe, 1772.

Pall. Peter Simon Pallas Naturgeschichte merkwürdiger Thiere, 10 Samlungen. Berlin und Stralsund 1769 - 1778.

Pall. It. Russ. Eiusdem Reise durch verschiedene Provinzen des Russischen Reichs, in einem Auszuge 3 Theile. Frankfurt und Leipzig 1776 - 1778.

Pont. Erik Pontoppidans Förste Forsög af Norges naturlige Historie 2 Deele. Kiöbenhavn 1752. og 1754.

Ström.

Ström. Physisk og oeconomisk Beskrivelse over
Fogderiet Söndmör ved H. Ström. 2 Parter. So-
rœ 1762-1766.

Syst. nat. Caroli a Linné Systema naturae. Editio
duodecima 3 Tomi. Holmiae 1766-1768.

Torf. Grönlandia antiqua, auctore Thormodo Tor-
faeo. Hæfte 1706.

Zool. Dan. Tegninger til Zoologia Danica af O. Fr.
Müll. Förste Hæfte. Kiöbenhavn 1777.

*Scripsi Drangedaliam
d. 12 Maii 1779.*

AVCTÓR.

I. MAM-

F A V N A
G R O E N L A N D I C A.

A

АНИЧА З
БУСИДИЛО Я

I.

MAMMALIA.

I. HOMO GROENLANDVS,

Homo sapiens, diurnus, fordide rufus, pilis nigris, rectis, crassis, mento subimberbi.

Homo Americanus, Syst. nat. I. 29.

Skraelling, Arngrimo, Torfaeo, et aliis Groenlandiae antiquae scriptoribus.

Groenlaender, Eg. 66. c. fig. Cr. 177. tab. III.

Eskimaux, s. Incola tractus borealis Americae ad fretum Hudsonis Ell. pag. 139, 186, 255. tab. 6 et 9. Cr. cont. 310.

SEMETIPSOS VOCANT *Innuit*, (sing. *Innuk*,) quod nomen illis commune cum aliis hominibus, et *Kalalik*, (sing. *Kalalek*,) quod illis proprium.

DESCRIPTIO. Est naribus patulis, oculis minutis, labiis et buccis magnis, fronte valida, humeris latis, pedibus breuibus, cholericophlegmaticus, debilis, agilis, pertinax, liber, contentus, timidus, supersticiosus, minus fertilis. Mares interdum polygami, barbam euellunt, crinesque tondunt. Foeminae comatae fascia crinali comam in tutulum duplicatum colligant, reliquis corporis partibus pilos non tolerantes; se pingunt figuris atris constantibus acu filum nigrefactum sub cutem trahentes.

VARIANT quidam cute candidiore et statura grandiori, quasi commixta progenies Islandorum huius terrae quondam colonistarum.

HABITAT in tractibus maritimis tantum, interioribus ob plagam glacialem continuam inhabitabilibus.

EDUNT omnis generis viua, pura et impura, cocta, siccata, subputrida, raro fumigata, pauca cruda, etiam plantas quasdam. Cibus praecipuus tamen: Phoca, Taranus, Ceti, Alcae, Anas spectabilis et mollissima, Larri, Columbi, Pelecanus Carbo, Lampus, Annarhichas, Gadi, Hippoglossus, Scorpius, Perca Noruegica, Salmo alpinus et arcticus, Mytilus edulis, baccae Empetri nigri, Archangelica, Rhodiola rosea, Vlua longissima et delicatula.

IN STATV SVO: sine Deo, Domino, reguntur consuetudine. Amuletis regulisque praemultis utuntur superstitionis gratia. Magi, dicti *Angekkut*, (sing. *Angekok*,) maxime valent ut Consulti, Doctores, Medici. Horum spiritus familiaris *Tornak*, et Oraculum s. spiritus primarius regens *Tornarsuk*, cui cultum externum tribui tamen non constat.

Cetera dabunt fontes citati.

OBSERV. Fabulantur Groenlandi etiam de aliis inter montes habitantibus, raro ab illis, nunquam ab Europaeo visis, quos nominant *Torngit*, (sing. *Tunnek*,) v. *Tunnersoit*, (sing. *Tunnersoak*,) usque tribuunt faciem, staturam, vestesque Europaeorum. Si vere dantur, quod prorsus negare non audeo, forsitan reliquiae sunt Islandorum pri- stinorum in montes fugientium.

2. TRICHECHVS ROSMARVS.

Trichechus dentibus laniariis superioribus exsertis.

Trichechus Rosmarus, System. nat. I, 49. Müll.
prodr. I.

Walros, Eg. 45. Cr. 165. And. 221. Adel. 374.
tab. XV. f. 5. Pont. II, 225. c. fig. Ionst. pis. c.
227. tab. XLIV.

Rostung,

Rostung, Arngr. 10. Torf. 82—84. Ol. 355.

Rosmul, Bom. VI, 556. Ström. I, 157.

Sea-horse, Ell. 260. tab. 7.

Morse, Leem, 216. Gmel. III, 164—169. Buffon VII, I, pag. 197. 230. tab. LIV, LV. optime omnium.

GROENL. Auvek.

DESCRIP TIO. *Dentes molares vtrinque 4 tantum vidi superiores, totidemque inferiores, latos, planos, intus tendentes; laniajii saepe brachii longitudine, compressi vsculi, profunde radicati, ad radicem parum caui. Nasus vtrinque protuberans natibus hominis non dissimilis. Vibrissae longae, crassae, albae. Color variat aetate: pullus niger, dein fuscus, magis magisque pallescens, donec summa aetate albus euadit. Cutis pilis raris, rugosa, crassa. Caro rubra; dum coquitur, albescit.*

DE VARIETATE huius, dentibus exsertis breuioribus, loquuntur incolae, quam minus recte (vt videtur,) ad Phocas referunt; si non pullus Rosmari, anne Animal Dugon Buff. I. c. 205. 245. tab. LVI?

HABITAT ad oras Groenlandiae passim, praesertim autem in loco dicto *Irsortok*, e regione australi freti Disco, fundo argilloso, escaeque eius diuite. Iamdum rarius euafit.

VESCITVR Myis, quas de argilla, vel fissuris rupium aut fundi, dentibus suis exsertis protrahit.

Est monogamus. Coit circiter mense Iulio; parit primo vere pullum solitarium.

Terram rarius, glaciem frequentius ascendit, sedens pedibus anticis suffultus, vel latere procumbens; incautus satis. Improuise vulneratus, infestat; venatore autem praeuiso fugit.

vs vs. Caro, pellis, lardum editur. De pelle secant lora venatoria; et lardum in lampadibus comburitur. Tendines pro filis, dentes exserti varie ad cymbas et iacula, adhibentur.

Merces venales, ab exteris petitae, sunt dentes et lardum.

CAPITVR a Groenlandis, harpaginibus et lanceis e propinquo electaneis, a solitario non facile, sed iunctis viribus, super glaciem petendus.

3. TRICHECHVS MANATVS.

Trichechus dentibus laniariis inclusis.

Trichechus manatus, Syst. nat. I, 49. Müll. prodr.

2. Ionst. pisc. 223.

Trichecbus, Art. gen. 79.

Havstrambe, Torf. 97. Eg. 47 (i)?

Söckoe, Bom. VII, 487.

Lamantin, Buff. VII, I, pag. 207. 236. tab. LVII.

Meerkub, Adel. 653.

Rarissimum animal in mari groenlandico, cuius solum cranium ex parte consumtum, communis cum sequenti specie ab incolis dictum nomine *Auvekajak*, vidi, in que hoc dentes spurios tales confertim congestos, quales Steller. (Vid. l. c. apud Adel. §. 189.)

4. PH OCA VRSINA †.

Phoca capite auriculato.

Phoca vrsina, Syst. nat. I, 55.

Der kleine Phoke, Buff. VII, I, pag. 83. 228, tab. LIII.

Seebär, Adel. 667. tab. XIX.

Söebiörn, Bom. VII, 370.

GROENL. *Auvekajak*.

Illam esse animal, quod sub nomine hoc memoriunt incolae, non est dubitandum. Dicunt illud in australiori Groenlandia, licet raro, dari, quadrupes, pilosum, ferociter omnè occurrentis dilacerare, et, si viuum, consumere,

re, vrsi maritimi more terra marique degere, impetuosissime natare, venatores valide infestare.

vss carnis et tendinum vt Sp. 3. Dentes vt amuletta contra vlcera, nec non quodammodo ad instrumen-ta venatoria adhibentur.

3. PHOCA LEONINA.

Phoca capite antice criftato.

Phoca leonina, Syst. nat. I, 55. Müll. prodr. pag. VIII.

Neitsersoak, Cr. 164.

Klapmyds, Perl. 46. c. fig.

Blaudru Selur, Torf. 88. Ol. 532.

Oaaido, Leem, 214.

Söclöve, Bom. VII, 493.

Meerlöve, Buff. VII, I, pag. 193.

Seehund mit einer Haube, Ell. tab. 7.

Sea-Lion, Anf. 122. tab. 19. figura bona satis.

GROENL. *Neitsersoak*; mas *Nesaurjalik*; pullus secundi anni *Kakortak*.

DESCRIPTIO. Magnitudo interdum 8 pedes aequat, igitur inter maximas numeranda. Exemplar meum, nondum perfectum, long. $7\frac{1}{2}$ ped. lat. $19\frac{1}{2}$ vnc. inter pedes anter. sed 8 tantum inter pedes posteriores. Dentes 32, sc. primores 4 supra infraque, exterioribus maioribus, lan. 1, et molares 5 utrinque superiores totidemque inferiores *). Caput antice tuberculo in vesicam inflabili frontem tegente, medietate carinata; foeminae tamen pullaque tuberculum non habent, licet carinam, vt rudimentum illius. Praeter nares veras mares etiam habent spurias in tuberculo, iam 1, iam 2, pro aetate; vibrissae magnae subteretes, pallidae, annulatae, apice compref-

A 4 sae,

*) In exemplari unico vidi 6 inferiores molares; nunquam autem 6 primores superiores videre contigit.

sae, obtusae. Oculi magni nigri iride fusca. Lingua bifida. Auris orificium paruum sine auricula. Corpus longum, robustum, subconicum, tectum pilis longiusculis, subereatis, confertis mollibus, fundo lanato pilis contortuplicatis. Pedes antici plantam humani pedis referunt pollice longiore; postici caudae breui paralleli, cute laxa palmati, digitis extimis longioribus. Color variat aetate: veterum obscurior, capite, cauda, pedibusque nigris, reliquo nigro maculis griseis, dorso tamen obscuriore; iuniorum candidior: primi anni albus, dorso summo liuido-griseus; secundi anni magis niueus, dorsi tractu angustiore subfusco. Lardum bonum, interdum 3 vnc. crassitie. Caro eius nigerrima omnium.

HABITAT in alto mari Groenlandiae praesertim australioris. Mensibus Aprili, Maio, Iunio terram proprius accedit.

VICTVS: Pisces omnes maiores; speciatim: Pleuronectes Hippoglossus, Cynoglossus, Gadus Morrhua, Callarias, Perca Noruegica.

Est polygama. Congreditur corpore erecto. Parit super glaciem, pullum solitarium, circiter mense Aprili.

Glaciei fragmenta delectans frequentissime ascendit, ibique dormit incauta; mordax; velut canis latrat, ciulat. Ferox vulnerata infestat; venatorem autem appropinquantem improuise videns lacrymatur, non raro lippa. Inter se inuicem pugnant vnguis dentibusque, hinc pellis saepe lacerata.

VSVM carnis, lardi, tendinum, vid. Sp. 2. Pellis iuniorum in vestimenta foeminarum eleganter habetur, veterum pro strato lecti, depilata ad obducendas cymbas maiores, de cymbis detracta in tegumenta tentiorum extima, inde ad tecta domuum suprema, denique antiquata in saccos adhibetur, nec non a famelicis comeditur. Dentes in iacula venatoria. Faux et intestina in fenestras et vela tentiorum, nec non vestes marinas virorum consuuntur. Ventriculus interdum pro vesica venatoria.

Merces

Merces venales sunt lardum et (raro) pellis.

Capitur harpaganibus, lanceis, iaculis, a pluribus associatis, Physetrem micropem, eius hostem crudelissimum, remigando aemulantibus; quo visu perterrefacta super glaciem exspectans quiescit.

6. PHOCA VITVLINA.

Phoca capite laeui, ceruice retusiuscula, naso mediocri, corpore subcylindrico, vibrissis vndulatis medulla concolori.

Phoca vitulina, Syst. nat. I, 56. Faun. Suec. 4. Müll.

prodr. 3.

Spragled Sæl, Eg. 46. c. fig.

Kassigiak, Cr. 163. 169.

Latrfelr, Torf. 88.

Kobbe, Pont. II, 203. c. fig. (mala.)

Sæl, Bom. VII, 13.

Meerkalb, Adel. tab. XIX.

Landselur, v. *Vorselur*, Ol. 529. tab. XXXII. (figura bona.)

Landsele, Hor. 269.

Steenkobbe, Deb. 151.

Nuorrosb, Leem, 213.

Pboke, Buff. VII, I, pag. 184. 217. Tab. XLV.
(fig. optima.)

GROENL. *Kassigiak*. Hinc respectu aetatis *Kassigieet-*
siak, *Kassiginak*, *Kassigiarsoak*. Alii etiam certa aetate no-
minant *Ermik*, *Ermitsiak*, *Akutheenak*, *Akunnektok*; sed
minus usitatum est.

DESCRIPTIO. Magnitudine Spec. 5tae longe cedit,
dum perfecta aetate non nisi 5 ped. 2 vnc. long. et 3 ped.
3 vnc. in circumferentia maxima. Dentes 34, sc. prim.
sup. 6, inf. 4, reliqui ut Sp. 5tae. Caput inauriculatum,
depressiusculum, proportionatum, naso plene tertiam

A 5 partem

partem capitis exhibente. Vibrisseae albidae, (minimae tamen nigricantes,) compressae, margine vndulatae. Oculi minuti, suini, approximati, pupilla linearis nigra, iride pallida vndulato-cruciata. Collum angustius similibus. Ceruix capite humilior (quod in ceteris non facile obseruandum). Corpus oblongum fere cylindricum, interstitio pedum anticorum posticorumque non multum differente, humeris protuberantibus. Pili conferti, subdecliues, molles, breves, nitidissimi, tenues, fundo vix lanato. Lingua, aures, pedes et cauda praecedentis. Color variat aetate: dum pulli, dorsum fere nigrum abdomine albo, pulcherrime; deinde griseo-liuidus euadit maculis albis numerosis (hac aetate pili breuissimi, hispidi, decidiui); et denique matura aetate variegatus ex albo nigroque, fere tigridis more, abdomine candidiore. Lardum bonum, non tamen, ac sequentis, oleosum. Caro rubra, optima omnium.

HABITAT ubique ad littora, sinus et insulas maxime frequentans, nunquam altum mare petens.

VICTVS: pisces omnes mediocris et paruae magnitudinis, nec non Cancri macrouri variii, sed imprimis Salmo carpio, quem usque ad ostia fluviorum persequitur.

COIT circiter mense Septembri. Parit pullum solitarium super littus, mense Iunio. Cetera ut Sp. 5.

Terram, scopulos et glaciem fixam (vix fractam) ascendit. In glacie foramen habet, per quod ascendit, ibique dormit vel sole delectatur; loca deserta amans, ab hominibus remotiora petit. Est omnium cautissima, natat igitur capite erecto continuo circumspiciens, tali statura canem natantem omnino referens. Foemina tamen, pullum suum defendere volens, magis incauta. Vix gregatim occurrit. Non pugnax, semper fugit, vix infestans vulnerata licet.

VSUS. Caro cocta est Groenlandis delicatissima. Pelles veterum saepe eduntur cum lardo; alias ex his conficiuntur tegumenta interiora tentiorum: iuniorum mediae

diae aetatis dant ocrearum genus; sed pullorum vestimenta exhibit elegantiora. Tota pellis pulli detracta, et certo modo praeparata, etiam pro vesica venatoria vserpatur. De lardo, tendinibus et intestinis conf. Sp. 5.

Merces venales lardum et pellis.

CAPITVR iaculis a pluribus persequendo fatigantibus. Raro harpaganibus, iam iam etiam sclopis disiit.

7. PHOCA GROENLANDICA.

Phoca capite laeui, naso longo, corpore depresso-conico; vibrissis vndulatis, medulla rubra, apice subcuruis.

Phoca Groenlandica, Müll. prodr. p. VIII.

Svartside, Eg. 46. c. fig. Ell. tab. 7.

Attarsoak, Cr. 163. 169.

Hasselr, *Vadluselr*, *Flekuselr*, et *Oppnuselr*, Torf.

87.

Vadesel, *Harsel*, Ol. 531.

Groenland-Sele, Horr. 269.

Dælja, Leem, 214.

Dævok et *Aine*, ibid. 212?

Robbe, Adel. 372. tab. XV. f. 4.

Der grosse Phoke, Buff. VII, I, p. 184.

GROENLAND. *Atak*; et pro gradibus aetatis: *Atectsiak*, *Utokaitsiak*, *Aglektok*, *Aglektorsoak*, *Atarsoak*.

DESCRIPTIO. Est mira confusio huius cum praecedente apud autores, et tamen diuersissima. Est haec 5 ped. longa, et 4 ped. in circumfer. maxima. Dentes 38, sc. primores sup. 6, inf. 4, lan. 5, mol. 6 vtrinque supra infraque. Caput longum depresso, naso dimidiā partem capitū exhibente, occipite magis prominente. Vibrissae griseae compressiusculae, margine medio vndulatae, apice acutiusculo. Oculi, aures, lingua et pedes ut praecedentis.

tis. Corpus depresso sculum postice attenuatum. Pili rariores, breuiores, declives, nitidi, crassi, hispidi, fundo rarissime lanato. Color veterum albidus fronte, et macula magna laterali lunata, nigris (in aliis canescente) pedibusque subfuscis; iuniorum albidus maculis quam plurimis virgatis nigris; pulli subfusci ventre albido maculis nigricantibus; innati albi toti lana molli. Lardum huius optimum, crassum et oleo diues. Caro nigra.

VARIANT: A) quaedam habentes iuniorum maculas simul cum fronte nigra, quas dicunt *Kenalit*; B) aliae, licet matura aetate, totae atrae, dictae *Kerncktæt*.

HABITAT ubique copiosissime ad oras et in sinubus profundis. Emigrat bis anno: 1) mense Martio, recedens Maio; 2) mense Iulio, et reuertitur Septembri.

VICTVS: in genere pisces omnes, praesertim autem *Cottus scorpius*, *Salmo arcticus*. Non raro etiam *Clupea encrasiculus*, *squillæ* et alii cancri in aluo eius reperiuntur.

CONGREDITVR mense Iulio, et parit fine Martii, vel initio Aprilis, pullum solitarium, raro gemellos, super glaciei fragmenta longinquæ terræ.

Nunquam glaciem fixam, terramue, scopulosue ascendere videtur, nisi coacta; fragmenta vero glaciei nondum terram appropinquantia lubentissime, ibique gregatim dormit, siveque iis delectatur, ut saepe emacrescat ob defectum escae, nec ea relinquere volens. Saepissime gregatim natant, vna duce circumspiciente, ceterisque securis. Anhelare volens, caput tantum ex aqua emergit iterumque demergit, locum non mutans. Raro solitaria in superficie aquæ, sed subter natat et piscatur; supra capite erecto praedam maiorem consumit. Varios habet modos natandi, supina et prona, latere procumbendo, seque girando, quasi delectandi gratia; interdum etiam in aqua dormit. Praecedenti incautior, praesertim super glaciem incautissima.

VSVM carnis, lardi, tendinum et intestinorum vid.
Sp. 5. Pellis pullorum in vestimenta, maiorvm in indu-
 menta cymbarum, tegumenta tentiorum tam exteriora
 quam interiora, et strata lectorum, interduri etiam mino-
 rum tota detraeta in vesicam harpaginariam adhibetur.
 Ex fauce fit etiam vesica iaculo minori insita.

Merces venales lardum et pellis.

Est haec species Groenlandis quasi unum et omne,
 qua non carentes feliciter viuunt; estque etiam tam
 Groenlandiam quam Spitzbergam frequentantium lu-
 crum magnum.

CAPTVRA fit harpaginibus et lanceis a solitario, ra-
 rius iaculis a pluribus coniunctim. Dum Physeterem mi-
 cropem fugit ad littus usque festinans, ab hominibus et-
 iam cingitur, terram ascendere cogentibus, ibique perfo-
 ditur. In migrationibus suis freta anguita penetrans iam
 iam etiam sclopis occiditur.

8. PHOCA FOETIDA *.

Phoca capite laeui, naso breui, corpore fere
 elliptico, vibrissis undulatis, medulla lucida.

Phoca foetida, Müll. prodr. p. VIII.

Neitsek, Cr. 164. gl. 154.

Neitsitlek, id. p. 158.

Skemming, v. *Selukong*, Torf. 88. et Leem, Not.

66. 2. pullus?

Vtselur, v. *Vetraselur*, Ol. 529 et *Oe Sæl*, Horr.

269. vetus?

GROENL. *Neitsek*: *vetus*, praesertim mas, *Neitsid-
 lek*; iunior *Millaktorsoak*, *Millaktok*, *Neitsitfiak*, *Neitsin-
 goak*; et *pullus* *Neitfiak*.

DESCR. Est haec minima omnium, non facile $4\frac{1}{2}$ ped.
 longitudinem superans, et quidem summa aetate, (dum
 dicitur

dicitur *Neitfiddlek*, (sed plerumque tantum 4 pedes long. et 10 vnc. lat. Dentium numerus ut Sp. 6. Caput inauriculatum, breue, rotundum, naso vix tertiam partem capitis exhibente. Vibrissae pallidae, (minimae nigrae,) acutae, compressae margine vndulatae totum. Oculi minuti, pupilla albida, iride brunnea, ceterum ut Sp. 6. nec non aures, lingua, pedes, cauda. Corpus fere elliptica figura, lardo corporis talos pedum posticorum fere tegente, dorso magis gibbo, abdomine magis plano, praesertim ad pedes anticos. Pili confertissimi, suberecti, molles, longiusculi, tenues, fundo lanato setis quamplurimis contortuplicatis. Lardum tenue, sed satis oleosum. Caro rubra, sed foetidior ceteris. Color subfuscus, flammis albis interstinctus, abdomine albo maculis raris fuscis; pullorum fere sine flammis in tergo liuido-canescens, abdome candido; veterum magisflammatus, naso fere nudo, et saepissime pili horum decidui. Mares veteres foetidissimi ad nauseam usque etiam Groenlandis.

VARIETAS huius datur tota candida, linea obscuriore dorsali, quam nominant *Ukalleriak*.

HABITAT in sinibus remotissimis, in propinquitate plagae glacialis terrae, quam matura aetate non facile relinquit; media vero interdum ad oras exit, nunquam altum mare petens. Frequentissime occurrit in freto Disco.

VICTVS: pisces omnes minores, gadus barbatus, aeglefinus etc. sed imprimis squillae et congeneres.

CONGREDITVR circiter Iunio; parit mense Februario super glaciem fixam sinuum: hinc aere tristi pulli multi moriuntur, quos saepe inuenire contingit.

Glacies fixa huius elementum, in qua foramen habens minus pro halitu, subtus piscatur, saturata per foramen aliud maius ascendit, in cuius propinquitate solitaria, raro par, dormit, vel sole delectatur, sicque saepe macrascit,

scit, nec rarum est occidere nihil omnino in alio habentem. In aqua habet fere mores Sp. 7mae; non tamen gregatim natare conspicitur. Est omnium incautissima tam in aqua, quam super glaciem. Saepe dormiens in aquae superficie ab aquilla vnguis impellitur, et ad littus protrahitur. Vulnerata infestat mordax, tamen ob paruitatem minus timenda; ictu in frontem facile occiditur.

vsus. De carne, lardo, tendinibus et intestinis vid. **Sp. 5.** Carnem tamen veterum foetidissimam plurimi edere nolunt. Ex intestinis etiam scinduntur fila sutoria. Pellis, praesertim dum pilos mutat, editur cum lardo, alias in vestimenta Groenlandorum visitatissima omnium, tota etiam pro vesica venatoria.

Merces venales sunt lardum et pellis.

CAPITVR omnibus hucdum allatis modis. Praeterea duobus his fere propriis: 1) Super glaciem iacentem venator, illam aemulando, aggreditur, et incautissimam saepe eludit harpagine sua. 2) Sub glacie etiam foramen suum minus pro halitu appropinquans, naso suo perfoditur harpagine hominis supra exspectantis, et per foramen maius factum attrahitur.

9. PHOCA BARBATA *.

Phoca pedibus anticis manus hominis referentibus pollice breuiore, vibrissis longis albis integris, apice curuis.

Phoca barbata, Müll. prodr. p. VIII.

Urksuk, Cr. 165.

Grænselr, v. *Gramselur*, Torf. 87. Ol. 532.

Har-Ert, Leem, not. 66, 3.

GROENLAND. *Urksuk Takkamugak*; pullus *Terki-gluk*.

DESCRIPT.

DESCRIPT. Est omnium maxima, dum saepe 10 pedes euadit; et pullus secundi anni, quem vidi, habuit 6 ped. 9 vnc. long. et 22 vnc. latitudinem. Dentes 34, vt Sp. 6. Caput laeve, longum, naso lato, labiis laxis. Vibrißae permultae, robustae, corneae, flexiles, compresso-teretes, glabrae, pellucidae, deciduae. Aures magis patulas congeneribus habet; attamen sine auricula nota-bili. Oculi magni non admodum prominentes, pupilla nigricante rotundata, (e contrario praecedentium, quae linearem habent,) iride brunnea. Singulares habet pedes anticos longos digito medio longissimo, quem sequitur sinister eius, tunc dexter, extimus, intimus longitudine, qua nota optime a reliquis dignoscitur. Corpus lon-gum, robustum, dorso tumido. Lingua et pedes posticii vt praecedentium. Pellem habet crassissimam: pullorum pilosam satis, pilis subdecliuis, mollibus, fundo vix lana-to; maiorum autem pilis rarioribus deciduis, et summa aetate fere nudam. Color variat aetate: pullorum liuidus ventre albo, proxima aetate totum liuido-nigricans; dein dorsum pallescit, et summa aetate fere tota nigra euadit. Lardum habet crassum satis, sed minime oleo diues. Caro albescit vt vitulorum.

HABITAT in alto mari Groenlandiae, praesertim in-ter glaciei fragmenta; verno tempore etiam terram proprius accedit, inter insulas conspecta, tam parte austra-li frequentior, quam boreali, imprimis loco dicto Irsfor-tok. Conf. Sp. 2.

VICTVS huius vt Phocae leoninae (Sp. 5).

PARIT primo vere, circiter Martio, pullum solita-rium, super fragmenta glaciei maiora in alto mari.

Est haec timida, incauta. Glaciem mari mobilem, raro fixam, ascendit, terram vero non itidem. Veteres validae magnitudinis tarde natant.

vsus. De carne, sanguine, intestinis, tendinibusque vid. Sp. 5. Lardum huius saepius editur, Groenlandis delicatissimum; rarius comburitur. Pellis veterum crassa in lora scinditur, quorum usus multifarius, ut lora venatoria, vincula cymbarum vestimentorumque etc. nec non lineae piscatoriae; (itaque haec phoca Groenlandis maxime necessaria;) iuniorum hirta pro strato lecti habetur, rarius in vestimenta usitata.

Merces venales, lardum pellisque, de hac raro acquiruntur.

CAPITVR tam a solitario, quam pluribus associatis, harpaginibus, lanceis iaculisque.

OBSERV. Memorant adhuc Groenlandi de quibusdam animalibus marinis, nempe:

1. *Singuktok*, quod dicunt phocam rostro longissimo, ceterum *Phocae groenlandicae* similem, et videtur esse Lapponum *Fatne-Viudne*, Leem, 214.
2. *Imab-ukallia*, Phoca tota candida, iridibus igneis. Narrauit mihi Groenlandus fide dignus, hanc semel esse captam ad Coloniam Friderichshaab. An *Jægeet* Leem, 213?
3. *Atarpiak v. Atarpek* describunt phocae groenlandicae simillimum, sed minutissimum, (manus tantum magnitudine,) corpore piloso, albido, macula laterali atro-lunari; ut pisces hamo attrahi in sinu australi dicto *Tunnudliorbik*. Forsitan esset *Hauskar-gubbo*, Leem, not. 66.
4. *Kongeseteriak v. Kongevsetoke*, hominis figura, crinibus dependentibus, reliquo sine pilis rubro; semper ridentem dicunt. Sic esset *Siren* Art. gen. 81. *Margyo Tørf.* 97. Eg. 47 (i).

Horum autem ne quidem pellibus vel craniis a me visis, nihil certe determinare queo.

IO. CANIS FAMILIARIS.

Canis cauda recurvata, subtus lanata auriculis erectis.

Canis domesticus, System. nat. I, 57. a. Müll. prodrom. 4.

Hund, Eg. 35. Cr. 100.

Köteren, Bom. III, 566.

Wolfshund, Buff. III, I, 133. Tab. 26.

GROENL. *Kemmek v. Kremmek*.

DESCRIPT. Facies et statura fere lupi, naso attenuato, longiusculo, auriculis breuibus, pilis satis longis confertis; magnitudine tamen illi cedit. Colore variat iam totus albus pretiosior, iam albus fronte nigro vulgatior; datur etiam variegatus ex albo nigroque, rarius autem fuscus, ruber, vel totus niger. Arbitrarie caudam tam dextrorum quam sinistrorum recurvata.

HABITAT ubique domesticus, praesertim autem in locis borealibus, ubi usus eius maximus; australioribus rarior, intermediis rarissimus.

VARIETAS huius datur rarissime pilosior pilis longissimis, Groenlandis dicta *Merkotok*, praesertim tractibus australibus occurrens, Cani Siberico Buff. I. c. tab. 30. maxime similis.

VICTVS. Praeter hominum data et abiecta, ipse quaerit mytilos et alia testacea, interdum etiam pisces iuxta littus maris. Vidi etiam baccas empetri nigri comedentes. Congenerum autem coruque carnem, lardumque phocarum non appetit.

Est admodum fertilis, non raro 8 - 10 pullos habens, bis anno.

MORES: magis murmurans et eiulans quam latrans, (non tamen omnino nihil, ut volunt autores,) valde su-

rax et feriori natura quam canes europaei; non tamen mordax contra homines, nisi raro foemina pullos habens (talemque domant incolae oleum in aures eius fundendo). Foris dormit, hieme etiam, in niue lacunam faciens vix rostro porrecto. Natare valent fere omnes; gregatim persequi solent canem lagopum, vrsum maritimum, et tetraones lagopos, nec non phocas super glaciem cumbantes. Etiam animalia peregrina introducta, oves, gallinas etc, inuolant more lupi. Inuicem bellitant ad mortem usque. Rabies canina in Groenlandia inaudita.

vsus. Viui incolis borealibus ut nobis equi, interdum etiam in venationem vrsorum adhibentur. Caro editur cocta, non tamen ab omnibus. Pellis varie utilis in vestimenta; de hac praesertim habent tibialia sua et stragula lectorum. Ex intestinis conficiuntur fila certe usui optima.

OBSERVAT. Fabulatur mire Anderson, p. 163. canes groenlandicos ut feras describens, ad 400 usque dari in insulis vulgo Caninis, incolas illos venari, et quae plura.

II. CANIS LAGOPVS.

Canis cauda recta, apice concolore.

Canis lagopus, Syst. nat. I. 59. Müll. prodr. 1.

Bær, Eg. 34. Gl. 80.

Füchse, Cr. 97. Adel. 370. Tab. XV. fig. 2.

Istatis, Buff. VII, I. p. 152.

Hvidog Sort Ræv, Pont. II, 35. Ström, I, 156.

Kalm-Bahus, 236.

Melrak, Bom. VI, 473.

Njal, Leem, 194.

GROENL. Terienniak, Kakaka.

DESCRIPT. Est vulpe minor; mas plerumque foemina maior. Habet pilos longos satis, confertissimos,

tenuissimosque, ideoque pellem elegantem, caudam fere corporis longitudine vulpinam, nasum attenuatum vibrissis longis, auriculas erectas breues, oculos nigros iride fulua, pedes anticos 5 - dactylos, posticos, 4 - dactylos, vnguis nigricantibus, subtus densissime pilosos leporinos, cauda breuiores. Viuus foetet. Vocem habet triplicem: esurientis eiulando, coire volentis clamando, periclitantis murmurando; admodum viuax.

Dantur huius duae *varietates*: altera coerulescenti-nigricans pedibus subtus lana alba et vibrissius interdum albidis (GROENL. *Kernektak*); altera tota alba nudo nigro (GROENL. *Kakkortak*): minime tamen, specie diuersae; inuicem enim coeunt, et vtraque vtriusque coloris pullos habet: quin imo coerulescentem in albam, itidem albam in coerulescentem, cum aetate transmutari posse videns sum testis.

HABITAT vbique inter montes, versus boream tamen ravior.

VICTVS sunt cadauera omnia, lepus, tetrao lagopus, oua volucrium, nec non ipsae aues nidificantes, empetri baccae, mytili, myae et pisces varii; praesertim autem salmones arctici, quos eludit, dum littora adeunt pro ouis pariendis, et gadi aeglefini, quos fallit mouendo aquam, dum natura sua aggrediuntur et arripiuntur.

Est monogamus; congregitur more canis bis anno, mensibus Martio et Maio; parit plures pullos mensibus Aprili et Iunio in fodinis suis subterraneis, velut vulpes.

MORES: ut vulpes, cautus, callidus, furax; interdiu rarius videtur; noctu praedatur, in incolarum sub lapidibus recondita viualia valde infestans; natare valens in insulas traiicit, praesertim aestiuo tempore nidos avium quaerens. Quoad piscaturam eius supra dictum est.

VSVS. Caro a paucis editur; pellis in fimbrias vestium circa manus et collum interdum ab australioribus incolis adhibetur. Tendines dant fila bona.

Merces venales sunt pelles, coerulescentes pretiosiores quam albi.

CAPITVR: 1) in decipulis lapideis viuus, 2) in lacunis niuis, quarum orificia tendieulis cinguntur, quibus irretitur, escam in fundo lacunae quae siturus, 3) in forveis lapideis altis, in quas fallaci modo decidit, per foramen minus retrogredi non valens ob profunditatem. 4) Sclopis etiam occiditur, 5.) nec non iaculis a pluribus associatis in insula vel peninsula eum cingentibus.

12. MVSTELA GVLO.

Mustela pedibus fissis, corpore rufo-fusco, medio dorli nigro.

Mustela gulo, Syst. nat. I, 67. Müll. prodr. II.

Gieek, Leem, 201.

Jerv, Act. Nidr. III, 143. Tab. III. fig. 5. 6. Pont.

II, 37. c. fig. Ström, I, 152. Bom. IV, 42.

Vicfras, Gmel. III, 492. Buff. VII, I, p. 155.

GROENLAND. *Kappik.*

DESCRIPT. Huius tantum pellem vidi variegatam ex rufo-fusco, dorso magis fusco, abdomine magis cinereo, pilis fere lagopi. E narratione incolarum autem habeo, animal *Kappik* magnitudine lagopum parum superare: cauda breuiore albida fusco interstincta, naso latiore, dentibus longioribus, pedibus mediocribus, ungibus longioribus.

HABITAT in australiori tantum parte Groenlandiae, et quidem inter montes superiores, praesertim iuxta fluuios.

VICTVS: lepus, tarandus. (Huius tamen cor so-
lum edere putant Groenlandi.)

VELOGITER currit; non tamen ut lagopus recta,
sed oblique saliens, magnis saltibus praedam suam inuolat.
Est admodum mordax, ferociter etiam persecutores suos
infestans.

VSVS huius ut lagopi; sed rarissime capitur sclopis,
dum Groenlandi illam offendere metuunt.

13. VRSVS MARITIMVS.

Vrsus albus cauda abrupta, capite elongato,
collo angustiore, pilis longissimis.

Vrsus albus, Müll. prodr. 16.6. Torf. p. 85.

Vrsus marinus, Pal. It. Russ. III. app. p. 1.

Biörn, Eg. 32. c. fig. Gl. 85.

Weisse Bär, Cr. 98. Buff. IV, II, p. 143. 151.

Tab. XXXII. et VIII, I. pag. 88. Ellis, 39. tab.

7. Adel. 371. tab. XV. fig. 3.

Avidbiörn, Bom. I, 327.

GROENLAND. Nennok.

DESCRIPT. Est inter animalia grandiora numeran-
dus. Totus albus, senectute flauescens, densissime pilo-
sus, pilis longis pedes ex parte tegentibus, fundo laneo-
contortuplicatis, mollibus. Nasus nudus niger; vngues
magni nigri. Frons veterum fere nuda fusca. Caput
elongatus, collumque angustius, quam vrsi vulgaris.
Dentes prim. sup. 6; inf. 6 laniarii solitarii 4, interdum
3 vnc. long. compresso-conici; molares 5: sic omnes
dentes 36.

HABITAT ubique praesertim super glaciem tam
mobilem, quam fixam; interdum etiam de hac terram
ascendit, sinus glaciales lubentissime quaerens: copiosior
in

in tractibus borealibus, rarer in australibus, rarissimus in intermediis Groenlandiae.

E D I T phocas, trichechum rosmarum, quos super glaciem occidit; alias omnis generis cadauera, praesertim maxima, omne illorum consumens, pelle sola relata. Dicitur etiam occidere tarandum, leporem, tetraones lagopos, et petere baccas empetri nigri, vacciniique viginosi.

P A R I T pullos 1, 2, raro 3, hieme, et quidem, ut volunt Groenlandi, saepissime super fragmenta glacialia; si autem hoc tempore terram inhabitat, cubile in nive sibi illisque facit.

M O R E S Terra marique degens, est verum amphibium sensu veterum. Plurimum tamen tempus in glacie consumit, cum qua regiones remotiores interdum visitat. Natare optime, sed breui tantum se submergere valet. Saeuit in omne viuum, praesertim phocas et rosmarum: defectum roboris contra huius dentes validos supplet astutia; fragmenta enim glaciei prehendens in caput rosmari protrudens, vacillare facit, et sic facile occidit: interdum tamen vel a rosmaro deuincitur, vel vterque ex vulneribus moritur. Phocas vel dormientes eludit, vel iuxta illarum foramina in glacie exspectans appropinquantes improuise apprehendit. Non facile saeuit in homines, nisi famelicus. Memoratu hic dignum habeo, quod Grœnlandi etiam sciant se mortuos simulare, vrsum persequente euitare volentes. Pellitur etiam odore pennarum crematarum. Canes metuit. Visus eius medicris tantum, sed auditus et odoratus optimus. Interdum in niue format sibi habitaculum, quod tamen pro hibernaculo non habendum est; sed, ut videtur, foeminae tantum cum pullis suis inseruit: etenim tam brumali, quam aestiuo tempore occurrit extra praedans.

VSVS. Caro et lardum lubentissime editur. De pelle habentur fedes varii generis, nec non ocreae, soleae, chirothecae; de tendinibus fila futoria.

Merces venales sunt etiam lardum et pellis, sed raro acquiruntur.

CAPITVR lanceis a pluribus associatis illum natantem persequenteribus, nec non super glaciem cum canibus bellitans, sique caudam valde metuens, minusque catus, facilis a postico venatore obruitur. Interdum etiam sclopis occiditur.

OBSERV. Memorant etiam incolae de vrsso nigro v. fusco montano; (conf. Cr. l. c.) forsitan vrsus arctos, Syst. nat. I, 69. Müll. prodr. 16, quem autem non vidi.

14. VRSVS LVSCVS †.

Vrsus cauda elongata, corpore ferrugineo, rostro fusco, fronte plagaque laterali corporis pallidiore.

Vrsus luscus, Syst. nat. I, 71.

Quickbatch, Ell. 40. tab. 4.

Spitzbergiske Ulv, And. 163.

Hunc esse animal Groenlandorum decantatum sub nomine *Amarok*, (vid. Eg. 33. Cr. 99.) ex descriptione pellis eius, Cr. cont. 287. vbi dicitur subfuscus, subsumo. Forsitan etiam veterum *Hyaena*, Torf. 82.

DESCRIPT. Dum rarissime visus est, non mirandum, incolas in descriptione dissentire multaque fabulari; in his tamen plurimi consentiunt, quod habeat corpus longum fere magnitudine vrsi ex pluribus coloribus variegatum, perpendiculariter fere erectam caudam etiam variegatam, pedes et vngues longos.

HABITAT inter montes altissimos glaciales.

VICTVS

VICTVS eius tarandus.

Dicitur admodum crudelis, homines etiam infestans, velocissime currens, cauda sua valde percutiens, praedam suam infiliendo momento fere interficiens dorsoque suo auferens, arcum extensem metuens.

Est terror Groenlandorum, cuius simili tantum viso fugiunt, nec cito in locum talem veniunt. Individua tamen paucissima dari verosimile est.

15. LEPVS TIMIDVS.

Lepus cauda abbreviata, auriculis apice nigris.

Lepus timidus, Syst. nat. I, 77. Müll. prodr. 23.

Faun. Suec. 25.

Hare, Eg. 34. c. fig. Gl. 75. Bom. III, 309.

Hase, Cr. 95. Buff. III, II, p. 138. tab. XXXVIII.

Jase, Ström, I, 151.

Niaamel, Leem, 186.

GROENL. *Ukalek.*

DESCRIPT. *Lepus groenlandicus*, tam aestate quam hieme albus, exceptis apicibus summis auricula- rum nigris. Pulli tamen griseo-liuidi. Est pinguis pilo- susque satis. Vibrissae albae basi nigra. Dentes prim. 4, mol. 20. Magnitudine cum plurimis certare videtur, dum datur 2 fere pedum longitudine, et 10 vnciarum latitu- dine in medio corporis.

HABITAT vbique satis numerosus, praesertim lo- cis remotioribus et montibus niueis. Hinc forsitan sem- per albus.

VICTVS praecipius gramina tenuiora iuxta riuos vallium.

Parit ultimo Iunii pullos plures. Ipse met vidi in vtero habentem octo concatenatim iacentes.

VSVS. Caro editur cocta; contentum etiam ruminis s. ventriculi primi crudum consumitur, Groenlandis delicatissimum. Pellis adhibetur in vestimenta praesertim infantium, et fimbrias varias, nec non pro panniculo bibulo, tam mulieribus in menstruis suis, quam maribus in cymbis suis. Excrementa eius interdum etiam pro ellychnio lampadum habentur.

C A P I T U R arcubus, laqueis, sclopis, interdum lapidando.

O B S E R V. Habeo etiam de Groenlandis autoptis, animal dari lepori simile, auriculis longis, naso fisso, cauda breui, album excepta linea tergi obscura, sed magnitudine cerui tarandi, quod nominatur *Ukalcrajek*. Fortitan noua species, de qua autem, a me non visa, nihil certi determinare valeo. Conf. Gl. 79.

16. CERVVS TARANDVS.

Ceruus cornibus ramosis recurvatis teretibus, summitatibus palmatis.

Ceruus Tarandus, Syst. Nat. I, 93. Müll. prodr.

36. Faun. Suec. 41.

Rensdyr, Eg. 33. c. fig. Pont. II, 18. c. fig. Bom.

VI, 492. Höglstr. 420. And. 161.

Renthier, Cr. 95. Adel. 113. 708. Buff. VI, II, p. 49. 72. Tab. X—XII.

Rche, Adel. 370. Tab. XV. Fig. I.

Gröndlandiske Gemse, Buff. V, I. p. 54.

Godde, Leem, 182. c. fig. pluribus; vide praesertim tab. XLI.

Ceruus mirabilis, Ionst. tab. XXXVI.

GROENLAND. *Tukto*; mas *Pangnek*, foemina *Kollauak*; pullus *Norak*.

DESCRIPT. Cornua magna, radice ad 2 vnc. crassa, teretia, sursum tenuiora, compressiora, in extremis inciso-palmata, recurvata supra oculos; de medio antico excurrit ramus cornu totum referens figura; adhuc veteres in parte auersa habent ramos simplices acutos, nec non ad radicem palmam minutam antrorsum vergentem, quam in utroque cornu inueni contra aliorum sententiam. Maximum cornu, quod vidi, habuit 2 ped. 7 vnc. longitudinem a radice ad apicem usque, sed palma media 13 vnc. et radicis 7 vnc.; inter extrema cornu utriusque erat distantia 16 vnciarum. Undique erant tecta cuto pilosa, lana fulvo-grisea, quae tamen amittitur iuxta tempus brumale cornu perfecto. Foemina etiam cornuta, sed cornibus minoribus vilioribusque. Quotannis cornua mutat. Dentes prim. inf. 8, sup. nulli; molares 24. Datur 9 ped. 3 vnc. longitudine, capite 15 uncias aequante. Pellis undique pilosa, pilis aestate rarioribus, brevioribus, declinioribus, subfuscis, abdomine albo; hieme confertioribus, longioribus, erectioribus, albescentibus: tunc etiam habet barbam albam, ut hircus. Pulli habent dorsum fuluum, suntque magis lanati.

HABITAVIT quondam ubique inter montes continentis copiose, iam autem rarer euadens montibus remotioribus fere tantum quaerendus. Insula *Disco* quoque tarandos habet.

EDIT quidem grama varia; cibus tamen praecipuus est lichen *rangiferinus* cum aliis lichenibus fruticosis.

CONGREDITVR circa brumam, et parit mense Maio vel Iunio pullum plerumque solitarium, rarius gemellos.

Praefstat, ut notum, cursu, odoratu, audituque. Plures gregatim magis cauti, quam solitarius. Natare etiam valet bene satis, lacus et riuos traiicere solens.

VSVS. Caro eius, incolis omnium optatissima, editur saepissime cruda, etiam cocta, siccata, nec non fumigata lichene niuali, rarius subputrida. Sanguis interdum a venatoribus fessis bibitur, alias coctus cum baccis emperi tri usitatur. Pingue eius crassissimum separatim editur, frusto minuto etiam care habito. Contentum ruminis s. ventriculi primi, Groenlandis *Nerrokak*, v. *Nerrivkak*, lubentissime consumitur; intestina etiam cocta. Pellis in vestimenta, tegumenta tentorum interiora, nec non strata lecti, pulcherrima. Cornuum ossiumque usus varius in rebus domesticis, naualibus venatoriusque. Extendinibus fila ducuntur optima.

Ab exteris petuntur pelles.

CAPITVR arcubus vel a solitario, vel a pluribus cingentibus; iam iam saepissime sclopis occidi solet: hinc metuens in remotiora loca secedit.

17. BOS GRVNNIENS.

Bos cornibus teretibus extrorsum curuatis, vellere propendente, cauda vndique iubata.

Bos grunniens, Syst. nat. I, 99.

Tartarische Kub, Buff. VIII, I, p. 93.

GROENLAND. *Umimak.*

Huius cranium laesum, (cornu altero tantum reliquo,) vngulos et pilos longissimos nigros fundo lanatos, semel super glacie fragmenta in mari groenlandico reperta, egomet ipse vidi. Certe tamen non domicilium habet in Groenlandia occidentali, nisi forte orientali, sed potius a littoribus Afiae borealis cum glacie haec secuta esse, reliquis ab urso maritimo comesis, existimarem.

OBSERVAT. I) Quadrupedes extranei, ab Europaeis introducti, sunt:

1) *Canis familiaris* varietates quaedam, Groenl. Meke.

2) *Felis*

- 2) *Felis Cattus*, (Syst. nat. I, 62.) Groenl. *Kitsungoak*.
- 3 et 4) *Mus Rattus*, (Syst. nat. I, 83.) Groenl. *Teriak*,
et *Musculus*, (loc. cit.) Groenl. *Teriangoak*, inter-
dum cum nauigiis improuise afferuntur, noxii satis,
sed ante finem hiemis primae moriuntur.
- 5) *Ovis aries*, (Syst. nat. I, 97.) Groenl. *Saua*.
- 6) *Capra Hircus*, (Syst. nat. I, 94.) Groenl. *Sauarsuk*.
- 7) *Bos Taurus*, (Syst. nat. I, 98.) Groenl. *Umimak*.
- 8) *Sus Scrofa*, (Syst. nat. I, 102.) Groenl. *Polike*.
- 9) Quondam etiam *Equus Caballus*, (Syst. nat. I, 100.)
Groenl. *Nersfursoak*; nunc vero non.

De 7 et 8 etiam incertus sum, an hodie in Groenlandia
dentur; sed 5 in pluribus locis, et 6 in Colonia Friderichs-
haab cum lucro, dum satis fertiles et praeter gramen
edunt etiam salmones arcticos fccatos, imo pinguescunt,
quod experientia propria scio.

II). Quid sibi velit Buffon V, II, pag. 81. loquens
de Schiuro cinereo, s. *Petitgri* groenlandica, nescio,
cum nunquam sciurum in Groenlandia vidi, nec de tali
audiui: attamen cum datur in America boreali, (vid. Syst.
nat. I, 86. et Kalm. Am. II, 409.) credibile satis est, et-
iam dari in partibus australioribus Groenlandiae.

18. MONODON MONOCEROS.

Monodon dente cornuformi, spirali, rarius
duplici, recto, praelongo, exerto in maxilla su-
periore.

Monoceros, Syst. nat. I, 105. Müll. prodr. 44. Art.
gen. 78.

Eenbiörning, Eg. 42. c. fig. Gl. 143.

Einbörn-Fisch, Cr. 146. Adel. 313. 386.

Nahvalr, Torf. 94.

Hafreidr, idem 96?

Narval,

Narwhal, And. 191. 197. c. fig. Bom. III, 604.
conf. II, 166,
See-Einhorn, Ell. tab. 7.

GROENLAND. *Tugalik*, *Kelelluak-kernektok*, vel
absolute: *Kernektak*.

DESCRIPT. Colore totus niger, veterum tamen
albo-marmoratus. Pinnae 2 pectorales; cauda hori-
zontalis. Dorsum impinne, latiusculum, conuexum, cau-
dam versus acuminatum. Caput breve conuexo-gibbo-
sum, rostro attenuato-rotundato; fistula in vertice in-
trinsecus duplicata; lingua longa. Dentés in ore nulli;
sed de maxilla superiore latere alterutro (iam dextro, iam
sinistro,) prostat dens praelongus, qui cornu dicitur, al-
bus, parte visibili turbinatus ad apicem usque, occulta
vero laeuis, radice cauus, quae cauitas ut medulla totum
fere dentem transit; latus non dentatum tamen habet si-
militudinem talis cutem non facile perforantem, forsitan
successorem destinatum maioris, si forte rumperetur.
Dantur etiam rarius mares duo dentibus aequalibus. Ce-
terum tam foeminac, quam mares, dentatae. Cutis nu-
da glabra; lardum oleosum crassum; caro rubra; abdo-
men laeve sine rugis. Balani speciem minutam gerere
dicitur.

HABITAT in borealibus partibus freti Dauidis,
praesertim finu Disco ultraque, australioribus rarissime.

VICIVS praecipuus pleuronectes cynoglossus et
actinia maiores, quos molles lubricosque dente suo fa-
cile perfodiens illoque erecto magis ori appropinquan-
tes lambendo sugendoque consumere dicitur.

Dum loca frigidissima glacialia amat, attamen, anhe-
lare saepius opus habens, plerumque vnam vel plures vor-
gines maiores glacie non congelatas habet, illucque plu-
ribus simul potentibus, mirum est, quod se invicem den-
te prostante non laedant, hoc natando dorsum socii
quasi

quasi incumbente. Gelu tamen instante his voragini-
bus etiam concrescere incipientibus, ob crebros aduen-
tus monocerotis, margines glaciales quasi eleuantis, de-
mum niuis aquaeque additamento, loca talia tumida eua-
dunt, aerem inter aquam glaciemque continentia, sic post-
ea refugia continua anhelaturis. Talia summa borea
quam plurima dari dicuntur.

VSVS. Caro Groenlandis delicatula editur cocta,
siccata, subputrida, rarius cruda. Cutis lardumque simul
cruda consumuntur; lardum etiam in lampadibus com-
buritur. Intestina cocta eduntur. De fauce habentur
vesicae, varie sub venatu marino visitatae. Tendines dant
fila optima. Cornu multifariam vtile in instrumenta ve-
natoria, etiam ab incolis boreae ligno carentibus in do-
mibus tentoriisque suis pro ligno habetur.

Merces venales sunt lardum et cornu pretiosissi-
mum.

CAPITVR. harpaginibus, rarius in aqua ampla, sae-
pius in voraginibus supra dictis.

19. MONODON SPVRIVS *.

Monodon dentibus duobus minutis in ma-
xilla superiore, dorso pinnato.

GROENLAND. *Anarnak.*

DESCRIPT. Cetum rarum monodonti maxime
affinem ad genus illius pro tempore retuli. Dentes nul-
los habet in ore; sed de extremo mandibulae superioris
prominent dentes 2 minuti, conici obtusi, apice parum
curui, debiles, vix vncia longiores. Corpus elongatum,
teres, nigrum. Praeter pinnas pectorales et caudam ho-
rizontalem etiam habet pinnam minutam dorsalem. In-
ter minimos numerandus. Caro et lardum eius laxe
supra modum purgantes; hinc nomen eius groenlandi-
cum,

cum, quod est: cacare faciens; qua proprietate *Torfaei*
Svinhvalr et *Andhvalr*, p. 90. vet. VI. proxime accedit.

HABITAT in alto mari, rarissime oras accedens.

Esca eius sepius loligo.

Fistula capitis anhelat, ut reliqui ceti. Non facile se immersendo caudam ostendit; sed saepius pro more habet, retrorsum de aqua assurgere ad pinnas pectorales usque, ante, non post nauigia se ostendere lubens.

VSVS. Editur quidem tam lardum, quam caro, sed non sine metu ob proprietatem eius purgandi.

Cadavera huius fere sola acquiruntur, rarissime vivido viso.

20. BALAENA MYSTICETVS.

Balaena naribus flexuosis in medio capite,
dorso impinni.

Mysticetus, Syst. nat. I, 105. Müll. prodr. p. 45.

Balaena fistula, in medio capite, dorso caudam versus acuminato, Art. Gen. 76. Syn. 106. Spec. 106.

Bardefisk, Eg. 36. c. fig.

Grönlandisse Walfisk, Cr. 141. 155.

Arbek, Gl. 137. 140. 146.

Grönlandske Hval, And. 180.

Nordhvalr, v. *Vatzhvalr*, Torf. 95.

Sletbakur, Horr. 256. Ol. 541. 981.

Walfisk, Ell. tab. 7. Adel. 388. Tab. XVI. fig. 1. 2.

Sletbag, Bom. III, 598.

Tue Qual, Ström, I, 298.

Balaena vulgaris, Pont. II, 195. Ionst. pisc. 216.

GROENL. *Arbek*, v. *Argvek*, *Arbavik*, *Sokalik*.

DESCRIPT. Haec facile maxima balaena, (foemina maiore,) dentibus carens, illorum loco, ut notum, habet laminas

laminas corneas maxillae superiori insitas ordine vtrinque fere dentium anatis, sed magis contiguas, saepius nigras, radicatas basi communi alba, versus basin latiores, apicem acutiores, extus crassiores parum incuruatas, intus tenuiores fere rectas, margine hoc apiceque ciliatas setis equinis, medias longissimas 3—15 pedum mensuram tenentes, a mercatoribus bonas dictas, saepe numero 500, praeter anticas posticasque multo breuiores. Intra has notas versus palatum alias habet spurias, molliores, glabras, fere quadratas, longitudine vix 4 vnc. superantes, crassitie fere rhachis pennae, apice setis longis praeditas, ordine veras sequentes, sed magis distantes. Aures minuti tantum tubuli, pennae amplitudine vna cum oculis minutis e regione fere pinnarum pectoralium siti. In mandibula inferiore, latiore, est cauitas, laminas superioris excipiens exque parte tegens. Color pulli fusco-marmoratus, maioris fere niger, veteris ex nigro alboque maculatus, in plerisque mandibula inferior alba; nonnulli veteres etiam habent cingulum album, a dorso ventrem usque decurrens. Lardum huius largum, optimum, hieme crassius, dat 120—150 pluresque tonnas olei.

HABITAT in partibus borealis sinus maris groenlandici, praesertim supra gradum 66um, raro australioribus.

CONGREDITVR, vti volunt, corpore erecto, capite supra aquam prominente; parit mense Aprili pullum plerumque unicum.

ESCA eius praecipua sunt insectorum marinorum duae minutae species, scilicet: cancer pedatus et oculatus — nec non argonauta arctica. Mirum satis, quod animalia minutissima maximis alimentum sufficiens esse possint, et inde pinguedo tam magna hauriatur. Sunt autem haec in mari groenlandico tam copiosa, ut Mysticetus os tantum aperiendo multa millia pinguis satis simul cum aqua ingurgitare queat. Huicque functioni optime seruiunt la-

mina eis corneae, per quas aquam emittens intus quasi post praeseppe rapinam suam retinet. Etiam in hoc admiranda est natura, quod cancri illi laminis eius deletantes, circumcirca illuc petentes, sponte quasi ingrediantur. Medusas etiam edere, ut vult perillustris a Linné cum aliis, nunquam a Groenlandis confirmatum audiui; nec verosimile videtur, dum hae neque tam copiose, neque tales, ut pinguefacerent, gelatinosae enim materiae, sint.

Immane hoc animal, satis formidabile, si dentibus praeditum, iam autem timidum, robur suum in cauda sola fere habens, hostes minores fugit.

VSVS eius maximus in oeconomia groenlandica: vnicus enim familias plures contra gelu famemque diu feruare sufficit. Caro editur cocta, siccata, subputrida, non satis bona nisi nuper occisi. Cutis, cauda, pinnaeque crudae (rarius coctae) consumuntur. Lardum tam editur, quam comburitur. Intestina ut phocarum adhibentur. De tendinibus habentur fila maiora, exque iis conficiuntur retia varia. Ossa varie in instrumenta venatoria, domestica naualiaque visitantur; deque laminis cornis oris conficiuntur lineae piscatoriae optimae.

Merces venales sunt lardum et laminae oris pretiosissimae, vulgo *Barder*, minus recte *Fiskebeen*, dictae.

Est etiam lucrum optimum extraneorum piscatorum, huius causa oceanum borealem frequentantium.

CAPITVR harpaginibus lanceisque a pluribus conjunctim, qui illum in cymbis maioribus infestant.

21. BALAENA PHYSALVS.

Balaena fistula dupli in medio capite, dorso extremo pinna adiposa.

Balaena Physalus, Syst. nat. I, 106. Faun. Suec. 50.

Müll. prodr. 46.

Balaena fistula in medio capite, tubere pinniforme in extremo dorso, Art. gen. 77. Syn. 107.

Finnfisk, Eg. 36. c. fig. And. 187.

Finnfisk, Cr. 145. Adel. 408. tab. XVI. fig. 3.

Sildreki, Torf. 91.

Tunnolik, Gl. 139.

Rörqual, Ström, I, 298.

Rören, Deb. 167.

Store Rörhval, v. *Storhval*, Bom. III, 594. Leem, 298.

Hnufubakr, Ol. 541.

Physeter, Ionst. pisc. 217.

Jupiter-Fisk, And. 187. Cr. 146?

GROENLAND. *Tunnolik*, *Tekkirsok*.

DESCRIPT. Non longitudine, sed latitudine, praecedenti cedit. Laminae oris etiam multo breuiores, longissimis pedem non multum superantibus, licet latae satis. Corpus eius teres, striatus. Lardum tenue, minus oleosum, ideoque circiter 10 tonnas tantum dare dicitur.

HABITAT passim in mari groenlandico, autumno praesertim oras cum sequenti aggrediens.

VESCITVR clupeis, salmono arctico, et aliis piscibus paruae magnitudinis.

Est admodum fera, velocissime natans, vehementer anhelans per fistulam capitum, quo facile a ceteris cognoscitur.

vsvs carnis, pinnarum, caudae, cutis, ossium, tendinumque vt mysticeti. Lardum potius editur, quam comburitur. Laminae corneae minus vtiles.

CAPITVR raro harpaganibus vel lanceis, venatorem non exspectare volens. Interdum iaculis vulneratur, vnde caro inflammatur, et denique moritur incerti inuentoris visui.

22. BALAENA BOOPS.

Balaena fistula dupli, dorso extremo protuberantia pinnaeformi, capite recto obtuso, ventre fulcato.

Balaena Boops, Syst. nat. I, 106. Müll. prodr. p. VIII.

Balaena fistula dupli in rostro, protuberantia corniformi in extremo dorso, Art. gen. 77. Syn. 107.

Butskop, Eg. 41. Adel. 384.

Hrafn-Reidur, Torf. 90. Ol. 542.

Sildqual, Ström, 298. (Sed synonyma non quadrant.)

Stubben v. Nordkaperen, Leem, 299.

Grindebval, Deb. 155.

Pflokfish, And. 191. Cr. 146?

GROENLAND. *Keporkak.*

DESCRIPT. Hanc saepius contemplandi occasio-
nem habui, etiam vnam occidere adiui, ideoque de illa
certior sum. Fistulam duplicem s. nares approximatas
habet circiter medio capitinis in tuberculo eminente,
quas autem operculo communi claudere valet, vt quasi
vna videantur. Rostrum rectum, elongatum magis ma-
gisque angustatur, desinens tamen apice satis lato obtu-
soque—Ante nares in vertice capitinis tres ordines conue-
xitatum

xitatum circularium, huic forsitan peculiare quid. Maxilla inferior superiore parum breuior strictiorque, versus superiorem oblique tendens. Oculi pone nares in lateribus capitis, magnitudine ut phocae leoninae, nigri iride alba. Aures minutissimae aperturae pone oculos. In maxilla superiore numerosas habet laminas corneas, ut mysticeti sitas, nigras, vix pedem superantes, interstitium tamen anticum sine lamellis. Palatum album. In maxilla inferiore cauitas lamellas oblique intus tendentes excipiens. Lingua magna, rugosa, pinguis, colore hepatis: de hac versus faucem cutis laxa quasi operculum dependet. Pinnae pectorales magnae obouato-oblongae, margine postica integrae, regione cubiti parum fractae, antica autem rotundato-crenatae. Pinnae hae non mere cartilagineae, sed intus brachiis, carpis et 5 digitis articulatis ossibus, cute licet vndique tectis, praeditae, vngibus tamen destitutae. Pinna dorsalis a capite remotior circiter supra anum cartilagineo-adiposa sine ossibus, compressa, basi latior, apice acutiuscula, antice sursum repanda, postice fere perpendicularis. Dantur tamen, quae apice parum curuatam habent; in aliis etiam longior, in aliis breuior. Corpus teres, iuxta pinnas pectorales crassissimum, inde magis magisque strictum, praesertim post costas usque ad caudae basin, quam complecti valemus. Pone pinnam dorsalem incipit carina acuta in pinnam caudalem usque pergens. Pinna caudalis horizontalis, materia pinnae dorsalis bilobata incisura media; lobi rotundato-acuti margine antica integri, postica crenati. Subtus a gula ad umbilicum multas profundasque habet rugas, s. fulcos abdominales, se inuicem cingentes, (duabus semper antice posticeque concurrentibus et angulum formantibus, sicque extimis longioribus,) a lateribus magis rotundatas. Hos fulcos dilatare et constringere valet. Magnitudo eius interdum 50—54 pedum. Color partium omnium superiorum niger, gulæ, pinnarum pectoralium et caudæ subtus albus, fundi sulcorum abdominalium

sanguineus, sed eminentia interstitia horum, vt etiam abdomen totum et pinna caudalis subtus ex albo nigro-que marmorata. Cutem habet duplificem, exteriorem veram, interiorem tenuem albam magis adiposam, quam sequitur lardum crassum, minus oleosum pre congeneribus, et denique caro rubra.

HABITAT in mari groenlandico, praesertim tractibus mediis inter gradus 61 — 65, rario borealioribus australioribusue; hieme altum mare petit, aestate autem et imprimis autumno oras aggreditur, sinusque ampliores interdum intrat. Locis Pamiut et Pissukbik frequentior.

Parit vere (non autem annis omnibus) pullum solitarium, qui matrem sequitur, usque donec successorem acquirit.

VICTVS eius notus (qui etiam videtur praecipuus,) salmo arcticus, ammodytes Tobianus et argonauta arctica.

Edere volens rictum oris amplificat et more mysticeti aquam cum esca ingurgitat. Tali statu sulci abdominales dilatati videntur; et colore suo sanguineo in medio maculati abdominis iuxta gulam albam, adiuuantibus laminis nigris in ore albo, dant spectaculum, quo nihil pulchrius. Minus vehementer prae ceteris per fistulam efflat, quod iterando exercet recta progrediens et se brevi submergens; denique autem caudam supra superficiem aquae ostendens dat signaculum morae longioris in profunditate; oblique descendens ascendensque. Mari tranquillo saepe quiescit in superficie aquae quasi dormiens; tuncque a venatoribus petenda. Interdum latere altero procumbens se pinnis pectoralibus quassat, et alio tempore etiam supra aquam salit in aere se girans dorsoque decumbens, forsitan balanorum pediculorumque (vel phalangiorum) caussa, quibus maxime laborat. Valde timida hostem

hostem fugit, in phystere micrope crudelissimum habens; foemina tamen pullum suum contra venatores tuitura cauda sua valde satis percutit, et inter illos natando sique pullum suum cingendo saepius seruat, donec ipsa etiam leuiter vulneratur, dum fugit. Haec etiam, ut reliqua animalia cetacea, ex vulnere leui, si tantum caro tacta sit, ob infiammationem repentinam et sequentem putredinem post breve tempus moritur.

VSVS carnis, cutis, lardi, intestinorum, tendinumque ut monodontis, ossiumque ut mysticeti. Lardum tamen, ut oleo parcum, magis edule, quam flammabile. Ex appendicula laxa linguae et tegumento intestinorum consuuntur fenestrae. Laminarum brevium vialis usus, ex quibus tantum cistellae vel patellae formantur.

CAPITVR lanceis maioribus a pluribus in cymba maiori illam potentibus. Optime pungitur pone pinnas pectorales; intestinis autem perforatis mergit.

23. BALAENA MVSCVLVS †.

Balaena fistula dupli in fronte, maxilla inferiore multo latiore. Art. gen. 78.

Balaena musculus, Syst. nat. I, 106. Müll. prodr.

47.

Balaena glacialis, Müll. prodr. 49.

Nordkaper, Eg. 40. Cr. 145. Adel. 394. 395.

And. 54, 90. 186. Bom. III, 594.

Reidr, v. *Steipereidur*, Torf. 95. Ol. 542.

GROENLAND. *Keporkarnak*.

Balaena sub nomine groenlandico intellecta praecedenti affinis, et raro videtur, quod etiam nomen eius designat. De synonymis eius maxime haereo, dum etiam apud autores mira confusio eorum; fatoque mihi illam videre denegante, nil certi determinare valeo.

24. BALAENA ROSTRATA *.

Balaena minima rostro strictiore, dorso pinnato, laminis oris albis.

Sverdfisk, Eg. Figura in tabula ad p. 37. huc pertinet; sed descriptio p. 40 data minime quadrat vel figurae, vel meo animali.

Tikagulik, Cr. 152. quoad initium descriptionis; sed falso ei tribuuntur dentes, qui synonymis allatis melius conueniunt.

Springhval, Pont. II, 200.

Balaena rostrata, Müll. prodr. 48.

Andhvalr, Torf. 90.

Andarnefia, Ol. 543.

Dögling, Deb. 162. et *Nebbehval*, Pont. II, 200; an hoc referri debent? E descriptionibus datis nil certi concludere possum, de laminis vel dentibus (vt nota essentiali) non expressis verbis memorato; licet a Müll. post Ol. inter Balaenas numeretur. Proprietas olei eius omnia penetrans meae speciei, quatenus notum, non conuenit, sed melius Sp. 19. Ob rostrum longissimum etiam *Delphinus Delphus* esse poterat.

GROENLAND. *Tikagulik*.

DESCRIPT. Haec facile minima omnium balaenarum proprie sic dictarum. Laminae oris breuissimae, albae. Pinnae pectorales latae obouatae, margine rotundatae. Pinna dorsalis prope caudam longior, retro tendens antice parum attenuata. Cauda horizontalis bifida. Abdomine multos habet sulcos profundos. Color eius supra niger, infra albus, mixtura rubicunda. Larum compactum minusque oleofum.

HABITAT ad oras Groenlandiae copiose satis, plerumque intra scopulos, sinus omnes frequentans. Hiemme rario, ut videtur, etiam australioribus frequentior.

EDIT lubentissime salmonem arcticum, nec non alios pisciculos, quos velocissime natando persequitur, ut etiam supra aquam saliant.

Vehementer satis, sed repente, per fistulam suam efflat. Plerumque solitaria videtur.

vsvs fere idem ac Boopis. Groenlandis delicatula.

Ob velocitatem raro capitur harpaganibus vel iaculis, dum post breve tempus plerumque mortua reperitur ab illegitimis.

25. PHYSETER MACROCEPHALVS.

Physeter dorso impinni, dentibus inflexis, apice acutiusculo.

Physeter macrocephalus, Syst. nat. I, 107. Müll.
prodr. 52.

Catodon fistula in ceruice, Art. Gen. 79. syn. 108.
Cachelot, v. *Potfisk*, Eg. 41. Cr. 148. And. 196.
c. fig. ad pag. 215. Bom. III, 606.

Buurhvalr, Torf. 92.

Huushval, *Troldhval*, *Tuehval*, Leem, 299. Deb.
167. Bom. III, 597.

Balaena, Ionst. tab. XLII.

GROENLAND. *Kigutilik*, speciatim *Kiguti lirksoak*.

DESCRIPT. Inter congeneres maximus, 60 pedum ultraque. Caput longissimum fere tertiam partem totius faciens. Maxilla superior longior latiorque inferiori, lateribus se versus hanc incuruans, intus excauata lacuna lanceolata ut receptaculo maxillae inferioris eiusdem figurae. In maxilla inferiori duobus ordinibus dentes

permulti, conici, antice posticeque subcompressi, curui introrsum tendentes, validi longi obtusiusculi, exterioribus minoribus curvioribus acutioribusque, albi medulla cinnerea minus dura, dicuntur numero 40-46, quos tamen numerandi occasionem non habui. Veteres minus curvatos, crassiores autem, longioresque, interdum basi 3 vnc. latos et 6 vnc. longos, habent; iuniorum radice parum caua. In maxilla superiori dentes veros s. visibiles quidem non habet: attamen in lacuna supra membrata dantur cavitates ut receptacula dentium maxillae inferioris, quarum interstitia eminentia condunt dentes minutos admodum curvatos, fere horizontaliter iacentes, acuminatos, latere interiori ad apicem oblique explanato-concauos, quae planities polita sola nuda (reliquo dentis carne tecto) ad cavitatem sequentem offendit, vbi etiam apex dentis inferioris occurrit, indeque politura eius. Frons capitis abrupta s. perpendiculariter descendens, in cuius summitate, (quae ab auctoribus minus recte ceruix dicitur.) lateribus angulata, est eminentia notabilis antice rima magna, (quae fistula, per quam anhelat,) intus ad angulos frontis progrediens, vbi vtrinque rima lunaris, sic fistula extus quidem solitaria intus duplicata. Vertex capitis magis conuexus sub lardo compacto neruosoque condit cameram magnitudine et figura fere fornacis repletam cerebro, sub nomine *Sperma ceti* noto. Materia haec oleosa est et per se fluida; sed effluens super aquam momento coagulat. Oculi duo nigricantes, lateribus capitatis iuxta pinnas pectorales, minuti satis tanto animali. Aures etiam minutissimae. Caput a corpore distinguitur fulco transuerso; infra quem pinnae pectorales circiter 16 vnc. long. basi angustatae, margine rotundatae, intus laminam osseam habentes, cum osse humerali maiori coniunctam. In medio fere dorsi pinna spuria s. tuber callosum, antice conuexo-decliue, postice praecisum, immobile. E regione huius sub abdomine genitalia, et pone illa anus. Costae vtrinque 10. Lingua fere longitudine et

et figura maxillae inferioris, rugosa, colore argillae plasticae, intus obscure rubra. Gula ratione molis capit is minuta. Corpus post pinnas pectorales cylindricum, de ano magis angustatur, terminatum cauda adiposa horizontali biloba margine non crenata. Color vndique niger; seniores tamen abdomine albescunt. Cutem crassam sequitur materia carnosa sanguinea, tunc lardum satis oleosum, et denique caro sordide rubra. In capite nil fere carnis datur, sed substantiae oleoso-callosae diuersi coloris ratione loci, sic areae plures distinctae.

HABITAT in alto mari freti Dauidis, rarius oras appropinquans, praesertim tractibus australioribus.

VICTVS: squalus carcharias et cyclopterus lumpus. Hic carchariae crudelissimus et forsitan unicus hostis, cuius metu in terram usque fugit; quin imo scopoulos ascendere conans interdum moritur; haecque cadavera cetorum aliorum lubentissime petens, macrocephalum, mortuum etiam, minime appropinquat, quod mirandum.

VELOCITER satis natat; interdum tamen in superficie maris acquiescere conspicitur, tunc a venatoribus pendus. Emersus caput et pinnam dorsalem fere solam ostendit. Caput praesertim se motitat.

VSVS carnis, cutis, lardi, intestinorum tendinumque ut monodontis. Oleum cerebri comburitur. Lingua etiam in hac, ut in praecedentibus speciebus, cocta comeditur. Offa huius optima, et cum dentibus varie adhibentur in rebus venatoriis marinis.

Merces venales sunt lardum, oleum cerebri et dentes, rara acquisita.

CAPITVR lanceis maioribus eodem modo ac balena boops, sed magis difficulter, et saepe per plures dies illum persequendo, dum e vulneribus suis ante mortem etiam foetet.

26. PHYSETER CATODON.

Physeter dorso pinnato, apice dentium plano.

Physeter Turcio, System. nat. I, 107. Müll. prodr. p. VIII.

Physeter pinna dorsi altissima, apice dentium plano, Art. Gen. 74.

Balaena macrocephala tripinnis, quae in mandibula inferiore dentes habet minus inflexos, et in planum desinentes, And. p. 197.

Butsköp, Adel. 385.

GROENLAND. *Parnak, v. Pernak.*

Huius dentes tantum vidi in planum obliquum politum desinentes. Angustiorem longioremque maxillam inferiorem, et pinnam dorsalem habere dicitur: ceterum cum macrocephalo maxime conuenit.

vsvs etiam idem. Raro capitur.

27. PHYSETER MICROPS.

Physeter dorso pinnato, dentibus arcuatis apice acuto.

Physeter microps, Syst. nat. I, 10. Müll. prodr. 53.

Physeter maxilla superiore longiore, spina longa in dorso, Art. Gen. 71.

Ardluit, Or. p. 152.

Vognuhvalr, Torf. 89.

Staurhynning, Ström, I, 298. Bom. III, 613.

Hnydingen, Ol. 544. c.

Lille Vang, Act. Nidr. IV, p. 112. Leem, 305.

GROENLAND. *Ardluk.*

DESCRIPT. Habet in maxilla inferiori dentes 22, utrinque 11, arcuatos, falciformes, intus ad apicem usque cauos, vix tertiam partem eminentes, (estque haec pars visibi-

visibilis eburnea compresso-conica, apice acuto introrsum curuato, simulque retrorsum parum vergente; sed pars condita duas partes habens latiorque, antice posticeque compressa, et praesertim latere gulæ proximo quasi canaliculata;) digiti longitudine, et $1\frac{1}{2}$ vnc. latitudine, medios maiores, anticos posticosque minores *). Rostrum obtusiusculum. Praeter pinnas pectorales in dorso habet pinnam longam erectam. Magnitudine inter cettos minores numerandus. Cutis glabra, nigra; lardum crassum, sed minus oleosum; caro rubra.

HABITAT in mari groenlandico copiose satis, tam alto mari, quam intra scopulos et in sinubus.

VICTVS eius phocae, delphinus phocaena et albicans; balaena boops, et rostrata; forsitan etiam balaenae maiores.

Est hic praesertim phocarum hostis crudelissimus gregatim illas infestans: quo viso phocae omnes celerrime fugiunt, sed hoste illarum velocius persequente, in terram ipsam refugiunt; interdum autem glaciem ascendentibus eluduntur: microps enim sub glacie exspectans descendentes denuo infestat, vel morantes descendere cogunt plures coniunctis viribus, glaciem etiam maiorem circumvertendo. Est igitur animal maxime noxium Groenlandis, non tantum quia phocas quam plurimas consumit, sed etiam quia eas e propinquitate pellit.

VSVS fere idem ac boopis. Caro huius delicior Groenlandis, quam praecedentium.

Capitur raro harpaginibus a pluribus coniunctis.

28. DEL-

*) Dicunt etiam Groenlandi, illum in maxilla superiori dentes habere: si ita, inter delphinos potius quam physeteres, sensu Linnaeano, numeraretur; sed fato mihi denegante, praeter viuum, plus quam maxillam inferiorem videre, incertus sum, an veros dentes, anne dentes conditos more macrocephali, existimauerint.

28. DELPHINVS ORCA †.

Delphinus pinna dorsi altissima; dentibus subconicis, parum incuruis.

Delphinus orca, Müll. prodr. 57.

Stourvagn, Act. Nidr. IV, 99. tab. XII. f. 2. 3.

Haahyrningur, Torf. 91. Ol. 544. d.

Spekbauer, v. *Schverdtfisk*, Cr. 152, 14.

Sværdfisk, And. 218.

Spekhugger, Ström, I, 309. Pont. II, 242.

Fakan, Leem, 303.

Hvalbund, Deb. 161.

GROENLAND. *Ardlurksoak.*

HABITAT cum praecedente, balaenarum tyranus. A Groenlandis captum esse non audiui.

29. DELPHINVS PHOCAENA.

Delphinus corpore subconiformi, dorso lato pinnato, rostro subobtuso.

Delphinus Phocaena, Syst. nat. I, 108. Faun. Suec.

51. Müll. prodr. 54.

Delphinus corpore fere coniformi, dorso lato, rostro subacuto, Art. Gen. 75 Syn. 104.

Nisen, Eg. 45. Act. Nidr. II, 258. tab. IV. Ström, I, 298.

Meerschwein, Cr. 151. Adel. 384. Horr. 262.

Hnisa, Torf. 89.

Hnyzen, Ol. 544. a.

Marsviin, And. 95. Pont. II, 220. Bom. V, 247.
Leem, 307.

Bruuskop, And. 217.

Phocaena, Ionst. 220. tab. XLI.

GROENLAND. *Nesa*, v. *Nisa*.

DESCRIPT.

D E S C R I P T. Maxilla inferior superiori vix longior. Dentes numeraui in maxilla singula 50, scilicet 25 vtrinque, minutos, compressos, margine rotundatos subserratos, basi angustatos; antice interstitium relinquunt nudum eminens. Capitis longitudo 7 vnc. Collum vnicum articulum habet: sic breuissimum. Pinnae pectorales circiter 5 vnc. longae, basi 2 vnc. latae, extrorsum acuminatae. Pinna dorsalis fere 8 vnc. longa, sed vix 2 vnc. lata. Post hanc dorsum subplanatum angulo longitudinali in caudam excurrente. Viuus assidue se curuat, caput caudamque deflectens dorso eminente; sed mortuus se extendit: hinc in mortuo post pinnam dorsalem observantur rugae quaedam in cute. Reliqua dabit descriptio optima Act. Nidr. l. c.

H A B I T A T tam extra quam intra scopulos, et in sinubus, non numerosa; conspicitur praesertim aestate, hieme rarer.

V I C T V S: pisciculi omnis generis.

Velocissime natat. Ut ceti ceteri interdum emergit, per fistulam capitinis anhelaturus; sed momento fere et flatu leuissimo, ita, ut non facile obseruetur, et ob flexuram corporis saepissime dorsum solum conspicatur. Rarius iteratim breui interuallo emergit; tunc a venatoribus petendus.

Parit pullum solitarium, qui matrem sequitur primo anno, cum illa iugiter submergens et emergens. Si grauida occiditur, ex utero cauda pulli prominens conspici solet, forsitan matre in angustiis parere conante.

V S V S carnis, cutis, lardi, intestinorum, faucis, tendinumque ut monodontis. Inter optatissimos Groenlandis numerandus. Lardum eius oleo diues.

Ab exteris petitur lardum.

30. DELPHINVS DELPHIS.

Delphinus corpore oblongo subtereti, dorso pinnato, rostro attenuato acuto.

Delphinus Delphis, Syst. nat. I, 108. Müll. prodr.

55.

Delphinus corpore oblongo subtereti, rostro longo acuto, Art. Gen. 76. Syn. 105.

Delphinus, Ionst. 218. tab. XLIII.

Delphin, Cr. 152. And. 218.

Schnabelfisch, Cr. 148.

Hofrungar, Tors. 89, IV.

Hundfiskur, Ol. 360. 544.

Springere, Ström, I, 309. Act. Nidr. II, 259.

Leem, 305. Bom. VII, 553.

Purpoises, Kalm. Am. II, 123.

GROENLAND. *Ardluarsuk.*

DESCRIPT. Caput antice attenuatum in rostrum longum acutum, dentibus multis approximatis in utraque maxilla praeditum, sic rostro merganseris non absimile. Dentes huius paulo maiores, quam phocaenae; illaque facile longior sed angustior. Totus niger, pectore albo, et linea alba a rictu oris trans latera capit. In reliquis phocaenae fere similis.

HABITAT in alto mari, rarius intra scopulos, et plerumque gregatim. Phocaena rarer. Interdum supra aquam salit.

Reliqua, quoad mores, generationem, usum et capturam, conferantur, quae sub Phocaena dicta.

31. DELPHINVS TVRSIO.

*Delphinus corpore crasso, dorso pinnato,
rostro sursum repando, dentibus obtusis.*

Delphinus orca, Syst. nat. I, 108, Müll. prodr. 56.

Ionst. 217. Faun. Suec. 52.

*Delphinus rostro sursum repando, dentibus latiſſ
ſerratis*, Art. gen. 76. Syn. 106

Tursio, s. *Orca Kleinii*, Act. Nidr. IV, III.

Butskopf, Cr. 151. And. 216.

Svinhvalr, Torf. 89.

GROENLAND. *Nesarnak*, v. *Nisarnak*.

DESCRIPT. Frons rotundata declivis, s. sursum repanda, desinens rostro attenuatiore; sic fronti anatis molliſſimae non abſimilis. Dentes in maxilla vtraque distantes apice obtusi, fere ut Delphini albicantis, (de quo infra,) ſed maiores. Corpus admodum crassum, ut Boopis, pullo huius etiam aequale. Cauda minus attenuata, quam in reliquis. Pinna dorsalis ut Balaenae rostratae. Totus nigricans, abdomen parum albicante. Pulli etiam pallidiores. Reliqua ut in Phocaena.

HABITAT in alto mari, rarissimus omnium congenerum.

Emergens maiorem partem corporis, quam ceteri, ostendit. Interdum gregatim natat.

Parere dicitur hieme ſub spirando,
vſvs eius ut Phocaenae. Capitur etiam modo eodem, ſed a pluribus coniunctis,

32. DELPHINVS ALBICANS.

*Delphinus dorso impinni, dentibus breuibus,
apice plano.*

Balaena albicans, Müll. prodr. 50.

Physeter Catodon, Syst. nat. I, 107. Müll. prodr.
§ 1. coll. p. VIII.

Catodon fistula in rostro, Art. gen. 78.

Hvidfisk, Eg 41. c. fig. Ström, 298, 2. And. 215.
Bom. III, 603. Gl. 145.

Weisfisk, Cr. 150. Adel. 385. (figura autem cita-
ta pertinet ad Physalum.)

Hvitingar, Torf. 91.

Beluga, Gmel. II, 439.

See Beluge, Pall. It. Russ. III, 92.

GROENLAND. *Kelelluak*, et in differentiam mo-
nodontis, *Kelelluak kakortok*, siue absolute *Kakortak*. Pul-
lus *Uiak*.

DESCRIPT. Cetus hic, in Groenlandia notissimus,
videtur autoribus parum notus, dum ab aliis inter Balae-
nas, ab aliis inter Physeteres, numeratur, licet rectius lo-
cum habiturus inter Delphinos, quippe laminis cor-
neis carens, dentibusque in utraque maxilla praeditus.
Totus albicans, interdum tintura rubicunda, in iuniori-
bus autem coerulescente, mixtus. Cutis nuda glabra circi-
ter crassitie vnciae, quam sequitur lardum crassitie tri-
plicata, oleo diues, et denique caro rubra; in illis Sui non
absimilis. Caput breve rostro obtuse-attenuato, vertice
conuexo-gibboſo, ubi fistula oblique retrorsum tendens,
quae tamen intra cutem ante se aliam habet rimam an-
trorum vergentem; sic extrinsecus solitaria, intrinsecus
duplicata. Dentes numeraui 18 in maxilla inferiori, sc.
utrinque 9 breues, apice obtusos, (fere ut dentes mola-
res quadrupedum, sed simplices,) longe distantes, anticis
minoribus; in maxilla superiori totidem acutiores parum-
que

que flexos. Oculi minuti suini coerulescentes. Rictus oris paruus. Lingua lata, maxillae inferiori arce conne-
xa, eiusque longitudinis. Maxillae aequales. In supe-
riori obseruantur 4 — 5 pori incisi. Aures pone oculos
minutissimi sine auriculis. Cauda horizontalis bifida mar-
ginibus rotundatis integris. Pinnae pectorales latae sub-
ouatae. In dorso nullam pinnam habens coarctatur in
angulum longitudinalem, ut mysticetus. Corpus subte-
res, versus caudam attenuatum. Mas penenit habet osseum
acutum, album, intra foramen retractilem, et testiculos ma-
gnos lardo conditos. Foemina, ante genitale gibbosum
rima instructum, habet mammas duas, vix extremo arti-
culo digiti maiores. (Quoad genitalia vero ceti omnes
maxime conueniunt.) Longitudo plerumque 12 — 18
pedum, et ultra; pulli autem multo minores.

HABITAT vbique in sinibus maioribus; praeser-
tim autem in sinu Disco et aliis borealibus, rarer austra-
lioribus; hieme vel vere terram appropinquans.

EDIT pisces omnis generis mediocres, vt gados,
percas noruegicas, pleuronectas minores; gula autem
eius angustiore non rapinam magnam tolerante (interdum
etiam talibus suffocata) praesertim delectatur gadis aegle-
finis, quos cateruarios vehementissime persequitur.

PARI vere pullum solitarium, qui innatus liuescit,
nuper natus coerulescens, cum aetate magis magisque
albescit.

Plerumque gregatim natant cum pullis suis maiores;
vno emergente pro spirando, reliqui sequi solent in spe-
ctaculum delectabile. Non raro etiam, vt domati, cym-
bas sequuntur, distantia breui a superficie aquae pulcher-
rime splendentes candore suo. Ut monoceros in glacie
voragini non congelatas frequentare solet; ceterumque
quoad mores multum cum illo conuenit.

v s v s etiam idem, nisi quod cornu non habeat; den-
tes autem in instrumenta venatoria varie usurpantur.

CAPITVR vt monoceros.

OBSERVAT. 1) Reliqui ceti a Crantzio memoria-
ti, certe de Anderson mutuati, siue in mari groenlandico
domicilium non habent, siue ad praecedentes species vt
synonyma referri debent, saltem hactenus ignoti.

2) Cetos plures quidem nominant Groenlandi; sed
quorsum referendi sint, alias determinabit, dum illos
nec vidi, nec descriptionem distinctam accipere potui:
ex. gr.

- α) *Sigukitsok*: rostro abrupto; forsitan idem ac
Boops.
- β) *Nefarpek*: *Delphinus primarius*; me iudice,
idem est ac *Delphinus orca*.

II.

A V E S.

33. VVLTVR ALBICILLA.

Vultur cera pedibusque flavis, rectricibus
albis, intermediis apice nigris.

Vultur albicilla, Syst. nat. I, 123. Faun. Suec. 55.

Müll. prodr. 58. Brün. 12.

Orn, Eg. 35. Ol. 60.

Adler, Cr. 104. 419. Horr. 170. Ell. Hudf. 38.

Tab. 3.

Aquila alba, Torf. 86.

Fischadler, Mart. I, 125. tab. vet. VI. (pullus;)
VII. (vetus.) *)

Fiske-örn, Ström. I, 261. Bom. VI, 93. Leem,
231. (81, 2.) Pont. II, 147.

Pygargus, Ionst. av. p. 13. tab. III.

GROENLAND. Nektoralik, Tertersoak, Esaruktor-
soak, Tingmiarlurksoak.

DESCRIPT. Color pulli vnius anni hic erat: Rostrum nigricans, cera sordide lutea; frons inter oculos et nares nuda, setulis nigris et plumulis squamosis albis rarissimis adspersa; reliquum capitis rufo-fuscum, arcte testatum pennis basi albis, dein rufo-fuscis, tunc nigricantibus, apice extimo rufo-fuscis. Collum supra capiti concolor, infra ad gulam albo-flavicans. Dorsum fulvescens, apicibus pennarum nigricantibus. Pectus fere dorso concolor, sed obscurius. Abdomen album apicibus pennarum rufo-fuscis. Remiges 12 primariae totae nigricantes;

D 3 liquae

*) Martini l. c. Vulturem albicillam et Falconem leucocephalum ut varietates combinare videtur, cui sententiae facile subscribe.

liquae basi albae maculis fuscescentibus, apice nigricantibus. Tectrices albo-flauicantes, apice nigricantes; sed humerales totae nigricantes. Rectrices 12, quarum 1—5. 5—1 nigricantes, latere interiore tantum a medio versus apicem albae maculis fulvescentibus; intermediae duae a medio ad apicem vtrinque albae maculis fulvescentibus. Vropygium album maculis fulvescentibus, apicibus pennarum tamen nigricantibus.

Pedes semitecti pennis fuscescentibus, reliquo nudo sordide luteo, vnguis tamen nigris.

Veteres differunt praesertim cera pedibusque flavis, cauda alba, rostro pallescente, capite colloque magis albicantibus. Magis magisque albescit cum aetate; hinc aetate prouectiores pro diuersis speciebus facile haberentur. Magnitudo anseris maioris; et alae eius tam robustae, ut sedenti continuo dependere conentur: hinc etiam volatu graui.

HABITAT toto anno in insulis et rupibus, praesertim maritimis.

VICTVS eius praeter cadauera sunt volucres marinæ (praesertim alcae et anates mollissimæ, columbus grylle,) et pisces varii, (praesertim Cyclopterus lumpus et Salmo carpio,) nec non phocæ foetidae iuniores et tetrao lagopus.

Est monogama, nidificans in rupibus altis praeruptis sinuum, nido formato ex ramiculis in orbitam connexis, discum occupantibus graminibus, muscis et plumis. Ova duo sordide alba, magnitudine et figura fere ut anseris. Inde pulli duo, interdum tamen solitarius, qui prima aetate plumulas habet cinerascentes. Incubat ultimo Maii, vel initio Iunii. Pullos alit rapinam in nidum proiiciendo; pulli autem accrescentes, licet nondum volitare valentes, nidum relinquere solent parentes secuturi, labores leuandi gratia.

Crebre

Crebro sedens in cacumine insularum vel rupibus maritimis circumspicit sollicite rapinam petendam, optimoque de bullis ascendentibus auium submergentium concludere valet, vbi emergere debent, illucque volitat vix superficiem aquae tangentes infestans. Rapinam maiorem, alis suis retrorsum remigando, in terram aufert; interdum tamen phocae permagnae vnguis suis se affigens, sub eiulatu magno sequi coactus in profunditatem, perit.

VSVS. Caro a multis editur cocta. Pelles in vestimenta corpori proxima consuuntur; etiam pro stratis, tam super cistas, quam in cymbis minoribus, at rarius, adhibentur. Rostrum et vngues ut bona amuleta habentur ab Ethnicis.

CAPITVR vel arcu maiori, vel reti in niue occultato circa rapinam, vel rarius dando ei lardum copiosum, vnde, phoca tertia nondum consumta, debilitari dicitur, ut facile occidatur. Pulli etiam viui in nido accipiuntur periculose satis, tam ob loca praerupta, quam ob parentes irascentes. Sclopis iamdum praesertim disiicitur.

34. FALCO RVSTICOLVS.

Falco cera palpebris pedibusque luteis, corpore cinereo alboque vndulato, collari albo.

Falco rusticulus, Syst. nat I, 125. Faun. Suec. 56.

Falco islandus fuscus, Brün. 9. Müll. prodr. 73
et pag. VIII.

Spragled Falk, Eg 35.

Gefleckter Falk, Mart. II, 79. 129?

GROENLAND. *Kirksoviarsuk*, (v. *Kekingoak*,) *Millekular tok* *).

D 4

DE-

* Nomen generis est *Kirksoviarsuk*, v. *Kekingoak*: sed in differentiam specificam hic dicitur *Millekular tok*, maculatus; sequens

D E S C R I P T. Magnitudo galli maioris. Caput vertice latum planiusculum, strigis nigricantibus albisque longitudinalibus (penna singula alba medio nigricante). Tempora magis albicantia; circa basin rostri et ad oculos plumulae setosae nigrae sparsae. Colli suprema pars capiti concolor; sed inferior, cum gula et pectore, alba immaculata, quae albedo collum annulo fere cingit. Dorsum cinereo alboque vndulatum, apicibus pennarum semper albis. Abdomen album, maculis cordatis nigricantibus raris adspersum. Alae supra dorso fere concolores, licet magis obscurae; infra albidae. Remiges septem primariae quoad partem non tectam nigricantes. Rectrices duodecim aequales, cinereo alboque fasciatae, subtus albidae. Cera pedesque sublutei. Rostrum plumbeum apice nigro; vngues nigricantes.

HABITAT in locis remotioribus, rarius visus.

34 b. FALCO FVSCVS.

Falco cera pedibusque plumbeis, supra subfuscus, subtus albidus maculis fuscis longitudinalibus.

Graae-falk, Eg. 35. Tors. 86. And. 39. 164. Ol. 60. Bom. II, 285.

Graue-falk, Cr. 105. Horr. 173.

Wanderfalk, et *Schwartze Falk*, Mart. II, 80. 96. 126. Tab. XL.

G R O E N L A N D. *Kerksoviarsuk-kernektok.*

D E S C R I P T. Praecedenti minor, a quo differt rostri basi rubicunda, cera pedibusque plumbeis; capite supra subfusco maculis oblongis irregularibus albis, fronte albī-

sequens *Kernektok*, niger; tertius *Kakortok*, albus; quartus *Kakortuinsk*, omnino candidus.

albicante; genis nigricantibus; temporibus fuscescen-
tibus; nucha gulaque albis; ceruice capiti concolori; iugu-
lo, pectore, abdomineque sordide albis, s[ed] leuiter flaue-
scens, maculis longitudinalibus fuscis; dorso subfuscus
s[ed] fusco tintura coerulescente, apicibus pennarum palli-
dis, maculisque raris grandiniformibus, praesertim ver-
sus vropygium; alis supra dorso concoloribus, infra ex ni-
gro alboque variegatis; remigibus latere exteriore ni-
grecantibus, interiore autem pallidioribus, maculis albidis;
cauda supra subfusca fasciis pallidis vix notabilibus, infra
albicante; oculis plumbeis, iride fusca.

Hanc esse varietatem iuniorem praecedentis, facile
crederem, non tantum ob statu[m] eandem, sed imprimis,
quia in exemplari uno sub pennis eius dorsalibus alias
enasci incipientes inueni, quae omnino illis in Rusticulo
similes erant *).

HABITAT ubique inter montes tam remotiores
quam maritimos, non raro etiam super glaciei fragmenta
maiora e longinquu[m] terrae conspectus; attamen non mi-
grat **), absens tantum mensibus primis aestiuis, generan-
di gratia interiores tractus petens, autumno redux cum
pullis suis.

VICIVS eius tetrao lagopus, alca alle, columbus
grylle, emberiza niualis, fringilla lapponica, et reliquae aui-
culae Groenlandiae. Certat etiam cum coruo corace fame-
licus; non facile autem illum prehendit: coruo enim supino

D 5

vngui-

*) Videtur etiam esse regula obseruanda in accipitribus,
quod pulli obscuriores, veteres candidiores: coll. quae di-
cta sub albicilla, et sequentia sub Falcone Islandico et
Strige Nyætea; quod etiam aliis exemplis animaduerti.

**) Non mirandum autem, si aere nebuloso errans inter-
dum a navigantibus in alto mari conspicatur, vel in Is-
landiam aliasue terras traiiciat. Ipsem ego talem, et
quidem fuscum, vidi sub proficiscendo in Groenlan-
diam.

vnguis suis obstante, et pluribus clamore eius congregatis, falco demum fugere cogitur.

NIDIFICAT eodem fere modo ac *Aquila albicilla*, sed in locis remotioribus. Oua habet 3 ad 5, magnitudine ut *tetraonis lagopi*, maculata. Pulli huius in nido eodem, quatenus obseruatum, concolores: nuper exclusi plumulas habent albidas, quas sequuntur cinereo-coerulecentes; postea pennas nigricantes accipiunt. Et pullus primi anni tempore autumnali sic erat: pars superior nigricans apicibus pennarum fuscis; rectrices nigrae, exteriore latere maculas magnas fuscas habentes; pennae abdominales medio nigricantes margine lata brunnea.

Rapinam suam petit, se, vt sagitta, recta illi iniiciendo, non diu in aere vibrando, vt miluus et alii congeneres.

VSVS vilis. Caro editur a famelicis tantum. Pellicis inter alias in vestimenta corpori proxima, alae pro scopis, pedes eius pro amuletis adhibentur; siqueque *Groenlandis* fere nihil habitus non petitur, neque capitur, nisi raptim illum superueniendo arcu, lapidibus, saepius sclopis.

35. FALCO ISLANDVS.

Falco albus maculis cordatis nigricantibus, rectricibus albis nigro-fasciatis.

Falco Islandus albus, Müll. prodr. 73. coll. p. VIII.

Hvidagtig Falk, Eg. 35.

Sprenglichte Falk, Cr. 105.

Falco albus, Torf. §6. Arngr. 41.

Flyve-Falk, Bom. II, 286. Horr. 174.

Isländische, s. Weisse Falk, Mart. II, 78. 125.

Hvid Falk, Ström, I, 224. Leem, 235.

Dantur

Dantur huius duae varietates :

- α) Alia iunior, maculis cordatis maioribus, rectricibusque omnibus fasciatis, Brün. 8.
Halv-hvid Falk, Ol. 60. Bom. II, 285. Horr.

173.

Graae og hvid Falk, And. 39.

GROENL. *Kirksoviarsuk-kakortok.*

- β) Alia aetate prouectior, maculis cordatis minoribus, rectricibus totis albis, intermediis vix fasciatis, Brün. 7.

Hvid Falk, Ol. Bom. et Horr. ll. cc.

Sneebvid Falk, And. l. c.

GROENL. *Kirksoviarsuk-kakortuinak.*

DESCRIPT. Magnitudo falconis fusci. Rostrum violaceo-pallidum; cera lutea. Caput vertice lineis nigricantibus ad medium pennarum, lateribus fere album, alias setis rusticoli praeditum. Gula alba. Corpus supra album maculis cordatis magnis cinerascentibus; infra maculis minoribus. Remiges albae fasciis cinerascentibus. Rectrices 12 eiusdem fere coloris, sc. 1. 1 latere exteriore tantum fasciatae; 2—5. 5—2 leuiter tantum; 6. 6 magis notabiliter fasciatae. Pedes semitecti pennis ad digitos usque dependentibus albis; reliquum nudum coeruleum, vnguis plumbeis. Oculi huius clariores quam fusci, pupilla nigricante, iride flammea. Talis erat varietas α), quam tantum contemplatus sum; alteram β) volitantem tantum conspexi magis candidam.

HABITAT α) copiosior cum fusco; β) minus frequens cum rusticolo.

Momenta reliqua ut in Sp. 34.

36. STRIX NYCTEA.

Strix capite laeui, corpore albido maculis lunatis distantibus fuscis.

Strix Nyctea, Syst. nat. I, 132. Faun. Suec. 76.
Müll. prodr. 77.

Spragled Ugle, Eg. 35.

Weisse Eule, Cr. 105. Ell. Hudf. p. 39.

Ugle, Gl. 92.

Hvid-Ugle, And. 40. c. fig.

Jæggelosko, Leem, 238.

Die große weiße Eule, Mart. III, 103. Tab. LXXIII.

GROENLAND. *Opik, Opirksoak.*

DESCRIPT. Rostrum nigrum. Oculi magni, pupilla nigra, iride lata flammea, cincti pennis setaceis brevibus albis. Aures magnas cingunt pennae longiores, non tamen erectae. Vertex capitis et nucha albi, maculis nigris. Frons, latera capitis, gula, iugulum et interstitia femorum alba. Corpus supra album fasciis pluribus nigricantibus in penna singula; infra trans pectus et abdomen dicitur linea lata alba, lateribus fasciatis fasciis fuscescentibus. Remiges omnes albae fasciis rarissimis nigricantibus; quatuor priores margine extremo seruatae. Alae subtus albae. Rectrices 12, quarum quatuor extimae fere albae, intermediae remigibus concolores plumis testae. Femora extrinsecus fasciata, intrinsecus alba. Pedes supra infraque plumis laneis albis teguntur; vngues validi nigri. Pulli obscuriores, dorsi pennis omnibus, etiam capitatis, fasciatis. Cum aestate magis magisque albescit: hinc quae-dam fere niveae euadunt. Vidi tam hieme quam aestate maculatas: ideoque non respectu temporis mutat colores, ut vult Linnaeus.

HABITAT paßim in montibus remotioribus iuxta plagam glacialem mediae Groenlandiae; frigore instantे loca maritima interdum aggreditur, inter minus frequentes numeranda. Inuenitur etiam interdum mortua, (ut volunt Groenlandi,) ob oculos eius frigore congelatos; sed potius crederem ob defecum vietus, et a coruis illam non raro persequentibus debilitata.

VICTVS eius fere idem ac Falconum, imprimis autem tetrao lagopus et lepus timidus. Rapinam suam raptim et fere perpendiculariter impulat. Sonus eius clamorem hominis periclitantis aemulatur. Velociter satis volat: quiescens loco admodum incauta.

Nidificat in cavitatibus rupium remotiorum.

Pediculis laborat. Interdum lapidibus vel iaculis ictur quiescens super fragmenta glaciei marina; nulli ferme usui.

37. STRIX ASIO †.

Strix capite aurito, corpore supra ferrugineo, subtus cinereo, alis punctis quinque albis.

Strix Asio, Syst nat I, 132.

Hornede Ugle, Ell. Huds. 38, tab. 3.?

Linnob, Leem, 238. (x5.)?

Die Carolinsche Obreule, Mart. III, 48. Tab. LXIV.

Groenlandorum *Suititok* hanc esse subsumo: dicunt enim illam auriculas magnas habere margine ciliatas; falcone minorem, corpore obscuro, attamen maculato.

HABITAT in locis australioribus, praesertim siue dicto *Tunnudliorbik*.

38. CORVVS CORAX.

Coruus ater, dorso atro-coerulecente, cauda subrotunda.

Coruus Corax, Syst. nat. I, 155. Faun. Suec. 85.

Müll. prodr. 86. Brün. 27.

Ravn, Eg. 35. Gl. 92. And. 33. 41. Ol. 61. 220.

Bom. VI, 484. Leem, 240.

Raben, Cr. 105. Horr. 181.

Korp, Kalm, I, 113.

Coruus, Ionst. av. 38. tab. XVI.

GROENLAND. *Tullugak*, interdum *Kernektok*; pullus *Tullukak*.

Auis haec, satis nota, in Groenlandia maior copioseiorque solito dari videtur. De varietate, capite albo, memorat Gl. l. c.

HABITAT ubique locis maritimis, hieme gregatim circa domunculas incolarum.

VICIVS eius multi generis: nam praeter cadaueria, quae in consortio vrsi, canis lagope et vulturis albicillae consumit, oua pullosque auium, imprimis anatis mollissimae et tetraonis lagopi, pisciculos littorales, mytilos et alia testacea, nec non baccas empetri nigri, edit; famelicus etiam pellibus antiquatis, excrementisque hominum contentus.

MONOGAMVS coit mense Martio; sed ante Aprilm oua non ponit. Nidificat in fissuris rupium praeruptarum maritimarum, plerumque ita, ut supra tectum lapideum habeat. Una insula vel propinquitas non capit nidos duos. Nidus eius amplissimus pluribus stratis constat, extimo de ramis radicibusque fruticum, quos rostro suo cultrato amputat; sequenti de ossibus quadrupedum satis crassis et aliis quisquiliis constante; discum graminibus, muscis, pilisque occupantibus. Oua eius interdum 8, ouis

ous columbae parum maiora; coeruleo-viridia maculis virgatis nigricantibus. Mas cum foemina alterne incubat; haec autem semper noctu, mare iuxta nidum dormiente. Pullos suos miserabili modo vociferantes sedulo alunt furaces parentes, quod saepius experiuntur incolae suo damno, ipseque vidi *). Saepe testacea secum ducit in cacumina montium, ibique contundit. — Forsitan multa fossilia hanc originem habent. Volitans non raro in grym se vertit, subque girando mire, quod prehendit, a rostro in vngues et vice versa transferre valet. Tam in riuulis quam niue se lauare amat. Echo suam audiens, cantum diutius continuare solet, quasi admirans. Certant invicem vnguisbus, etiam sub volitando. Tempore procelloso gregatum vibrant supra cacumina montium. Pennas mutat mensibus Maio, Iunioque. Odore et visu excellit. Incolis maxime noxius. Pediculis laborat.

V S V S. Caro a multis editur; pellis in vestimenta corpori proxima dicitur prae multis aliis utilis; de basi tubulosa remigum conficiuntur lineae piscatoriae. Alae pro scopis, rostrum vnguesque pro amuletis habentur.

C A P I T U R reticulis in niue occulte aptatis, per lineam attractilibus, illecebram medium habentibus. Alii in spelunca niuea se occultantes, orificio niue tenui tecto, cui incumbit illecebra, facile coruum insidere volentem circa pedes penetrantes rapiunt.

39. ANAS SPECTABILIS.

Anas rostro basi gibbo compresso, carina pennacea nigra, capite canescente.

Anas spectabilis, Syst. nat. I, 195. Müll. prodri.

108.

Kin-

*) Absurda igitur explicatio quorundam in loca Pf 147, 9.
et Iob 39, 3. quasi pulli coruorum a parentibus relieti
vermis in nido prouenientibus alerentur, nulla expe-
tientia nititur meritoque reicitur.

Kingalik, Cr. 109. Gl. 7. 43. 98.

Havorre, Leem, 274. tab. XCVIII. (mas.) Bom.

III, 353.

Buntkopf, Pall. VI, 34 *.

GROENLAND. *Siorakitsök*: mas, *Kingalik*; foemina, *Kaiortok*, v. *Arnauiartak*.

DESCRIPT. Rostrum breue, semicylindricum, compressiusculum, basi gibbositatem carina pennacea nigra divisam habet, colore rubro-nigricans ut etiam pedes. Caput magnum compressum. Magnitudo et statura fere anatis mollissimae.

MAS, a foemina diversissimus colore *), gibbum baseos rostri habet permagnum compressum musculosum nudum, rubro-flavicantem, carina pennacea nigra intermedia dicta in duas orbitas oboli magnitudine distinctum. Caput vertice, nucha temporibusque coeruleo-canescens tumidum; genae virescentes; supra oculos linea alba in ceruicem producta; sub oculis macula parua nigra; ad latera gulae linea nigra antice coadunata. Reliquum capitinis, collique album. Pectus cum antica parte abdominis et versus humeros subochreum. Dorsi antica pars albida; supra femora macula magna ovalis alba utrinque. Alarum speculum album Reliqua in aue nigra, abdomine tamen pallidiore. Remiges 20 praeter appendiculas duas ex pennis longioribus constantes. Cauda subcuneiformis rectricibus 14.

FOEMINA mare minor, gibbum baseos rostri nec tam eminentem, nec coloratum, sed carinam pennaceam nigram latiorem; rostrum pedesque obscuriores habet. Tota ex brunneo nigroque maculata, singula penna brunea

*) Hoc in genere anatis non obseruato facile species multiplicantur: hinc in descriptionibus bene attendendum est ad rostra, quae, quoad formam non facile diuersa, foemina mari suo determinabunt.

nea medietate nigra; pallidiora tamen sunt latera capitis collique. Gula subbrunnea. Obscuriora reliqua hoc processu: vertex capitis; pectus; anus; dorsique antica pars; postica pars dorsi cum humeris. Abdomen subfuscum, ut etiam remiges 14 priores cum tectricibus adiacentibus; sed 6 sequentes cum tectricibus suis habent apices albos; hinc lineae duae albae in ala extensa. Alae appendicula habet pennas extrinsecus brunneas, intrinsecus subfuscas. Cauda subfusca tinctura brunnea.

MARES IVNIORES, foeminae fere concolores, nec gibbum compressum, nec colorem veterum accipiunt, nisi matura aetate.

HABITAT passim inter insulas, aestate in locis borealibus, hieme australioribus: migrat enim tempore brumali australiora petens, non tamen extrema Groenlandiae relinquens; mense Februario reuertens, tuncque magis morans, ut etiam mense Aprili conspicatur.

ESCA eius testacea omnis generis, praesertim autem biualvia, multiuialvia, et cellulana, quae ex profundo submergendo petit, emersaque edit.

NIDIFICAT in insulis borealissimis Groenlandiae, eodem modo ac anas mollissima, cum qua etiam conuenit quoad plumulas mollissimas et modum viuendi. Hieme etiam gregatim in consortio eius degit; hinc ei maxime affinis.

VSVS. Caro cocta editur lubentissime; gibbus rostrum musculosus crudus delicatissimus. Pellis eius optima in vestimenta corpori proxima.

CAPITVR iaculis in venationem avium marinorum aptatis a pluribus, improuise eam persequentibus, dum gregatim submersa alimentum petit: emersa enim illa onusta et clamore venatorum perterrefacta volare non valens, sub aqua unicum refugium habet; sed bullis aereis dignoscitur

scitur via eius sub aqua, quam sequuntur venatores, et spirandi gratia breui interuallo emergens capite tantum porrecto, demum autem debilitata toto corpore, facilius icitur.

40. ANAS ANSER †.

Anas rostro semicylindrico, corpore supra cinereo, subtus pallidiore, collo striato.

Anas Anser, Syst. nat. I, 197. Faun. Suec. 114.

Müll. prodr. 112. Brün. 53.

Vildgaas, Eg 54. Bom. III, 7.

Graagaas, Ström, I, 227. Leem, 262. Deb. 132.

Vildgænse, Cr. 107. et cont. 308.

Graue Gænse, Horr. 191.

Hraagaas, Ol. 222. 548.

GROENLAND. Nerdernak.

Rara avis in Groenlandia, quam non vidi; sed mercator groenlandicus mihi narrauit, se in sinu interiore ad coloniam Gothaab plures vidisse et duas interfecisse, quarum altera oua in se habuit, hinc sine dubio in propinquitate nidum habentes.

OBSERVAT. Non dubito, Groenlandos etiam alias anates anseri similes sub nomine *Nerdernak* intelligere, nempe:

- 1) *Anatem erythropum*, Syst. nat. I, 197. vulgo *Helsingegaas*, Ol. tab. XXXIII.
- 2) *Anatem canadensem*, Syst. nat. I, 198.
- 3) Mihi etiam Groenlandus sub hoc nomine anatem fuscum (Syst. nat. I, 196.) describere videbatur.

Sed omnes, raro obviae, facile confunduntur, mihi que nunquam vias, aliis determinabit.

41. ANAS BERNICLA.

Anas capite collo pectoreque nigris, collari albo.

Anas Bernicla, Syst. nat. I, 198. Faun. Suec. 115.

Müll. prodr. 114. Brün. 52.

Stokand, Eg. 52.

Stokente, Cr. 107.

Nertlek, Gl. 95.

Raatne gaas, v. *gaul*, Bom. III, §. Ström, I, 227.

Leem, 277. Kalm. Am. I, III. Pont. II, 122.

Bernakel-gans, Pall. VI, 31.

Margiaes, And. 43.

Margænſe, Horr. 191.

Rotgænſe, Adel. 369. 416.

Branta, s. *Bernicha*, Ionst. av. 141. tab. 48.

Helsing, Ol. 548. quoad descriptionem *).

GROENLAND. *Nerdlek*.

DESCRIPTIONI conuenit datae in Faun. Suec. Observandum tamen, quod in exemplaribus meis abdomen non vere album, sed quasi argenteum, s. ex pallide cinereo et albicante leuiter vndulatum, pluma singula basi cinerea margine albicante; tectrices autem inferiores caudae et latera vropygii vere alba. Tectrices alarum dorso fere concolores. Foeminae vropygium obscurius; maris candidius. Pulli collare album non habent, et sunt dorso nigricantiores, cum aetate magis magisque pallescentes.

E 2

HABIT-

*) Figura autem tab. XXXIII. hoc nomine signata nec convenit aui meae, nec descriptioni anatis Helsing, nec anatis Hrota (quae forsitan pullus Berniclae,) ibi datae, sed optime anseri sub nomine Helsing alias noto, siue anati erythropo auctorum. Sine dubio igitur apud Dom. Olav. confusio locum habet, dum etiam statuit §. 88. d. anserem Helsing eundem esse ac Berniclam, sed §. 667. cum Brenta coniungit et a Bernicla destinguit,

HABITAT in locis borealioribus, et quidem aestate tantum generandi gratia; tempore brumali in calidiores regiones migrans, vernali reuertitur, gregatim.

ESCA eius vermiculi varii generis, quos in littoribus maris, lacuum et riuorum petit; nec non radices polygoni viuipari, gramina et baccae empetri nigri.

NIDIFICAT cum anate spectabili (sp. 39.) in insulis extremis Groenlandiae versus boream; itinere longissimo sic solitudines quaerens, demum ad finem terrae locis vere solitariis, post breue tempus denuo relinquendis, accedit.

Submergere non valet, optime autem volare. Volutus gregis cuneiformis satis notus.

VSVS. Caro eius sapidissima editur etiam a Groenlandis.

Raro iaculis, saepius sclopis ista capitur.

42. ANAS MOLLISSIMA.

Anas rostro cylindrico, cera postice bifida rugosa.

Anas mollissima, Syst. nat. I, 198. Faun. Suec. 117.

Müll. prodr. 116. Brün. Orn. 57—66.

Edderfugl, Eg. 51. Bom. II, 105.

Eidervogel, Cr. 109. Horr. 194.

Aeder-And, And. 43.

Aedar-Fugl, Ol. 222. 550. 982.

Aeder-Fugl, Pont. II, 114. Ström, I, 261. Leem, 267.

Eider, Deb. p. 127.

Berg-Ente, Adel. 366. 416. tab. XIV. f. 2.

GROENLAND. Mas *Amaulik*; iunior, *Amauliksak*. Foemina: *Arnauiak*, vel *Siorartok*, vel simpliciter *Mittek*, quod ultimum alias est nomen utriusque sexui commune.

DESCRIPTIONEM huius optimam dedit Dominus Brüniche in monographia Hafn. 1763. c. f.

HABITAT omnibus anni temporibus ad insulas et in sinubus maioribus Groenlandiae satis numerosa, praesertim hieme, dum non rarum est gregem videre, plura centena, imo millia avium continentem, non tamen vbi-que eiusdem multitudinis; aestate magis separatim viuit.

NIDIFICAT in insulis remotioribus tam a conti- nente, quam hominibus. Nidum format in gramine ex muscis variis, plumulis eius mollissimis, sub nomine *Edder-Duun* notis, medium occupantibus. Oua eius maiora quam anatis domesticae, virescentia, plerumque 5 numero; quibus ablatis secundo alia pauciora ponit mense Iu- nio. Estque monogama, mare in propinquitate foeminae incubantis iuxta littus quasi custodiente, continuo claman- do A—ho—ho.

Pro more habet, gregatim mane de sinubus longis euolare, mari propiora petens, vesperi autem reuertens; et mirum est, quod vix supra terram, semper iuxta lit- tora volet.

Quoad escam, usum et capturam conferatur Sp. 39.

43. ANAS CLANGULA.

Anas nigro alboque varia, capite tumido vio- laceo, sinu oris macula alba.

Anas Clangula, Syst. nat. I, 201. Faun. Suec. 122.

Müll. prodr. 119. Brün. 70. 71.

Kertlutorpiarsuk, Gl. 97. mas.

Hviin-And, Ström, I, 220. Bom. I, 115. Pont. II, 108.

Knipa, It. Qel. 49. Mas.

GROENLAND. Kærtlutorpiarsuk.

DESCRIPTIO in Faun. Suec. data quadrat.

Est rara avis in aquis groenlandicis. Pediculis laborantem vidi.

44. ANAS GLAVCION.

Anas corpore nigricante, pectore nebuloso, speculo alarum albo linearie.

Anas glaucion, Syst. nat. I, 201. Faun. Suec. 123.

Brün. Orn. 89.

GROENLAND. *Ulluagolik*; aliis ut praecedens.

DESCRIPT. Foeminam huius, ni fallor, vidi sequentis coloris. Rostrum nigricans; pedes plumbei membrana nigricante; trachea admodum ventricosa in medio; caput paruum valde compressum, lateribus versus infima tumidum plumulis sericeis tectum. Vertex capitis et collum superne ex brunneo nigricant, plumula singula nigra fasciis 2 pallide brunneis; latera capitis et collum inferne pallidiora fasciis brunneis maioribus. Gula albicat. Pectus nebulosum s. ex brunneo flauicans, glabrum quasi oleo illitum; qui color lateribus corporis durat, supra femora magis brunneus evadens. Abdomen nitide album; podex maculis griseis cordatis; dorsum nigrum marginibus pennarum pallidis, antice magis fuscescens, postice magis nigricans; vropygium fasciis linearibus albis, praesertim ad latera. Alae nigrae. Remiges 7—10 vix apice albicant; 11—19 apicibus albis, et 13—19 etiam latere exteriore maculis albis; 20 a reliquis differt linea longitudinali alba in parte exteriore; 21—23 margines exteiiores brunneas tantum habent; 24 tota nigra: hae 5 ultimae ceteris longiores. Testrices remigum secundiarum apicibus albis; hinc in ala complicata speculum albidum formatur ex lineis duabus albis postice longitudinali clausis, medio ex nigricante mixto. Cauda cuneata rectrices habet 12 nigras, marginē exteriore alba.

Raro

Raro haec anas obuia; ad littora maris viuit impri-
mis ex pullis et ouis piscium, et oniscis cancriformibus.

45. ANAS HIEMALIS.

Anas cauda cuneata, rectricibus intermediis
longis, corpore albo; temporibus, pectore, dorso
alisque nigris.

Anas hiemalis, Syst. nat. I, 202. Faun. Suec. 125.

(mas.) Müll. prodr. 123.

*Anas cauda longitudine pedum, vertice fusco, pe-
ctore exalbido nebuloso*, Faun. Suec. 133. (foe-
mina.)

Anas hiemalis, Brün. 75. (mas;) 76. (mas iunior;)

77. 78. (foemina;) 79. (foemina iunior.)

Angletaske, Eg. 55. Gl. 96.

Angeltasche, Cr. 108.

Angeltasche, Martini Naturlex. II, 581. c. fig.

Havold, Ström, I, 233. Bom. III, 376.

Vinter, And. Bom. I, 118.

Haavella, Ol. 549. tab. XXXVI.

Angallages, Leem, 279.

Eis-Ente, Pall. V, 36 *.

Forsitan *Anas glacialis*, System. nat. I, 203. et

Tröföer, Act. nrdr. V, 539. tab. VIII, F. I.
etiam huc referri debent? obstante tamen vi-
dentur pedes rubri illius, et rectrices extimae
(non intermediae) longissimae huius, quae
anati hiemali non conueniunt.

GROENLAND. *Aglek.*

DESCRIPT. *Mas*, in multis a foemina differens, ha-
bet rostrum connexum basi gibbosum, nigrum, me-
dio rubrum, vngue nigro ouato. Nares ouales subsinua-
tae margine supra. Oculi nigri iride rubra. Caput com-

pressum, album variegatum maculis maioribus diuersicoloribus, sc. frons, genae, et oculorum regio cinerascunt violacea tintura, capistro tamen et orbitis oculorum albis. Tempora habent maculam magnam oualem nigricantem; et post illam infra aures alia oblonga subbrunnea conspicitur. Collum album. Pectus et abdomen dimidiatō-nigrum, quae nigredo semicirculariter desinit in albedine postica abdominis. Dorsum nigrum macula magna cordata antica sordide alba. Alaē nigrae, remiges secundae magnitudinis tamen fuscescentes; pennae alarum multum acuminatae, praesertim posticae et humerales quae-dam, quae ultimae cordi dorsali concolores super reliquias longe dependentes. Cauda cuneata, longa, rectri-ces habet 12, quarum 1—2. 2—1 breuissimae albae; 3, 3 longiores nigrae marginibus apiceque albis; 4, 4. ca-rent apice albo, longiores; 5, 5 nigrae totae, prioribus multum longiores acuminatoresque; 6, 6 etiam nigrae, omnium longissimae, subulatae, curuatae; teatrices supe-riores nigrae, inferiores albae. Pedes plumbei.

FOEMINAE rostrum totum nigrum (saltem in nullo exemplari maculam rubram videre mihi contigit). Caput album supra sordescens; temporibus maculam par-vam nigram, et inferiorem pallide griseam habet. Collum album. Pectus incipit cingulo sordido, reliquo et abdo-mine antico cinereo, postico albo. Dorsum nigricans; pennae humerales nigricantes, nec tam longae ac maris. Cauda quidem cuneata, caret tamen pennis 4 intermediis praelongis maris, tota fuscescens extimis pallidioribus, mediis obscurioribus. Reliqua communia habet cum mare.

PVLLI veteribus obscuriores, ita ut loca in illis al-ba in his sordescant; abdomen tamen album. Dorsum alaeque nigrae in omnibus permanent; pennae humera-les cinerascunt marginibus pallidioribus. Variant alias multum aetate.

HABITAT vndique tam mari inter insulas, quam Iacubus, toto anno.

VICTVS eius testacea minuta varii generis, quae in profundo petit; mytilum discordem maxima copia apud illam inueni.

NIDIFICAT inter gramina iuxta aquas, more anatis mollissimae. Mense Iunio oua ponit 5, figura et magnitudine ac gallinae iunioris, alba cum tinctura pallide coerulecenti. Mater pullos suos primum in aquas, deinde in mare secum fert.

Est admodum cauta veloxque volatu, natatu submersuque. Volitat flexuose, iam dorso, iam abdomine oblique auerso. Mas vociferatur â—a—aglik.

VSVS idem ac anatis mollissimae; sed rarius capitur. Plumulæ nidi eius, si darentur multitudine, sane anatis mollissimae non cederent bonitate.

46. ANAS HISTRIONICA.

Anas fusca, albo coeruleoque varia; auribus, temporibus linea gemina; collari, fasciaque pectorali albis.

Anas histrionica, Syst. nat. I, 204. Müll. prodr.

127. Brün. 84. 85. mas.

Anas minuta, System. nat. I, 204. Brün. 86. foemina.

Tornauviarsuk, Eg. 53. *) Cr. 108. Gl. 97.

Straumönd, v. Brimdufva, Ol. 549. tab. XXXIV.
mas.

GROENLAND. Tornauviarsuk.

E 5

DE-

*) Erratur tamen hoc loco, dum dicitur non maior quam alauda; fine dubio confusa cum tringa lobata, de qua in sequentibus.

RIBU DESCRIPT. Anatem minutam Linnaei, licet diuersissimam colore, (ut anates aliae,) esse foeminam anatis histrionicæ, certe conuictus sum, dum saepissime hoc parvidi tempore pruritus consociatum. Rostrum in utroque sexu conuexo-compressum, breue, basi rugosum rugis circularibus; pedes nigricantes, caudaque acuminata; nares ut in anate hiemali; oculi nigri, iride pallide brunea; caput compressum, subtumidum vertice; regio oculorum albo mixta; alae breues, basin caudæ tantum apice attingentes.

MAREM optime descripsit Brün. I.c. pennas tamen humerales longas nigro alboque striatas, et maculas laterales vropygii ouatas albas non memorat, quae in exemplaribus meis. Rostrum maris basi nigrum, medio plumbeum, apice pallide violaceum.

FOEMINA mare multo minor. Rostrum eius totum nigrum, margine vnguis albida. Tota fusco-murina, ab domine pallidiore albo-maculato; frons tamen, gula, regio oculorum et aurium albescientia. Remiges rectrices et teckrices superiores dorso concolores, inferiores autem abdomini.

HABITAT praesertim in fluminibus et sinibus ostiis illorum adiacentibus, loca umbrosa amans; hieme autem ad oras Groenlandiae in mari amplio. Non inter copiosas numeranda.

VICTVS eius conchae minores, oua piscium et maxime laruae culicum in aquis frequentes.

NIDIFICAT in littoribus fluminum inter frutices. Oua eius non vidi.

NATARE optime valet, flumen satis rapidum non timens, in quo etiam vrinatur. Velociter et alte volat; vociferans fere more Berniclae.

VSVS eius idem ac praecedentis; sed rarissime capitur.

47. ANAS

47. ANAS BOSCHAS.

Anas rectricibus intermediis (maris) recurvatis, rostro recto.

Anas Boschas, Syst. nat. I, 205. Faun. Suec. 131.

Müll. prodr. 128. Brün. 87.

Brednæbbet And, Eg. 52.

Kertulok, Cr. 107.

Blaabals, v. *Græs and*, Ström, I, 219. Bom. I, 118.

Blaakolsönd, Ol. 549.

Anas Fera, s. *Boschas*, Ionst. Orn. 144. tab. 49.

GROENLAND. *Kærtlutok*, *Kongmutajok*.

Haec anas satis nota datur frequens in Groenlandia. Hieme gregatim conspicitur in sinubus exterioribus; aestivo tempore paria solitaria in aquis.

NIDIFICAT in gramine. Saepissime nidum eius inventi in ruderibus domuum groenlandicarum, vbi gramina maxima crescunt, et quidem sub initio Maii vel fine Aprilis. Oua 8—10 ponit magnitudine et colore ut anatis domesticae.

VICTVS eius vermes et pisciculi omnis generis, in aquis et littoribus maris occurrentes.

VOLARE conans semper altum petit; vrinari non valet: hinc cautissima raro capitur a Groenlandis, nisi de plumis.

VSVS eius vilis est Groenlandis; caro tamen et oua eius, ut reliquorum volucrum, cocta eduntur.

48. MERGVS SERRATOR.

Mergus crista dependente, pectore rufescente-variegato, collari albo, rectricibus fuscis cinereo-variegatis.

Mergus Serrator, Syst. nat. I, 208. Müll. prodr.

134.

Spis-

Spisnæbbet And, Eg. 52.

Pekfok, Cr. 107.

Pajk, Gl. 96.

Top-önd, Ol. 550. tab. XXXVII.

Mergus longirostratus, Ionst. av. 133. tab. 47.

Skior-and, Bom. VII, 281. Ström, I, 254.

Mergus Merganser, Faun. Suec. 135.

Mergus cristatus, Brün. 94. 95. } mas.

Ard, It. Gothl. 166.

Mergus Serratus, Brün. 96. Faun. Sv.

136.

Pracka, It. Gothl. 271. } foemina.

Rubricapilla, Brün. 93. et *Skallesluger*, Bom. VII,

229. forsitan varietas tahtum foeminae iunioris vel tempore mutationis pennarum annuae.

GROENLAND. *Pajk*, *Nyalikfak*.

DESCRIPT. Ferè magnitudine anatis domesticae. Mandibula superior fusco-virescens, inferior rubra; nares oblongae patulae; oculi nigri iride crocea. Pedes obscure rubri, vnguis albidis. Caput longum, antice attenuatum. Cauda brevis, lata, rotundato-cuneata.

MARIS caput nigro-virescens, crista longa dependente; collare album, dorso tamen colli non clausum; collum supra et dorsum nigra; regio autem femorum et vropygii fusca, albo tenuissime vndulata; tectrices caudae nigricantes; iugulum et pectus testacea maculis albis nigrisque; abdomen album. Remiges 10 primores nigrae acuminatae; 11 intrinsecus cinerascens, extrinsecus nigra; 12—14 itidem cum apicibus albis; 15—20 dimidiatae albae versus apicem; 21—23 intrinsecus cinerascentes, extrinsecus albae margine nigra; reliquæ nigrae. Alae spuriae pennae supremæ nigrae, infimæ albae latere exteriore, sicque maculam longam formantes. Tectrices remigibus secundariis incumbentes dimidiato albae basi nigra;

gra; testrices medio alae albæ, reliquæ nigrae: hinc in medio speculum magnum oblongum album, diuisum lineis 2 transuersis, et 3 longitudinalibus nigris. Alae subtus albæ; ante alas vtrinque area mixta nigro alboque. Rectrices 18 nigrae.

FOEMINÆ caput crista magis spuria, vertice obscure brunneo-virescente nigroque mixto; reliquum brunneum subtus pallidius, gula tamen regioque oculorum albicantes. Collum antice cinerascens; postice nigro-virescens. Pectus albidum; abdomen album; dorsum nigricans, postice cinerascens vndulis nigris tenuissimis; cauda etiam cinerascens, rectricibus tamen obscurioribus rachi nigra. Alae fere ut in mare, speculum tamen non nisi vna linea nigra transuersa diuisum.

HABITAT eisdem in locis ac anas Boschas, non tamen eadem multitudine.

VICTVS eius praesertim squillæ et pisciculi, quos in profundo petit vrinando.

NIDIFICAT ad littora aquarum. Oua eius parum minora quam Boschadis, et magis candida.

Optime vrinatur. Ceterum quoad mores et usum conuenit Boschadi.

CAPITVR iaculis, praesertim mense Augusto, dum pennis caret.

49. MERGVS MERGANSER †.

Mergus crista longitudinali erectiuscula, pectorale albido immaculato, rectricibus cinereis scapo nigricante.

Mergus Merganser, Syst. nat. I, 208. Müll. prodr.

133. Brün. 92. Ionst. 134. t. 47.

Guulönd, Ol. 550.

GROENL. *Paikpiarsuk*, *Pararsuk*.

50. ALCA

50. ALCA TORDA.

Alca rostro compresso - ancipiti sulcato; linea vtrinque alba a rostro ad oculos.

Alca torda, System. nat. I, 210. Faun. Suec. 139.

Müll. prodr. 136. Brün. 100. Pall. V, 12.

Klub-Alke, Gl. 102. Ström, I, 219. Bom. I, 82.

Klumbunefia, Ol. 562.

Allike, Deb. 133. 138.

Tyknæbbet Alk, Pont. II, 107. c. fig.

Tord, It. Gothl. 286.

Alca balthica, Brün. 101. Müll. prodr. 137. Atl. 621. tab. XXVI. huius tantum varietas.

GROENLAND. *Akparnak*, v. *Akparyngak*, *Akpartluk*.

DESCRIPT. Rostrum admodum compressum, supra rotundato-elatum, subtus versus medium gibbum, unde ad basin canalis profunda; lateribus sulcatum 4 sulcis obliquis, 3 eminentia interstitia causantibus, quorum medium album, reliqua rostro nigro concoloria, apice albicante. Hi sulci in pullis difficulter deteguntur; nec in illis albedo memorata, toto rostro nigro *). Nares breves fere lineares ad marginem et basin rostri. Regio iliarum et tota basis rostri tecta plumulis minutis albidis. Oculi magni pallescentes. Caput crassum. Alae breues. Cauda brevis subcuneata. Tota avis supra nigra, infra alba. Praeterea alba linea dicitur ab oculis ad summitatem rostri; et remiges secundariae apices albos habent, lineam albam in ala nigra formantes. Albedo inferior capitinis producitur ad latera eius supra aures. Tales erant omnes a me visae, et quidem hieme. Dicitur autem, ut sequens,

per-

*) In genere obseruandum est de alcis, quod iuniores semper minus sulcata et colorata rostra habeant, sulcis cum aetate accrescentibus, de quibus iteratis experientiis convictus sum; hinc character de sulcis sumptus lubricus satis.

permittare colorem aestate, capite etiam subtus et lateribus colli nigris, tali tempore nunquam a me visa; linea tamen alba ante oculos semper permanet, ut nota optima huius speciei. Rectrices 10 tantum numeraui, longiores quam sequentis. Pedes nigri tridactyli. Parum minor est sequente. Pellis eius, ut alcarum in genere, pinguis, laxa et plumis arcte tecta.

HABITAT passim in mari groenlandico, sequente minus frequens: lubentissime moratur locis profundis; tractibus australibus raro obuia; sed e regione boreali coloniae *Fiskerlogen* dictae alcae fere omnes huius speciei esse dicuntur.

VICIVS eius praecipuus salmo arcticus, cum aliis pisciculis.

OVA duo tantum, fere magnitudine et colore ouorum columbi septentrionalis, pallida maculis multis nigricantibus, ponit in litoribus praeruptis insularum extimarum inter strata lapidea, et quidem super lapides nudos, nidum aptatum nullum habens.

Quoad reliqua momenta sequenti conuenit.

51. ALCA PICA.

Alca rostro laeui compresso, corpore toto subtus apicibusque remigum posticarum albis.

Alca Pica, System. nat. I, 210. Müll. prodr. 138.

Pall. V, 12.

Alca unisulcata, Brün. 102.

Alk, Eg. 53. Cr. 112.

Akpa, Gl. 101.

Den almindelige Alk, Ström, I, 219. Bom. I, 82.

Pont. II, 107. Act. nidr. III, 139.

Aalka, Ol 562 (licet characterem tordae huic, et illi picae, ex parte tribuat auctor.)

GROENLAND. *Akpa.*

D E S C R I P T. Haec magnitudine cornicis, anteecedente parum maior, corpore protractiore, capite angustiore, rostro longiore arctiore vixque sulcato, nec non defectu lineae albae ante oculos, ab illa praesertim differt. Pedes postice nigricant, antice canescunt *). Nares fere tectae plumulis nigris. Oculi nigri. Cetera ut in praecedenti. In multis sulcus rostri non videtur, aestiuo tempore caput totum, gula et pars iuguli nigra.

H A B I T A T vndique magna copia, locis tamen quibusdam magis frequens. Aestate sic certa loca sua agnoscit, vbi gregatim nidificat; hieme alia, vbi viculum aptunt quaerit, quaeque de hac aue, in mari groenlandico vulgarissima, nomina sua acceperunt (e. gr. *Akpæt*, *Akpamiut*, *Akparsiorbik*). Rarissime tamen intima sinuum maiorum petit.

V I C T U M eius praecipuum dant cancer pedatus et oculatus, cum aliis insectis minutis marinis; vnde, ut Balæna *Mysticetus*, large pinguescit.

N I D I F I C A T more praecedentis in locis marinis praeruptis **).

V O L A T V S eius velox, non vero altus, plerumque superficiem aquae sequens. Optime vrinari, sed difficulter incep-

*) Inter permulta exemplaria, quae diuersis anni temporibus vidi, ne vnicum quidem pedibus rubris videre contigit, vt volunt alii auctores.

**) Speciatim nominant Groenlandi insulam *Orpiksauk* e regione boreali Disco, quae multa similia habet cum monte volucrum Islandiae, ab Ol. l. c. descripto. Haec admodum præceps vnicum ascensum habet, sed multos circuitus gradatim altiores, in quibus aues innumerae et diuersi generis nidificant, vt dicunt, hoc ordine: 1) supremo circuitu *Pelecanus carbo*, quem sequitur 2) *Larus glaucus*, 3) *Larus tridaëtylus*, 4) *Vria grylle*, 5) *Alca torada*, *pica* et *arctica*, et 6) imæ *Alca alle*.

incedere valet : hinc raro in arido videtur, nisi ad nidum suum, et tunc erecta fere. Hiemali tempore sinus mane intrans victus quaerendi gratia, vesperi altum mare repetit.

vs vs. Certat vtilitate Groenlandis cum Anate molissima p[re]a ceteris auibus. Caro cum intestinis cocta lumbentissime editur, quibusdam locis etiam subputrida. Pinguedo vt iuscum singulare cruda consumitur. De pelle plurima vestimenta corpori proxima habentur.

CAPITVR praesertim tribus modis :

- 1) iaculis a pluribus persecutoribus, siue solitaria in mari quiescens, siue gregatim victimum quaerens.
- 2) dum plures, in cymbis gregem cingendo, terram ascendere cogunt; alii in arido exspectantes capitibus tectis improviso illam persequuntur, et incedere vix valentem nec prae timore volare conantem manibus comprehendunt.
- 3) locis australibus etiam retibus de laminis balenarum fabricatis.

OBSERVAT. De huius varietatibus tribus membra incolae; conf. Gl. 101.

- 1) Quam dicunt Niviarsarsuk, capite albo.
- 2) Kakortok, tota alba, Cr. 116.
- 3) Aukpilartok, dorso rubro.

Meraene vero varietates, an species nouae sint, non determinare possum, illis nunquam a me visis. Prima tamen cum alca cirrhata Pall. V, 15. et secunda cum cepho eius lacteolo ib. p. 42. similitudinem habere videtur; tertiae assimile exemplar describere videtur Ström, l. c. dum dicit ilud pectore rubro.

52. ALCA IMPENNIS.

Alca rostro compresso- ancipiti sulcato, macula ouata vtrinque ante oculos, alis minimis.

Alca impennis, Syst. nat. I, 210. Faun. Suec. 140.

Müll. prodr. 139. Brün. 105. Pall. V, 11.

Hav-Emmer, Eg. 55.

See-Emmer, Cr. 111.

Iserokitsok, Gl. 99.

Geirfugl, And. 45. Ol. 750. 983.

Geyervogel, Horr. 202.

Garfugl, Deb. 130.

Anglemaager, Ström, I, 221. Bom. I, 131.

Imber, Pont. II, 131.?

GROENLAND. *Iſarokitsok*.

DESCRIPT. Magnitudine anseris. Rostrum nigrum sulcis & tantum notatum, in exemplaribus visis. Colore non differt a praecedentibus, nisi macula ouata alba ad oculos. (Pulli tamen hanc non habent, nec sulcos rostri.) Pedes nigri. Alae minimae, remigibus vix maioribus quam sturni; hinc volare non potest.

HABITAT in alto mari, raro ad insulas extremas visa, et quidem tempore brumali. Veteres rarissimi.

VICTVS eius Cottus scorpius, Cyclopterus lumpus, et pisces eiusdem magnitudinis alii.

NIDIFICAT in scopulis maris extremis ab hominibus remotissimis: quod inde concludo, quod nidus eius nunquam a Groenlandis conspectus est; sed pullum vidi, mense Augusto captum, lanuginem griseam tantum habentem, hinc aliquot tantum dierum; inque illo inueni rhodiolum roseum et alia vegetabilia, quae littoribus prae-ruptis crescere solent, non autem pisces: hinc nuper de nido

nido suo, nec procul venisse necesse est. Nidum et oua eius describit Ol. l. c.

Difficulter incedit, sed optime vrinatur; huicque vsui alae minutae eius tantum inseruiunt. Interdum incauta satis.

vsvs idem ac praecedentis; faux tamen etiam pro vesica iaculorum habetur.

CAPITVR primo tantum modo sub praecedenti allato.

53. ALCA ARCTICA.

Alca rostro compresso-ancipiti sulcato, oculorum orbita temporibusque albis, palpebra superiore mucronata.

Alca arctica, Syst. nat. I, 211. Faun. Suec. 141.

Müll. prodr. 140. Brün. 103. Pall. V, 10.

Lund, Eg. 55. Cr. 113, 7. 8. Gl. 102. Leem, 280.

Ol. 223. 559. Ström, I, 245. Bom. V, 170.

Pont. II, 141.

Papegoye, And. 167.

Papageitaucher, Adel. 365. tab. XIII. fig. 3.

Alca deleta, Müll. prodr. 141. Brün. 104. est huius varietas iunior.

GROENLAND. Killangak.

DESCRIPT. Magnitudinem fere habet tordae; monstrositate rostri a ceteris distincta. Rostrum hoc sulcos habet quinque, quasi in duas partes diuiditum, quarum altera rubra continens apicem cum sulcis quatuor, altera nigra continens sulcum quintum cum basi. Mandibula superior basi summitatis suae habet incisuram leuem, qua quasi a capite separatur. Mandibula inferior gibbositatem medianam magnam habet, de qua pendet appendicula membranacea; sed versus caput non canaliculata est, vt

in ceteris. Nares oblongae fere lineares basi rostrī. Ritus oris magnus, nudus, flauus. Oculi nigri; palpebra superior in quibusdam mucrone membranaceo instructa. Caput fere globosum. Alae et cauda breues. Tota avis supra nigra, infra alba; attamen regio oculorum albescit. Genae, tempora et gula sordide alba. Iugulum nigrum. Remiges latere interiore et alae subtus fuscescunt. Remiges 16 fere aequales. Pedes sordide rubri, vnguis nigris magnis felinis.

Pulli rostrum minus fulcatum, nec tam coloratum, corpus etiam magis fuscum habent.

HABITAT in alto mari, minus frequens inter insulas, et quidem tempore brumali; quaedam tamen loca, e. gr. *Killangait*, et *Killangarsuit*, e regione boreali coloniae *Fiskerlogen*, de praesentia huius avis frequentiore nomen suum mutuarunt.

VICTVS eius pisciculi et insecta canceriformia varii generis, praesertim autem species a Groenlandis nomina-ta *Imaviub Kingua pillektoutelik*, (i. e. *Pulex maris alti* rostro ferrato,) quam non vidi, pro *Cancro Arcto* autem habeo.

NIDIFICAT in insulis extremis, praesertim e re-gione occidentali insulae *Disco*, et in insula *Orpiksauk* (de qua sub alca pica); et dicitur terram vnguis suis exca-vare, ponens oua duo satis magna.

Quoad cetera momenta nil diuersum a praecedentibus habet.

54. ALCA ALLE.

Alca rostro laeui conico; abdomine toto subtus remigumque posticarum apicibus albis, pe-dibus nigris.

Alca Alle, Syst. nat. I, 211. Faun. Suec. 142. Müll. prodr. 142. Brün. 106. Pall. V, 13.

Smaa

Smaa Alk. Eg. 53.

Akpalliarfuk, Gr. 113. Gl. 103.

Roties, And. 167. Adel. 63. tab. XIV. f. 3.

Söekonge, Ström. I. 255.

Peder Drikker, Act. Nidr. I. 261. tab. VI. et pag.

268. 2.

Boefær, Bom. I. 410.

Hautirdil, Ol. 984. tab. XXXV.

GROENL. *Akpalliarfuk* s. *Akpalliarfungoak, Kaer-rak, Ijarsoakale.*

DESCRIPTIONI datae Act. Nidr. I. c. nil addere habeo, nisi maculam paruam ouatam albam supra oculos. Quaedam etiam habent lineolas longitudinales albas in dorso antico supra alas. Ceterum variat color tempore aestiuo et hiemali, eodem modo ac praecedentium, ita ut aestate iugulum, colli latera, pectusque nigra euadant, hieme autem tota auis infra sit alba, albedine hac nucham fere cingente.

HABITAT magna copia cum alca pica; victum eundem quaerens. De nidificatione eius etiam sub illa memoratum est. Raro in insulis australibus nidum habet; vidi tamen oua eius, duo numero in uno nido sumta, columbinis parum maiora, alba tinctura subcoerulea.

Volatu veloci, anatis hiemalis simili, gaudet; non tamen alta petit. Quiescens in mari semper rostrum moveret, quasi continuo bibens. Bene vrinatur, non tamen vt alcae maiores; sed melius incedit. Tempore procelloso, maris moti cancris pisciculisque summa potentibus, pinguescit; satis incauta.

VSVS eius ob paruitatem vilior quam praecedentium, licet eodem modo.

CAPITUR iaculis facilius quam vlla alia.

Observ. 1.) Dantur huius duae varietates:

F 3

a.) alia

- a) alia Groenlandis *Kakortok*, tota alba, Brün. 107.
 b) alia *Aukpilartok*, pectore rubro.

Nunquam a me visae.

2.) Nominantur adhuc alcaeformes aliae sub nominibus *Akpilik*, Cr. 116. et *Akpartlek*, Gl. 108. quae an vna eademque avis, an quaedam praecedentium sub diuerso nomine, an vero nouae species sint, alias determinabit.

55. PROCELLARIA GLACIALIS.

Procellaria albicans, dorso canescente.

Procellaria glacialis, Syst. nat. I. 213. Faun. Suec. 144. Müll. prodr. 144. Brün. 118. Pall. V, 36.

Malleumukke, Cr. 115. Gl. 106. And. 168. Adel. 367. 415. tab. XIV. fig. 4. (Figura autem 7. tab. XIII. quoad rostrum melius quadrat.)

Havhest, Act. Nidr. I, 182. tab. I. Ström, I. 231.
 Leem, 272. Bom. III, 362. Pont. II, 123. c. fig.

Filingen, Ol. 625. 710.

GROENL. *Kakordluk*, v. *Kakordluvek*.

DESCRIPT. Exemplaria visa tota canescentia, remigibus obscurioribus, abdomine albicante. Cetera descriptioni Act. Nidr. datae conuenerunt. Aream deplumem sub abdomine etiam reperi.

HABITAT in alto mari, raro ad oras veniens, et tunc errans in nebula; quod praesertim fit mense Augusto; rarius tamen sequenti.

ESCA eius est omne viuum in superficie maris occurrens; etiam cadauera marina et quisquiliis nauium petit.

NIDIFICAT

NIDIFICAT in littoribus praeruptis occidentalibus insulae *Disco*, et aliis locis a continente remotioribus, more Lari glauci.

Volatu suo quasi currit super vndas, simul rapiens escam suam; interdum tamen mari sub edendo etiam quiescentem vidi. Est avis facile incautissima et admodum foetida.

VSVS. Caro editur cocta vel ficcata. Pinguedo vel cruda editur, vel comburitur in lampadibus. Pellis raro in vestimenta adhibetur. De faucibus habetur vesica venatoria in iacula minora.

CAPITVR facile iaculis, dum quiescit super aquam, hostem appropinquantem tuto exspectans.

56. PROCELLARIA PVFFINVS.

Procellaria corpore supra nigro, subtus albo.

Procellaria Puffinus, Syst. nat. I, 213. Müll. prodr.

145. Brün. 119.

Enkekone, Gl. 106.

Lire, Ström, I, 243.

Skrabe, Deb. 134. Bom. VII, 310.

Skrofa, Ol. 556.

GROENL. *Kakordlungnak*.

DESCRIPT. Praecedenti paulo longior, sed angustior, hinc minor corpore. Rostrum longius, sed tegumenta cylindrica narium minora; interstitio illorum latiore. Nares ipsae obliquae, non, ut in praecedenti, perpendiculares. Sub abdomine in multis vidi maculam longam fulvescentem. Pedes antice rubescunt, postice nigricantes. Cetera cum descriptione Brün. l. c. conueniunt.

HABITAT cum praecedenti, sed frequentior inter insulas conspicitur. Annis nebulosis certa loca tanta copia aduenit, ut superficies maris per areas quasi tegatur.

Quoad reliqua momenta cum praecedenti conuenit, quatenus mihi notum,

57. PELECANVS CARBO.

Pelecanus cauda rotundata, corpore nigro, rostro edentulo, capite laeui.

Pelecanus Carbo, Syst. nat. I, 216. Faun. Suec. 145.

Müll. prodr. 146. Brün. 120.

Skarv, Eg. 55. Gl. 101. Leem, 271. Ström, I, 250.

Kalm. Am. I, 110. Bom. VII, 2, 2.

Skarf, Cr, III.

Baklan, Gmel. II, 23.

Skarfur Ol. 64. 555.

Corvus aquaticus, Ionst. av. 131. t. 47.

Pelecanus Phalacrocorax, Müll. prodr

148. Brün, 122. et Ionst. I. c.

Blikskarv, *Hvidlaaring*, Ström. I. c. I.

Dilaskarfr, Ol. 556. 982.

Pelecanus graculus, Syst. nat. I, 217. Faun.

Suec. 146. Müll. prodr. 147. Brün.

121. Ionst. I. c.

Smaafkarv, Ström, I. c. 3. Leem, 272.

(120, 2.)

Graafkarfur, *Hnuplungur*, Ol. 555.

} mas
vetus.

} pul-

lus.

CROENL, *Okaitsok*; pullus *Okaitsoak*; *Kidlingaejouk*.

DESCRIPT. Rostrum edentulum supra nigricat, lateribus subtusque albicat. Facies non fronte, sed tantum ante oculos, area angusta nudiuscula, et cum rictu oris gulaeque flauescens. Nares ex rima fere tecta tan-

tum

rum constant. Lingua minutissima. Caput elongatum antice acuminato - compressum, postice crassius; vertice planiusculum. Collum longum. Corpus robustum elongatum. Tota avis nigra apicibus pennarum atris; gula tamen, quatenus plumis tecta est, alba: quae albedo etiam continuatur initio iuguli, pennis tenuissimis sparsis inter nigras; supra femora etiam vtrinque macula magna alba, cuius pennae ceteris tumidiores. Oculi nigri iride magna viridi. Alae robustae quidem, pennis tamen gaudent raris mediocrisque magnitudinis. Remiges primariae 10, secundariae 20; quas sequitur spatium 5 aut 6 pennis breuissimis occupatum, deinde alula spuria constans 5 pennis longitudine secundiarum. Cauda rotundata habet 14 rectrices, quarum rachis crassa basi subnuda. Pedes nigri tetradactyli, digito postico fere lateralii cum ceteris iuncto, plicatiles sunt et pro manibus illi inseruire possunt. Sternum habet breuissimum; ante et post quod laxa via piscibus maioribus ingurgitatis.

Foemina differt a mare defectu macularum albarum, dum tota nigra, etiam minor.

Pulli supra nigri, infra albiant, ad latera tamen sordescentes. Rostrum illorum fere nigrum, et apice minus incuruato.

HABITAT ubique satis numerosa; loca maritima praerupta amans, saepe de illo nomen suum mutuatio. Non migrat e Groenlandia.

VICTVS eius praecipuus est Cottus scorpius, quem maximum etiam ingurgitat, et saepe in aue mortua de fauce in anum fere extensum reperi.

NIDIFICAT praecipiis maritimis, et quidem in summo circuitu illorum *) more corui; oua tria vel plura ponens, anserinis aequalia, pallide virentia, tam foetida, vta Groenlandis vix edantur.

F 5

Sociabi-

*) Conferantur, quae dicta sub Sp. 51,

Sociabilis avis certa loca homini inaccessa eligit, vbi gregatim quiescit dormitque, procul visa ut grex puerorum ob collum suum erectum. Cautissima est: hinc homine appropinquante viso statim deuolat, primo deorsum, sensim altum repetens collo erecto, volatu veloci satis. Vrinator optimus, piscem non prorsus haustum emergens periclitansque pedibus suis, ut manibus, extrahit, vt leuior volatu euadat. Quod si non valet, submersu se saluat. Infestatus locum suum mutat, diu non repetens. Secure dormit, capite sub alas reflexo; nec facile noctu excitatus volare audet: hinc vnum post alterum irretire edocis contingit. Bene satis incedit.

VSVS carnis, pellis faucisque ut alcae impennis; faux tamen huius omnium optima, vt maior, tenuior laeviorque.

CAPITVR variis modis:

α) vel iaculis, vt reliqui vrinatores, icitur.

β) vel laqueis de cacumine montis ante hospitia eius dependentibus semetipsum sub volando constringit.

γ) vel hieme dum altiora et magis planiora petit, glaciem inferiorum inundatione maris factam relinquens, sub dormitu viuus prehenditur, vel hamo attrahitur, non sine periculo.

58. PELECANVS CRISTATVS. †

Pelecanus crista suberecta corpore atro immaculato, rectricibus duodeci n.

Pelecanus cristatus, Müll. rod. 150. Brün. 123.

Leem, 272. (120, 3)

Corvus syluaticus, Ionst av. 131. tab. 47.?

Tingmik, Gl. 99.

Topskarv,

Topskarv, Ström, I, 250. Act. Nidr. III, 141. t.

III. f. 7. g. Bom. VII, 252.

Topskarfr; Hraukur, Ol. 555. tab. XXXIX.

GROENL. *Tingmik v. Tingmirksoak.*

Auis haec groenlandica, admodum rara et tractibus australibus tantum obuia, ut puto, nulla alia est ac Pelecanus cristatus. Dicunt enim, illam esse totam nigram, maiorem carbone; sed ut ille loca praerupta inhabitare, quae loca de excrementis eius admodum sordida, vnde etiam sine dubio nomen eius groenlandicum, a verbo *Tingmikpok* (i. e. aluo soluta laborat,) deriuatum.

59. PELECANVS BASSANVS.

Pelecanus cauda cuneiformi, corpore albo, rostro ferrato, remigibusque primoribus nigris, fauce coerulca.

Pelecanus Bassanus, Syst. nat. I, 217. Müll. prodr.

149. Brün. 124.

Kukfuk, Gl. 99.

Havsole, Ström, I, 233, Pont. II, 124. Bom.
III, 38.

Havfula, Ol. 223. 556.

Sule, Deb. 132.

Johan van Gent, Adel. 369.

Anser Bassanus, Ionst. av. 131. tab. 47. sed
male.

GROENL. *Kukfuk.*

DESCR. Rostrum validum coeruleum apice albido, ferratum ferris minimis, ad rectum oris tamen vtrinque in mandibula superiore serra maior acuta, intra quam meatus oblique versus caput tendens, sine dubio cum naribus coniunctus. Aertura narium est rima angustissima, quam acus vix pene-

penetrare potest. Lingua minutissima ouata. Facies ante, circa et sub oculis, et gula ad latera, nuda coerulea; de rectu oris tamen ad nucham fere protenditur linea nuda nigra. Oculi magni iride alba, rostro propinquiores. Pedes coeruleo-nigricant. Reliqua ut in Syst. nat. I. c. Pediculis laborat.

Pullum vidi multo minorem, multis striis nigris signatum.

HABITAT in alto mari, rarissime sub Groenlandia visa, et quidem errans. Nec in Groenlandia nidulatur, quatenus mihi notum; locis australibus tamen frequenter.

Exemplaria mea incolae austri nominarunt *Kukfuk*. An vero etiam alia auis, e. gr. cygnus, hoc nomine in tractibus australibus gaudeat, ut volunt alii, non contradicam.

60. VRIA GRYLLE.

Vria corpore atro, tectricibus alarum albis.

Columbus grylle, Syst. nat. I, 220. Faun. Suec.

148. Müll. prodr. 151.

Vria grylle, Brün. 113. (aestiuus.)

Vria grylloides, ib. 114. (pullus primi anni.)

Vria baltica, ib. 115. 116. (hiemalis.)

Tejst, Eg. 55. Gl. 102. Cr. 113. Ström, I, 258.

Aet. Nidr. I, 258. 267, 1. Tab. IV. Pont. II, 163. Bom. VIII, 48. Deb. 127.

Ziaelkes, Leem, 281.

Grylle, It. Gothl. 214.

Taube, Adel. 360. tab. XIII. fig. 6. Ell. 260*.

Duc, And. 167.

Peturskofa, Ol. 356. 557.

GROENL. *Serbak* v. *Sergvak*. Colore aestiuo: *Kernungojuk* v. *Kernektarsuk*. Colore hiemali: *Kakortun-gojuk*.

DBSGRE

D E S C R I P T I O N I huius auis datae Aet. Nidr. et Brün. Orn. ll. cc., obseruatis, quae supra memoraui ad loca haec rite intelligenda, nil fere addere valeo. Quod Vria balthica loco primo aliter ac secundo apud Brün. describatur, sic intelligo: primum eius exemplar sine dubio captum est sub initio hiemis, colorem hiemalem nondum perfectum habens; secundum vero sub fine hiemis, hinc magis maculatum. Inter permulta exemplaria, quae fere quotidie aestate hiemeque vidi, ne vnum quidem rostro rubro praeditum mihi obuenit, licet hoc velint alii. Pedes rubri hieme, ut cetera, canescunt. Auem hanc hieme mutare colorem nullus dubito, experientia de contrario haec tenus non conuictus. Datur enim inter veteres et pullos hiemali tempore differentia, (praesertim quod illae album, hi nigro maculatum abdomen habeant;) quae sententiam assumtam satis stabilire videtur. Nulla datur differentia coloris maris et foeminae.

Pullus nuper natus toto corpore lanuginem nigram, partes nudas etiam nigras habet, excepto apice extimo rostri albo. Plumatus colorem Brün. 114. memoratum assumit; sed sequenti vere, ut veteres, niger euadit: saltem in Groenlandia tunc omnes nigri, licet de Islandia aliter velit Ol. l. c.

H A B I T A T vnde in mari groenlandico, ad oras fatis numerosa.

V I C T V S eius sunt pisciculi varii generis, praesertim pulli gadi, scorpii et salmonis arctici.

Est monogama. Licet ipsa magnitudine tantum columbae, oua tamen gallinarum fere aequalia, numero duo, albida maculis multis nigris griseisque, sub initio Iunii ponit locis et more Alcarum. (Cf. Sp. 50. 51.)

Inter vrinatores optimos et aues cautissimas merito numeranda est. Breuibus etiam licet alis praedita velociter

citer satis volat, non tamen alte. — Difficulter incedit, non tamen ut alcae vel colymbi plurimi.

VSVS pellis et carnis ut alcarum. Oua etiam cocta eduntur. Cutis rubra pedum adhibetur in lineis piscatoriius ut illecebra.

CAPITVR vel iaculis, sed difficilius ac alcae, quippe magis inquieta et lubentius deuolans; vel laqueis in nido suo: hic etiam interdum viua prehenditur.

61. COLYMBVS SEPTENTRIONALIS.

Colymbus pedibus palmatis, collo subtus macula scutiformi ferruginea.

Colymbus septentrionalis, Syst. nat. 220. Müll. prodr. 153.

Colymbus Lumme, Brün. 132.

Lumm, Cr. 112. And. 44.

Loom, Act. Nidr. I, 244. tab. II. fig. 2. Ström, I, 243. Pont. II, 136. c. fig. Bom. V, 123.

Lomur, Ol. 557.

Liom, Deb. 129.

Gakkor v. Gakkatte, Leem, 270.

GROENL. Karksank.

DESCR. Haec avis licet in aquis borealibus satis frequens, varie et nondum sufficienter descripta, magnitudinem fere anatis Tadornae habet, sed corpus magis plagiplateum, collum longum, caput protractum, rostrum longum subulatum, acuminatum, cuius mandibula superior sursum incuruata sulco laterali in tres partes longitudinales dividitur, quarum media f. dorsalis albescit, reliquae cum mandibula inferiore nigricant; nares nudas oblongas fere lineares; linguam gracilem acuminatam. Caput canescens verticem habet magis obscurum, mixtu-

ra nigricante, et ad canalem mandibulae inferioris maculas minutas albidas. *)

Oculi in anteriore parte capitis locum habent pone
richtum oris, parui, clari, iride subbrunnea. Colli latera
capiti concoloria, antica pars maculam ferrugineam scu-
tiformem habet versus pectus latiore, infra quam ut
etiam ad latera pectoris et in dorso colli ducuntur lineae
longitudinales nigricantes **) albaeque alternantes, singu-
la penna nigricante marginibus albis. Reliquum pecto-
ris et abdomen alba, excepta fascia nigra ad anum. Dor-
sum et alae fuscescentes maculis multis minutis albis pas-
sim notantur, ***) praesertim antica parte dorsi, vbi ma-
culae minores, et postica, vbi maiores, medio minus ma-
culato. Tectrices alarum maxima, s. remigibus proprie-
res, maculas habent magis productas in lineam marginale-
m vtrinque. Remiges 10 primariae reliquis obscurio-
res, immaculatae, rachin habent supra nigram, infra al-
bam. Alae, subtus albae, breues, in postica corporis
parte locum habent, extra caudam tamen prominentes.
Cauda breuis, vix 2 pollices longitudine, maculata, ut
dorsum, rectrices circiter 12 habet fuscescentes, qua-
rum intermediae apice albo. Pedes longi, lati, compres-
si, (etiam in tibia,) extus nigricantes, intus albicantes,
membrana digitorum etiam supra albicante, infra nigri-
cante, ad anum siti et retro protracti incessui minus, sed
natatui optime inferuiunt; tetradactyli sunt palmatique,
digito postico proprium tamen lobum habente, vngui-
bus longis canaliculatis nigricantibus praediti. Mas et
foemina sunt concolores et aequales: pulli vero carent
ma-

*) In exemplari Noruegico hae deerant.

**) In exemplari Noruegico nigricanti-virides nitidae.

***) Re vera penna singula fuscescens, medio magis pale-
scens, maculas ad apicem duas habet albas; non vero
omnes pennae maculatae.

maculis albis et scutiformi ferruginea *); nuper nati lanuginem habent cinerascentem.

HABITAT praesertim in aquis dulcibus, rarius in mari. Avis migrans aggreditur sub fine Aprilis vel initio Maii; australiora petit mensibus Septembri et Octobri, plerumque exspectans niuem primam durantem montium et glaciem aquarum.

VICTVS eius praecipuus sunt salmo carpio et gasterosteus aculeatus, cancer stagnalis, nec non alii pisciculi aquarum, cancrique macrouri ad littora maris.

MONOGAMVS nidificat in gramine littoris lacuum, praesertim insulis minutis praeditorum, quae potissimum eliguntur, ut seorsim tutoque viuat. Nidus ejus strato muscorum graminumque tantum constat, estque aquae contiguus, vt avis claudicans facilius ascendere queat. Mense Iunio oua ponit duo gallinarum longiora magisque coarctata, cinerascentia maculis raris nigris. Non vnuus lacus capit duos Colymbos.

Egregie natat, vrinatur volatque; licetque alis brevibus preditus alta tamen petit, sub volatu plerumque vociferans. Visu optimo praeditum esse oportet, dum de alto nidum suum agnoscere potest, casuque obliquo mira velocitate se demittere solet. Rarissime in arido conspicitur, et tunc corpore erecto.

VSVS eius idem ac Vriae, Sp. 60.

CAPITVR etiam iaculis, vt illa. Pulli lapidantur.

62. COLYM.

* Hinc differentia descriptionum pro varia aetate avis, iam perfectum colorem, iam scutiformem non vero dorsales maculas, iam neutras habentis.

62. COLYMBVS GLACIALIS.

Colymbus pedibus palmatis, capite colloque nigro-virescentibus, fascia gulae ceruicisque interrupta ex albo nigroque lineata.

Colymbus glacialis, Syst. nat. I, 221. Müll, prodr. 155.

Colymbus torquatus, Brün. 134.

Tudlik, Gl. 99.

Tuglek, Cr. 110.

Havhymber, Act. Nidr. III, 125. Bom. IV, 73, 4.

Himbryne, Ol. 556. tab. XL.

Imber, Leem, 269.

GROENLAND. *Tudlik*.

DESCRIPTIO data Brün. et Act. nidr. II. cc. optimè conuenit. Pulli maculas albas minime habent. *)
Mas et foemina similes.

HABITAT tam in mari quam in aquis: vere autumnoque in mari degit vrinandi, aestate vero in aquis generandi causa. Migrat, ut antecedens.

VICTVS eius salmo carpio et arcticus, ammodytes Tobianus, et alii pisces mediocres.

NIDIFICAT in lacubus maloribus remotioribusque more praecedentis. Qua duo maiora, et, ut volunt Groenlandi, fuscescentia ponit.

Optimus vrinator, raro, tunc vero alte, volat. Persecutores videns se submergendo, non deuolando, saluare conatur. Pullos habens hostem non fugit, sed rostro sati timendo valde infestat.

VSVS

*) Haec regula, ut videtur, valet in genere de omnibus Colymbis, praesertim palmatis.

VSVS eius idem ac Alcae impennis.

CAPITVR etiam vt illa.

63. LARVS TRIDACTYLVS.

Larus albus dorso cano, extremitatibus remigum nigris, pedibus tridactylis.

Larus Rissa, Syst. nat. I, 224. Müll. prodr. 160.
Brün. 140. vetus.

Larus tridactylus, Syst. nat. I, 224. Faun. Suec.
157. Müll. prodr. 161. pullus.

Tatterat, Cr. 115. Gl. 104.

Krykkie, Act. Nidr. III, 119. Ström, I, 241. Bom.
IV, 521. Pont. II, 135.

Rytsa, *Skegla*, *Ritur*, Ol. 356, 572, tab. XXIII.
(vetus,) et XXIV. (pullus.)

Skjerro, Leem, 284.

Rutiegef, Adel. 361. tab. XIV, f. 6.

GROENLAND. Tattarak.

D E S C R I P T. Hic facile minimus inter laros Act. Nidr. et Brün. I c. bene satis descriptus est, si matura aetate consideratur; desidero tamen oculorum iridem nigram, orbitam oculorum rectumque oris croceos, quos in exemplaribus meis obseruavi. *) Descriptio pulli in Act. Nidr. nimium breuis, quam meliorem dedit Ol. I c. cuius etiam figurae optimae: desideratur tamen macula lunaris nigra ad oculos in figura pulli; torques etiam niger antice interrupitus est, licet aliud ostendat figura. Color maris et foeminae in hac specie, vt in ceteris laris, idem. Quod autem

*) In descriptione Brün. quidem legitur, remigem extimam margine interiori toto nigro, sed sine dubio vult exteriori, quod etiam veritati congruum obseruatum est Act. Nidr.

tem Larus rissa auctorum vetus, et tridactylus iunior sit, certo certius conuictus sum, eoque facilius ab Ornithologis assimi potest, scientibus, pullos Larorum semper parentibus suis variegatores obscurioresue esse.

HABITAT in mari groenlandico ubique. Aestate tantum ad oras conspicitur; inter aues migrantes igitur numerandus, dum, salmonem arcticum quasi sequens, vere aggreditur, hiberno tempore vero oras relinquit, ut videtur, altum mare petens,

VICTVS eius praecipuus est Salmo arcticus, nec non ammodytes Tobianus et alii piscesculi, Clioque retusa, quos more Larorum de alto se mittendo in superficie maris petit. Frequentissimus balaenarum et phocarum socius pescandi gratia, dum illae pisces de profundo pellunt, hic supra exspectans illos apprehendit.

MONOGAMVS, vt Lari omnes, nidificat in rupibus praeruptis sinuum maiorum, quae loca inde nomen proprium suum acceperunt. Nidum suum absque arte in gramine struit, ibique oua 2 vel 3 ponit magnitudine Vriae grylle, colore cinerasenti-viridi maculis fuscis, mense Iunio.

Vociferatio eius, praesertim gregatim circa nidum suum vibrantis, intolerabilis. Alis suis longis, vt Lari reliqui, lente continuoque circumuolat, raro quiescens, tam mari natare valens, quam terra, lubentius autem glaciei fragmentis. Voce sua animalia marina emersura portendit.

VSVS. Caro et oua eduntur; pellis, praesertim in locis borealibus, in vestimenta adhibetur.

CAPITVR laqueis ex laminis corneis balaenarum constructis, et in superficie maris iuxta glaciei fragmenta maiora, salmone arctico plerumque pro illecebra habito.

64. LARVS GLAVCVS.

Larus albus, dorso et alis canis, remigum extremitatibus albis.

Larus glaucus, Müll. prodr. 169. Brün. 148.

Burgermeister, Cr. 114. Adel. 362. 415. tab. XIII, f. 7.

Naya, Gl. 105.

Maar, Maafur, Ol. 356. 572. 709.

Blaamaage, Store Hvidmaage, Bom. V, 189.

Dalvek, Leem, 282.

GROENLAND. *Naya*, *Nayavek*, *Nayainak*, *Pukteralik*.

DESCRIPTIO satis sufficiens data est apud Brün. l. c. Pedes pallide fulvescent. Remiges basi sunt tectricibus dorsoque concolores, apicem versus vero albae ut rectrices et reliquum corpus. Est itaque Laro cano similis, exceptis huius apicibus remigum nigris, sed multo maior et laro marino non multum cedens. Pulli primo anno multum differunt a veteribus: toto corpore fordide fulvescunt maculati, quae maculae sequentibus annis magis magisque pereunt, et in dorso alisque cum colore cano transmutantur, donec perfectum colorem accipient, ut recte obseruatum apud Ol. ll. cc. — Carent etiam iuniore aetate macula crocea rostri, tunc pedibus concoloris. Nulla datur differentia maris a foemina.

HABITAT ubique ad oras et in sinubus, Larorum omnium vulgatissimus tam hieme quam aestate.

VICTVS eius sunt pisces omnes mediocres, inter illos *Cottus scorpius*, et *Cyclopterus lumpus*, quos vel more Lari tridactyli, vel in littoribus petit; nec baccas empetri nigri contemnit.

NIDIFICAT in locis praeruptis maritimis, inter graminis oua 3 ponens, quae magnitudine anatis domesticæ superant, pallida maculis multis fuscis, mense Maio.

Continuo fere volat, raro quiescens tam mari saepius solitarius, quam rupibus saepe gregatim. Vociferatur fere ut gallopauo.

VSVS idem ac Lari tridactyli. Caro pullorum carni gallinarum non multum cedit bonitate; hinc a Danis lubenter editur.

CAPITVR vel laqueis, vt Larus tridactylus, cotto scorpio pro illecebra adhibito; vel hamo cum linea de littoribus projecto, qui lardo pro illecebra conditur; vel lardi frusto in mare projecto, cui fragmentum ligni acuminatum transuerse inseritur, quo hausto suffocatur; vel rarius iaculis icitur dormiens super mari.

Obs. Larus argentatus Brün. 149 ob. apices remigum nigros minime esse potest pullus glauci, vt subsuntur a Leem. et Müll. ll. cc.

65. LARVS CINERARIVS. †

Larus albus dorso cano, macula pone oculos fusca.

Larus cinerarius, Syst. nat. I, 224.

GROENLAND. Kejukingoak.

Sub hoc nomine Groenlandi mihi auem descripsierunt, in Groenlandia rariorem, quam ipse volitantem semel tantum vidi, et ob maculam temporum pro laro citato habui, ceterum determinare non valens, vtrum varietas, an distincta species.

66. LARVS MARINVS.

Larus albus, dorso nigro.

Larus marinus, Syst. nat. I, 225. Faun. Suec.

155. Müll. prodr. 163. Brün. 145.

Svartbag, Cr. 114. Gl. 104. Bom. V, 190. Deb.

130. Pont. II, 194. Ström, I, 247.

Larus varius, Brün. Orn. 150. pullus.

Svartbakur, Ol. 226. 571. tab. XII. (vetus;) tab. XIV. (pullus.)

Gairo, Leem, 282.

Mas, It. Gothl. 214.

Larus maximus, It. wgoth. 156.

GROENL. Nayardluk. Nayardlurksoak.

DESCRIPTIONEM huius, facile maximi congenerum, bonam dedit Brün. ll. cc. tam veteris, sub titulo *Larus marinus*, quam pulli, sub titulo *Larus varius*. Palpebrae veterum croceae nudae. Pullorum pedes rostro obscuriores; nec rostrum maculam croceam habet, nisi matura aetate.

HABITAT praefertim ad insulas remotiores; pulli tamen etiam inter alios laros conspiciuntur in sinibus. Est glauco minus frequens.

VICTVS eius pisces mediocres, interdum etiam maiores. Super tumulos de exrementis avium ortos oua, quae glauci paulo maiora sunt et obscuriora, ponit mense Maio, nidum simplicissimum in gramine habens.

Vociferatur fere ut anser, tarde volitans, non facile continentis insidens. Alias aues, praefertim anatem mollissimam, etiam infestare dicitur.

VSVS idem ac glauci.

CAPITVR ut ille, praefertim primo ac tertio modo.

67. LARVS CANDIDVS. *

Larus totus niueus, rostro pedibusque nigris.

Larus candidus, Müll. prodr. p. VIII.

Najauarsuk, Gl. 106. 110.

Ratsher, Adel. 359. 415. tab. XIII, f. 4.

Valdmaase, Leem, 285.

GROENLAND. *Najauarsuk*.

DESCRIPT. Larus hic, tridactylo paulo maior, inter minores numerandus, toto corpore albedine columbina splendet, nulla omnino canitie mixta; soli pedes oculique nigri. Rostrum ex virescenti nigricat, apice pallescente. Igitur pulcherrimus. Pedes tetradactyli sunt, digito postico mediocri, licet ab Adel. l. c. aliter indicetur. Pulli maculati sunt maculis oblongis nigris, praesertim in dorso alisque; rostrum illorum etiam nigricat.

HABITAT in alto mari, rarissime, et quidem frigore instanti, terram appropinquans, et tunc admodum incautus, ut facile occidatur, super lardum eiusdem quiescens. Videtur Spitzbergae et aliis borealissimis propriis suis: hinc de ouis, nido, viatu et moribus minus constat.

VSVS etiam vilis, dum raro capitur.

68. CATHARACTA PARASITICA.

Catharacta rectricibus duabus intermediis longissimis.

Larus parasiticus, Syst. nat. I, 226. Faun. Suec.

156. Müll. prodr. 166.

Catharacta parasitica, Brün. Orn. 127. vetus.

Coprotheres, ib. 128. pullus.

Io-Dieb, Cr. 115.

Tyvjoen, Gl. 106. Act. Nidr. III, 103.

Struntjager, Adel. 364. T. XIII, f. 5.

Kioven, Ol. 573.

Truen, Deb. 13.

Kive, Ström, I, 239. pullus.

Io-sugl, Pont. II, 133.

Haskel, Leem, 289. vetus.

Skaite, ib. 239. pullus.

Elof, It. wgoth. 182.

Jobon, Bom. IV, 110.

GROENLAND. *I singak, Meriarfairsok.*

D E S C R I P T A est bene satis Act. Nidr. l. c. sed erratur ibi, et apud plures auctores, dum pullos pro foeminae habent. Ipse in propinquitate habitaculi mei groenlandici multoties par vidi nidum suum seruans, quod igitur mas erat et foemina, in quibus tandem captis nullam differentiam obseruare potui a descriptione data Brün. 127, nisi quod color nigricans dorsi ad latera colli quasi collari, non tamen antice, clauso, prolongatus sit. Collare hoc amplius, ut etiam pileus capitinis, in foemina ac mare, quae differentia forsitan non in omnibus induit locum habet: deinde pullos illorum accepi viuos lanugine grisea vestitos, quos diu alui, ita ut apud me pennas acceperint omnino coloris indicata Brün. 128. exceptis pectore abdomineque, quae in utroque cinerascentia, et capite cum dorso colli, quae in altero fulvescentia. Sic certe satis conuictus sum de veritate sententiae meae supra indicatae.

HABITAT undique tam alto mari, quam sinubus.

VICTVS eius praecipuus est aliarum avium (non excrementum, ut putant nonnulli, sed) rapina euomita, quam sub casu rostro prehendit. Hinc continuo alias aues persequitur, praesertim laros tridactylos, glaucos iuniores, et colymbos septentrionales, illas euomere cogens. Non tamen ipsa pisces minores in superficie mari quae situ omnino inepta est.

NIDIFICAT in tumulis paludum, vbi nidum sine arte format ex graminibus muscisque. Ova 2 ponit mensa Iunio, quae magnitudine gallinae, cinerea maculis nigris.

Raro natat, tarde volitat, nisi in persequendo alias aues, tum illis velocior. Super aquam dormit.

VSVS idem ac lari tridactyli; sed raro *capitur*, et quidem iaculis, dum in aqua dormit.

69. STERNA HIRVND.

Sterna cauda forficata, rectricibus duabus extimis albo nigroque dimidiatis.

Sterna Hirundo, Syst. nat. I, 227. Faun. Suec.

158. Müll. prodr. 170. Brün. Orn. 151.

Tærn, Cr. 116.

Therna, Kriia, Ol. 227. 575.

Kirmeve, Adel. 366. tab. XIV, fig. 5.

Tenne, Ström, 25. Bom. VIII, 56.

Sandtal, Pont. III, 151.

Zbjerrek, Leem, 288.

Sterna, Ionst. av. 130. tab. XLVI.

GROENL. *Imerkoteilak.*

DESCRIPTIO huius datur Faun. Suec. I. c. et apud Ol. Loco posteriore legitur de differentia pullorum a parentibus, quae ponitur praesertim in fronte alba, ventre minus albo et rectricibus extimis minus longis. Secundum hanc obseruationem, quam ipse faciendi occasionem non habui, *Sterna Paradisaea* Brün. 152, esset vetus, *Hirundo* 151. vero pullus.

HABITAT passim ad insulas remotiores in quibusdam locis numerosa, e. gr. ad insulas freti *Disco*, in aliis rarissima; et quidem aestate tantum conspicitur.

VICTVS eius pisciculi et insecta marina minora, quos more larorum petit, sub casu tamen alas suas prae-longas arcuus supra dorsum coniungit, articulo humeri mire flexili.

NIDVM suum sine arte habet in insulis humilioribus muscosis, vbi oua plerumque duo ponit, magnitudo columbinorum, subfulua maculis multis nigris, mensa Iunio.

AVIS sociabilis, audax, se progeniemque animose tam voce quam vi defendens contra hostes, ne quidem homines timens.

VSVS eius idem ac lari tridactyli. Cutis rubra pedum etiam adhibetur ut vriae grylle. Oua eius optima.

CAPITVR ut larus tridactylus.

70. ARDEA CINEREA †.

Ardea occipite nigro laeui, dorso coerulescente; subtus albida; pectus maculis oblongis nigris.

Ardea cinerea, Syst. nat. I, 236. Faun. Suec.

165. Müll. prodr. 176. Brün. Orn. 156.

Ionst. av. 151. tab. 50.

Reiger, Cr. Cont. 214. 284.

Hejre, Ström, I, 395. Pont. II, 125.

Hegre, Ol. 356.

Guorga, Leem, 242.

Hanc loco australi Groenlandiae visam esse perhibetur Cr. I. c., de qua alias nil omnino audiui; nec nomen eius groenlandicum, si datur, mihi notum.

71. SCOLOPAX GALLINAGO.

Scolopax rostro recto tuberculato, pedibus fuscis, frontis lineis fuscis quaternis.

Scolopax

Scolopax gallinago, Syst. nat. I, 244. Faun. Suec.

173. Müll. prodr. 182. Brün. orn. 160-162.

Myrsnippe, Ström, I, 241. Bom. V, 512.

Hrossagökr, *Myraskitr*, Ol. 579.

Mækkaſtak, Leem, 249.

GROENL. *Siguktok*.

72. SCOLOPAX IARDREKA.

Scolopax rostro recto laeui, pedibus plumbeis; remigibus linea obliqua, vropygioque albo; rectricibus macula nigra.

Scolopax Jardreka, Müll. prodr. 190.

Jardreka, Ol. 984. Tab. XLVIII.

GROENL. *Sargvarsfurksoak*.

Harum duarum specierum exemplar vnicum tantum vidi. Inter rarissimas Groenlandiae aues numerandae sunt, de quarum oeconomia non constat.

73. TRINGA STRIATA.

Tringa rostri basi pedibusque flauis, rectricibus albis fusco-fasciatis, remigibus plurimis albis.

Tringa striata, Syst. nat. I, 248. Müll. prodr.

194.

Tringa maritima, Brün. Orn. 182.

Sneppa, Eg. 55. Gl. III.

Scnepfen, Cr. 103. Adel. 357. tab. XIII. fig. 2.

Fjæreripst, Ström, I, 225. Act. Nidr. III, 440.
tab. VII. Bom. II, 316.

Fjærkurv, Pont. II, 118.

Gaddevierrush, Leem, 253.

Selningur, Ol. 580.

GROENL. *Sarbarsuk* v. *Sargvarfuk*, *Sirkfariarfungeak*. DESCRIT.

D E S C R I P T I O huius exacte satis data est Act. Nidr. et Brün. II cc. Praeterea obseruandum tamen, quod differant tam anni tempore, dum aestate tectrices alarum superiores obscuriores sine margine alba, dorsum vropygiumque vero pallidiora, pectus abdomenque albiora, quam aetate, et pulli lucidiores magisque striati parentibus. Pediculis laborat.

H A B I T A T magna copia vndique ad littora et scopulos maris, praesertim autem tempore brumali, dum aestate interiora sinuum generandi gratia, et hieme insulas scopulosque remotiores victus gratia, petit.

V I C T U M eius praecipuum dant nerita littoralis et oniscus pulex, cum suis congenieribus, nec non alia testacea minora, vermiculique marini; imo interdum fuci minutti. Haec omnia in littoribus maris petit aestu instante, tunc voracissima, sub fluxu maris quippe cibo vndis tecto carens.

N I D I F I C A T in campo iuxta littora maris vel lacuum, sine vlla arte radices molles graminum minorum tantum conuoluens, ibique sub fine Maii vel initio Iunii oua 4-6 ponit, sturni paulo maiora, pallida maculis obscuris, altera extremitate attenuata.

Alis suis longis acuminatis velociter volitat iuxta superficiem maris volatu hirundinis rusticae, cuius vocem etiam habet. Ocyssime currit, sed rarissime et difficulter iuxta littora natat. Contra vndas fluctuantes callide se conseruare, et simul escam quaerere intelligit accurrendo et recurrendo. Ceterum admodum incauta.

V S V S eius vilis ob paruitatem: editur tamen caro eius (certe sapidissima) cum aliis auibus marinis; et plurimilis eius inter alias puluilli farciuntur.

C A P I T V R vel laqueis, ad bacillum in littoribus situm aptatis, vel lapidatur a pueris; raro a veteribus petitur.

74. TRINGA INTERPRES. †

Tringa pedibus rubris, corpore nigro albo ferrugineoque vario, pectore abdomineque albo.

Tringa interpret, Syst. nat. I, 248. Faun. Suec.

178. Müll. prodr. 193. Brün. Orn. 175.

Kutterutte, Act. Nidr. III, 574.

Vejdetite, Bom. VIII, 388.

Tolk, It. Gothl. 217.

Hanc esse puto Groenlandorum *Telligvak*, quam non vidi; sed dicitur magnitudine Alcae Alle, pedibus rubris et ventre albo, facie et more Tringarum, habitare ad aquas.

75. TRINGA LOBATA.

Tringa rostro subulato apice infexo, pedibus pinnatis, pectore albo ferrugineoque undulato.

Tringa lobata, Syst. nat. I, 249. Faun. Suec. 179.

Müll. prodr. 195. (foemina;) Brün. Orn. 171.
(pullus.)

Tringa hyberborea, Syst. nat. I, 249. Faun. Suec.

179. Descr. vlt. — Müll. prodr. 196. (mas.)

Seeschneppa, Cr. 113.

Fisklita, Act. Nidr. III, 575. Bom. II, 407.

Nordvest-fugl, Bom. V, 599.

Nuorte-Lodde, v. *Bieggush*, Leem, 290.

GROENL. *Nelloumirfortok*, et saepissime deminutiu*e*
Nelloumirfortungoak.

DESCR. Sine dubio minima inter aues marinas, longitudinem habet 7 vnciarum, et $1\frac{1}{2}$ vnc. latitudinem. Rostrum oculique nigri. Nares oblongae patulae. Caput paruum compressum, plumosum, vertice rotundatum. Pedes tetradactyli, lobati, superne plumbei, inferne nigri. *Mas,*

Mas. Vertex capitis niger, fronte vix alba. Sub oculis linea nigra; supra vero macula minuta alba. Caput infra album. Tempora ornat linea ferruginea se coniungens cum colore colli, qui supra infraque ferrugineus vix nigro mixtus. Pectus medio album lateribus nigris mixtum. Reliquum corporis subtus album. Dorsum nigrum marginibus plumarum ferrugineis. Alae clausae caudae aequales, maxima parte nigrae. Remiges omnes rachin albam habent, 5 priores nigrae, 5 sequentes basi apiceque albae, albedine hac in secundariis magis amplificata continuante, ita ut 2 intimae fere totae albae sint. Post illas sequitur alula, pennis 3 vel 4 longioribus nigris apice albis constans. Tectrices secundariis proximae apicibus gaudent albis, (hinc in ala complicata lineola alba transuersa,) reliquum, ut ceterae, nigrae. Subtus alae cinereae ad humeros albo nigroque granulatae. Rectrices 12, mediae parum longiores nigrae, duabus extremis margine extimo et apice, reliquis apice tantum albis, duabus intermediis vix notatis. Vropygium nigrum, lateribus albis granulatum. Podex albus; sed pennae quaedam longiores sub cauda, ut etiam latera corporis, albo nigroque maculatae.

Femina differt a mare praesertim vertice minus saturate nigro, fronte nigro alboque mixta, temporibus lineam (non ferrugineam, sed) albam habentibus. Collo supra nigro marginibus plumarum intimis pallide brunneis, infra (et suprema parte pectoris) lineis albis, cinereis et pallide brunneis transuersis vndato; reliquo pectoris, ut abdomine, albo.

Pulli fronte, lateribus capitis, collo infra, pectore, abdomineque in totum albis, et collo supra nigro, sine notabili mixtura, a parentibus differunt.

HABITAT aestate in lacubus maioribus, praesertim plagae glaciali contiguis: vere autumnoque vero mari, etiam

etiam alto, conspicitur, sub migrando vel adueniens mense Aprili, vel digrediens mense Septembri, hieme nunquam visus.

VICTVS sunt vermes et insecta minora in superficie maris vel lacuum occurrentia.

NIDIFICAT littoribus lacuum. Ova eius non vidi.

Lente natare valet, non autem vrinari. Quiescens super aquam continuo fere rostrum suum in aqua motitat, et vocem suam hirundinham etiam sub volatu veloci edere solet. Satis incauta.

VSVS. Caro editur. Pellis ob mollitiem ad absterendum oculos a lippis adhibetur.

CAPITVR iaculis super mare quiescens.

76. TRINGA FVLICARIA. †

Tringa pedibus pinnatis, rostro recto flavo, corpore griseo, subtus rufo.

Tringa fulicaria, Syst. nat. I, 249. Brün. Orn.

172.

Hanc auem ab Brünnichio inter groenlandicas numeratam, licet a me non visam, praeterire non fas est. For- sitan Groenlandorum *Kajok*, (Gl. 102.) quod nomen de-signat auem brunneam, quam inter Tringas numerant.

A Linnaeo, sequente Müllero, minus recte sub Hyperborea, *Tringa* haec Brünnichii, ut synonomon citatur.

77. TRINGA ALPINA. †

Tringa testaceo-fusca pectore nigricante, re-tricibus cinereo-albis, pedibus fuscescentibus.

Tringa alpina, Syst. nat. I, 249. Faun. Suec. 181.

Müll. prodr. 197. Brün. Orn. 173.

Loarth-

Loarthraell, Ol. 581. tab. XLI. Müll. prodr. 208.

Sine dubio est illa *Tringa*, quam Groenlandi sub nomine *Tojuk* (Gl. 91.) describunt dorsum habere canescens, abdomen vero et torquem colli alba. Raro occurrit.

78. CHARADRIUS HIATICULA.

Charadrius pectore nigro, fronte nigrante fasciola alba, vertice fusco, pedibus luteis.

Charadrius Hiaticula, Syst. nat. I, 53. Faun.

Suec. 187. Müll. prodr. 209. Brün. Orn. 184.

Ionst. av. 166. tab. 53.

Strandpiper, Act. Nidr. III, 575.

Sandviffter, Praestekrave, Bom. VII, 111.

Sandloc, Ol. 581.

Pago, Leem, 254.

GROENL. *Tukagvajok*.

DESCR. Caput vertice latius planiusculum, fronte tumidum, lateribus compressiusculum, infra arctius. Oculi magni iride brunnea. Frons alba superius fascia nigra; praeterea basin rostrum cingit linea nigra, ad lateracapitis, sub oculis et trans aures prolongata, postice tamen magis fulcescens; supra oculos etiam linea alba, et infra macula minuta alba. Macula nigra sterni cingit etiam colli latera in dorso coiens. Remiges fuscae maculis duabus longis albis, quarum altera in 4 primoribus rachin tantum occupat, et apice albidio; secundariae maculas ampliores et conjunctas habent, ita ut intima tota fere alba euadat. Praeter aliam posticam dorso concoloram pennae vel 7 longiores humerales dantur, quarum 3 extimae albo marginatae. Tectrices remigibus contiguae 5 priores nigrae, 3 sequentes macula parua marginali alba, dein 2 fuscae, reliquae cinereo-fuscae apicibus albis. Alae complicatae cauda parum breuiores. Rectrices 12: quarum 11 albae; (in quibusdam

busdam macula nigra;) 2. 2 etiam albae macula lata transversa nigra rachin tamen et marginem extremam non occupante; (in aliis macula haec latere latiori tantum conspicitur;) 3. 3 maculam habent nigram, rachin non vero marginem occupantem; 4-5. 5-4 basi fuscae, exterius nigrae, apice albo; 6. 6 reliquis longiores acutioresque, sine apice albo. Ceterum caput, dorsum, alae supra et vropygium cinereo-fusca; gula, collare, pectus, abdomen et alae infra albæ. Pedes flauicant, tridactyli, vnguis nigris. Digitus intermedius extimusque basi membrana minuta iuncti.

Differt mas a foemina colore magis cinerascente, fronte magis alba, et pennis albis hinc inde inter tectrices alarum superiores. — Est etiam illa maior.

Pulli magis fusci, vbi veteres nigri.

Pediculis laborat.

HABITAT ad ripas et praesertim locis humilioribus, de fluxu maris humidis. Inter aues Groenlandiae minus raras numeranda; migrat tamen tempore brumali australiora petens, vernali regrediens.

VICTVS sunt gordii et lumbrici varii, cum aliis vermiculis locorum humidorum.

NIDIFICAT maxime in insulis solitariis, et aliis locis mari contiguis, fere eodem modo ac Tringa striata; oua ejus tamen longiora et magis attenuata altera extremitate.

Cursitat ocyssime; sub volatu continuo vociferatur:
Pyut.

Avis est solitaria non facile uno loco pari plures conspicere contingit. Natare non valet, sed volitare optime. Admodum cauta. Interdiu insulas, vesperi sinus minores petit.

VSVS et captura eadem ac Tringae striatae.

79. CHARADRIVS APRICARIVS.

Charadrius pectore abdomineque nigris, corpore fusco albo luteoque punctato, pedibus cinereis.

Charadrius apricarius, Syst. nat. I, 254. Faun.

Suec. 189. Müll. prodr. 212. Brün. 186.

Kakerloe, Act. Nidr. III. 575. Bom. I, 457.

Hejloe, Ström, I, 234. Pont. II, 126.

Lo, Ol. 580.

Ackervogel, Martini Naturlex. I, 257. c. fig.

Bizhiutz, Leem, 247.

Alwargrim, It. Oel. 72.

GROENL. *Kajorrovek*, *Kajordlek*.

DESCR. Magnitudo Tringae vanelli. Statura Hiaticulae. Oculi magni iride brunnea; palpebrae nigrae. Tempora obscura. Reliqua conueniunt cum Faun. Suec. l. c.

Mas differt temporibus nigris, quae nigredo cum nigredine colli inferioris coniungitur.

Datur huius varietas pectore albo, linea tantum media longitudinali nigra.

HABITAT in tractibus australioribus ad lacus; ut praecedens migrat, sed minus frequens.

VESCITVR vermiculis aquarum, etiam baccis empetri nigri.

Quoad reliqua momenta cum Hiaticula fere convenit.

80. TETRAO LAGOPVS.

Tetra opedibus lanatis, remigibus albis, rectricibus nigris apice albis, intermediis albis.

Tetrao lagopus, Syst. nat. I, 274. Faun. Suec. 203.

Müll. prodr. 223. Brün. Orn. 198: 9. Ionst.

av. 68. tab. XXVIII. Rype,

Rype, Eg. 35. Cr. 101. Gl. 91. Ström, I, 249.

Pont. II, 149. c. fig. Bom. VI, 613. And.

37. 164. Horr. 168.

Riupa, Ol. 581.

Rieusak, v. *Giron*, Leem., 242.

Schneehuhn, Mart. V, 101. Tab. CXI. CXII.

Schneehuhn von Hudsons Bay, id. 15. Tab. CXIII. mas tempore aestiuo.

Weise Rebhuhn, El. Hudſ. 36. Tab. 2.

GROEN L. Akeiksek, Kauio.

DESCR. Haec avis, terris borealibus satis nota, hactenus tamen ob varietates coloris minus accurate descripta est. Magnitudo Lagopodis groenlandicae columbam parum superat. Rostrum breve, nigrum, glaberrimum. Lingua rostro brevior, lata, subconica, bifida, supra canaliculata. Nares ouatae, membrana conuexa semiclausae et plumulis testae. Oculi magni nigri, supra oculos macula oblonga rubra nuda, margine suprema distante serrata, forma cristae galli. Crista haec utrique sexui communis, sed mari maior, et quidem tempore pruritus maxima. Pedes pentadactyli etiam subtus plurimulis laneis testi. Vngues longi curui, obtusi, fuscescentes, subtus canaliculati. Pennae corporis duplicatae. Caro eius rubra vix pinguiscit. Variant colore mas et foemina, hieme et aestate.

H I E M E :

Mas toto corpore albus, exceptis his: linea nigra latiuscula de naribus trans oculos. Remiges 6 primores rachin habent nigram. Rectrices 14 nigrae apicibus albis; praeter has 4 intermediae spuriae, ceteris incumbentes et cum testricibus illas tegentes, albae.

Foemina minor, praeter cristam minorem, differt defectu lineae nigrae ad oculos, cuius rudimenta tantum conspicuntur.

A E S T A T E:

Mas dorsum et vropygium habet nigro cinerascenti-que vndulata; maculae tamen maiores nigrae hinc inde sparsae. Pectus dorso obscurius, sed collum adhuc ob-scurius vndulis cinerascentibus ibi rarioribus. Vertex et propinquitas capitis nigri vndulis cinereo - fuluis, ad basin vero rostri et rectum oris plumae nigrae marginibus albis. Palpebrae albae. Latera capitis sub oculis et su-per aures ut etiam gulam tegunt plumae nigrae fasciis candidis. Tectrices alarum versus dorsum illi concolo-res, remigibus contiguae tamen apicibus albis, sed versus inferiora, dimidiata fere ala, et humerales, albae. Alae subtus, remiges, abdomen et femora etiam alba. Re-trectrices 14 nigrae apice albo, ut hieme; sed intermediae cum tectricibus nigricantes punctis minutis cinereis. Pe-des tunc non plumatae, sed principia accrescentium hie-malium plumarum tantum conspicuntur.

Foemina mare multo obscurior, vndulis cinerascen-tibus dorsi magis distantibus et fulvescentibus, ut in ver-tice capitis masculi: penna autem singula marginem final-em albam habet, quaedam etiam totae nigrae margini-nibus albis; sic etiam notatae sunt tectrices caudae su-pe-riores inferioresque. Tectrices alarum fascias maiores al-bas habent. Pectus infra et abdomen nigro alboque fa-ciata; pedum tamen interstitia alba manent. Femora cinerascunt fasciis nigris. Vertex capitis fere niger fa-ciis fulvescentibus rarissimis. In reliquis cum mare conuenit.

Difficillimum tamen est, exemplar aestiuum perfe-ctum accipere: vix enim sub fine Iulii vel initio Augu-sti colore mutato, pennae hiemales accrescere incipiunt; foemina tamen prius, sc. mensibus Maio et Iunio, vestem suam aestiuam induit.

Pulli prima aestate parentibus aestiuis similes sunt; sed hieme ut illi albescunt.

HABITAT ubique inter montes numerosa satis; hieme gregatim mari proprius accedit.

VICTVS eius baccae et folia empetri nigri, betula nana, etiam lichenes fruticulosi varii.

MONOGAMA, nidificat sub stratis lapideis montium inter salices vel empetra sine arte, et 6 - 10 oua glabra fulvescentia maculis confertis nigris, magnitudine et figura columbina, ponit sub initio Iunii. Pulli nuper nati, gallinarum similes, matrem sequuntur. Vociferatur foemina fere ut gallina iunior, mas vero ut rana temporaria. Velociter satis volitat, et falcone persequente alta petit. In niue delectatur ut gallinae puluere; loca umbrosa amat; quiescit lubentissime iuxta lapidem; noctu cuniculos habet sub niue, ubi dormit, mare continuo vociferante. Inter aues incautas merito numeranda. Foemina occisa a mire non facile relinquitur. Bis anno plumas mutat.

VSVS. Caro editur cruda, cocta vel subputrida; intestina etiam cruda cum lardo phocae consumuntur: praesertim sunt intestina crassiora ingluuiem sequentia (dicta Oronit), et alia tenuiora ano propiora (dicta Sungareet), incolarum deliciae, quae statim euelluntur et cum contento illorum eduntur. Pellis etiam interdum in vestimenta adhibetur. Rectrices nigrae olim combinatae pro fasciis crinalibus foeminarum habebantur.

CAPITVR laqueis, de linea inter duos homines ambulantes extensa pendentibus et supra caput eius aptatis; interdum etiam lapidando, iamiam saepissime sclopetis occiditur.

81. EMBERIZA NIVALIS.

Emberiza remigibus albis, primoribus extrorsum nigris, rectricibus nigris, lateribus tribus albis.

Emberiza niualis, Syst. nat. I, 308. Faun. Suec.

227. tab. I. (vbi mas delineatus) Müll. prodr.

250. Brün. Orn. 245. 246.

Sneefugl, Eg. 36. Deb. 124. Ström, I, 252.

Bom. VII, 403. Pont. II, 157.

Sperling, Cr. 103.

Hvidfugl, Större end Stillitz, And. 164.

Sneetuling, Horr. 183.

Snio - Tytlingur, Ol, 582.

Alpe, Leem, 255.

Schneevogel, Adel. 357. tab. XIII. fig. 4. Anne
fringilla niualis Syst. nat. I, 321. eadem avis?

GROENL. *Kopanauarsuk v. Kopanungarsuk*, mas etiam
Amauligakaudit.

DESCR. Magnitudo et statura fringillae domesticae.
Rostrum nigrum intus flavicans. Nares rotundatae pa-
tulae. Oculi iride fusca. Pennae dorsales omnes arcua-
to-acuminatae. Pedes nigri.

VARIAT SEXV.

Maris caput, collum, pectus, abdomen vropy-
giumque alba, basi tamen pennis nigricantibus. Dor-
sum nigrum, pennis albo tenuissime marginatis, posti-
ce et ad alas et am albo mixtum. Remiges primariae 1-4.
basi et margine extima albae, versus apicem nigrae: in
5-7 albedo baseos prolongatur, ita ut minus nigrae sint;
8 et 9 apices tantum nigros habent; secundariae 1-6 to-
tae albae, 7 et 8 nigrae apicibus albis, quas sequuntur aliae
longiores totae nigrae. Tectrices, quae remigibus primari-
is contiguae, albae apicibus nigris; ad flexuram alae infi-
mam 3 vel 4 nigrae; ceterum alae supra infraque albae.
Cauda bifida longiuscula 12 habet rectrices, quarum 1-3.
3-4 albae apicibus nigris; 4-4 nigrae, sed basi et longitu-
dinaliter exteriori latere albae; 5-6. 6-5 marginibus al-
bis: his 2 vel 4 tectrices longiores incumbunt concolores.

Foemina nigricat vbi ille niger, et sordide albicat
mixtura nigra vbi ille albus; alba tamen sunt pectus et
abdomen,

abdomen, tempora testacea. Caput supra dorso concolor; sic etiam testrices alarum superiores, quarum 2 ordines remigibus secundariis proximi apices albos habent: hinc 2 lineae albae in ala complicata. Reliqua ut in mare.

Pulli differunt a veteribus praesertim colore testaceo, ubi illi albi. Margines pennarum etiam testaceas habent. Hi varietatem *B. Faun. Suec. l. c.* efficere videntur.

HABITAT ubique in montibus caluis. Migrat, mense Aprili adueniens, Octobri reuertens, in Americam, ut videtur, mare traiiciens.

VICTVS eius sunt seminula varii generis, praesertim autem Polygoni viuipari.

NIDIFICAT in fissuris rupium mense Maio; et constat natus eius 3 stratis, extimo gramineo, intermedio plumis, et intimo pilis vulpis Lagopodis. Oua 5 ponit non multum attenuata alba maculis fuscis nigrisque, extremitate latiore imprimis confertis. Monogamus mas alternatim cum foemina sua incubat, vicibus tamen brevioribus.

Egregie cantillat mas in propinquitate nidi continuo locum mutans; pullis prouenientibus desinit. Volitat more congenitum. Cursitat super terram.

VSVS eius vilis; editur tamen caro eius siccata.

CAPITVR a pueris, vel arcubus minoribus, vel laqueolis circa escam eius aptatis, praesertim tempore brumali, dum gregatim versus littora de montibus deuolat australiora petitura.

82. FRINGILLA LAPPONICA.

Fringilla capite nigro, corpore nigro griseoque, superciliis albis, rectricibus extimis macula cuneiformi.

Fringilla lapponica, Syst. nat. I, 317. Faun. Suec.

235. Müll. prodr. p. VIII.

Emberiza passerina, Pall. It. Russ. I. app. p. 4.

huic nimis affinis videtur, et sine dubio
eadem avis.

Kleine singende Vogel etc. Cr. 104.

Thufutytlingr, Ol. 582?

GROENL. *Narkfarmiutak.*

DESCR. Nares minutae, ouatae, semipatulae nudae. Caput tumidum plumis confertis. Oculi iride subbrunnea. Pedes nigricantes, vnguis posticus longior. Cauda bifida rectrices habet duodecim. Mas optime descriptus a Linnaeo ll. cc. Observandum tamen, quod rectrices remigibus proxime incumbentes praeter lituras ferrugineas apices albos habeant, et illas sequentes albo, non ferrugineo marginatae sint, hinc & quasi lineae albae in ala complicata.

Foemina differt a mare, quod minus colorata sit, ita: vertex capitis fuscescit marginibus pennarum pallidis; colum supra pallide brunneum; supercilia, crissum, gula et abdomen pallida; pectus griseum; reliquis paribus.

HABITAT minus frequens in campis sinuum interiorum. Ut praecedens migrat, sed serius adueniens, et prius reuertens.

VICTVS eius sunt semina graminum et plantarum aruensium varii generis, praesertim autem salicis arenariae, myrtilloidis et herbaceae.

Mense Junio in aruo ad tumulos paludosos oua 5-6 ponit, oblongiuscula, colore fere argillae tripolitanae, obscuriore tamen parum mixto. Nidus eius sine arte ex gramine muscoque confectus est, plumis rarissimis in disco. Prae ceteris egregie cantillat, non tamen terrae insidens, sed in aere vibrans, vt alauda.

Rarissime capitur a pueris: hinc usus eius fere nullus in oeconomia groenlandica.

83. FRIN-

83. FRINGILLA LINARIA.

Fringilla remigibus, rectricibusque fuscis margin'e obsolete pallido, litura alarum albida.

Fringilla linaria, Syst. nat. I, 322. Faun. Suec.

241. Müll. prodr. 262. Brün. Orn. p. 70.

Irisk, Eg. 36. Cr. 104. Pont. II, 133.

Liden Irisk, Bom. IV, 191.

Audnatytlingr, Ol. 586.

Sisserönnike, Leem, 292. (144.) Ström, I, 250.

Parus griseus, Müll. prodr. 284. anue eadem
auis?

GROENL. *Orpingmiutak*; *Anarak*, v. diminutiu'e
Anarangoak; *Nennamak*.

DESCRIPTIO conuenit datae in Faun. Suec. l. c.; in
qua tamen desidero gulam eius nigram, rostrum flauicans
apice nigro, et pedes nigricantes. Avis certe minima
in Groenlandia mihi obuia.

HABITAT numerosa satis locis viginosis inter fru-
tices. Cum Sp. 81. migrat.

VICTVS eius seminula varia, praesertim generum
cochleariae, montiae et alsines.

NIDIFICAT mense Maio inter ramos fruticum, et
constat nodus eius praesertim tribus inuolucris: extimo
crassiore gramine arido et ramulis fruticum intermixtis;
intermedio tenuiore plumis et lichene pubescente inter-
mixtis; et intimo lana eiophori vaginati sola, satisque
conferta. Quinque vel plura oua ponit ex albo virescen-
tia, maculis rubicundis inquinata, imprimis versus extre-
mitatem crassiorem.

Sub volatu continuo vocem suam gracilem edit, et
quiescens Pivit suum iterat. Cantillat etiam, non vero
ut praecedentes auditu digna.

Hanc prae ceteris pueri capiunt; cf. Sp. 82.

84. MOTACILLA OENANTHE.

Motacilla dorso cano, fronte alba, oculorum
fascia nigra.

Motacilla oenanthe, Syst. nat. I. 332. Faun. Suec.

254. Müll. prodr. 274. Brün. Orn. 276. Ionst.

123, tab. 45.

Stensquette, Cr. 104.

Steendlop, Bom. VII, 582. Leem, 292. Ström, I,

255. Pont. II, 160.

Strindpil, Ol. 584.

GROENL. *Kyssktak v. Kussekta*.

DESCRIPT. Oculi magni nigri iride rubicunda. Alae caudam dimidiatam vix superant. Remiges 3 intima nigrae marginibus pallidis apicibusque albis; reliquae omnes fuscae. Tectrices eiusdem coloris margines habent albidas. Cauda breuis, vix 2 vnciis longior. Reretices habet 12 aequales, exceptis 2 intermediis breuioribus. Pedes longi. Reliqua quoad marem conueniunt descriptioni Faun. Suec. I. c.

FOEMINA mare minor minusque colorata. Canities capitis dorsique testaceo-mixta est; et ante vropygium fascia lata testacea datur. Albedo frontis linearis tantum, et lineae albae supra oculos rudimenta tantum existunt. Linea nigra a rostro ad oculos tantum continuatur, temporibus fuscescentibus. Remiges omnes fuscae; et margines tectricum fuluescunt.

Pulli sunt parentibus obscuriores, dorso testacei, nec lituras capitis perfectas habent.

HABITAT ubique ad lapides et riuos. Migrat cum Sp. 82.

VICTVS eius sunt insecta, laruae, et vermiculi vari generis; praesertim vermes sepulchrales petit.

NIDIFICAT mense Iunio inter lapides maiores, gramine arido cum muscis et plumis raris intermixtis, discum occupantibus pilis leporinis. Qua 6-8 ponit coerulentia, extremitate crassiore punctis minutis brunneis raro signata.

Caudam continuo motitat; interdum cantillat sub iterato volatu iam alta petens, iam se demittens, more et cantu vere ridiculo.

Non editur a Groenlandis, quia mortuos illorum petit.

85. PARVS BICOLOR. †

Parus capite cristato antice nigro, corpore cinereo, subtus ex albido-rufescente.

Syst. nat. I, 340. Müll. prodr. p. IX.

Hanc subsumo esse auem groenlandicam, sub nomine *Auingarsuk* tractibus australioribus, praesertim ad sinum *Tunnudliorbik* raro occurrem, quae describitur minuta, rostro acutissimo, cauda longiore, remigibus omnibus aequalibus, supra coerulescens, pectore et iugulo rufescens. Dicitur raptim volare, magnis interuallis alas complicans, et sub volatu sonum gracilissimum edere.

Obs. 1.) Aues groenlandicae *Milektok*, *Niakortok* et *Tunmektok*, Gl. 109. 110. 111. quorū referendae sint, aliis determinabit, mihi nunquam sub nominibus talibus obviae, forsitan vero quaedam praecedentium.

2.) Aues extraneae a colonistis introductae sunt.

α) *Phasianus gallus*, (Syst. nat. I, 270.) groenl. *Tingmiengoak*, *Tukingarsolik*, *Aukpallartolik*, *Mardlurartartok*.

β) *Columba oenas*, (Syst. nat. I, 279.) groenl. *Duingoak*.

γ) *Anas*

γ) *Anas domestica*, (Syst. nat. I, 206. Sp. 40, β.)
groenl. Kærtlutok.

δ) *Anser domesticus*, (Syst. nat. I, 197. Sp. 9, β.)
groenl. Nerdlernak.

Inter illas, α) frequentior, γ) et δ) vix hodie occur-
runt, et omnes vili cum lucro ob frigus.

III.

AMPHIBIA.

Testudines dari in tractibus australioribus Groenlandiae refertur Eg. 51. et. Cr. 140; sed ex descriptione ibi data minime concludi potest, an decantatum animal revera ad testudines, anne potius ad nantium genus quodlibet pertineat. Nunquam ipse de tali audiui, et, licet incolas percontatus, non certior factus sum. — Me iudice nulla alia esse potest ac Chimaera monstrosa, (Syst. nat. I. 401. Act. Nidr. II, 270. tab. V et VI.) quae descriptioni quodammodo et optime loco conuenit, testu-
dine contra in aquis borealibus haec tenus inaudita.

86. RANA TEMPORARIA. †

Rana dorso planiusculo subangulato.

Rana temporaria, Syst. nat. I, 357. Faun. Suec.
278. Müll. prodr. 296. It. Oel. 154.

Rana aquatica, Ionst. quadr. 185. tab. LXXV.
Fig. 5 - 8.

Vandfroe, Bom. II, 493.

GROENL. *Piglertok*.

Loquuntur incolae sub hoc nomine de ranae specie
in gramine tractuum australiorum occurrente, quae verisimiliter nulla alia esse potest, ac citata.

87. RAIA FVLLONICA.

Raia dorso toto aculeato, dentibus acutis.

Raia fullonica, Syst. nat. I, 396. Müll. prodr. p.

IX. Ionst. pisc. 37. Tab. XI. fig. 4.

*Raia toto dorso aculeato, dupli ordine aculeorum
in cauda, simplicique ad oculos*, Art. gen. 72.

Syn. 101.

Takkalikkisak, Cr. 139.

Valker - Rokke, Bom. VI, 542.

Tindabikia, Ol. 987. tab. XLIX et L. conf. Ra-
ia clauata Atl. 646.

GROENL. *Taralikisak*, *Aglernak*. *)

DESCRIPT. Totum corpus plagioplateum, figura tali, qualis Ol. l. c. habetur. Abdomen vndique laeve, album tintura rubra. Dorsum fusco - canescens maculis nigricantibus hinc inde sparsis, totum aculeatum, excep- tis marginibus pinnarum, extremitate rostri, area dor- si pone pinnas pectorales, apophysibus abdominalium, et pinnulis caudae, quae laeues vel saitem rudimenta aculeorum tantum habent. Aculei tamen non omnes eiusdem magnitudinis: maximi occupant medium dorsi, et summitatem caudae uno ordine, vbi 16 numeraui, 6 sc. in dorso, et 10 in cauda; praeterea 2 vtrinque linea obliqua pone locum branchiarum; 2 vtrinque pone et unus ante oculos; medii ad latera caudae siti sunt simplici or- dine,

*) Multa communia habet cum Raia clauata ab Artedi Sp. 103. descripta, et non abnuerem eandem esse, si mea non dentes acutos, abdomen omnino laeve, et rostrum mini- me aculeatum habuisset. Praeterea quoad fullonicam non consentiunt auctores: apud Ionst. l. c. ei tribuuntur tres ordines aculeorum in cauda, quod exemplari meo opti- me conuenit; sed in Syst. nat. l. c. duo tantum: hac for- fitan causa Artedi Syn. 101. haesitat, an fullonica reue- ra eadem cum eius aspera sit.

dine, antice tamen multiplicati vtrinque, et super cartilagineis arcuatam, quae pinnam pectoralem a dorso distinguit: paulo minores conspicuntur in postica parte pectoralium et vtrinque ad medium dorsi; minuti cetera vestiunt. Omnes figuram patellarum referunt compresso-conici, sulcati, apice hamati, basique ampliati radiati, retro spectantes. Pinnulae duae extremum caudae terminant, inter quas nullus aculeus. Dentes conferti albi marginem vtriusque maxillae vestiunt, basi plano-ouales, de cuius latere ori proximo erectus est apex acutus versus faucem tendens, longitudine diametri baseos. Cetera quoad rostrum, os, caudam, nares, oculos, branchias, anum, pinnas et interiora se habent, ut ab Artedi ad Spec. 103 relatum est; et quoad genitalia, vterum et oua nil addere habeo dictis Ol. I. c. Vitellos magnos minoresque flauos multos reperi in ouario mense Aprili. Nec pulmones arbitrarie spirantes, nec alia organa respirationis ac branchias detegere contigit.

HABITAT in sinibus profundis australibus, praesertim ad *Tunnudliorbik*.

VESCITVR pisciculis omnis generis, praecipue salmone arctico, cotto cataphracto, squillisque.

Non facile fundum maris relinquit; pinnas suas verticaliter et caudam horizontaliter flectendo, locum mutare solet.

VSVS. Editur subputrida tantum.

CAPITVR lineis pescatoriis maioribus, de laminis corneis mysticeti, vel loris phocae barbatae confectis, et difficulter satis, dum corpore suo plagioplateo in aqua valide resistit.

88. SQVALVS ACANTHIAS.

Squalus pinna ani nulla, dorsalibus spinosis, corpore teretiusculo.

Squalus

- Squalus acanthias*, Syst. nat. I, 397. Faun. Suec. 295. Müll. prodr. 311. Brün. ichth. 6.
Squalus pinna ani nulla, corpore subrotundo, Art. gen. 66. Syn. 94. Sp. 102.
Pigbaa, Act. Nidr. II, 314. 316. IV, 7, c.
Haa, Sröm, I, 280. Pont. II, 185. Leem, 312. Bom. III, 229.
Haefur, Ol. 359. 989.
Haa, It. wgoth. 174.
Galeus acanthias, Ionst. pisc. 27. tab. VIII, fig. 5.

GROENLAND. Kukilik.

DESCRIPTIONEM huius conuenientem habemus
Art. Sp. I. c.

HABITAT cum praecedenti.

VSVS et CAPTVRA etiam communis; capitur tamen
praesertim hieme per foramina glaciei.

89. SQVALVS CARCHARIAS.

Squalus dorso plano, dentibus serratis.

Squalus Carcharias, Syst. nat. I, 400. Müll. prodr. 316. Brün. ichth. 13.

Squalus dorso plano, dentibus plurimis ad latera serratis, Art. gen. 70. Syn. 98.

Hay, Eg. 49. c. fig. non bona ad p. 37. Cr. 137. Gl. 135. And. 97. Horr. 264. Adel. 387.

Haaskierding, Act. Nidr. II, 330. tab. XXI. Bom. III, 249.

Haakal, Ol. 359. 597. 839.

Akkalagges, Leem, 308.

Canis carcharias, Ionst. pisc. 24. tab. VI. fig. 4, 5, 6.?

GROENL. *Ekallurksoak.*

DESCRIPT. In exemplari viuo viso, 4 vlnas
habente, dentes supra 100 mobiles numeraui quatuor
or-

ordinibus in maxilla superiori, et in maxilla inferiori 3 ferras, quarum 2 extus vergentes 5 2 dentes habebant, sed tertia intus tendens 44. Praeterea alios tam dentes separatos, quam ferras imperfectas sub cute detexi in vtraque maxilla. Videntur igitur dentes numero pro aetate multiplicari, et imperfectos reliquorum successores designatos esse, si piscis illos amitteret. — Oculi magni virescentes iride coerulea. Nares magnae sub rostro operculis duplicatis semitectae erant. Aures minutae sine auriculis. Lingua crassa, lata, breuis, cartilaginea. Pectus prominens. Corpus teretiusculum, dorso planato-angustatum. Pinnae pectorales maximae ad spiracula sedentes fere ouales. Pinnae ventrales ad anum sitae elongatae, parallelogrammi fere figura. Pinnae dorsales duae: prior in medio dorfi oblique erecta apice prolongato, postice canaliculata; posterior eiusdem figurae, sed minor, pone regionem ani. Pinna caudalis perpendicularis biloba, lobo superiore longissimo. Caro duplex; interior crassior alba, exterior tenuior rubra, minime pinguis. Hepar magnum album oleo diues. Praeter illud, cor, ventriculum, intestinum rectum, et lien nil superstes vidi, quod pro pulmone haberem, nisi duos lobos longos, pallide rubentes, margine plicatos, sub initio ventriculi iuxta cor iacentes, in quos meatus angustus de anterioribus ducebatur; anne hi pulmones? Reliqua, cum figura optima, habemus Act. Nidr. I. c.

HABITAT magna copia tam in mari libero, quam finibus profundis. Maxime in profundo viuit; rarius alta petit tergo supra mare ostendo. Interdum littora proprius accedit, rapinam persequens, vel hostem fugiens.

VICTVS eius sunt omnia fere animalia marina, tam viua, quam cadavera, praesertim pisces maiores, ut: Pleuronectes hippoglossus, Gadi morrhua et callarias, perca noruegica. Petit etiam phocas et phocaenas iuniores, et cadavera cetorum; (exceptis solis Phyleteribus sensu

sensu Linnaeano conf. Sp. 25.) quin immo voracissimum animal homines mortuos in mari obuios, interdum etiam viuos, deglutire solet.

Est viuipara.

Animal hoc horribile satis timendum incolis, qui mare continuo frequentare debent. Dicitur enim cymbas minores debiles, pelle nempe phocarum obductas, ore suo ampio subtus comprimere et insidentes amputare; solitarius ergo illud visum plerumque fugit. Valet odoratu, quo cadauera obuia non diu intacta relinquunt; nec minus auditu, quo clamores hominum percipiens in superficie maris se ostendere solet, illos infestans: hinc non facile supra loca profunda a venatoribus clamatur. Observatum etiam est, piscatoribus sub piscando permultum colloquentibus, Carchariam maxime appropinquare et pisces fugare. Mirandum tamen, quod, alias terribilis, sub amputatione balaenarum hominibus sociabilis videatur: his enim superne, illaque inferne, sapidiori cibo occupatis, securitas inde nascitur. Quod Carcharias ipsa hostem suum in Macrocephalo habeat, et quousque illum timeat, sub illo Sp. 25 memoratum est.

V S V S . Caro editur cocta, siccata, praesertim autem subputrida. Oleum hepatis in lampadibus raro comburiatur. Cuite eius scabra fulcra lignea tentiorum laeuigant; inde etiam receptacula lardi phocarum consuunt. Partes cartilagineas etiam consumunt. Non tamen omnes Groenlandi Carchariam edere volunt.

Merx *venalis* est oleum hepatis; dolendum tamen, quod lucrum hoc merito minus habeatur, dum nec ab incolis, nec ab exteris piscatura eius agitur.

C A P I T U R tam lineis piscatoriis maioribus, quam harpaginibus, semper autem multo periculo, praesertim a solitario; hinc fortuito tantum in illam incidendo.

90. SQVALVS MAXIMVS.

Squalus dentibus conicis, pinna dorsali anteriore maiore.

Squalus maximus, Syst. nat. I, 400. Müll. prodr.

315.

Brugd, Act. Nidr. III, 33, t. II et IV, 14 tab.
IV f. 1, 2. *Ström*, I, 273. *Bom.* I, 468, *Leem*,

306.

Brigde, Pont. II, 177.

Ryner, Ol. 988.

GROENL. *Kakſib Kannioa*.

DESCRIPTIO habetur sufficiens cum figura bona Act. Nidr. I. c.

HABITAT in sinu admodum profundo *Kakſe* dicto, e regione boreali coloniae Friderichshaab; an alibi, mihi non constat. Rarissime conspicitur; nunquam capitur: nulli igitur usui Groenlandis. Minime, ut putat Linnaeus, medusis contentus, dentatum hoc robustumque animal balaenis (praesertim rostrata et boope) et delphinis, (phocaena imprimis et albicante,) nec non aliis marinis maioribus vescitur, quae integra deglutire dicuntur.

91. SQVALVS PRISTIS. †

Squalus pinna ani nulla; rostro ensiformi offeo plano, utrinque dentato.

Squalus Pristis, Syst. nat. I, 401. Müll. prodr.

319.

Squalus rostro longo cuspidato offeo plano, utrinque dentato, Art. gen. 66. Syn. 93.

Sværdfisk, Eg. 40. *Ström*, I, 311. *Pont* II, 248.

And. 98. *Bom.* VII, 697.

Sægfisch, Cr. 148. Adel. 386.

Schverdt-

Schverdtfisch, Horr. 266.

Hunc dari in mari groenlandico statuunt Eg. et Cr. II.
cc. post Martens et Anderson; sed ipse nil de tali, ne
quidem nomen groenlandicum illi conueniens, audiui.

Ensem huius pisces quidem vidi in museo plurimum
reuerendi Dn. Egede Hafniae; sed, ni fallor, non spoli-
um freti Dauidis erat.

92. CYCLOPTERVS LVMPVS.

Cyclopterus corpore squamis osseis angulato.

Cyclopterus lumpus, Syst. nat. I, 414. Faun. Suec.

320. Müll. prodr. 323. Pall. VII, p. 9. Atl.
648. tab. XXVII.

Cyclopterus, Art. gen. 62. Syn. 87.

Rognkal, Eg. 50. 60. Bom. VI, p. 538.

Nepiset, Cr. 127.

Nepisa, Gl. 131.

Runmave, And. 42.

Rödmave, Horr. 187. 254 (mas.)

Gravemave, ib. 255. (foemina.)

Rognkiakse, Ström. I, 302. Pont. II, 228.

Akkazinzo, Leem, 322.

Hrognkellse, Ol. 486 992 *Rödmage* (mas) et.

Graafleppa (foemina) 583. *)

Siurygfishb, It. Oel. 10.

Qwabsugga v. Stenbit, It. Scan. 188.

Piscis gibbosus, Ionst. pisc. 40. tab. XIII, f. 2.

GROENL. *Nepisa*, *Angusedlok* (mas), *Arnardlok*
(foemina).

DESCRIPT. B. 4. D. 0, 11. P. 20. V. 6. A. 11. C.

12. Corpus compresso-rotundatum, ob squamas osseas

I 2

hinc

*) Sine dubio per lapsum calami haec nomina Islandica mi-
nus apte Sturioni tribuuntur Müll. prodr. 322.

hinc inde longitudinaliter angulatum, dorso gibbo, ab domine planiusculo, versus caudam angustatum. Caput crassum, breue, obtusum, compressum, supra latum planiusculum. Os horizontale, dentibus confertis minutis in utraque maxilla. Lingua cartilaginea, breuis, lata, apice rotundato, nigricans, basi tuberculis duobus scabris praedita. Faux angusta. Oculi mediocres subcoerulei iride aurea, quam cingit nigricans, ad latera spectant. Supercilia elata cartilaginea aculeata. Cutis crassa, laxa, vnde (etiam pinnarum) scabra aculeis minutis confertis. Horum quidam excellunt quinque praesertim ordinibus: scilicet 1mo a superciliis ad marginem supremam caudae usque excurrente; 2do ab angulo supremo aperturae branchialis ad marginem infimam caudae; 3to a rictu oris ad pinnam pectoralem tribus mediocribus tantum constante; 4to marginem angulatam abdominis utrinque, et 5to pinnam dorsalem anticam ambiente: sunt aculei hi maiores humiles, minus acuti, basi planiore. Nares solitariae, minutae, ante oculos operculum branchiarum duplicatum, antico fere quadrato maiore, postico trilatero minore desinente in lobum molliorem. Pinna dorsalis anterior alta (praesertim in foemina) cartilaginea sine radiis visibilibus, margine habet 10 aculeos maiores; pone illam sequitur fossula marginibus eminentibus aculeatis. Pinna dorsalis posterior anali opposita, ante caudalem sita. Caudalis recta integra. Foemina saepe mare quadruplo maior nigricanti-coerule-scens. Mas coloratior variat colore iam coerulecenti, iam grisecenti, macula plerumque alba laterali, abdome et marginibus pinnarum rubicundis. Interdum etiam ob pinguedinem pulchre aurei sunt. Caro fere angillarum, sed rudior. Ovaria magna duplicata oblonga, alba, rubra, flava, coerulea, vel viridia oua continent. Hepar magnum oleosum, simplex, flauum.

HABITAT numerosus satis passim in mari groenlandico. Mense Aprili, vel Maio, littora saxea sinuum

vliuis

vibus maioribus vestita accedit generandi gratia; hinc si-
nus quidam prae aliis illo diuites. Tempore autumnali
profundiora maris petit, hieme non obuius. Non sin-
gulo anno pari multitudine.

VICTVS eius sunt medusae, beroe, clio, et similes
vermes gelatinosae.

Sub fine Maii vel initio Iunii foemina oua sua nume-
rosa ad littora umbrosa, praesertim inter vluas maiores et
filluris rupium, ponit, interdum tam alte, ut aestu ma-
ris magno vix aqua tegantur; illa abeunte mas aggredi-
tur oua semine suo fructificans, deinde incubans et solli-
cite contra hostes custodiens, et massae ouorum tam ar-
cile adhaerens, ut vestigium concavum orbiculi pinnarum
ventralium eius impresum in illa relinquatur. Tempo-
re autumnali pulli in lucem prodeunt notabiles satis
sunt, et mares macula sua laterali protinus dignoscuntur.
Vere de alto mari adueniens in summitate aquae conspi-
citur; inde littora sequens loca apta ouis suis eligit iam
profundior: reuertens autem autumno cursum eundem
versus occidentem tenet. Foemina prior, mas posteri-
or, itinere; illa etiam vel ouis eius visis, non procul est
hic. Tam fortiter oua custodit, ut hostem etiam vali-
dum non timeat. Si ab homine fugatur, non tamen
longe, respiciens continuo, secedit, et breui reuertitur.
Anarrhicham etiam terribilibus dentibus armatam, nido
eius appropinquantem, persequi et supra ceruicem mor-
dendo cruciare solet in mortem usque. Satis igitur
tutus.

VSVS. Est tempore vernali bonum lucrum Groen-
landis. Editur tam caro cocta, et siccata, quam pellis
cruda, aculeis tantum exceptis. Ouaria vel cum hepate
cocta, vel siccata, et oua nata cruda consumuntur.

CAPUTVR fuscinis, dum vel tutus ad littora quiescit,
vel iuxta illa natat. Aestu maiore interdum etiam viuum
prehendere contigit.

93. CYCLOPTERVS SPINOSVS.

*Cyclopterus subrotundus aculeis confertis,
abdomine laeui.*

Cyclopterus spinosus, Müll. prodr. p. IX.

Lumpus spinosus, Syst. nat. I, 414, n. 1. β .

Ostracion subrotundus, aculeis vndique breuibus
planis, ventre glabro, Art. Gen. 59. Syn. 86.

Lumpus Anglorum, Ionst. pisc. p. 40. tab. XIII.
f. 1.

GROENLAND. *Nepisardluk.*

DESCRIPT. Certe haereo, vtrum reuera synonyma
quadrent, an mea species haetenus sit ignota. Exemplar
tantum vnicum vidi, quod multis cum praecedenti con-
veniebat; differentia igitur sola memoranda:

B. 4. D. 6, 11. P. 23. V. 6. A. 10. C. 10.

Licet foemina masculo lumpo, non tamen multo maior.
Corpus angustius, compresso rotundatum. Oculi mi-
nores oblongi, oblique sursum tendentes, anteriora spe-
ctant. Lingua albicat. In palato tuberculi duo dentati.
Apertura branchialis minuta lunaris. Inter pinnam pe-
ctoralem et ventralem vtrinque apertura alia orbicularis con-
spicitur, quae non ita in lumpo. Radii membranae bran-
chiolegae 6, quorum 2 superiores cute aculeata fere te-
guntur, facile praetereundi. Cutis vndique vestitur squa-
mis confertis osseis aculeatis, quae praeter aculeum me-
dium erectum longioremque basin plano-conuexam sca-
bram habent. Harum maiores dorsum, verticem capi-
tis et latera trunci occupant; sed minores versus caudam
et inter maiores mixtae: non ut in lumpo ordines veri
habentur. Abdomen circa anum his squamis caret, laeue.
Post anum, qui in medio fere abdominis, cauda se eri-
git curuatura falciformi. Pinna dorsalis prior cartilagi-
nea quidem, sed minus alta et crassa quam lumi, et ra-
dios molles notabiles habet, margine non aculeata. Co-
lor

lor nigricat, ventre albicante et radiis 12 primis pectoralibus albis. Oua eius fulua.

HABITAT in sinubus praesertim australibus.

Exemplar meum acquisiui in freto angusto e regione australi coloniae Friderichshaab, dicto *Sergveitsfak*, vbi fluxus et refluxus maris rapidus. Mense Martio oua matura habuit.

Non editur ab incolis.

94. CYCLOPTERVS MINVTVS.

Cyclopterus corpore compressiusculo, nudo, tuberculis tribus in rostro et duobus vtrinque ad branchias.

Cyclopterus minutus, Pall. VII, p. 14. tab. III, f.

7-9.

GROENLAND. *Nepisardluarsuk*.

DESCRIPTIO huius optima habetur apud auctorem citatum.

Saepe hunc pisciculum vidi in sinu dicto *Illuilarfuk* e regione australi coloniae Friderichshaab, et semper eiusdem magnitudinis, in profundo inter vluas habitantem.

95. CYCLOPTERVS LIPARIS.

Cyclopterus corpore nudo; pinnis dorsali, anali, caudalique vnitis.

Cyclopterus liparis, Syst. nat. I, 414. Müll. prodri.

p. IX. Pall. VII, p. 9.

Liparis, Art. Syn. 117.

GROENL. *Abapokitsok*, *Amerfulak*.

DESCRIPT. Dantur huius duae varietates:

I) Altera minor, *Abapokitsok*.

B. 7. D. 39. P. 30. V. 7. A. 33. C. 14

Corpus habet elongatum teretiusculum, ab domine ventricoso, blennium referens, et plerumque digito medio non longius. Caput corporis crassitie, obtusum, postice depressiusculum, antice conuexius. Os angustum, maxillis aequalibus labiatis et arce dentatis. Maxillae extus, regio inferior oculorum, et opercula branchialia, puncta alba minuta impressa, non tamen profunda, habent. Oculi distantes latera spectant, parui, nigri, iride fulua, quam cingit argentea. Lingua breuis cartilaginea, alba, obtusa. Nares quatuor tubulatiae. Apertura branchialis minuta fere linearis. Pinnae pectorales a branchiarum apertura sub gula protendunt, ventrales fere cingentes, antice tamen non coeuntes; radii priores membrana longiores, apice albi. Pinnae ventrales connatae in orbiculum planiusculum, margine molli eminentiore, radios 14 vel 16 minus notabiles habent in circuitu. Anus pone caput situs. Pinna dorsalis pone ceruicem, et analis pone anum incipientes, sibi oppositae ad caudalem usque excurrentes, illique unitae sunt. Omnes cute gelatinosa corporis teclae, ut radii illarum difficulter numerentur. Cauda fere cuneata. Totus pisces nudus, lubricus, et colore fuscuo, carne rubicunda perlucente. Ovaria duo minuta linearia oua crocea continent.

2.) Altera maior, *Amerulak.*

B. 7. D. 44. P. 40. V. 8. A. 35. C. 14.

Statura omnino praecedentis, sed multo maior. Vidi illum longitudine 10 vnc. et latitudine 4 vnc. Cutis laxior undique maculis scabris confertis, etiam supra pinnas, praedita. Vertex inter oculos depressiusculus antice posticeque eminentior. Radii pinnae dorsalis margine distincti. Sine dubio igitur a praecedente differt tantum aetate proiectior. — Multis conuenit cum Cycloptero gelatinoso. Pall. VII. p. 21. tab. III. f. 1.

HABITAT ad littora inter vluas.

VESCITVR oniscis canceriformibus et pullis pisciculorum, nec non conferuis marinis.

Mense Martio oua sua vluis intestinalibus, in formam globulorum, agglutinat.

Plerumque inter vluas se occultans raro obuenit.

VSVS. Editur coctus cum ouariis suis inter scorpios.

CAPITVR fuscinis minoribus, vel viuus prehenditur sub refluxu maris.

IV.

P I S C E S.

96. MVRAENA ANGVILLA.

Muraena maxilla inferiore longiore corpore vnicolore.

Muraena anguilla, Syst. nat. I, 426. Faun. Suec. 301. Müll. prodr. 329. Art. gen. 24. Syn. 39. Sp. 66. Brün. ichth. 22. Ionst. pisc. 120. tab. XXIV f. 7.

Aal, Ström, I, 265. Pont. II, 174. Bom. I, 2.

Der Aal, Martini Naturlex. I. 3.

Biart-aal, Ol. 594.

GROENL. *Nimeriak*.

DESCRIPTIONEM exactissimam dedit Art. Sp. I. c. Maxima mihi visa 30 vnc. long. et 6 in circumferentia habuit.

HABITAT rara in fluuiis et lacubus australibus.

Groenlandi illam horrent, nec, quatenus mihi notum, edunt. Pellem quidam pro receptaculo glandium plumbearum adhibent.

97. ANARHICHAS LVPVS.

Anarhichas maior dentibus solidis obtusioribus.

Anarhichas Lupus, Syst. nat. I, 430. Müll. prodr.

332.

Anarhichas, Art. gen. 23. Syn. 38.

Lupus marinus, Ionst. tab. XLVII. fig. 2.

Der Steinbisser, Cr. 128. Horr. 253.

Steenbider, Ström, I, 310. Pont. II, 243. c. fig.

Bom. VII, 571. Leem, 326.

Steinbitr, Ol. 590.

GROENL. *Kigutilik.*

DESCRIPT. B. 7. D. 73. P. 20. V. o. A. 45. C. 18.

Exemplar maximum, quod vidi, erat 24 vnc. long. et $3\frac{1}{2}$ vnc. lat. Caput rotundatum, obtusum, carnosum, corpore latius obscuriusque multis punctis albis sparsis. Linea lateralis etiam talibus punctis constat; supra pinnas pectorales orta ad caudam usque excurrit: alia autem eodem ortu post curuaturam breuem in dorso medio desinit. Os angustatum, labiis aequalibus, intra quae nulla cartilago maxillaris visibilis est, dentes autem validi ossi, ut quadrupedum: primores 4 superiores et totidem inferiores conici, curui, longissimi omnium, quos sequuntur laterales minores acuti, utrinque 7 superiores et 4 inferiores; molares breues, rotundati, validiores, 8 superiores, et 13 inferiores utrinque; dentes palati 9 duobus ordinibus, omnium validissimi. — Numero tamen differunt dentes huius piscis, sine dubio ratione aetatis. Nares solitariae. Oculi laterales, mediocres, nigri, iride argentea. Lingua breuis, obtusa, laevis, apertura branchialis parua. Radius infimus membranae branchiostegae vix notabilis, operculum carnosum, appendiculam posticam habet. Corpus elongatum, compressusculum, ante anum ventricosum, figura fere gadi Broome, sed pinnas latiores habens. Cutis lubrica, laevis, canescens,

canescens, (in aliis tinctura rubicunda,) abdomine albicans, capite et duobus ordinibus macularum magnarum lateralium nigricantibus. — Variat tamen color, in aliis obscurior, in aliis pallidior; nec omnes maculas laterales et puncta alba capitinis lineaeque lateralis fastis distincta habent. Pinnae pectorales latitudine excellunt, ouatae. Pinna dorsalis pone caput et analis pone anum ortae interstitio breuissimo a caudali parum rotundata diuulsae sunt. Anus in medio fere corporis.

HABITAT in igrat Cyclopteri lumpi socius, praesertim in sinubus australibus, non tamen illius multitudine.

EDIT mytilos et alia testacea, cancros, nec non scorpios et oua piscium nata.

Oua sua numerosa mense Maio ponit ad radices vluarum maximarum, distantia a littore mediocri.

Motu serpentino, ut anguilla, tarde progreditur, et coelo sereno in fissuris fundi lapidei quiescit figura flexuosa. Quod, licet dentatus, debiliorem lumpum timeat, loco suo memoratum est.

VSVS. Caro editur cocta vel siccata; oua etiam cocta. De pelle consuuntur receptacula baccarum emperi nigri.

CAPITVR fuscinis vt lumpus, rarius lineis piscatoriis maioribus.

97. b. ANARHICHAS MINOR. †

Anarhichas minor, dentibus cartilagineis acutioribus.

Anarhichas minor, Müll. prodr. 333.

Hlyre v. Steinbitsbroder, Ol. 592. t. XLII.

Hlir, Horr. 254.

Kerrak, Gl. 132.

GROENL. *Kerrak*.

DESCRIT.

idem DESCRIPTIONEM huius dedit missionarius *Glahn*, rei naturalis groenlandicae obseruantissimus, in ephemeride sua 1766 d. 24 Junii, quam hic afferam, quatenus a praecedenti differre videtur.

B. — D. 70. P. 20. V. o. A. 44. C. 22.

Rictus oris amplus. Caput canino non absimile. Dentes superiores 3 vtrinque acuti, validi, inaequales, et in interstitio illorum antico 2 adhuc minores; inferiores itidem 3 acuti inaequales vtrinque: versus faucem praeterea; ordines longitudinales dentium validorum, sed nondum perfectorum, nisi 1 in singulo ordine laterali. Oculi magni versus verticem capitis. Pinna dorsalis de collo et analis de ano incipientes ante caudam desinunt. Pinnae pectorales latae radios diuisos habent. Cutis gracilis colore gadi.

Ipse autor diuersum illum a Groenlandorum *Kigutilik*, quem maiorem audiuit, sed eundem cum *Hlir Horrebo-vii* esse subsumit. Mihi autem non solum eius *Kerrak* idem cum Islandorum *Hlyre*, sed etiam tam ille quam hic varietas iunior Lupi videtur; saltem differentiam specificam non attingere possum. Figura Ol. I. c. omnino lupum refert. Maculas eius per totum corpus ipse non agnoscit pro veris notis, nec esse possunt, dum etiam de maculis lupi antea p. 591 memorauit. Restant solidentes, qui acutiores, magis cartilaginei et inordinati, et etiam in fauce locum habere dicuntur: sed anne dentes pro aetate variare et apud iuniores minus solidi esse possunt? Groenlandorum *Kerrak* ipsem et nunquam vidi, sed secundum illos semper pro eodem cum *Kigutilik* habui, sub diuersis tantum nominibus pro diuersis locis.

98. AMMODYTES TOBIANVS.

Ammodytes, Syst. nat. I, 430. Faun. Suec. 302.

Müll. prod. 334. Art. gen. 16. Syn. 29.

Sp. 55.

Tran-

Traunusile, Ol. 587. Tab. X. fig. 14. 15.

Tobis, It. Scan. 41. It. Oel. 87.

Sil, Ström, I, 305. Bom. VII, 143.

Sandbering, Horr. 216.

Sandilz Anglorum, Ionst. pisc. 90. tab. XXL

GROENL. *Putsrotok*.

DESCR. B. 7. D. 67. P. 14. V. o. A. 34. C. 16.

Opercula branchiarum composita ex 4 minoribus. Praeter lineas ventrales ab Artedi memoratas, 2 adhuc exteriores obseruaui membranula gracili longitudinali marginata. Cutis laeuis striis obliquis corpus cingentibus signata est. Maxilla inferior longior canaliculata superiorem excipit; serra vel tuberculo molli laterali illa, et terminali haec, instructa est, ceterum sine dentibus. Canali dorsi pinnam dorsalem gracilem excipere potest. Ovarium lobis duobus oblongis constat. Reliqua cum Art. Sp. l.c. optime conueniunt.

HABITAT passim in fundo arenoso et argilloso. Mensis Maio cum salmone arctico iuxta littora etiam in conspectum venire solet.

VESCTVR lumbricis et gordiis, quos rostro suo acuminato in fundo quaerit.

Plurimo tempore degit super fundum, in quo caput suum condens et in girum se flectens coelo sereno conspicitur quietus. Rarius alta petit. Vidi illum tamen in superficie maris iuxta fragmenta glacialia natantem.

VVS vilis; editur tamen inter salmones arcticos, coctus et siccatus.

99. OPHIDIVM VIRIDE *.

Ophidium maxillis imberibus, cauda acutiuscula.

GROENL. *Unernak*.

DESCR.

D E S C R . Pisciculum hunc vnicia vice videre mihi contigit: 2 tantum vncias longitudine tenebat; dicitur tamen in magnitudinem gadi excrescere. Corpus elongatum erat et compressum blenniorum modo. Caput corpore latius, plagioplateum, ceruice eminentiore, inter oculos canaliculatum. Oculi magni, obscure virides, iride alba, maximam partem capitis occupant. Os amplus imberbe; labium inferius superiore parum longius. Dentes nulos ob paruitatem obseruare potui. Membrana branchiostega ventricosa radiis 7 constans. Pinnae pectorales magnae ouatae 10 vel 11 radios habebant. Pinna dorsalis pone caput, et analis pone anum ortae caudali connatae sunt, radiis numerosis constantes, quos minutos numerare non valui; dorsales tamen plures erant. Anus capiti quam caudae propior. Radii pinnae caudalis longiores in acumen producti sunt. Ventralibus pinnis caret. Totus pisciculus viridis, abdomine ante anum et pinnis albis.

H A B I T A T in locis profundis australibus.

V S V S. Maiores eduntur, lineis piscatoriis capti.

100. GADVS AEGLEFINVS.

Gadus tripterygius cirratus albicans, cauda biloba, maxilla superiore longiore.

Gadus aeglefinus, Syst. nat. I, 435. Faun. Suec. 306. Müll. prodr. 347.

Gadus tripterygius ore cirrato, corpore albicante, maxilla superiore longiore, cauda parum bifurca, Att. gen. 20. Syn. 38. Sp 64.

Hyse, Eg. 10. Ström. I, 288. Pont. II, 202. Act. Nidr. II, 281 (b).

Drukso, Leem, 327.

Isa, Horr. 242. Ol. 357. tab. XXVI.

Kuller, Bom. IV, 537.

Kuljor, It. Scan. 325.

Gadus

Gadus dorso tripterygio, ore papilloso, cauda bifurca, linea laterali recta, It. Wgoth. 178.

Skælfisk, And. 83.

GROENL. *Misarkornak, Ekalluak.*

DESCR. B. 6. D. 13, 15, 23. P. 19. V. 6. A. 17, 20.

C. 32. Licet multa huius speciei individua contemplatus sim, nunquam maculam nigram ad pinnas pectorales indagare valui. Mei omnes erant albicantes, abdomine nempe et pinnis inferioribus reuera albis, lateribus nigro minutissime punctatis, dorso vero liuido - (vel fusco-) albicante. Faux parum nigrescens. Reliqua optime conveniunt cum descr. Art. Sp. l. c. vbi nec macula pectoralis (licet antea gen. p. 20.) ab illo memorata est; nec Linnaeus It. Scan. et It. Wgoth. ll. cc. illam nominat: hinc concludo, non esse notam constantem. Facile videatur piscem meum esse merlango valde affinem, nec tamen idem est: habet enim cirrum breuem sub mento, quo merlangus caret. Maximi, quos in Groenlandia vidi, longitudinem 14 vnc. habuerunt.

HABITAT passim ad oras et in sinubus, non tamen omnibus, praesertim borealibus tempore hiemali satis numerosus.

ESCA. In ventriculo eius nil reperi praeter oua piscium.

Mense Februario oua sua, pallide rubra, ad littora sinuum inter fucos ponunt foeminae gregatim aduenientes, deinde mares separatim sequentes ouaque visitantes semen suum addunt.

Summitatem maris amat. Vespertino tempore aqua motitata, facile allicitur, quasi curiosus, ad superficiem usque, saepe suo damno: interdum enim super glaciem salit, et canis lagopus, inde occasione sumta, callide satis ad littora illum exspectando, quin imo aquam in rimis glaciei pede suo agitando, capere solet.

vsvs. Editur coctus.

CAPITVR per foramen glaciei, aquam tempore vespertino lente mouendo, dum piscis allelus sine difficultate manibus prehenditur. Videntur Groenlandi hunc modum piscandi a lagopo didicisse. Rarius fuscinis confoditur.

Obs. Videntur alias Noruagorum *Hyse* et *Kolje* inter se diuersi, apud auctores autem confusi, priore sine dubio gado minuto Linnaei.

101. GADVS CALLARIAS.

Gadus tripterygius cirratus varius, cauda integra, maxilla superiore longiore.

Gadus Callarias, Syst. nat. I, 436. Faun. Suec.

307. Müll. prodr. 348.

Gadus dorso tripterygio, ore cirrato, colore vario, maxilla superiore longiore, cauda aequali,

Art. gen. 16. Sp. 35. Sp. 63.

Torsk, Eg. 50. And. 85. Deb. 150.

Dorsch, Cr. 127.

Sarolik, Gl. 130.

Titling v. Thyrsklingur, Ol. 68. 357. Horr. 245.

Taretorsk, Ström, I, 316. Pont. II, 251, Bom.

VIII, 138. Leem, 317.

Tarsk, It. Scan. 220. It. Oel. 87.

Asellus varius, Ionst. pisc. tab. XLVI, fig. 4.

GROENL. *Saraudlik.*

DESCRIPTIO conuenit datae Art. Sp. l. c. Dantur huius 2 varietates:

α) altera maior, cuius radios pinnarum ita numeroi:

B. 7. D. 14, 19, 19. P. 20. V. 6. A. 21. 19. C. 40.

β) altera semper minor, licet matura aetate, nec gadum

gadum barbatum multum superans, cuius ossicula pinnarum ita:

B. 7. D. 13, 24, 18. P. 19. V. 6. A. 22, 18. C. 44.
ceteris in vtraque paribus.

Colore variat respectu loci, dorso et lateribus magis minusue obscuro (ex cinereo-lutescente, lineis albidis interstinctis). — Vidi etiam, qui altero latere albocabant, ut dicebatur, quia hoc latere glaciei obuertabant. — Pingues ventre flauicare solent.

HABITAT ad oras super loca eminentiora argillacea maris, nec non in simibus quibusdam maioribus. Loca piscatoria praecipua mihi nota sunt *Fiscerfiord* s. *Kikertarfveitsiak*, *Friderichshaab* s. *Pamiut*, *Qvannerfouk*, *Neksortok*, *Amertlok*, *Sukkertop*, s. *Narksarmiut*, *Tunnudliorbik*, praeter alia australiora. β mihi tantum occurrit in loco dicto *Koormiut* e regione coloniae Friderichshaab australi; et quidem in lacu, qui apertura angusta cum mari communicationem habuit, hinc minus tallo.

VICTVS eius sunt pisiculi et vermes marini omnis generis: praesertim autem in illius (α) ventriculo inueni scorpions, amodytes, blennios, cancrios, actinias et alia mollusca; in huius (β) autem oniscum pulicem tantum et lumbricos in fundo argillaceo occurrentes.

Sine dubio tempore hiemali oua sua in profundo ponit. Pulli eius occurrere solent iuxta littora praecisa.

Plerumque in distantia aliqua a fundo maris moratur, oblique sursum vergens cauda deflexa ex bullis aereis inspirationis eius emergentibus mora eius cognoscitur.

VSVS. Editur coctus, siccatus et subputridus. Heppar eius cum baccis empetri nigri mixtum comeditur.

Raro falsus et vix siccatus exportatur, licet inde lucrum bonum haberri posset, si res bene ageretur.

Capitur α . tempore vernali et autumnali lineis pescatoriis maioribus de laminis *Mythiceti*, aut cute *Thocae*

barbatae confectis, scorpio pro illecebra habito; — sed varietas β hieme tantum per foramen glaciei lineis piscatoriis minoribus, rebus nitidis, vt globulo plumbeo, margarita vitrea, pro illecebris habitis.

102. GADVS MORRHVA.

Gadus tripterygius cirratus, cauda subaequali, radio primo anali spinoso.

Gadus Morrbua, Syst. nat. I, 436. Faun. Suec.

308. Müll. prodr. 349.

Gadus dorso tripterygio, ore cirrato, cauda aequali fere cum radio primo spinoso, Art. Syn. 35.

Kabbelan, Cr. 124, And. 69. Horr. 218. Leem, 317.

Waartorsk, Ström, I, 317. Pont. II, 249. Bom. VIII, 139.

Thorskur, Ol. 357. 991.

Skrej, Act. Nidr. III, 142 (a).

Kabbelia, It. wgoth. 176.

Molva, *Morrhua*, *Cabeljou*, Ionst. pīsc. p. 8. tab. II. fig. I.

GROENL. *Saraudirksoak*; alias *Ekal luarksoak*.

Rarius occurrit cum praecedente, eidem usui.

103. GADVS BARBATVS.

Gadus tripterygius cirratus, maxilla inferiore punctis vtrinque septem.

Gadus barbatus, Syst. nat. I, 437. Faun. Suec.

311. Müll. prodr. 350.

Gadus dorso tripterygio, ore cirrato, longitudine ad latitudinem tripla, pinna ani prima officiorum 30, Art. gen. 21. Syn. 37. Sp. 65.

Ovak,

Ovak, Gl. 130. *Ovarak* (pullus), *ibid.*

Smaatorsk v. Kropung, *Ström*, 316. *Bom.* VIII,
138.

Smaafiskur, *Tharafiskur*, Ol. 357.

Gakran v. Rudniok, *Leem*, 317.

Torsk, *It. Wgoth.* 177.

GROENL. *Ogak v. Ovak.*

DESCR. B. 7. D. 15, 19, 16. P. 18. V. 6. A. 22, 17.

C. 32. Maximi, quos vidi, 18 vnc longitudine, et 5 latitudine tenebant; vnicum vlnae longitudinis. Maculam nigro-coerulescentem ad radices pectoralium, de qua Art. Sp. l. c. nunquam conspexi: reliqua alia cum descriptione ibi data optime conueniunt. Variat autem respectu loci, magis minusue obscurus.

HABITAT frequens cum Cotto scorpio inter vluas littoreas, praesertim locis vmbrosis profundisque.

EDIT salmonem arcticum, blennios, ammodyten Tobianum et alios pisciculos, nec non cancros minores.

OVA sua numerosa, flauicanti - rubra mense Februario vel Martio ponit inter fucos termini intimi sinuum minorum, soli oppositorum, etiam sub glacie nondum fracta. Mense Iunio pulli eius, (Groenlandis dicti *Ogarkæt*, sing. *Ogarak*,) gasterosteum aculeatum parum superantes, ad littora conspicuntur numerosi.

Magis fundum diligit, ac Callarias. Mas cum foemina plerumque sub uno lapide cohabitare creditur; ceterum moribus Callariae similis.

VSM vid. sub Sp. 101. Oua etiam cocta consumuntur.

CAPITVR vel vt Callarias minor Sp. 101. **B.** vel ratus fuscinis, vel vt Cottus scorpius, de quo in sequenti.

104. GADVS VIRENS. †

Gadus tripterygius imberbis, dorso virescente,
cauda bifurca.

Gadus viresens, Syst. nat. I, 438. Faun. Suec. 309.

Müll. prodr. 352.

Sey, Eg. 50. Ström, I, 305. Bom, VII, 128.
Pont. II, 230.

Graafsey, Leem, 321.

Upse, Ol. 357. tab. XXV.

Astellus virescens, Ionst. pisc. tab. XLVI.

Hunc puto esse Groenlandorum *Ordlit*, cui tribuunt caudam arcuatam, pinnas numero easdem ac Callariae, abdomen album, et oculos magnos. Habitat in sinu australi *Tunnudliorbik*; dicitur superiores partes aquae diligere, et editur lubenter.

105. GADVS MERLVCCIVS. †

Gadus dipterygius imberbis, maxilla inferiore longiore.

Gadus merluccius, Syst. nat. I, 439. Faun. Suec.

314. Müll. prodr. 342. Brün. Ichth. 31.

Gadus dorso dipterygio, maxilla inferiore longiore, Art. gen. 22. Syn. 36.

Lysing, Ström, I, 295. Bom. V, 187.

Kolmund, Pont. II, 209.

Astellus merluccius, Ionst. pisc. 8. tab. I, fig. 3.

GROENL. *Akulliakitsok*.

HABITAT in sinibus australioribus profundis.

VSVS ET CAPTVRA conuenit Gado callariae.

106. GADVS MOLVA. †

Gadus dipterygius cirratus, maxilla superiore longiore. *Gadus*

Gadus molua, Syst. nat. I, 439. Faun. Suec. 313.

Müll. prodr. 343.

Gadus dorso dipterygio, ore cirrato, maxilla superiore longiore, Art. gen. 22. Syn. 36.

Lange, Ström, I, 292. Pont. II, 212. c. fig. And. 82. Horr. 240. Bom. V, 14. Leem, 320.

Langa, Ol. 358. tab. XXVII.?

Langa, It. Wgoth. 177.

GROENL. *Ivirksoak*.

HABITAT in sinu australi *Tumudliorbik*.

De vsv et CAP TURA vid. Sp. 101.

107. GADVS BROSMÆ. †

Gadus monopterygius, ore cirroso, cauda ovali acuta, Müll. prodr. 341.

Brosme, Ström, I, 272. tab. I. fig. 19. Leem,

327. Pont. II, 178. Bom. I, 457.

Keila, Ol. 358. tab. XXVII.

Huc referendum existimo Groenlandorum *Nejorpallugak*, cui tribuunt faucem et cutem Cyclopteri Liparis.

HABITAT in mari groenlandico australiori.

108. BLENNIUS GVNELLVS.

Blennius pinna dorsali ocellis decem nigris.

Blennius gunellus, Syst. nat. I, 443. Faun. Suec.

318. Müll. prodr. 357.

Blennius maculis circiter decem nigris, limbo albo vtrinque ad pinnam dorsalem, Art. gen. 27. Syn. 45.

Fisch wie Aal, Cr. 128.

Tangbrosme, Ström, I, 315. n. 3. Bom. VIII, 32.

Stagosh, Leem, 326.

Skeria-Steinbitr, Ol. 588. tab. X. fig. 12. 13.

GROENL. *Kurksaumak.*

DESCR. B. 6. D. 88. P. 12. V. 2. A. 45. C. 24. Maximi, quos vidi, 9 vnc. longi et $1\frac{1}{2}$ lati erant, vnicus tamen pedem superabat. Color cinereo-flauicans maculis multis pallidioribus lateralibus, quae ante anum flavicant, post vero albicant: praeter has ad radicem pinnae dorsalis 12 maculae albae, disco nigro punctato; itidem ad radicem pinnae analis 12 maculae albae tantum et minores. Pinna analis et antica pars dorsalis fuluae, reliquae flauae. Caput lateribus fuluum, sed fascia nigra transit opercula et verticem, ante quam alba, per oculos grisea nigro marginata, et ante oculos alba, dicitur; reliquum rostri griseum, gula vero alba. Cutis lubrica squamis vix notabilibus. Linea lateralis recta concolor. Corpus lanceolato-compressum, capite compressiore vertice acuminato ante oculos, rostro quasi truncato. Opercula branchiarum carnosa. Mandibula inferior superiore multo longior, quod optime cognoscitur ore aperto. Labia magna, et denticuli ratione piscis satis validi, conici, curui, in utraque maxilla ordine vno, antice tamen aggregati. Oculi parui iride flammea. Nares 2 minutae. Puncta impressa numerosa circa oculos, super opercula et nucham. Lingua breuis, laevis, obtusa. Branchiae 4 rubicundae. Apertura branchialis ampla, infra sine interstitio et minus operculis clausa. Membrana branchiostega 6 quidem radios habet, duos inferiores minutissimos tamen, et facile praetereundos. Pectus eminens, praeter pinnas pectorales cuneiformes et ventrales graciles, ad branchias duos lobos membranaceos paruos, quasi pinnas spurias, habet. Pinnae ventrales sere perpendiculariter sub pectoralibus, constant spinula curua et membranula laterali marginata radio spurio. Pinna dorsalis a nucha depressa usque ad caudam protendit, cum qua etiam membranula iungitur, radios aculeatos habet; itidem analis de ano incipiens cum caudali cuneiformi iungitur, sed radios anticos tantum aculeatos habet.

HABITAT

HABITAT ubique inter fucos littoreos.

VESCITVR monoculis, oniscis et cancris minoribus.

Celerrime natat, vt anguilla, et ob cutem lubricam spinasque dorsi difficulter prehenditur; nihilo minus frequens fit cibus scorpio, gado barbato et aliis piscibus littoreis, nec non Vriae grylle, Laris, Colymbo septentrionali et pluribus auibus marinis.

Incolis dat vitem usum, nec facile editur, nisi inter salmones arcticos siccatus.

109. BLENNIUS LVMPENVS.

Blennius corpore teretiusculo flauicante, areolis dorsalibus fuscis.

Blennius Lympenus, Syst. nat. I, 444. Müll. prodr. p. IX.

Blennius cirris sub gula pinniformibus, quasi bifidis, areolis dorsi transuersis, Art. Syn. 45.

Tangbrosme, Ström, I, 315. n. 4. Bom. VIII, 32. vlt.

GROENL. *Fojarnak*.

DESCR. B. 6. D. 63. P. 15. V. $\frac{2}{1}$. A. 41. C. 18. Maximus, quem vidi, $11\frac{1}{2}$ vnc. longitudinem, sed vix 1½ vnc. crassitatem habuit, estque pisciculus hic teres, inter caput et anum aequae crassitatis, post anum vero gracilescit in figuram fere lanceae. Caput corpore arctius, fere conicum, distinguitur quasi in 3 partes sulco laterali, de rectu oris sub oculis in ceruicem usque producto, ubi iungitur cum linea corporis recte procedente in pinnam caudalem. Oculi minuti, liudi iride alba, superciliis eminentiusculis. Nares 3 vtrinque ante oculos, quarum media maior prominenterque, reliquae minores spuriae. Rictus oris paruus oculos non pertingens. Maxilla superior inferiore vix

longior; vtraque dentes, respectu magnitudinis piscis, satis validos habet. Lingua breuis, laeuis, obtusa. Aertura branchialis magna, infra ad gulam interstitio tenuissimo terminata, operculum habet simplex, laeue, carnorum, oblongum, postice acuminatum. Pinnas ventrales primo intuitu pro cirris gularibus haberet, dum gulae approximatae admodum graciles, albae, mollesque sunt *); reuera autem 3 radios membrana vix interstinctos, infimum longiorem, medium breuiorem (inter hos duos fissuram), et supremum breuissimum non facile notandum habent. Pinnae pectorales magnae, figura fere petali rosae. Dorsalis totum dorsum percurrit, a caudali tamen distincta; radios aculeatos retrorsum arcuatus habet. Anus capiti propior; post quem incipit penna analis dorsali similis, non tamen aculeata. Caudalis obouata. Cutis laeuis, squamis minutis fixis rotundis notata. Color dorsi laterumque pallescit, areolis fuscescenti-maculatis sine ordine interstinctus, capit is pectoraliumque flauicans, abdominis albus, post anum vero tinctura flava. Intestina pinguedine vestiuntur. Hepar magnum obscure rubrum. Ovaria 2 oblonga alba.

HABITAT cum praecedenti, rarer tamen et praesertim in fundo argilloso vel arenoso.

ova sua ponit mense Julio inter fucos.

Tempore sereno, ut anguilla, super fundum figura serpentina quiescere conspicitur, ceterum intra fucos se occultans.

Reliquis momentis a praecedente vix differt.

IIO. BLEN-

* Hinc sine dubio apud Art. 1. c. cirri sub gula pinniformes, quasi bisidi dicuntur, si alias piscis eius synonymon verum mei.

110. BLENNIUS PVNCTATVS. *

Blennius corpore fere linearī fuluo, pinna dorsali ocellis 5 nigris totidemque albis coniunctis.

GROENL. *Akulliakitsok.*

DESCR. B. 7. D. 50. P. 17. V. 4. A. 38. C. 18.

Longitudo 6 vnc. altitudo 1 tantum. Corpus de capite in caudam vsque fere aequae crassitie. Latera compressiuscula, non tamen ut gunelli. Caput corpore angustius, rostro attenuato, vertice planiusculo, laeue, minime squamatum, passim punctatum punctis albis impressis, quorum circa oculos series 1, inter oculos 2, pone vero 1 transuersa, et in operculis quam plures sine ordine. Oculi magni in antica parte capitinis prominentes, approximati *), superciliis eminentibus, liuido-nigrantes iride flammea. Nares 2 tantum verae ante oculos sitae, tubulares, prominentes; pone illas duas aliae spuriae, puncta nempe alba impressa a reliquis punctis capitinis vix diuersa. Maxillae fere aequales, dentatae vt antecedentium et labiatae labiis laxis. Rictus oris amplus. Apertura branchialis et opercula vt in praecedente. Radii 7 membranae branchiostegæ, admodum graciles, sursum curuatae, infra ab utroque latere iunguntur membrana interstitium verum gulare circumdante. Pinnae pectorales ouatae magnae, membrana interstitiali radiorum laxa, vt fere anum pertingant, et extensae latera piscis circumdare queant. Ventrales minutae, ante pectorales gulæ approximatae sunt; quatuor quidem constant radiis mollibus, 2 inferioribus longioribus, reliquis breuissimis, sed arcte iunctis et membrana fere carentibus. Radii dorsales arcuati, aculeati,

K 5

leati,

* Hinc nomen eius groenlandicum *Akulliakitsok*, quod significat: interstitium minutum, et eadem de causa piscibus longe diuersis tribuitur, e. gr. gado merluccio (Sp. 105) et cotto scorpioidi (Sp. 114), sed praesenti magis proprium.

leati, continuantur ad caudalem vsque, cum qua iunguntur membrana laxiore. Anus pone pectorales situs, a quo pinna analis ad caudalem vsque continuatur, non vero ut dorsalis illi iuncta, nec radiis aculeatis. Caudalis oblongo-cuneata. Linea lateralis corpori concolor crenulata, de summitate branchiarum inchoans versus dorsalem curuatur, quam sequitur recta ad ocellum tertium, ibique terminatur. Lingua breuis, laevis, alba, quasi bifida. Oris interiora alba. Cutis laevis, lubrica squamis arte fixis minutis in corpore. Colore fulvescit; gula tamen et pinnae pectorales albæ; regio sub oculis alba fasciis fuscis transuersalibus circiter 7. In pinnis pectoralibus caudalique fasciae albæ; in dorsali vero 5 maculae ocellares nigrae cum totidem albis iunctæ; analis etiam maculas circiter 12 solum nigras, sed minus notabiles habet.

HABITAT in locis profundis; raro ad littora conspicitur, frequentissime vero in alio Pleuronectis, gadis, aliorumque piscium maiorum.

De oeconomia eius minus constat. Nec a Groenlandis petitur, ut rarus et parvus.

III. CORYPHAE NA RVESTRIS.

Coryphaena dorso dipterygio, radio pinnae dorsalis primæ retro dentato.

Coryphaena rupestris, Müll. prodr. 363.

Fisklig en Brasme, Eg. 50. *)

Ingminniset, Cr. 140.

Berglax, Ström, I, 267. Act. Nidr. III, 50. tab.
III. f. I. Bom. I, 301.

GROENL. *Ingmingoak*.

DESCR. B. 6. D. 11, 112. P. 18. V. 8. A. 112. C. —

Pinnae ventrales vix post, sed sub pectoralibus sitae:
hinc

¶ Et sic soluo quaestionem datam Müll. prodr. pag. 51.
lin. 24.

hinc recte apud Müll. l. c. inter thoracicos numeratur. Squama singula carinam longitudinalem medium retro serratam habet; quae vero in capite et capiti propiores sunt, duas, tres et plures tales carinas habent. Pinnae et capitis inferiora non squamata. Hoc obseruatum non invenio in descriptione et figura data Act. Nidr. l. c. alias optime conueniente.

HABITAT in sinibus profundis australibus, imprimis sinu dicto *Tunnudliorbik*.

Lubenter editur ab incolis, et capitur lineis piscatoriis longioribus. Hamo fixa se inflat more Gadi Brosme, inde oculi eius magni sub attractu prominentiores fiunt.

De oeconomia eius minus constat; mense tamen Maio ouaria eius minutissima vidi: hinc vix aestate, sed verosimilius hieme, vel verno tempore parit.

112. COTTVS CATAPHRACTVS.

Cottus loricatus, rostro verrucis 2 bifidis, capite subtus cirroso.

Cottus cataphractus, Syt. nat. I, 451. Faun.

Suec. 324. Müll. prodr. p. IX. Brün. Ichth. 43.

Cottus cirris plurimis, corpore octogono, Art. gen. 49. Syn. 77. Sp. 87. Müll. prodr. 369.

Brodamius, Sexranding, Ol. 589.

Cataphractus, Ionst. pisc. 114. tab. XLVI. f. 5. 6.

Kanniortluk, Gl. 130, 3. *)

GROENL. *Kaniordluk*, *Kaniornak*.

DESCR. B. 6. D. 6. 7. P. 16. V. 2. A. 7. C. 11.

Inter pisces minutos numerandus est; maximus, quem vidi, 6 vnc. longus erat. Oculi magni satis, ouati, nigri, iride alba. Lingua magna crassa, rotundata, alba, laevis.

*) Sic responsum datum quaestioni Müll. prodr. add. p. 279.
linea 23 propositae.

laevis. — Nares 2 tantum minutissimas detexi. Vtrinque ad os cirri 5 dependentes. Corpus totum cinerascit, exceptis pinnis pectoralibus nigricantibus, radiis vero inferioribus albis; dorsali priore albicante, analique nigricante. Cauda cuneata. Reliqua conueniunt descriptioni Art. l.c.

HABITAT supra arenosum fundum, minus frequens.

Non petitur ab incolis; dat vero cibum congeneribus, et aliis piscibus.

113. COTTVS SCORPIVS.

Cottus capite spinis pluribus validis.

Cottus scorpius, Syst. nat. I, 452. Faun. Suec. 323. Müll. prodr. 367. Atl. 649.

Cottus alepidotus, capite polyacantho, maxilla superiore paulo longiore, Art. gen. 49. Syn. 77. Sp. 86.

Ulk, Eg. 50. Cr. 126. Gl. 129. Bom. VIII, 281.

Marulk, Ström, I, 296. Pont. II, 257.

Fisksymp, Act. Nidr. II, 345. tab. XIII. XIV.

Marbnutur, Ol. 359.

Ulka, It. Scan. 325.

Scorpius marinus, Ionst. pisc. tab. XLVII. f. 4. 5.

GROENL. *Kaniok*, *Kaniuinak*; et speciatim mas *Kivake* v. *Milektursok*; foemina *Nariksok**).

DESCR. B. 6. D. 10. 17. P. 17. V. 3. A. 14. C. 17. In capite et anteriore parte corporis 16 aculeos numerai, quorum in operculis locati maximi erant; et praeter hos tubercula obtusa scabra in vertice capitinis situ quadrato locata. Foemina mare maior, si pari aetate consideratur, et praeter notam veram sexus, primo intuitu dignoscitur ventre suo candido, qui in mare flauus albo macu-

*) Illustratur inde locus dubius Müll. prodr, add. pag. 279. lin. 8.

maculatus. Variant ceterum colore; dorsum plerumque habent fusco-viride nebulosum, rarius rubescens, et rassisime rubrum. Color ventris minus variabilis. Cetera conueniunt descriptionibus Art. et Act. Nidr. ll. cc.

HABITAT in sinubus omnium vulgatissimus, fundos lapideos algis maioribus vestitos amans; tempore aestiuo littoribus propinquior, hiberno autem remotior.

Est piscis voracissimus, pisciculorum (praesertim Blenniorum, Salmonum minorum, clupearum et aeglefinorum) hostis crudelissimus; quin imo saepe maiores deuorare conatur, neque suis paribus parcit, neque cancros vermesque contemnit, omne viuum petens.

OVVA sua numerosa rubra mensibus Decembri et Ianuario inter fucos vluasque ponit.

Est admodum audax, viuax incautusque; plerumque fundum tenet, nec alta petit, nisi in persequendo.

VSVS. 1) Editur coctus et siccatus, estque Groenlandorum cibus, licet quotidianus, attamen optatissimus, salubris etiam aegrotis. Paucissimi illum crudum edunt, saepius autem oua eius posita.

2) Ut illecebra adhibetur tam in lineis piscatoriis longioribus, quam laqueis larinis et decipulis canis Lagopi.

CAPITVR lineis piscatoriis minoribus, in quibus hamis cruciatim dispositi: et nulla illecebra adhibetur nisi coloratum vel candidum quid supra hamum aptatum; quod dum petit, a hamo inferno interim moto prehenditur. Rarius fuscinis confuditur.

114. COTTVS SCORPIOIDES. *

Cottus capite aculeis brevioribus, oculis approximatis, pinnis pectoralibus maximis.

Cottus quadricornis, Syst. nat. I, 451. Faun. Suec.

321. Müll. prodr. p. IX.?

Cottus

Cottus scaber, tuberibus quatuor corniformibus
in medio capitinis, Art. gen. 48. Syn. 77.
Sp. 84.?)*)

GROENL. *Pokudlek*, *Igarsok*, *Akullikitsok* **).

DESCR. Praecedenti similis; differt tamen sequentibus: D. 10. 15. P. 15. V. 3. A. 12. C. 15.

Caput minus, magisque plagioplateum, antice angustius, aculeatum quidem, sed aculeis brevioribus, minus spiniformibus, etiam paucioribus: desunt enim 2 in anteriore corporis parte et 1 vtrinque sub oculis. Rictus oris angustior. Oculi fere verticales admodum approximati. Pinnae pectorales maximae, non quia radii plures sed longiores, et membrana amplior. Color obscurior, fusco-nebulosus, ventre sordide flauo, linea alba a pinnis ventralibus ad anum ducta; ante ventrales autem, et trans laterum ima maculis albis; capite infra, pinnae dorsalibus, anali, caudalique fuscis albo maculatis; pectoralibus vero ventralibusque albis flauicantibusque. Foemina differt a mare tota, infra fusco-flaua, ventralibus flauicantibus maculis fuscis magnis, et in omnibus mare obscurior. Magnitudine etiam scorpio cedit.

HABITAT minus frequens in interioribus et ad ostia fluminum, fundum limosum et aquam minus saltam amans.

VICTVS eius praecipuus: onici, cancri macrouri, aphroditae, nereides, et similes, licet etiam ut praecedens pisciculos obuios deuoret.

P A R I T

*) Haereo de synonymis, si piscis alias antea notus. Descriptio Cotti quadicornis apud Arredi bene satis in ceteris conusnit, sed tubercula quatuor corniformia, quibus praecedenti differret, minus quadrant; et licet verrucas 4 ossreas (ut Linnaeus loquitur,) in vertice capitinis inuenierim, minus tamen notabiles erant, nec maiores ac in scorpio.

**) De nomine ultimo conferatur Sp. 110, not. *)

PARIT eodem tempore ac scorpius, oua sua pallida inter fucos et vluas minores ponens.

Plerumque se inter fucos occultat, scorpio minus viuax, vorax audaxque, sed aequa incautus. Continuo pinnas suas pectorales mouere solet.

VSVS ET CAPTVRA iidem. Minus tamen sapidus.

115. COTTVS GOBIO.

Cottus laevis, capite spinis duabus.

Cottus gobio, Syst. nat. I, 452. Faun. Suec. 322.

Müll. prodr. 368. Atl. 649.

Cottus alepidotus glaber, capite diacantho, Art. gen. 48. Syn. 76. Sp. 82.

Tarangmio, Gl. 130, 6.

Gobio capitatus, Ionst. pisc. 140. tab. XXIX. fig. 11.

Grundling, Bom. III, 171.

GROENL. *Itckivdlek*, *Kanikitsok*, *Ujarangmio**).

DESCR. B. 6. D. 10, 17. P. 19. V. 3. A. 18. C. 12.

Est praecedentibus multo minor. Caput, licet corpore latius, attamen multo angustius quam illorum, antice parum eminens, postice magis depresso, fere laeve, tantum aculeos veros (vnum scilicet vtrinque ad extremum operculi) hamatos, reliquorum rudimenta sola, habens. Rictus oris arctior, rostro in angulum obtusum quasi desinente. Oculi iride argentea. Cutis laevis; linea tamen lateralis scabriuscula: in quibusdam etiam regio post oculos et sub pectoralibus parum scabra. Pinnae dorsales quasi iunctae membrana humili. Color dorsi nigricans, lateribus albo maculatis. Venter pallidior maculis albis, quae post anum argenteae. Albae sunt gula et cauda infra. Pinnae pectorales nigricantes lituris pallidis

*) De hoc incertus auctor Müll. prodr. add. p. 279. lin. 8.
iam certior evadit,

pallidis sinuatae et margine inferiore rubro; posterior dorsalis itidem, sed non marginata; dorsalis prior nigricans: ventrales albae maculis rubescens; analis rubescens, et caudalis pallescens. Foemina differt ventre non maculato, infra magis candida, ventralibus fuluis obscuro maculatis. Quoad cetera praecedentibus similis.

HABITAT passim in fundo arenoso vel argilloso, scorpio rarius, sed scorpioide frequentior.

CIBVS eius sunt ammodytes, holothuria Priapus, lumbrici marinii et alii vermes pisciculique in arena vel argilla obuii.

Quiescit super fundum etiam omni alga destitutum, praecedentibus multo cautior velociorque.

PARIT cum praecedentibus. Oua sua candida ponit inter vluas capillares; mare oua foeminae custodiente, ut de lumbo antea annotaui, quod etiam praecedentibus cottis conuenit.

VSVS et CAPTVRA scorpio conuenit. Non tamen omnibus sapidus, taeniis quam maxime laborans.

116. ZEVS GALLVS. †

Zeus radio dorsali decimo analique secundo corpore longioribus.

Zeus gallus, Syst. nat. I, 454.

Zeus cauda bifurca, Art. gen. 35. Syn. 78.

Abacatuaia, Ionst. pisc. 202. tab. XXXVII. fig. 1.

Söe Smed, Bom. VII, 512.

Drachenfisch, Adel. 383.?

Huc referri debere puto Groenlandorum piscem *Kellivsaternak*, cui tribuunt fila 4 longissima, 2 sc. antica, et 2 postica, et quem ratiissimum in mari groenlandico nunquam videre mihi contigit.

117. PLEV-

117. PLEVRONECTES HIPPOGLOSSVS.

Pleuronectes oculis dextris, corpore glabro,
linea laterali recta supra pinnam pectoralem bis
arcuata.

Pleuronectes Hippoglossus, Syst. nat. I, 456. Faun.
Suec. 329. Müll. prodr. 371.

Pleuronectes oculis a dextra, totus glaber, Art.
gen. 17. Syn. 31.

Helleflynder, Eg. 50. And. 87. 175. Pont. II, 189.

Hilbütten, Cr. 129. Horr. 251.

Qvite, Ström, I, 300. Bom. VI, 437.

Flydra, Ol. 358.

Baldes, Leem., 313.

GROENL. *Netarnak*.

DESCR. B. 7. D. 102. P. 17. V. 6. A. 77. C. 19.

Facile Pleuronectes maximus *); mihi occurrit 2⁵ cu-
bitus longus, 1¹/₄ latus, et semper oculis dextris, latere
sinistro semper fundum spectante albo, maculis paucis ob-
scuris; dextro autem coelum spectante, nigricante, ma-
culis hinc inde pallidioribus, interdum etiam, si pinguis,
toto grisecente, etiam illo carnosiore conuexioreque.
Corpus totum laeve, mucosum, squamis arcte fixis, nec
facile nisi in siccato obseruandis, oblongiusculum, fere
ellipticum. Linea lateralis recta procedit a cauda ad pin-
nas pectorales, supra quas se flectit 2 curuaturis ad bran-
chias terminata. Oculi magni, quorum alter fere in
acie dorsi, liuidi iride argenteo-alba. Maxilla inferior
superiore longior, ore clauso, vtraque valida dentata,
dentibus numerosis acutis; praeterea tubercula 2 crusta-

cea

*) Igitur potius hoc nomen merebatur, quam alia longe mi-
nor species, cui illud tribuitur Syst. nat. Sp. 14. et apud
alios.

cea in fauce hinc inde dentata. Opercula laevia, duplicita. Rictus oris amplius. Lingua laevis, conica, respectu piscis parua. Nares 4 ante oculos lineis 2 obliquis locatae. Pinnae pectorales latae rotundatae, radiis superioribus tamen longioribus crassioribusque. Ventrals oblongae. Dorsalis de antico oculi supremi in caudalem fere continuatur, a qua tamen distincta est: sunt radii eius primi minutus, sed e regione pectoralium accrescunt, versus caudam iterum decrescentes. Anus pone ventrales situs, igitur capiti proximus, in acie corporis dextra. Pone illum pinna analis dorsali similis. Caudalis fere integra, radiis validis multifidis constat. Cutis, pinnae, caputque pinguia; caro ipsa macrior rudis alba.

HABITAT passim ad oras groenlandicas, praesertim verno autumnalique tempore, supra fundum argillosum. Loca piscatoria mihi nota sunt ad colonias *Gothaab*, *Sukkertop* et *Friderichshaab*, praeterea ad *Nekfartok*, *Mavneetsoek*, *Tulluartlik* in tructu boreali, *Narksak* in australi; et sine dubio plura essent, si rite detegerentur. Nec tamen his locis numerosa.

CIBVS eius sunt pisces alii, magni etiam, e. gr. gadi, perca noruegica. Raiam etiam in ventriculo eius inueni; saepius autem cancros macrouros et brachyours.

OVIA sua, quae pallide rubra sunt in ovario lanceato, ponere videtur in locis argillosis sinuum, ubi aqua marina dulci mixta est; saltem talibus locis pulli eius occurunt.

Plerumque fundum tenet tranquillus, cibum suum ore aperto attrahendo petens, lente se mouere solet; nec facile alta petit.

VSVS. Editur lubenter ab incolis coctus, siccatus vel subputridus. Cutis etiam, cruda et hepar cum baccis empetri

empetri nigri mixtum consumuntur. Ventriculus in fenestras adhibetur a pauperibus.

Vix adhuc exportatur.

CAPITVR lineis pescatoriis 100 - 200 orgyias longis, ex laminis corneis balaenarum vel pelle phocae barbatae confectis, scorpio pro illecebra habito, et quidem attrahendo demittendoque lineam, prout pescis hamo prehensus sequitur vel resistit, ne linea frangatur; post hinc enim fatigatus et quasi soporatus sine difficultate protrahitur in summas partes maris, et caput fustigando occiditur.

118. PLEVRONECTES CYNOGLOSSVS.

Pleuronectes oculis dextris, corpore oblongo glabro, linea laterali obliqua non arcuata.

Pleuronectes cynoglossus, Syst. nat. I, 456. Müll. prodr. 372.?

Eine kleinere Art Helleflynder, Cr. 130.

Kalle raglik, Gl. 124. 132.

Et særdeles slags Helleflynder, Leem, 315.

GROENL. Kalleraglek; etiam quibusdam, sed minus propriæ. Netarnarak, i.e. pullus Hippoglossi.

DESCR. B. 7. D. 96. P. 14. V. 6. A. 72. C. 17.

Magnitudine praecedenti cedit, vix 26 vnc. longitudinem et 8 vnc. latitudinem supetans; illi tamen affinis. Corpus magis oblongum quam in Hippoglosso, totum tam supra quam infra fusco-cinereum, latere inferiore tamen pallidiore. — Vtraque maxilla dentata, dentibus curuis, acutis *), rarioribus tamen ac in hippoglosso;

L 2

glosso;

*) Hac nota differre praesertim videtur a Cynoglosso Gronouii in systemate Linnaeano citato, cui tribuuntur dentes obtusi et cauda subrotunda, quod non ita se habet in pisces

glosso; praesertim in maxilla superiore 4 maiores, et 14 in inferiore, praeter minores crustaceos magisque confertos. — Pinnae pectorales mediocres, fere triangulares, radiis supremis longioribus, infra sensim brevioribus. Ventrals graciles. Inter illas anus. Cauda subintegra. Nares 2 in tractu medio ante oculos locatae. Lingua breuis, acuta, laevis, faux etiam laevis. Linea lateralis corpori concolor a ceruice ad caudam oblique progrereditur, nec, ut hippoglossi, arcuatur supra pinnas pectorales. Est admodum pinguis, et hippoglosso multo excellentior tam pinguedine quam sapore. — Cetera ut in praecedente.

HABITAT hippoglosso copiosior in sinubus profundiis, praesertim hieme. Loca mihi nota, vbi maxime occurrit, sunt fretum *Disco*, sinus *Quannerstaad* ad coloniam Friderichshaab; *Azormiut* in tractu australi, et *Tuluartlik* in boreali (hic etiam aestate), rarius cum praecedente.

VICTVS eius praecipuus sunt gadi minores, scorpii, ammodytes, salmo arcticus et cancri varii.

De generatione eius non constat.

Mores habet hippoglossi: etiam dat usum eundem; sed quidam etiam oleum eius defectu melioris in lampadibus comburunt.

CAPITVR eodem modo, sed minori difficultate.

219. PLEVRONECTES PLATES-SOIDES.*

Pleuronectes oculis dextris, corpore supra maculis brunneis.

Pleuronectes oculis dextris etc. Müll. prod. p. IX.

Bütten,

pisce groenlandico: haesito igitur, an idem, quod mullei gronouiani possessor determinare valet.

Bütten, Cr. 129.
Flyndre, Leem, 315.?
Rödspettede Flyndre, Ol. 589?

GROENL. Okotak, Kollevsak.

DESCR. B. 8. D. 89. P. 12. V. 6. A. 71. C. 18.

Figura linguatulam, squamis soleam, et maculis *platessam* refert, ab his tamen diuersa *). Non facile $\frac{1}{2}$ cubiti longitudinem et $\frac{1}{4}$ latitudinem excedit; vnam tamen vidi $\frac{3}{4}$ longam et 9 vnc. latam. Corpus oblongum extremitatibus attenuatis, multo compressum, vndique etiam in pinnis squamatum squamis asperis et satis notabilibus, supra fuluo - cinerascens, maculis hinc inde obscurioribus, sc. brunneis, diuersae magnitudinis, ad pinnam dorsalem analemque magis ordinatis sublunatis albidis: sunt tamen maculae hae diuersae in diuersis tam numero quam magnitudine; (in quibusdam siccatis maculae albidae coerulescunt;) semper autem maculas inuenies; infra album, glabrum, et licet squamatum, non tamen ibi asperum. — Linea lateralis humilior, recta medietatem oculorum spectat, ventriculum tamen arcu ambiens angulo aperturae branchialis summo terminata. Oculi dextri, mediocres, humiles, approximati, nigri iride argentea, superior fere marginalis. Nates 2 tubulares, ante interstitium oculorum longitudinaliter ordinatae. Rictus oris amplius. Maxilla inferior superiore multo longior, quod optime notatur ore aperto, (licet etiam clauso,) apice tuberculo, minime cirro, terminata est. Dentes plurimi acutiusculi minutti in maxilla vtraque, et in fave utrinque 3 tuberculi crustacei dentati ordine longitudinali ad branchias.

L 3

*) Differt a prima anno non sinistro, sed marginali; a secunda maxilla inferiore (non superiore) longiore; et a tercia capite non tuberculato, ut alia taceam, licet etiam illis affinis (principue autem Plat. glaciali, Pall. It. Russ. III. app. p. 18., post haec scripta mihi notae).

chias. Branchiae pallide rubrae, aperturam habent satis amplam, et pinnam 8-radiatam, infra aliud interstitium non habentem, quam angulum de radiis infimis antice coalitis formatum. Operculum duplicatum, parte posteriore 3 locis flexili. Lingua longa, gracilis, laevis, apice rotundato. Pinna pectoralis branchiis approximata breuis, cuneata; ventralis eiusdem figurae, perpendiculariter sub illa locata, radios habet cirro extra membranam prolongatos. Anus pone pinnas ventrales praecise in margine ventris situs. Pinna dorsalis et analis, ut in praecedente formatae, desinunt fere 1 vnc. ante caudalem, quae magna, lata, parum rotundata. — Ovaria fulua, ut in congeneribus figurata. Caro pinguis satis sapidaque, sed Gordio marino admodum obnoxia.

HABITAT in locis arenosis ad ostia fluviorum, ubi aqua marina dulci mixta; non numerosa.

VICTVS eius sunt vermiculi et pisciculi in arena obuii.

PARIT mense Iunio vel Julio super arenam.

Vulgo fundum tenet; interdum tamen superficiem aquae petere, inque illa ut lamina quiescere conspicitur.

VSVS. Editur siccata, rarius cocta.

CAPITVR vel lineis piscatoriis brevioribus, pisciculo pro illecebra habito, vel fuscinis.

120. LABRVS EXOLETVS.

Labrus pinna dorsali ramentacea, corpore lineis coeruleis, pinna ani spinis 5.

Labrus exoletus, Syst. nat. I, 479. Faun. Suec.

331. Müll. prodr. 386. Ström. I, 267. n. 3.

Blaagomme, *Blaastaal*, *Blaastak*, Ström, I, 269.

Pont. II, 176. Bom. I, 351.

GROENL. *Keblernak.*

Fiscis

Piscis rarus in mari groenlandico; quem semel tantum sub nauigando vidi totum coeruleum nitidum; nec rite contemplatus sum, ideoque de synonymis non omnino certus.

121. PERCA NORVEGICA.

Perca corpore rubro.

Perca noruegica, Müll. prodr. 390.

Rödfisk, Eg. 50. Ström. 302. Pont. II, 228. Bom. VI, 576. Leem, 327. tab. XCIX. Noruegis etiam *Auger* v. *Ucr.*

Rothfisch, Cr. 127.

Karfe, Ol. 359. 996. tab. XXIX. exemplar mutilatum *).

Perca marina, Faun. Suec. 233. Syst. nat. I, 483. etiam huc pertinere concludo tam e numero radiorum aculeorumque satis quadrante, quam e nomine Noruegico Uer primo loco allato; sed perca marina Artedi, ut synonymon citata, est longe alia, de qua cf. Brün. Ichth. 80.

GROENE. *Sullupangak.*

DESCR. B. 7. D. $\frac{15}{29}$. P. 19. V. $\frac{2}{8}$. A. $\frac{3}{2}$. C. 16.

Corpus squamatum compressum oblongo-rotundatum, de capite in anum aequae fere latitudinis, posteriore parte angustata. Color totus ruber, praesertim dorsi pinnarumque, abdominis vero pallidior. Datur interdum

L 4

*) Piscis islandicus *Karfe* etiam sub sparo *Erythrino* Müll. prodr. 380. ut synonymon citatur, *Karve* e contrario sub *perca Noruegica* l. c.; apud Ol. autem p. 359. *Karfe* et *Karve* piscis unus idemque: forsitan igitur celeberrimus autor indicare voluit, sparum Erythrinum et percam noruegicam esse nimis affines; quod tamen diuersa sint, patet ex descriptione Erythrii Brün. Ichth. 58.

interdum 1 cubiti longitudine, et $\frac{1}{4}$ latitudine versus pes, 2 vero vnc. versus caudam. Caput magnum compressum, squamatum, infra acuminatum, supra planatum, margine ferrato ad oculos. Rostrum lacunam latam habens, cuius eminentia lateralis spina horizontali ante oculos terminata, apice rotundatur. Os magnum, dentibus numerosis crustaceis in maxilla vtraque: superior inferiore multo brevior, apice bifida, ossibus s. lamellis 2 constat; inferior validior antice terminatur 4 tuberculis ossis, postice impressis 4 punctis utrinque. Operculum duplicatum: prius rotundatum seris 5 in circuitu, posterius duabus minoribus partibus constans, quae in loco combinationis spinas duas habent; postice terminatur spina longa. Lamina ossea sub oculis, etiam duobus aculeis margine inferiori armatur. Nares 3 utrinque in angulo ante oculos dispositae. Oculi magni nigricantes iride argentea, cute alba ventricosa testi. Lingua breuis laevis, attenuata; post illam 2 tubercula dentata in fauce. Squamae magnae rotundatae fixae. Membrana branchiostega radios validos arcuatos habet. Pinnae pectorales molles, latae, ouatae, fere in anum pertingunt; radii 3 - 9 et 11 bifidi, et decimus trifidus. Ventrals margine inferiore rotundatae; radius supremus breuis aculeatus, reliqui molles et 3 sequentes multifidi. Dorsalis pone caput incipiens paulo ante caudam desinit; constat 29 radiis, quorum 15 priores spinosi humiliores, 14 posteriores molles longiores et fere aequales quadrangulum formant. Analis fere dorsalis posteriori parti opposita etiam 3 anteriores radios spinosos, sed breues habet, reliquos molles longiores. Caudalis subintegra. Linea lateralis corpori concolor, illo autem eminentior, parumque aspera a spina operculi postica in medietatem pinnae caudalis usque producitur. Cutis et caput pingues. Caro alba, macrior, sapida tamen.

HABITAT in sinibus profundis, imprimis australioribus.

VICIVS

VICTVS eius sere idem ac Pleuronectis Cynoglossi,
cuius in consortio viuit.

Nunquam littora accedens; et fundum semper te-
nens, sine dubio ibi parit. Interdum, aqua vi tempe-
statis mota, quasi perturbatur, ventriculo protuso emer-
git, et retrogredi non valens moritur.

VSVS. Editur cocta et siccata; caput etiam subran-
cidum; cutis labiaque cruda. Olim spinae pinnarum
loco acuum adhibebantur.

CAPITVR ut hippoglossus, sed lineis interdum du-
plo longioribus; nec tam difficulter, dum statim hamum
sequitur.

122. GASTEROSTEVS ACVLEATVS.

Gasterosteus spinis dorsalibus tribus.

Gasterosteus aculeatus, Syst nat. I, 489. Faun. Suec.

336. Müll. prodr. 393.

Gasterosteus aculeis in dorso tribus, Art. gen. 52.

Syn. 80. Sp. 96.

Den Lille Tindaire, Ström, I, 315. Bom. III, 586.

Hundstigle, Pont. II, 202.

Hornsile, Ol. 359.

Pungitius, Ionst. pisc. 159. tab. XXVIII.

GROENL. *Kakilifak*.

DESCRIPTIONI Artedi Sp. I. c. nil addere habeo,
nisi, quod membranula aculeo ventrali iuncta in meis non
alba, sed rubra, in pinna anali radii $\frac{1}{10}$. Os interne ru-
brum; frons in figuram ligonis punctata; cutis laevis ni-
tida. Color dorsi nigricans, laterum albus punctis mi-
nutissimis nigris; ventris argenteus, in mare autem cro-
ceus. Magnitudine digitum minorem vix superat.

HABITAT ubique in aquis stagnantibus et riuulis,
etiam talibus, quae fluxu maris inundantur.

VESCITVR vermiculis et insectis aquarum, praesertim laruis culicum.

PARIT mense Julio in limo oua sua.

Aculeos suos erigendo se contra hostes defendit, nec tali statu sine periculo deuoratur. Sine mora gregatini, et velocissime natare solet, praesertim tempore sereno; obumbratus moratur et facile prehenditur.

VSVS eius nullus incolis, sed est anatum et piscium frequens cibus. Est vermis intestinalibus maxime obnoxius, illisque varii generis saepe ventriculum eius plenum inflatumque inueni.

123. SALMO SALAR. †

Salmo rostro vltra inferiorem maxillam prominente.

Salmo Salar, Syst. nat. I, 509. Faun. Suec. 345.

Müll. prodr. 405.

Salmo rostro ultra inferiorem maxillam saepe prominente, Art. gen. II. Syn. 22. Sp. 48.

Lax, Eg. 50. And. 99. Ol. 65. Ström, I, 293.

Pont. II, 213. Bom. V, 70.

Lachse, Cr. 124. Horr. 271.

Luoos, Leem, 340.

Salmo, Ionst. pisc. 101. tab. XXIII et XXXI.

GROENLAND. *Kapisalirksoak*, *Kebleriksofsoak*.

Piscis hic rarissimus in Groenlandia, quatenus hactenus detecta est, et mihi nunquam visus, dicitur tamen obuius in sinu australi *Tunnudliorbik*. Audiui etiam, vixum esse in sinu aliquo iuxta coloniam *Gotbaab*. Groenlandi australiores se illum harpaganibus capere narrant.

124. SALMO CARPIO.

Salmo dorso obscure coerulescente, lateribus argenteis, maculis ventreque albis.

Salmo

Salmo Carpio, Syst. nat. I, 510. Müll. prodr. 412.
Salmo pede minor, dentium ordinibus quinque pa-
 lati, Art. gen. 13. Syn. 24.
Smiaa Lax, Strand-ört, Eg. 50.
Lachs - Forellen, Cr. 124.
Gjedde - Rör, Stöm, I, 304. Bom. VI, 592.
Sjö - Reidur, Ol. 66. 231.
Söbörtung, Leem, 322.
Carpio Benaci, Ionst. pisc. 171. Tab. XXX. fig.
 13.

GROENL. *Ekalluk*, *Kevlerikfok*; a quibusdam etiam
 magnitudine excellens vocatur *Satuak* v. *Sardliuak*.

DESCRIPT. B. 12. D. 14. P. 14. V. 10. A. 12. C. 30.

Occurrebat mihi 13½ vnc. longus (sic pede maior,) et
 3 vnc. latus. Corpus elongatum, compressiusculum;
 ad pinnas ventrales latius, inde versus caudam sensim at-
 tenuatius; dorso convexo; ventre ante pinnas ventrales
 planato, medio longitudinaliter subsulcato, vndique squa-
 mis paruis rotundatis minime deciduis obtectum. Caput
 laeve, corpore angustius, inter oculos plano-conuexum
 pingue, lateribus compressis rostro obtusiusculo. Rictus
 oris mediocris. Maxilla inferior superiore paulo longi-
 or; quod optime conspicitur ore aperto: utraque ma-
 xilla dentes habet, ordine unico marginali, breues, cur-
 vos, acutos, ante apicem rostri desinentes; praeterea
 in palato duo ordines longitudinales, et unus antice
 transuersalis interruptus medio. Lingua mediocris, pla-
 na, acuminata, cartilaginea, superne dentata dentibus
 12. Oculi rostro propiores nigri, iride argentea, quae
 semicirculo superne viridi mixta. Nares 2 tantum vidi,
 non tam magnas, ante oculos oblique versus rostrum
 tendentes. Operculum laminis 2, postica maiore, laeui-
 bus constat; et pinnae pectorales mediocris longitudinis,
 fere sub abdomine sitae, radios habent apice diuisos, de-
 orsum sensim breuiores. Ventrals paulo ante anum si-

tae,

tae, pectoralibus similes eiusdemque magnitudinis, radios tamen latores habent. Pinna dorsalis prior ventralibus opposita, fere in medio dorsi, capiti tamen propior, magna analique longior, radios habet satis validos, quorum 3 superiores sensim longiores, reliqui fere aequales; posterior adiposa minuta, rotundata, basi arcuata, radio ultimo analis opposita. Anus intermedio dorsalem oppositus; pone illum pinna analis dorsali priori similis, sed brevior et radius primus breuissimus. Cauda lata, arcuata radios habet validos, diuisos, adiposos. Color dorsi obscure coerulescit, tintura subuiridi, squamarum marginibus tamen nigricantibus, et quasi maculas quadratas causantibus, quae tamen non facile obseruantur; laterum argenteus, albido maculatus; ventris albus; pinnarum dorsale et caudae fusco-coerulescens, marginis tamen prioris baseosque caudae albidus; pectoralium griseus margine albo; ventralium analisque rubicundus marginibus albis: variat tamen in pinguis, quorum maculae laterales et venter magis rubicundi, dorsumque obscurius. Caro rubra, in macris pallidior et fere alba.

HABITAT in lacubus, fluuiis et mari ad ostia fluviorum: dici igitur potest tam marinus, quam fluviatilis et lacustris; et inter pisces Groenlandiae frequentiores numerandus est. *)

CIBVS eius sunt salmo arcticus, clupea harengus, gasterosteus aculeatus, cancri macrouri minores, vermes limi et oua piscium.

PARIT mense Augusto sub lapidibus fluuiorum oua sua fulvescentia.

Velo-

*) Estque hie pisces, qui sub nomine minus recto *Lax* occurere solet in scriptis de Groenlandia. (Quae postea Pall. It. Russ. III. app. p. 17. legi, piscem eundem sub titulo *Kundsha* indicare videntur.)

Velocissime et gregatim progreditur et optime salit, in aqua praesertim tranquilla gyros superficie causans frequentes. Fluxu maris littora aggreditur, et refluxu regreditur; itidem fluuios crescentes ascendit, decrescentes descendit. Hinc tempore autumnali, generandi etiam causa, in fluuiis copiosior, tuncque pinguior. — Hie me non obuius creditur in lacubus morari; saltem quidam ibi hibernant, qui vere primo descendant in ostia fluuiorum.

VSVS. Editur coctus, siccatus vel lichene rangiferino fumigatus. De cute eius etiam consuunt receptacula in colligendas baccas aliumque usum, rarius vela cymbarum.

Est quoque exteris caro eius delicatissima, etiam salsa; cum lucro igitur exportari posset, si copiosior daretur et incolae ipsi illa non egerent.

CAPITVR 1) retibus, 2) iaculis, 3) fuscinis, 4) laqueis, 5) manibus, dum sub lapidibus se occultat, 6) hamis, 7) nassa irremeabili, partim ex viminibus, partim ex tendinibus contexta et sub praecipitio fluuii aptata, et 8) frequentius gregem cingendo, et intra sepimentum lapideum, antea ad angulum sinus exstructum, cogendo fluxu maris instantे: refluxu enim in hoc carcere suo arenaeo facile prehenditur, aut iaculis icitur.

125. SALMO ALPINVS.

Salmo dorso nigro, lateribus coeruleis, ventre fuluo.

Salmo alpinus, Syst. nat. I, 510. Faun. Suec. 349.
Müll. prodr. 410.

Salmo vix pedalis, pinnis ventris rubris, maxilla inferiore paulo longiore, Art. gen. 13. Syn. 25. Sp. 52.

Rör, Ström, 303.

Raudo,

Raudo, Leem, 336.

Rödbirtingur, *Vatna Silungr*, Ol. 595.

Röding, It. Wgoth. 257.

GROENL. *Ekalluk*, *Iviksarok*.

DESCRIPT. Piscis, quem sub nomine groenlandico intelligi volo, quatenus obseruare potui, a praecedentia tantum differt colore dorsi magis nigricante, laterum magis coerulecente, et ventris macularum marginumque pinnarum inferiorum laete fulvo; — semper etiam, dum in Groenlandia moratus sum, tantum pro varietate habui, et quidem, secundum effatum incolatum, meis observationibus stabilitum, pro mare pingui in fluviis diu mortante: in patriam autem reuersurus ultimo die tales plures conspiciens mentem meam indicando, mercatoris diu ibi habitantis contrariam sententiam audiui. Neque tamen tunc tempus erat vterioris obseruationis instituenda; exemplaribus etiam exsiccatis a voracibus derrestibus consumptis, nouam instituere prohibitus sum, hinc in dubio duplici relictus, 1) an reuera a Carpione (sive pisce groenlandico Sp. 124) diuersa sit species; 2) an vterque, vel saltem ultimus, idem cum alpino Linnaei: quae dubia alias resoluet. *)

*) Hie tamen afferre libet obseruationem, posthac Drangedaliae (paroeciae Noruegicae) institutam, quae rem quodammodo illustrare potest. Piscem nempe ab incolis Röje dictum conferendo cum descriptione Salmonis alpinii Linnaei Faun. Suec. et It. Wgoth ll. cc. pro eodem habere persuasus sum; iterum cum descriptione piscis groenlandici *Iviksarok* conferendo, has tantum differentias detexi: 1) membrana branchiostega in Drangedalensi 10 tantum habuit radios; in groenlandico vero 12; 2) puncta operculorum excavata non obseruavi in groenlandico; 3) magnitudine etiam groenlandicus excellit. Forsitan autem (quod metuo,) cogitatio de *Kevlerikjok* et *Iviksarok*, vt specie iisdem, me fecellit, ne accurrior in descriptione ultimi fuerim. Ceterum differentiae allatae nimis laeues videntur ad speciem diuersam formandam,

HABITAT cum praecedenti inque eius consortio;
praecipue tempore autumnali et in fluviis obuius.

Quoad cetera momenta vid. Spec. antec.

126. SALMO STAGNALIS.*

Salmo supra fuscescens, infra albus, **corpore**
subtereti, maxilla superiore longiore.

Reidur, Ol. 595.?

GROENL. *Ekallukák.*

DESCRIPT. B. 12. D. 14. P. 14. V. 10. A. 10. C. 21.

Longitudo $17\frac{1}{2}$ vnc.; sic praecedentibus multo maior. Corpus teretiusculum elongatum, post anum admodum gracilescit in extremitatem caudae, ubi parum dilatatur supra infraque in pinnam caudalem, cuius basis magis compressa reliquo. Caput magnum oblongo-ouatum cæthoplateum, vertice eminente, rostro acutiusculo. Nares utrinque 2 ante oculos, vertici contiguae, ordine fere recto locatae, patulae; anterior minor circularis, posterior maior fere triangularis. Opercula magna, laevia, ut in antecedentibus duplicata. Maxilla superior inferiore longior, rostro 2 lineas prominente. — Vtique maxilla dentata margine, superior etiam postica parte, quae extra inferiorem dependet. In palato etiam duo ordines laterales dentium confertorum; quibus accedit tertius, sed breuis ordo intermedius antice. Lingua longa obtusiuscula, margine dentata dentibus 20 et ultra. Dentes omnes validi, curui, acutissimi. Pinna dorsalis prior paulo ante ventrales incipit, radios habet 2 vnc. longos et fere aequales; posterior s. adiposa pone-

ana-

et me iudice Noruegorum Rör et Giedde Rör, (Ström, ll. cc.) omnino speciebus meis 125 et 124 respondentes, non nisi pro varietatibus anni locique habendi. De Salmone carpione et autorum alpino magis dubitari potest.

analem locata, breuis, falcata, apice rotundata. Pinnæ pectorales dorsali paulo longiores, acuminatae; 3 radii superiores accrescunt, reliqui sensim breuiores. Pinnæ ventrales pectoralibus similes, sed paulo breuiores, medium inter branchias et pinnam adiposam occupant. Pinna analis definit ex opposito adiposae, reliquis brevior, radios habens retro sensim breuiores. Cauda subbifurca, magna. Color superne, etiam in pinnis dorsalibus, fusco-nigricans; laterum pallescens; inferne albus; pinnae omnes inferiores canescunt, basi albae. Caro pallida. Nullas maculas obseruare potui.

Haec secundum exemplar exsiccatum: viuum enim obtinere nunquam contigit.

HABITAT in aquis montanis remotioribus, inde nunquam descendens, antecedentibus multo rario.

VSVS. Editur coctus et siccatus; sed caro eius macra et minus delicata.

CAPITVR (ab illis tantum, qui Tarandos venantur,) fuscinis, hamis et laqueis.

127. SALMO RIVALIS. *

Salmo elongatus fuscus, ventre rubente, capite obtuso.

Brankod, Ol. 596.

Icime, Bom, IV, 347.

Muldkræ, Ström, I, 292.

Kjö, Tita, Act. Nidr. III, 576.

GROENL. *Aunardlek*; et a quibusdam *Ekallugak*.

DESCRIPT. Cutis laevis, mucosus, squamis vix notabilibus. Color superne nigricans, inferne rubens etiam in pinnis; in lateribus non maculatus, punctis nigris crebris exceptis. Irides oculorum flammeae. Corpus quam carpionis elongatius, gracilis et rostrum obtusum.

us. Inter minimos numerandus: vix enim 6 vncias superat longitudine, et $\frac{2}{3}$ vnc. latitudine. In reliquis a Carpione non multum differt,

HABITAT frequens in riuulis et stagnis minoribus limosis, nunquam in mare descendens.

CIBVS eius sunt insecta, partim in aqua, partim in eius superficie obuia, quae detrahit deuoratque; neque aliud in ventriculo eius reperi.

PARIT in fundo limoso ad littora riuulorum.

Velocissime se occultare solet sub praecipitio littorum, umbra aggredientis perterrefactus. Hibernare in limo sine motu, et in tali statu indurari dicitur. Certum est, quod ipse primo vere, glacie riuulorum nuper in aquam resoluta, talem viderim ex parte tantum reuiuiscentem, cuius intestina adhuc dura, coalita et impenetrabilia alii cibo. Neque cerno, quomodo alias in terra tam frigida et aquis tam paruis conseruari posset.

VSVS eius incolis est vilis; editur tamen cum aliis pisciculis.

CAPITVR manibus, aqua riuulorum sepimentis retenta.

128. SALMO ARCTICVS. *

Salmo capite diaphano, linea laterali recta, (maris villoso,) pinnis amplis.

Clupea villofa, Müll. prodr. 425.

Lodde, Eg. 50. Cr. 125. And. 175. Ström, I, 393. Pont. II, 217. Leem, 323. Bom. V, 121. *Jernlodde* v. *Quettelodde* (mas); *Sildlodde* v. *Rognlodde* (foemina).

Angmaksak, Gl. 125.

Keplings, Cr. cont. 309.

Angmarset, Martini Naturlex. II, 587.

Laaden-Sild, Horr. 216.

Lodna, Ol. 358. 695. tab. XXVIII.

GROENL. *Angmaksak*; mas: *Sennerfulik*.

DESCRIPT. Hic piscis, qui a plurimis in Eperlanum (Syst. nat. I, 511.) referri solet, illi tantum congener est, sed diuersa species, hactenus non sufficienter descripta; multa tamen communia habet cum Eperlano, licet, me iudice, plura cum Albula (Syst. nat. I, 512), notato et bimaculato (ib. 513). Per multa exemplaria iteratis vicibus contemplando, et totam eius oeconomiam bene satis obseruando, fidelem descriptionem dare queo sequentem.

B. 6. D. 14. P. 19. V. 8. A. 22. C. 28.

Magnitudo 6 vnc longitudine, et 8 lin. latitudine vix superat. Foemina mare minor graciliorque. Caput mediocre compressum, vertice latiore inter oculos planiusculo, gula acuminata, ex lamellis tenuibus constat, igitur diaphanum. Rostrum acutiusculum, supra conueatum. Maxilla superior inferiore breuior, sed latior; inferior magis acuta, apice sursum curuato, deorsum flecti potest in rictum oris amplum. Vtraque tenuis vix labiata, sed margine denticulis s. asperitatibus breuibus armata. Lingua breuis, crassa, acutiuscula, superne asperitates s. denticulos maiores habet. Nares 2 (sc. unumque 1 ante oculos,) vertici contiguae, minutissimae. Oculi mediocres, laterales, vertici tamen quam gulæ propiores, pupilla parua nigra iride lata argentea. Operculum laeue quasi 2 lamellis constat: priore sub oculis planiore, posteriore 2 locis fracta. Apertura branchialis magna. Branchiae sanguineae radiis filiformibus pectinatae. Membrana branchiostega sub operculis tota occultatur: radios 6 graciles habet, quorum superiores maximi; infra interstitium aliud non habet ac cutem tenuissimam. Pinnae pectorales branchiis et ventri contiguae membranas habent amplas, et radios longos plurimum bifidos, medios longiores, hinc satis magnae, oblongo-rotundatae. Dorsalis prior in medio dorsi, satis alta: radii 4 antici accrescunt, reliqui decrescunt; posterior

rior adiposa minutissima oblonga. Ventrales dorsali pri-ori oppositae, ouatae, latae, radios habent multifidos et membranas amplas. Anus intermedio dorsalium op-positus. Pone illum pinna analis incipit, desinens ex op-posito adiposae, omnium maxima; radios habet ex parte bifidos, quorum 4 priores sensim longiores, re-liqui sensim breuiores. Cauda bifurca radios quidem habet 28, sed laterales minutissimos. Color supra linea-m lateralem obscure viridis, infra illam argenteus pun-ctis crebris nigris, et interdum in ventre violaceam tin-eturam habet; in quibusdam etiam (praesertim maribus) opercula maculam magnam nigram habent. Linea la-teralis recta. Cutis laevis sine squamis palpabilibus, nec tamen multo mucosa. Statura corporis fere clupeam refert, dum elongatus, gracilis, compressiusculus, dor-so conuexo et crassiore, ventre tenuiore. Praeter ma-gnitudinem et maculam operculi, mas etiam haec singu-laria habet, quibus facile a foemina distinguitur: sc 1) prominentiam lateralem linea laterali terminatam (quae tamen etiam tegitur,) et paulo ante caudam desinen-tem, quae constat innumeris cirris mollibus, rigidis ta-men, pluribus ordinibus longitudinaliter cateruatimque dispositis; dorso concoloribus; 2) aliam eiusmodi a pe-ctoralibus in ventrales productam, graciliorem, ventri concolorem: 3) itidem vtrinque ad anum paucos cincos; 4) dorsum latius et minus laeue, quasi tuberculatum; 5) ventrem planum etiam tuberculatum — hinc cor-pus eius fere quadrangulare. — (Dantur tamen rarissimi mares, qui cirris lateralibus carentes sola magnitu-dine et fluore seminali a foemina differant, quos nomi-nant incolae *Sennerfjut*.) — Viuus vel nuper ca-ptus odorem habet cucumeris. Caro alba, pinguis et sa-pida. *) Ovarium unicum, sed magnum, oblongum, flauum. Peritonaeum nigrum.

M 2

HABIT-

*) Immerito igitur illi ab auctoribus quibusdam tribuitur pro-

HABITAT in mari tantum, fluvios non ascendens. Hieme altum mare tenens, raro ad oras conspicitur; sed aestate, et quidem mensibus Aprili, Maio, Iunio et Julio, in sinubus magna copia obuius. Non tamen ubique aequae bonitatis vel multitudinis.

CIBVS eius sunt cancri macrouri minimi, etiam tempore pruritus oua (ut videtur,) propria; illis enim similia in ventriculo eius tunc temporis occurunt. Etiam conferuas littoreas deuorare solet.

PARIT mensibus Maio, Iunio et Julio oua sua numerosa in littoribus sinuum; illaque fucis, vasis, sed imprimis conferuis littoreis affigit. Tali tempore multa millia gregatim sinus ingredi et littora sequi solent. Greges foeminei separatim praecedunt, loca apta progeniei suae inquirentes; masculini postea oua perscrutantes, ut semine suo illa fructifcent. Fundus a foeminis reliquus ouis illarum ita obductus est, ut flauus transpareat; marium autem semine superaddito aqua lactea euadit fundo non conspicuo. Vterque sexus operationem suam curare solet tam diu quam noctu, coelo sereno vel tristi, aere tranquillo vel procelloso; praecipue tamen noctem et mare tranquillum eligunt.

Tempore pruritus satis incautus est, et facile rapina hominum pisciumque euadit; reliquo autem minus, et hostem persequentem supra aquam saliendo illudere conatur. Plerumque gregatim, rarius solitarius ingredi conspicitur, iam fundum, iam superficiem maris sequens.

Si

proprietas noxia. Ipse saepe cum lubitu illum comedit, et dum in Groenlandia commoratus sum, oves meas aliis (citidem mercator coloniae capras suas) his pisciculis ficatissimis prouentu foeni minus sufficiente, quae etiam aude illis vescebantur. salubres, pingues et lapidae permanebant. Aut itaque Noruegarum *Lodde* diuersus pisces a meo, aut confusione quadam illi tribuuntur proprietates noxiae pisces alius, ut videtur, Eperlani.

Si hieme oris appropinquat, (quod raro contingit,) interdum glaciem saltu ascendens mortuus reperitur. Laesus in angustia mortis gyros continuos format in superficie aquae, donec mortuus fundum petit. *)

V S V S. Editur tam coctus, quam praecipue siccatus, estque Groenlandorum quasi panis quotidianus, non facile (si habetur,) derelictus, ut additamentum, post alios cibos, etiam delicatissimos. **) Admiranda igitur est diuina prouidentia, qua piscis hic omnibus annis tam ingenti multitudine littora petit, semetipsum quasi egentibus incolis praebens, ut ex illo prouentum hibernalem facili negotio colligant.

C A P I T U R tempore pruritus sui, et quidem aestu maris instantे, dum tam de littore, quam de cymbis, plures simul hauriendo retibus concavis, ex tendinibus confectis et manubrio instructis, (quali instrumento apud nos squillas petere solent,) breui tempore cymbam implere valent; deinde super rupes vento siccantur, et sacris infarti conduntur in speluncis montium vel sub congerie lapidum. ***)

Habet pisciculus hic quam plurimos persecutores, et inseruit omnibus fere animalibus marinis ut alimentum, quod in antedictis sub specie singula satis euidenter monstratum est.

M 3

129. CLV-

*) Hoc etiam alijs piscibus competit, cetis ne quidem exceptis, qui tali tempore periculosissimi.

**) Neque tamen eodem modo, ac nos panem, incolae illum adhibent: sua fercula enim simplicia consumere solent, nil omnino panis loco habentes.

***) Dum necessarium omnino est, ut rite siccantur, ne pueriant, intelligitur facile, pluviam continuantem tali tempore Groenlandis aequa noxiā esse, ac nobis tempore mellis.

129. CLVPEA HAREN GVS.

*Clupea immaculata argentea, dorso coeruleo,
maxilla inferiore longiore, operculis laeuis.*

Clupea Harengus, Syst. nat. I, 522. Faun. Suec.
357. Müll. prodr. 421. Brün. Ichth. 99.

*Clupea maxilla inferiore longiore, maculis nigris
carens*, Art. gen. 7. Syn. 14. Sp. 31.

Sild, Eg. 50. And. 48. Pont. II, 231. Ström, I,
302. Ol. 358 Leem, 323. Rom. VII, 146.

Hering, Cr. 126. Horr. 212.

Harengus, Ionst. pise. 9, tab. I, f. 6.

GROENLAND. *Kapifelik.*

DESCRIPT. B. 8. D. 18. P. 18 V. 9. A. 17. C. 24.

Reliqua optime conueniunt cum descriptionibus Art.
Sp. et Brün. Ichth. ll. cc. Groenlandica mediocris tan-
tum est magnitudinis, vix $5\frac{1}{2}$ vnc, longitudine et 1 vnc.
Latitudine superans.

Hic piscis in oceano boreali alias frequens inter
Groenlandiae rarissimos numerandus est; saltem in freto
Dauidis minus numerosus: vidi tamen paucos greges
mensibus Iunio et Iulio in sinibus e regione boreali co-
loniae Friderichshaab, ex quibus etiam aliquos consum-
si delicatissimos. In australiori parte Groenlandiae fre-
quentiores dicuntur.

De cibo eius nil certi indicare queo, dum nunquam
escam in ventriculo eius inueni; sed ex conspectu pluri-
um rostro suo fundum argillosum rodentium concludo,
illam vermiculos fundi consumere.

VSVS eius vilis est incolis; siccatur tamen inter sal-
mones arcticos, et cum illis editur.

CAPITVR vel eodem modo ac salmo arcticus, (Sp.
128.) vel intra sepimenta, vt salmo carpio (Sp. 124,
7.) nec tamen pro illa singularis captura instituitur.

130. CLV-

130. CLVPEA ENCRASICOLVS.

Clupea maxilla superiore longiore; corpore argenteo, supra coeruleo.

Clupea encrasiculus, Syst. nat. I, 523. Müll. prodr.

424. Brün. Ichth. 101.

Clupea maxilla superiore longiori, Art. gen. 7.

Syn. 17.

Encrasiculus, Ionst. pisc. 78. tab. 19.

GROENLAND. *Saviliursak*.

Hanc saepe in ventriculis phocarum inueni, semper autem tam mutilatam, ut descriptionem ritam dare non potuerim, quam etiam antea optimam habemus Brün. ichth. l. c.

HABITAT in freto Dauidis e longinquo terrae.

Obs. Adhuc nominant Groenlandi alium piscem *Uilisak* v. *Uelisuk*, in sinibus australioribus frequenter, quem quorsum referam, nescio. Describunt illum longum, nigrum, cute crassa et dentibus validis donatum, ita ut saepe morsu eius lineae piscatoriae rumpantur. Cutem eius detractam Missionarius Dn. Glahn conspectam describit fuscam, squamis rotundatis interuallo paruo interstinctis tectam, et striis quibusdam albidis notatam. Carnem eius comedere solent.

Sine dubio adhuc alios pisces diuersos continet mare groenlandicum, praesertim in tractibus australioribus, qui posteritati detegendi relinquuntur.

V.

INSECTA.

Quae in Groenlandia domi habent insecta, non quidem multa, ne tamen nulla sunt, inter quae sequentia mihi nota.

131. CISTELA STOICA,

Cistela ouata nigra, abdomine ferrugineo.

Cistela Stoica, Müll. prodr. 514.

Guldvarta, Ol. 600.?

GROENL. *Pangaligiah.*

DESCRIPTIO brevis et characteristica Müll, l. c. optime quadrat, quare pro eadem habeo. Mea ceterum talis erat: longitudo $3\frac{3}{4}$ lin. praeter caput inflexum, quod fere lineae longitudine; latitudo 1 lin. — Corpus rotundatum, ouatum, postice crassius. Caput parvum, supra planiusculum, terminatum rostro angustiore obtuso, sulco transuersali a capite quasi separato. Oculi ouati nigri laterales. Antennae exteriores, breves, articulatae, terminatae clava crassiore cylindrica. Thorax conuexus, antice angustior amputato arcuatus, postice latior obtuse rotundatus, lateribus dilatatus acutus, dependens, inflexus; margo anticus et laterum parum eminens; scutellum minimum acutum. Elytra ouata, ventricosa, vix marginata, substriata, apice postico acuto dependentia, margine laterali deflexa, arcuata, ciliata. Totum corpus supra fusco-nigricans, (in aliis magis testaceum,) scabriuscum, subtomentosum; caput tamen obscurius laeuiusque. Alae albae, margine laterali fuligineante solidiore. Abdomen plano-conuexum glabrum, minus tomentosum, scabriuscum quidem punctis minutissimis, sed vix nudo ocu-

lo visibilibus, constat 5 incisuris, anali maiore, antica minore. Pedes contracti abdomini plane incumbunt. Inter 2 paria posteriora sternum planiusculum latum, cui adiuncta lamella tenuis postica vtrinque: ex his lamellis proueniunt pedes 2 postici; ceteri 4 sub pectore capiti contigui sunt. Sunt pedes omnes fere eiusdem longitudinis, multo compressi. Femora appendiculum basi habentia, margine postico canaliculata glabra, ut receptacula tibiarum, si hae contrahuntur. Tibiae fere femorum longitudine, margine postico acuminato-serratae, ad tarsum terminatae aculeis 2 curuis. Tarsi multo breuiores gracilioresque, 5-articulati, subtus villosi, terminati vnguibus 2 validis, curuis. Totum corpus infra vna cum pedibus ferrugineum.

LOCVS. Nulla mihi foris occurrit; pauca autem exemplaria, quae vidi, tempore brumali in culina de cinere fere offerebant; an igitur cum turfa de locis cespitosis, anne aliunde introducta, non determinare queo.

Si lenissime etiam tangatur, caput suum sub thorace recondit, parte postica usque ad oculos retracta, reliqua inflexa; antennis etiam pedibusque contractis promortua haberetur; nec irritata se mouet, in tali statu pertinaciter moriens.

132. SILPHA PEDICVLARIA.

Silpha nigra, elytris laeuis, thorace marginato.

Silpha pedicularia, Syst. nat. I, 574. Faun. Suec. 466.

GROENL. *Ijakersfök.*

DESCRIPT. Vix lineae longitudine, et $\frac{1}{3}$ lin. latitudine. Tota atra, elytris tamen subtestaceis, pedibus et ore magis dilute testaceis. Antennae fractae, apice clavato, clava horizontaliter fissili, pallescente. Caput

breue planiusculum, medio longitudinaliter sulcatum. Thorax etiam, qui capite latior, marginatus. Elytra ouata oblonga apice acuto dependente, extus marginata, glabra et quidem nudo oculo laetitia; si autem recte attendas, longitudinaliter punctatostriata. Oculi nigri.

HABITAT in quisquiliis non infrequens, ibique se callide condere sciens.

133. COCCINELLA TRIFASCIATA.

Coccinella coleoptris rubris fasciis nigris tribus.

Coccionella 3-fasciata, Syst. nat. I, 580. Faun. Suec. 475.

GROENL. Amillerak.

DESCR. Long. 3 et lat. 2 lin. — hinc inter medios numeranda, vulgaribus statura omnino similis. Caput, thorax, pedes et tota subtus nigra, nitida; sed in thoracis angulo antico pone oculos utrinque macula quadrata albocauicantis; in capite inter oculos 2 puncta eiusdem coloris. Oculi nigri. Elytra rubro-cauicantis nitida fasciis 3 transuersis latiusculis nigris: quarum anterior elytra ambo coniungit, et angulo acuto medio in thoracem extenditur; media minor, fere ouata, margini interiori propior, non tamen illum attingens; postica media maior rhomboidalis, et margini exteriori propior: sic duae ultimae fasciae in medio abruptae, nec ultra omnium marginem exteriorem elytri attingit. Antennae annulatae clavatae pallide testaceae, clava tamen obscuriore. Alae atrae.

134. ALTICA HELXINES.

Altica viridi-aenea, antennis pedibusque omnibus testaceis.

Chryso-

Chrysomela Helxines, Syst. nat. I, 594. Faun.

Suec. 540.

Altica Helxines, Müll. prodr. 929.

GROENL. *Piksfiksartok*.

HABITAT in parietibus terreis domuum groenlandicarum.

135. ALTICA OLERACEA.

Altica ouata virescenti-coerulea, antennis nigris.

Chrysomela oleracea, Syst. nat. I, 593. Faun. Suec.

534. Faun. Fridr. 75.

Altica oleracea, Müll. prodr. 921.

Jordloppa, Atl. Dan. 670, 18.

Guldsmed, Ström, I, 173. (prior.)

Hopper, Bom. III, 483.

GROENL. ut antecedens.

Vidi illam numerosam satis in oleribus hortuli mei ad coloniam Friderichshaab.

136. CVRCVLIO NODOSVS.

Curculio brevirostris piceo-canescens, femoribus muticis ferrugineis, elytris nodulis minimis striatis.

Curculio nodosus, Müll. prodr. 948. Faun. Frid.

118.

Silakepr, Ol. 600.

GROENL. *Siuutisortok - Angmalortok*.

DESCR. Longitudo 4 lin. et latitudo trans elytra 2 lin. Toton piceus nitidus, exceptis pedibus, qui quoad omnes partes, etiam vngues, ferruginei, et antennis fuscis apice pallidioribus. Tomenta etiam rara canescens

tia

tia in toto corpore passim nigredinem mixtam faciunt *). Oculi fuscescunt. Rostrum breve (non tamen breuissimum), crassum (apice obtuso et crassiore), declive, supra planiusculum punctatum carinatum. Caput (rostro excepto) breuissimum inter oculos conuexum, laeve, sine tomentis. Thorax conuexo-teres, medio latior, longitudine caput rostrumque simul sumta aequat, punctis eminentibus ubique inaequalis. — Abdomen ouatum, ano dependente acuto, subtus punctis minutissimis excavatis notatum, incisuras 4 habet, quarum 2 mediae minimae, antica latior, postica longior. Elytra, latera abdominis etiam tegentia, nodulis minutissimis striata. Alas nullas detegere poteram; sed elytra subtus glaberima, albida punctis nigris lineata. Antennae fractae, basi s. dimidia parte usque ad genu integra, terete, extremsum crassiore, parte vero exteriore subdiuisa in 7 articulos minores, et terminatur clava oblonga annulata. Femora simplicia, nec dentata, nec postica reliquis crassiora. Plantae subtus villosae albidae.

HABITAT in plantis montanis, etiam in gramine obuius, minus frequens.

137. CVRCVLIO ARCTICVS. *

Curculio brevirostris piceus, femoribus mucicis concoloribus, elytris laeuis **).

Silekiæp,

*) Tomenta haec forsitan arctius exemplar Müllerianum vestiuerunt, igitur ab illo ll. cc. dictum canescens, reliquis, ut videtur conuenientibus: in quibusdam tamen haec canities fere nulla, ideoque pro nota characteristica non apte ponitur, si alias illius cum mea species eadem jest; de islandico minus haereo.

**) Inter brevirostres notos quidem dantur varijs meo similes, e. gr. cloropus et ater Syst. nat. 82 et 86, sed magnitudo nimis parua maxime obstat. Ab initio etiam illum procurulione acridulo (Syst. nat. 13. et Müll. prodr. 993.) habui, sed rostrum huius longum minime quadrat.

Silckiep (den glatte), Ol. 600.

GROENL. vt antecedens.

DESCRIP.T. Statura antecedentis, sed minor, $3\frac{1}{2}$ lin. longitudine et $1\frac{1}{2}$ latitudine non superans. Rostrum multo breuius et inter breuissima numerandum, superne non carinatum, apice incrassato, bifido dentibus 2 spuriis. Corpus postice eminentius, quam in antecedente, et totum piceum nitidum, femoribus etiam tibiisque concoloribus, plantis solis antennisque ferrugineis. Tam caput, quam thorax et elytra punctis minutissimis excavatis notata, elytra vero vix notabiliter striata, nec tomenta in corpore obvia. Reliqua vt in antecedente, cum quo habitat, forsitan diuersus sexu.

138. DYTISCVS MARGINALIS.

Dytiscus flauicans; supra nigro-virescens, marginibus thoracis omnibus elytrorumque extimus flavis.

Dytiscus marginalis, Syst. nat. I, 665. Faun.

Suec. 769. Müll. prodr. 663. Faun. Frid.

186.

Vandkalv, Atl. Dan. 676. n. 4.

Brunnkluka, Ol. 600.

GROENL. *Minguk.*

DESCR. Long. $6\frac{1}{2}$ lin. lat $3\frac{1}{2}$ lin. — Corpus oblongum, depresso-convexum, vnde glabrum. Caput nigrum, rostro, palpebris et linea verticali lunari interrupta fulvis. Oculi albantes. Thorax flavius medio transuersaliter nigro (quae nigredo in quibusdam omnino deest). Elytra virescenti - nigra, margine antico et laterali flavis; si recte attendatur, striae minutae ramosae et confertissimae transuersales nigredinem in elytris alias flavis efficere conspicuntur; 2 etiam lineas longitudinales vix manifeste punctatas obseruau. Alae albae. Abdomen nigrum; sed

sed anus et margo trium antecedentium incisurarum flavi. Pedes omnes fului.

HABITAT frequens in aquis, rarius in mari ad ostia fluuiorum.

VESCITVR insectis ad superficiem aquarium vibrantibus et in aquis ipsis obuiis; pisces infestare non audiui.

Raro volat, semel tamen volantem vidi de aqua in aquam: sub volatu arefactus non sine molestia se submergere potuit; inter aquam et littus se penetrans, bullam aeream albam post annum trahebat.

A Groenlandis noxius pronunciatur: illo enim cum aqua ab homine inhausto, dicunt ventrem inflari et mortem praesagire, dum intestina omnia corrumpat morsu suo. Ad illum expellendum, oleum permultum bibendo vomitum excitare solent.

Est mira antipathia inter illum et cancrum pulicem (Syst. nat. I, 105). Hoc scientes Groenlandi in aquam dytiscis infectam cancros pulices immittere solent, quo facto se inuicem occidunt, et aqua purgatur.

139. TENEBRI FOSSOR.

Tenebrio alatus piceus, tibiis anticis palmato-digitatis.

Tenebrio fossor, Syst. nat. I, 675. Faun. Suec.

817. Müll. prodr. 793.

GROENL. Siutisortok.

DESCR. Longitudo $4\frac{1}{2}$ lin., latitudo $1\frac{1}{2}$ lin. — Corpus oblongum, planiusculum. Caput et thorax exacte nigri; elytra autem et abdomen fuscescunt. Linea longitudinalis profundior in medio thoracis. Palpi et pedes exactius ferruginei; antennae vero magis nigrlicant, moniliformes, 11 articulis constantes. Oculi alblicant. Alae albae. Reliqua ut in Faun. Suec. l. c.

HABITAT in terra non infrequens, etiam hieme in domibus groenlandicis obuius.

Dicunt Groenlandi, illum aures hominum ingredi, periculosum satis, vnde eius nomen groenlandicum, quod significat *aures frequentantem*; expellitur autem oleo phocarum.

140. STAPHYLINVS BALTEATUS.

Staphylinus niger, pubescens fasciis cinereis;
Müll. pr. 1114.

Staphylinus maxillosus, Syst. nat. I, 683. Faun.

Suec. 341. Act. Nidr. III, 403. von Würm.

p. 146. n. 48. Faun. Frid. 222.

Jöt-oxun, *Fæte-Stud*, Ol. 600.

GROENL. *Tipitok*.

DESCRIPTIO data Act. Nidr. l. c. optime conuenit.
In exemplari meo abdominalis duae ultimae incisurae inferne murini coloris.

HABITAT sub lapidibus minus frequens.

141. STAPHYLINVS FVSCIPES.

Staphylinus niger, elytris tibiisque fuscis.

Staphylinus fuscipes, Syst. nat. I, 685. Faun.

Suec. 357. Atl. Dan. 678. n. 7.

GROENL. *Pikfiksak*.

DESCR. Pediculo paulo maior. Nigra sunt caput, pectus, femora et abdominis pars superna, infra enim hoc magis fuscescens. Thorax fere circularis, etiam niger; sed margines laterales pallescentes. Elytra fusca. Antennae, palpi et tibiae flauicantes. Anus albicat. Alae albae. Est fere linearis.

Huac semel tantum vidi in domo groenlandica.

142. STAPHYLINVS LIGNORVM.

Staphylinus fuscus, elytris, sutura, abdomine pedibusque ferrugineis.

Staphylinus lignorum, Syst. nat. I, 684. Faun. Suec. 848. Müll. prodr. 1120.

GROENL. ut antecedens.

DESCR. Praecedenti similis, sed minor. Elytra tota, anus, pedes, antennae, palpi, et tota inferior pars fulua, reliquis nigris — Alae albae. — Scutellum minutissimum. Abdomen subovatum ano acuto. Puncta duo excavata in thorace non obseruauit.

HABITAT in domibus groenlandicis, de lignis putridis tecti frequenter decidens.

143. PAPILIO TULLIA.

Papilio alis rotundatis flavis, subtus fascia vndata alba, margineque posteriorum ocellis septem.

Papilio Tullia, Müll. prodr. 1319. Faun. Frid.

332.

Gebbe Schmetterling, Cr. 105.

Kaupmans - Fidrilde, Ol. 602.?

GROENL. Sullernek; larua Kugluiak. Quae nomina comunia habet cum sequentibus phalaenis.

DESCR. Inter mediocres numeranda, vix 9 lineas longitudine superans. Corpus brunneo-nigricans; thoracem tamen caputque vestiunt pili magis brunnei nitidi. Oculi pallide testacei. Antennae obscuriores clava albicans. In fronte cristae 2 erectae, sub oculis radicatae, compressae, pilosae fulvo-flavantes, pro palpis habendae. Lingua spiralinguis fulua, pedibus concolor; femora tamen media nigricantia. Pedes antici minutissimi, semper attracti sub pectore latent: hinc tetrapus. Alae erectae,

erectae, integrae, rotundatae. Primores angulo summo prolongatores inferioribus, supra aureae, basi, venis, marginibus, et maculis nigris, quae maculae mediae quadrangulares, posticae triangulares; marginem posticum cingunt cilia alba nigraque alternatim per maculas disposita; — infra aureae, maculis rarioribus nigris linearibus vel virgatis, parte prolongata flauae mixtura fulua, et maculis fuluis quibusdam marginalibus. Secundariae magis rotundatae, et angulo postico longiores: supra primoribus fere concolores, basi tamen nigra in his amplior et totum tractum inferiorem occupat, maculae nigrae etiam pauciores; infra vero ex fuluo, fuluo alboque varie mixtae. Basin occupat quinquefolium fulvum, maculis 2 albis oblongis insignitum; hoc cingit fascia maior alba 3-foliata *), reliquo ex flauo fuluoque sine ordine mixto vsque ad marginem posticum, qui maculis 7 albis subquadratis cingitur.

HABITAT in interioribus tractibus graminosis sinuum, iuxta riuulos raro obuia mente Iulio.

144. PHALAE NA GRAMINIS.

Phalaena Bombyx spirilinguis, alis depresso griseis, linea trifurca punctoque albidis.

Phalaena graminis, Syst. nat. I, 830. Faun. Suec.

1140. Müll. prodr. 1376. Faun. Frid. 375.

Huius tantum laruam nigram pulcre lineatam vidi **). Magna copia anno 1770 omne gramen consumxit in sinu dicto *Angmakfivik* e regione boreali coloniae Friderichshaab. Omni consumo, se in mare et aquas propinquas plures

*) Hanc fasciam pro fascia vndata Müll. I. c. habui; in quo si erro, mea avis alia euadit et sine dubio haec tenus ignota.

**) Paucas etiam alias larvas conspexi, quas, quorsum sint referendae incertus, praetereo.

plures praecipitarunt. Groenlandi illos fastidientes, dum tentoria illorum intrant metamorphoseos gratia, pelle-re conantur incendio graminis, illis nulli usui.

145. PHALAENA LVCERNEA.

Phalaena noctua spirilinguis laevis, alis cine-reis immaculatis, strigis tribus repandis albidis, collari bifido.

Phalaena lucernea, Syst. nat. I, 837. Faun. Suec.

1152.

Lios-Fluga, Ol. 60.

HABITAT in domibus minus frequens.

146. PHALAENA BRASSICAE.

Phalaena noctua spirilinguis cristata, alis de-pressis cinereo-nebulosis, vncio nigro supra ma-culam priorem.

Phalaena Brassicæ, Syst. nat. I, 852. Faun. Suec.

1205. Müll. prodr. 1414. Faun. Frid. 403.

DESCRIPTIONEM vide in Faun. Suec. Mea pun-cta + alba marginalia habebat.

Vnicum exemplar mihi obuium fuit in habitaculo meo: igitur de loco eius haereo; forsitan de hortulo meo cum brassica fuit introductum.

147. PHALAENA MYRTILLI.

Phalaena noctua spirilinguis cristata, alis gri-seis albo - variis, inferioribus antice albis posti-ceque nigris.

Phalaena myrtilli, Syst. nat. I, 853. Faun. Suec.

1168.

Paucas vidi in vaccinio viginoso.

148. PHA-

148. PHALAENA DEPVNCTA.

Phalaena noctua spirilinguis cristata, alis grisescientibus lituris marginalibus nigricantibus, striaque postica punctata.

Phalæna depuncta, Syst. nat. I, 858. Faun. Suec.

1214.

Punctum sub alis nigrum non obseruauit; reliqua cum Faun. Suec. I. c. conueniunt.

149. PHALAENA TRISTATA.

Phalaena geometra seticornis, alis omnibus nigris albo subundatis, fasciis duabus albis undatis nigro punctatis.

Phalæna tristata, Syst. nat. I, 869. Faun. Suec.

1277. Müll. prodr. 1455. Faun. Frid. 440.

HABITAT in betula nana et aliis fruticibus montanis, numerosa satis.

150. PHALAENA HASTATA.

Phalaena geometra seticornis, alis omnibus nigris albo maculatis, fasciis duabus albis immaculatis hastato-dentatis.

Phalæna hastata, Syst. nat. I, 870. Faun. Suec.

1276. Müll. prodr. 1470.

Gras-Fidrilde, Ol. 602.?

Frequenter obuiia mensibus Junio et Julio in graminibus et muscis montanis, praecedentis socia, cui similis, sed maior.

151. PHALAENA VNCANA.

Phalaena tortrix, alis fuscis margine exterio-

re albido, medio ramum recurvum album introrsum exserente.

Pbalena uncana, Syst. nat. I, 875. Faun. Suec.

1305. Müll. prodr. 1495. Faun. Frid. 455.

HABITAT inter frutices ad ripas riuulorum.

152. LIBELLULA VIRGO.

Libellula alis erectis subfuscis puncto marginali albo, corpore viridi-coeruleo.

Libellula virgo, Syst. nat. I, 905. n. 20, γ. Faun.

Suec. 1470, γ. Müll. 1638, b. Faun. Frid.

552, γ.

GROENL. *Tuktursak*.

Hanc semel vidi ad riuulum insulanum.

153. PHRYGANEA RHOMBICA.

Phryganea alis flavescentibus deflexo - compressis, macula rhombica laterali alba.

Phryganea rhombica, Syst. nat. I, 909. Faun.

Suec. 1486. Müll. prodr. 1659. Faun. Frid.

562.

Act. Nidr. IV. 55. tab. XVI. f. 18.

GROENL. *Sullernek*.

DESCRIPTIO, quae habetur in Faun. Suec. I. c. optime conuenit; quae autem in Act. Nidr. I. c., minus bene: in mea enim thorax non sanguineus, sed reliquo corpori concolor, subfuscus, ab domine cum pedibus magis testaceo. Alaè posticae aqueae immaculatae.

HABITAT ad aquas non infrequens.

OBS. Ad hoc genus referenda est (sensu Linnaeano Syst. nat. 908. in nota subiecta,) larua, intra tubulos cylindricos mobiles ex mica arenaque constructos habitans.

Ugg

Ugg v. Vaskalu, Ström, I, 212. n. 3. Bom. VIII.

270.

Sprok, Atl. Dan. 690.

GROENL. *Polik.*

Est larua ipsa cum tubulis suis vix 8 lineis longior, et $1\frac{1}{2}$ lin. crassa, antica parte magis crustacea, fuscaque, postica vero mollior albaque, pedibus 6 breuibus, et maxillis forcipatis, capiti concoloribus instructa.

Numerosam vidi tam vernali tempore in limo aquarum, quam hiemali sub glacie in fundo riuorum, praecedentem tubulum suum post se trahentem. Inde suspicor, phryganeam quandam tempore autumnali in aqua oua suo deposuisse, origines huius laruae, habitaculum suum fluore bituminoso sibi proprio conseruentis. Vix tacta tubulum intra se retrahit.

Aestiuo tempore domicilium suum relinquit magis declarata aptera, libera, agilis in aqua velociter satis circumnatans, forsitan tamen non nisi pro pupa semicompleta imaginis cuiusdam habenda, licet metamorphosin ulteriorem frustra exspectauerim.

Multa similia tunc habet cum insecto aquatico Knibe Pont. II, 80. c. fig. et cum *squillis aquaticis* Ionst. inf. tab. XXVII, praesertim fig. 2; sed est multo minor et in variis diuersa. Anne *Vaskottur* Ol. 601?

GROENL. *Pamiortok.*

DESCR. Long. 9 lin., lat. 2 lin.; dantur tamen minores, maioresque. Corpus articulare, elongatum, supra conuexiusculum, infra subcanaliculatum lateribus deflexis, antice latius, versus postica sensim gracilius. Praeter caput constat articulis s. squamis dorsalibus imbricatis undecim, quarum 1 reliquis longior, 2 et 3 sequentibus vix longiores, 4 et 5 breuissimae, 6 - 9 longiores et fere aequales: hae 9 dorsum tantum vestiunt, abdome molliori incisuris transversis tantum notato; sed squamae 10. 11 cylindricae,

ambientes, ultima magis attenuata, caudam efficiunt, terminatam setis 2 rectis longitudine fere caudae ipsius. Caput corpore paulo angustius, planiusculum, ore maxilloso, et papillis 4 articularibus breuibus, inferioribus breuissimis. Oculi laterales minuti tuberculati capiti concolores. Pedes 6 mediocres (posticis longioribus,) gracieles, hirti, aculeis 2 longis terminati, sub pectore contigui. Tota fusca.

Per totam aestatem occurrit in aquis montanis in consortio Dytisci marginalis; alia insecta in superficie aquae obvia de fundo agiliter ascendens maxillis suis validis prehendit consumitque voracissima.

Tam larua quam magis declarata salmoni riuiali, ut esca praecipua, inferuit. Anne potius larua et pupa Ephemeræ cuiusdam? Cf. *Dognflue* Bom. II, 53.

154. ICHNEVMON MODERATOR.

Ichneumon niger, abdomine petiolato compresso, ore palpato, pedibusque pallidis, aculeo corpore subbreuiore.

Ichneumon moderator, Syst. nat. I, 935. Faun.

Suec. 1617. Müll. prodr. 1815. Faun. Frid. 617.

Stechfliegen, Cr. 105.

GROENL. Kiktoriak v. Kiktorejak.

DESCRIPTIO ichneumonis moderatoris ll. cc. obvia non quidem in omnibus quadrat, nec tamen alia magis. Primo illum pro ichneumone manifestatore habui; (cf. Müll. prodr. 1809.) sed hoc deinde viso per comparationem aliter conuictus sum. An igitur sit ichneumon groenlandicus haecenus ignotus, determinabit descriptio sequens. Longitudo 6 linearum absque aculeo, qui ab domine vix longior. Thorax notatur sulcis 2 lateralibus postice in angulum fere coeuntibus. Palpi longiusculi, setacei, articulati. Antennae thorace longiores erectae, setaceae

setaceae ex annulis minutis compositae, apice curvatae, basi clavatae. Abdomen petiolatum, subfalcatum, fere cylindricum, apice tamen acuminato. Vaginae aculei flexiles conglomerari possunt. Alae erectiusculae, hyalinae venis ferrugineis, et macula nigra ad costam. Pedes fatis longi. Tibiae subtus terminantur aculeis duabus, femora basi clavata. Color capitis thoracisque niger, abdominis vaginaliumque ater, aculeo intermedio obscure ferrugineo; antennarum, oculorum stemmatumque fuscus; pedum pallide ferrugineus, sed bases clavatae femorum antennarumque nigerrimae glabrae. Variat alter sexus non aculeatus 2 lineis frontalibus et maxillis flauicantibus.

HABITAT passim in sinibus, imprimis in empetro nigro mense Iunio obuius, non tamen numerosus. Alas suas erigens continuo motitat abdomenque incuruat.

155. APIS ALPINA.

Apis hirsuta nigra, thorace antice posticeque abdominisque basi flauis.

Apis alpina, Syst. nat. I, 962. Faun. Suec. 1719.

Humble, Eg. 36. Cr. 105.

Apis fragrans, Pall. It. Russ. I. app. p. 22.?

GROENL. Egytsak.

DESCR. Fateor, descriptionem Apis alpinae l. c. non in omnibus quadrare; nec tamen ob differentiam vilem vnicae tantum a clar. Linnaeo lectae, nouam speciem fingere lubet. Plures a me visae toto corpore hirsutissimae, subtus tamen pilis rarioribus et lateribus pedum valde compressis nudae erant, inter maiores numerandae, long. 13 lin. et lat. $5\frac{2}{3}$ lin. Nigra sunt: tota inferior pars corporis, caput, antennae et cingulum thoracis inter alas. Flava sunt: reliquum thoracis, et dimidium anticum abdominis. Reliquum abdominis quidem

N 4

nigrum;

nigrum; si autem recte attendatur, pili flavi nigris intermixti sunt, praesertim ad margines incisorum fascias obsoletas formantes. Anus posticae parti concolor. Tarsi luteo tincti. Oculi fuscescentes. Aculeus oris ferrugineus. Antennae fractae, fractura superiore minore integræ, inferiore longiore 11 partibus minoribus constante. Alae breves sulcatae fulvescentes venis obscure ferrugineis.

HABITAT passim, in sinubus frequentior, mel suum ex plantis sedulo sub stridore colligens in fauos suos subterraneos, ubi hibernat. Groenlandi mel eius inuentum sugere solent, nec tamen magni habent.

156. TIPVLA RIVOSA.

Tipula alis hyalinis, riuulis fuscis maculaque niues.

Tipula riuosa. Syst. nat. I, 971. Faun. Suec.

1738. Müll. prodr. 1944. Faun. Frid. 664.

Tipula maxima, Ol. 603?

GROENL. *Tuktursuk.*

DESCR. Inter maximas numeranda, 11 lin. longitudine plerumque tenet; mas tamen paulo minor. Color totius corporis cinereo-fuscus, sed a tergo thoracis linea tenuissima media et arcus lateralis longitudinales testaceae; latera thoracis ante alas etiam testacea. Oculi nigri. Antennae breves nigricantes pectinatae, constantes 13 articulis cylindricis basi setis 4 brevibus cinctis. Palpi breves nigricantes articulati 8 articulis, quorum 4 extimi tenuiores, reliqui a basi ad medium sensim crassiores, quarto fere monstrose incrassato. Caput paruum petiolatum rostrum fert capite longius cylindricum, supra terminatum acumine medio prominente proboscidem inferiorem tegente. Thorax gibbus subtomentosus pilis cinereis, qui etiam in capite, rostro, pectore et basibus femorum praesertim ad incisuras conspicuntur. Abdomen laeve cylind-

cylindricum elongatum, octo - articulatum. Supradictum prostant vaginae et testaceae compresso - serratae, sursum arcuatae, quae membra genitalia. Alae patentes abdomine sublongiores, exalbidae venis et riuulis fuscis modo in Faun. Suec. l. c. indicato procedentibus; potius tamen dicerem maculas et obsolete fuscas ad costam et totidem in medio alarum; praeterea maculae dantur circiter 5 niueae in singula ala *): sc. 3 minores ad costam, 1 paulo maior lunata in medio, et 1 maxima subramificatione fusca, basi marginique interiori propior. Halteres fuscescentes apice albido. Pedes longissimi, posticis corpore fere duplo longioribus. Omnes testacei geniculis tarfisque nigricantibus. Sic *foemina*.

Mas differt abdomine magis testaceo, breuiore, ano obtuso, antennis palpisque longioribus. Articulus intercrassatus palporum in illo minus monstruosus. Antennae magis pechinatae, setae enim articulorum longiores, et singularis articulus latere inferiore dupliciter, basi scilicet medioque, tuberculatus, exceptis tamen 2 infimis et extimo, qui simplices.

HABITAT frequens satis mensibus aestiuis in littoribus graminosis riuorum.

Miro gradu coitum appetentem vidi: post plures enim dies foemina acu transfixa et pro mortua habita, ob maris viam etiam transfixi penem fortuito tangentem, posse

N 5

stica

*) In Syst. nat. et Faun. Suec. ll. cc. de una tantum macula memoratur; sed sine dubio maxima subramificatione intelligitur, reliquis minoribus negligitis: synonyma igitur ex Raj. ins. et Act. Ups. in Systemate allata magis quadrant. Forstian tamen groenlandica ob maculas niueas sparsas ad Tipulam hortorum Syst. nat. 6. referri debet, quod ex descriptione, quam igitur magis completam dedi, eruditioribus facile elucebit; obstat tantum mihi videntur maculae obscurae marginales, quibus Tipula hortorum Faun. Suec. 1741. carere dicuntur.

stica sua mouendo libidinem suam satis indicauit, ceteris partibus immobilibus *).

157. TIPVLA REGELATIONIS.

Tipula alis hyalinis nitentibus, corpore cincereo-fusco.

Tipula regulationis, Syst. nat. I, 973. Faun. Suec.

1754. Müll. prodr. 1962. Faun. Frid. 678.

Vængdila-fluga, Ol. 603?

GROENL. *Ytsukpalluak.*

HABITAT in habitaculis Groenlandorum, frequens sub vasis aquariis in terra humida; alibi non vidi.

158. TIPVLA MONOPTERA.

Tipula nigra, pedibus palpisque pallidis.

Tipula monoptera, Syst. nat. I, 973. Faun. Suec.

1756. Müll. prodr. 1964. Faun. Frid. 679.

GROENL. *Umarforoluk.*

HABITAT inter culices mensibus Julio et Augusto frequens. Hieme etiam in domibus groenlandicis occurrat. Mense Octobri foemina acu perfossa peperit catenam ouorum 20 alborum cylindricorum.

159. TIPVLA PENNICORNIS.

Tipula antennis bipectinatis, corpore atro, halteribus albis.

Tipula pennicornis, Syst. nat. I, 979. Faun. Suec.

1777. Müll. prodr. 1978. Aq. Nidr. IV, 353.

GROENL. vt antecedens.

DESCR. Est omnium facile minima, antennas habens villosissimas, quas gerit vt plumulas albidas rachi nigra.

*) Inde forte deduci posset, vitalitatem insectorum in partibus genitalibus diutius durare; habui etiam Phalaenas post aliquot dies in acu adhuc parientes.

nigra. Alae albae pellucidae. Pedes fusco-nigricantes longi. Reliqua ut in Act. Nidr. l. c.

HABITAT cum praecedentibus frequens, praesertim circa vesperam choreas agens.

160. TIPVLA ATRA.

Tipula thorace gibbo atro, pedibus posticis magnis.

Empis pennipes, Faun. Suec. 1896. β.

Den sorte Myg, Ström, I, 191. n. 4.

GROENL. vt antecedens.

DESCR. Varietate pennipede Faun. Suec. l. c. &. memorata nunquam visa, hanc potius inter Tipulas ob palpos articulatos referam, neque omnino certus, an reuera eadem cum citata. Talis erat mea: Magnitudine fere Monopterae. Caput minutum nutans. Thorax gibbus, laevis. Abdomen cylindricum 10 annulis constat. Alae deflexae vt in phalaenoide, sed magis elongatae, albae, supra distantes lineam dorsi nudam relinquunt. Pedes longissimi, praesertim postici, qui etiam reliquis crassiores. Antennae moniliformes subpeclinatae, breves, retrorsum curvatae. Palpi 3-articulati, deorsum flexi. Oculi obscure brunnei. Halteres cinerascentes. Totâ nigerrima.

HABITAT cum praecedentibus.

161. MVSCA STERGORARIA.

Musca pilosa grisea, hirta, alis puncto obscuriore.

Musca stercoraria, Syst. nat. I, 996. Faun. Suec.

1861, Müll. prodr. 2071. Faun. Frid. 744.

Skarnfluen, Ström. I, 168. n. 3.

Sekretfluen, Mägfluen, Bom. VII, 126.

GROENL.

GROENL. *Annariak.*

HABITAT in stercore, minus frequens.

162. MUSCA SCYBALARIA.

Musca pilosa rufo-ferruginea, hirta, alis puncto obscuriore.

Musca Scybalaria, Syst. nat. I, 996. Faun. Suec.

1860. Müll. prodr. 2069. Faun. Frid. 743.

Anariak, Gl. 94.

Mykelfuga, Ol. 605.

GROENL. ut antecedens; larua *Pamiortok*.

DESCRIPT. Parum differt a descriptione Faun. Suec.

I. c. Anastomasis enim obscuram in alis duplicem vidi: alteram in medio minorem magisque nigricantem; alteram exteriorem marginique inferiori propiore, quae longior transuersalis, sed magis ferruginea. Alae nitentes flauicant, praesertim ad basin et costam, quae subtilliter ferrata retrorsum. Frons saturatus rufo-, pedes thoraxque ferrugineo-flauicantes; abdomen obscure flauicat magisque pubescens. Pili nigri non tantum ad os, sed etiam in capite, thorace, pedibus. Oculi nigricantes. Antennae ferrugineae seta laterali nigra. Totum corpus alias hirsutissimum lanugine flauicante.

HABITAT cum praecedente magis frequens. Parit in stercore humano.

163. MUSCA CLOACARIS.

Musca pilosa, hirta, thorace griseo, abdome atro, alis impunctatis.

GROENL. ut antecedens.

DESCRIPT. Stercorarium refert, sed minor.

Tota quidem hirta, sed praecipue abdomen pedesque lanu-

lanagine grisecente testi; pili rariores nigri in thorace, capite, pedibus. Latera thoracis et pectus fere nuda, atra. Caput supra griseum, fronte fulua et ore albido. Oculi ferrugineo-fusci superciliis eleuatis. Antennae fuscae seta nigra laterali. Thorax gibbus griseus, scutello nigricante. Abdomen breue cylindricum, gracile, atrum, 7-articulatum, tribus ultimis articulis inflexis minutis. Pedes longi, praesertim postici, (hinc incessus altus dorso incuruato,) fusco-ferruginei, femoribus nigris. Alae, quas gerit ut Scybalaria, hyalinae nitentes, basi coitaque vix flauicantibus. Nullum hic adest punctum obscurius, licet venae satis sint notabiles. Costa vix notabiliter ferrata.

HABITAT cum praecedentibus, rarius in domibus groenlandicis.

164. MUSCA RORALIS.

Musca pilosa aterrima,

Musca roralis, Syst. nat. I, 993. Faun. Suec.

1846. Müll. prodr. 2060. Faun. Frid. 739.

GROENL. Nivingak.

DESCR. Tota atra glabra, thorace tamen, capite pedibusque magis nigris, minusque glabris. Antennae seta simplici lateralii nigrae. Oculi brunnei. Corpus pilosum, praesertim in abdomen pedibusque. Frons quidem nigra; sed certo respectu candida appareat, quasi membrana diaphana testa. Halteres nigri; squamae autem halterum duplicatae magnae albae, marginibus ciliatae. Alae aqueae subnitentes, venis subtestaceis, costa vix serrata. Statura et magnitudine fere refert domesticam, ano tamen magis acuminato.

HABITAT inter frutices. In hortulo coloniae etiam super olera illam reperi.

165. MUSCA VIVAX.

Musca pubescens atra nitens; abdomine subtus lamella, supraque fasciis, argenteis laevigatis.

GROENL. *Milluiarsuk.*

DESCR. Inter minimas numeranda est, vix $2\frac{2}{3}$ lineas longitudine superans. Corpus pubescens lana rara albida, atrum glaberrimum, laminae ferreae pice obductae concolor, certo respectu ex viridi nitens; abdomen vero subtus obducitur lamella argentea nitente, nec tamen ibi caret notis incisurarum, et supra notatur fasciis 4 liuido - argenteis ad incisurarum marginem anteriorem, quarum priores medio subinterruptae. Antennae seta laterali subferrugineae. Oculi brunnei. Pedes fuscii, combinatura femorum tibiarumque ferruginea. Alae hyalinae aeneo - viridi nitentes, venis fuscis et macula oblonga testacea ad costam. Statura refert ichneumonem minorem, abdomine ouato - acuto, antice attenuato, postice acuminato, 6 articulis constante.

HABITAT passim in floribus, viuacissima. Continuo volitat faliendo cadendoque alis vibratis, quasi florrem scrutans, antequam illi se committit.

166. VOLUCELLA MORTVORVM.

Volucella pilosa, thorace nigro, abdomine viridi.

Musca mortuorum, Syst. nat. I, 989. Faun. Suec.

1830. Faun. Frid. 729.

Volucella mortuorum, Müll. prodr. 2100.

Fluer, Eg. 36.

Schmeisfliegen, Cr. 105.

GROENL. Niviugak; larua Koperdluk: quae nomina communia habet cum sequentibus volucellis.

D E S C R I P T I O N. Antennae fuscae plunia laterali nigra. Oculi brunnei. Caput nigrum fronte oreque brunneis, sed certo respectu candidis apparentibus, ceu membrana diaphana obductis. Thorax pedesque nigri. Abdominis articulus penultimus viridis, reliqui coeruleo-aenei, nitentes. Ceterum sequenti similis, sed maior.

H A B I T A T numerosissima in cadaueribus, praesertim in carne phocarum super rupes exsiccanda, vbi oua sua parit; larua deinde carnem consumente: hinc Groenlandis admodum noxia, quibus curae est, laruas ouaque iugiter perdere.

167. VOLVCELLA VOMITORIA.

Volucella pilosa, thorace nigro, abdomine coeruleo-nitente.

Musca vomitoria, Syst. nat. I, 989. Faun. Suec.

1831. Faun. Frid. 730.

Volucella vomitoria, Müll. prodr. 2101.

Spieflue, Bom. VII, 545. Ström, I, 168. n. 7.

Madka-fluga, Ol. 605.

D E S C R I P T I O N. conuenit cum Faun. Suec. et Bom. II. cc.

H A B I T A T cum praecedente aequa frequens et noxia.

168. VOLVCELLA CAESAR.

Volucella pilosa viridi-nitens, pedibus nigris.

Musca Cæsar, Syst. nat. I, 989. Faun. Suec. 1828.

Faun. Frid. 727.

Volucella Cæsar, Müll. prodr. 2098.

Hanc, ni fallor, cum praecedentibus vidi, licet illis multo rariorem.

169. VOL-

169. VOLUCELLA LAPPONA.

Volucella subtomentosa nigra, abdomine fasciis tribus subinterruptis luteis, ano pedibusque fuluis.

Musca lappona, Syst. nat. I, 983. Faun. Suec.

1794. Act. Nidr. IV, 353.

Volucella lappona, Müll. prodr. 2092.

GROENL. Milluiarsuk.

DESCRIPTIO conuenit Act. Nidr. et Faun. Suec.

II. cc.

HABITAT cum Sp. 165, minus frequens.

170. TABANVS GROENLANDICVS.*

Tabanus oculis fuscis, scutello ferrugineo, abdominis lateribus fuluis et bis tribus arcubus dorsibus fuluo-albis.

Randa-fluga, Ol. 605 minor?

GROENL. Milluiak.

DESCRIPT. Tenet longitudinem $5\frac{1}{2}$ lin. et 2 lin. latitudinem; sic inter minutos numerandus. Oculi ex fusco virescentes maximam partem capitis occupant, vertice interstitium minutum tantum relinquentes, quod nigrum, et ut totum corpus pubescens. Stemmata albidia. Frons alba membranacea pubescens, rostrum vero ipsum nigrum glabrum. Antennae breuissimae obtusae fusescentes. Thorax reliquis pubescentior niger, lana flava tectus, lineis 4 albis longitudinalibus notatus, quarum 2 mediae notabiliores, 2 autem marginales minus visibles. Scutellum testaceo-ferrugineum. Abdomen satis depresso-nigrum, glabrum (praesertim subitus), 5-articulatum, supra in 2+4 articulis vtrinque arcus albus, qui in tertio articulo basin lateralem habet ful-

fuluam, itidem in secundo, sed latiore, ut vix apex albus innotescat; subtus latera antica fulua, postica vix flauicant et margines articulorum albicant. Pedes nigri genibus et tibiarum parte superiore fuluis, tarsis posticis subtus flauicantibus. Alae hyalinae, macula testacea ad costam minus notabili. Halteres albidi. Squamulae flavicantes, margine ciliis longis. Facies omnino Tabani, sed palpi, qui fului, minus notabiles.

HABITAT in floribus, praesertim leontodontis taraxaci et potentillae aureae, mensibus Iunio et Iulio, in sinubus interioribus obuius, non tamen numerosus. Sub volatu stridorem edit ut apis, diuque in aere vibrare sollet antequam flori se committat.

171. CVLEX PIPIENS.

Culex cinereus, abdomine annulis octo fuscis.

Culex pipiens, Syst. nat. I, 1002. Faun. Suec.

1890. Mill. prodr. 2144. Faun. Frid. 772.

Myg, Eg. 36. Ström, I, 191. n. 2. Gmel. I,

199. Bom. V, 481.

Mikkelsen, Cr. 105. Horr. 277.

Mebenk, Pont. II, 77.

My, Ol. 712.

Zbinoik, Leem, III, et not. 19.

Myggor v. Tjueika, Högstr. 362. c.

Musquitoes, Kalm II, 268.

GROENL. *Epernak* v. *Eperngak*; larua *Erkisavak*.

DESCR. Exemplaria, quae possideo, omnia margine tenuiore et venis superioribus alarum ciliata sunt, unde concluderem esse culicem ciliarem Syst. nat. n. 2. sed cetera non quadrant. Habent enim mea, ut pipiens, zonas nigricantes cinereasque alternas in abdome; thoracem nigrum pilis cinereis hirsutum, etiam subtus; pedes longos fusco-cinerascentes; antennas, palpos ro-

O strum-

strumque nigricantia. Minus probabiliter culex flauicans Müll. prodr. 2145 (quem eundem cum Linnaei ciliari esse putat,) huc pertinet. Alius igitur determinabit, quinam groenlandicus ciliatus. *) Perticeri non debet, quod in descriptione exemplaris viui, quam in Groenlandia moratus feci, nil de ciliis alarum annotatum reperio.

HABITAT magna copia mensibus aestiuis praesertim in sinubus interioribus, morsu suo molestissimus et venenosus. Pluuiia, frigore vel procella instante sub ramis fruticum et in rimis rupium se condit, illis autem cessantibus cum calore prodit reviuiscens. Larua eius apus, viridis, in aquis continuo se curuando prodit.

Inseruit cum larua sua ut esca frequentissima salmoni riuali.

172. CVLEX REPTANS.

Culex niger alis hyalinis, pedibus nigris annulo albo.

Culex reptans, Syst. nat. I, 2003. Faun. Suec.

1893. Müll. prodr. 2149.

Mockere, Leem, not. 19.

Moschi, Gmel. I, 202.

Knart v. Maochis, Högstr. 362. c.

GROENL. *Unnuariak*.

DESCR. Differt annulis pedum 2 albis et fronte albicante. Reliqua ut in Faun. Suec. l. c.

HABITAT cum praecedente mense Augusto, circa vesperam maxime infestans.

173. CVLEX

*) Post haec scripta in Pall. It. Russ. I. app. p. 23 legi descriptionem Culicis caspii, quae meo optime omnium conuenit.

173. CVLEX PVPLICANS.

Culex alis hyalinis maculis tribus obscuris.

Culex pulicans, Syst. nat. I, 1003. Faun. Suec.

1892. Müll. prodr. 2150.

Svidknot, Leem, not. 19.

Hya v. Muciva, Högstr. 362. c.

GROENL. vt antecedens.

DESCR. Alae meorum punctis tantum duobus notatae; reliquis satis cum Faun. Suec. conuenientibus.

HABITAT cum proxime praecedenti, aequi iritans.

174. EMPIS BOREALIS.

Empis antennis filatis nigra, alis subrotundis fusco-ferrugineis.

Empis borealis, Syst. nat. I, 1003. Faun. Suec.

1895. Müll. prodr. 2143.

GROENL. Epernak.

Rarissime conspicitur.

175. PODVRA PLVMBEA.

Podura teres, fusco-coerulea nitida.

Podura plumbaea, Syst. nat. I, 1013. Faun. Suec.

1930. Müll. prodr. 2163. Faun. Frid. 795.

Blyefarvige Springluus, Bom. VII, 554.

GROENLAND. Irpsub-koma.

HABITAT super terram minus frequens.

176. PODVRA AQVATICA.

Podura nigra aquatica.

Podura aquatica, Syst. nat. I, 1014. Faun. Suec.

1934. Müll. prodr. 2165. Atl. Dan. 698.

Vandloppe, Bom. VII, 555. et VIII, 363. Descr.
vltima.

Vatsblaame, Ol. 607?

GROENL. *Ervngub-koma*.

HABITAT in stagnis.

177. PODVRA AMBVLANS.

Podura alba, cauda bifida extensa obtusa.

Podura ambulans, Syst. nat. I, 1014. Faun. Suec.
1936. Müll. prodr. 2168. Faun. Frid. 796.

GROENL. *Irpjub-koma*.

HABITAT frequens in arena littorali sub fungis nodosis putridis; alibi mihi non obuia.

178. PODVRA PVSILLA.

Podura cylindrica aenea, furca alba.

Podura pusilla, Syst. nat. I, 1014.

GROENL. *Piksfjartok*.

HABITAT in parietibus domuum groenlandicarum ex terra lapidibusque confectis, solique obuersis. Optime exultans, vix obseruanda.

179. PODVRA MARITIMA.*

Podura teretiuscula versus anum crassior coeruleo-nigricans, abdome albido.

Podura ambulatoria coerulea, cauda carens, A.D.
Hafn. IX. p. 582. Tab. V?

GROENL. *Imab-koma*.

DESCRIPTIO Strömii A.D. Hafn. l. c. omnino quadraret, nisi quod illi tribuatur cauda furca carens, quod in mea non itidem. Furcam ipsam quidem non vidi,
sed

sed de illa nullus dubito, dum insectum bene satis saltare vidi. Erant visae supra coeruleo-nigricantes, posticis pallidioribus, subtus albidae. Aliae erant toto corpore pallidae, capite solo obscure coeruleo.

HABITAT frequens ad littora super aquam marinam in cauernis rupium aestu remanentem, vbi continuo salit, non tamen se submergens. Sub fluxu maris littora petit, mare pacatum exspectans.

180. PODVRA HVMICOLA. *

Podura, fusco-coerulea, antennis breuibus crassis, corpore cylindraceo versus anum crassiore.

Podura viatica, Faun. Suec. 2320?

Jordkrut, Bom. VII. 555?

Blaamor, Ol. 607 (quae in viis obuia dicitur)?

GROENL. *Jrpsub-koma*.

DESCR. Praecedenti similis, sed multo crassior et terrestris, dum illa aquatica. Caput breue teretiusculum, postice crassius, antice terminatur rostro acuminate subtilis. Antennae breues vix capitis longitudine, crassae, 4-articulatae, articulo extimo longiore tenuiore. Oculi 2 verticales, nigri, ouales, inter quos punctum eleuatum. Corpus plano-teres, versus postica crassius, 9 habet incisuras, quarum 1 breuissima ut collare, 2-5 longissimae, 6-8 latissimae, 9 analis minuta prolongata cono breui horizontaliter fissa, vbi anus, incisurae maiores lateribus impressae, et in dorso ad combinaturam suam 2 puncta eleuata habent, quae 2 lineas longitudinales formant. Pedes sub tribus articulis anticis locati, breues, retro sensim longiores vngue solitario et basi elauata. Furca breuis, sub abdomen inflexa, ad incisuram septimam incipit basi plana, et cruribus parallelis setariis pedes posticos fere attingit; extensa vix extra anum conspicitur. Inter illam et pedes in abdome

area eleuata, quasi sulcata. Vix lineam longitudine, et $\frac{2}{3}$ latitudine excedit. Color ex coeruleo et fusco mixtus, subtus et ad incisuras candidior. Quaedam fere rubicundae vix coerulecentes, rostro, abdomine pedibusque albicantibus. Totum corpus villosum lanugine breui.

HABITAT in humo sub lignis putridis et lapidibus cateruatum.

Raro salit, nec alte. Tarde incedit. Super aquam missa incedere quidem, licet difficulter, non vero salire potest, nec illic diu viuens: hinc aqua non elementum eius.

181. TERMES DIVINATORIVM.

Termes abdome transuersim sulcato, ore fusco, oculis nigris.

Termes divinatorium, Müll. prodr. 2179.

DESCRIPT. Statura pediculi oblongi autum. Totum animal pallidum s. albicans, ore fusco, oculis nigris et ano obscurio. Caput conuexo-planum, subouatum, magnum satis, postice gibbosius, antice praecisum; sub capite sulcus longitudinalis; os anticum papillis s. maxillis 2 crassiusculis subclauatis; ad antica capitum antennae setaceae corpore sublongiores. Thorax oblongiusculus, antice angustior. Pedes 6 sub pectore, femoribus crassis, apicibus setaceis fere: 4 priores subaequales, 2 posteriores longiores. Abdomen subouatum postice angustius, supra infraque transuersim sulcatum sulcis 6 vel 8, et margine pilosum. Ad basin antennarum oculi notabiles fatus, sed margini capitum contigui.

HABITAVIT in libris meis antiquis: hinc incertus sum, an extra Groenlandiam domi habeat.

Insectum viuacissimum, celerrime currit, solitarie vivit, saltem pauca in consortio. Si tangatur, momento locum mutat, vt electricum, se protrudendo non tamen saliendo.

182. PEDI-

182. PEDICVLVS HUMANVS.

Pediculus sordide albidus, capite teretiusculo, abdomen elliptico, limbo humiliore lobato.

Pediculus humanus, Syst. nat. I, 1016 Faun. Suec.

1939. Müll. prodr. 2180. Faun. Frid. 798.

Pediculus mansuetus, Ionst. inf. 120.

Lausen, Cr. 106.

Luus, Gl. 94. 192. Ol. 606.

Menniske-Luus, Bom. V, 175.

GROENL. *Komak*; ouum *Erkek*.

HABITAT copiosissime in capite vestimentisque Groenlandorum, morsu suo praesertim exteris molestus: in vestibus enim depositus diu famelicus exspectans, si denuo corpus attingat, valde mordet. Videtur groenlandicus esse varietas: colorem enim habet plerumque rubro-fuscum, forsitan de sanguine obscuriore incolarum.

Editur a Groenlandis ut delicatus, et capitur ramento pellis canini vel vrsini sub vestimentis agitato.

183. PEDICVLVS CANIS. *

Pediculus albidus macula oblonga nigra, capite planiusculo postice dilatato, abdomen subovato, margine ferrato setoso.

Pediculus canis familiaris, Müll. prodr. 2182.

GROENL. *Kemmib-koma*.

DESCR. Nec potest esse Acarus reduuius Syst. nat. n. 3, nec acarus ricinus, ib. n. 7, qui alias, teste Linnaeo, in canibus habitant: caret enim quarto pari pedum et antennis pediformibus; et tota statura ostendit, illum ad pediculos pertinere, pediculo humano non absimilem, licet paulo minorem. Caput planiusculum thorace latius

latius, postice dilatum in lobum lateralem rotundatum, antice attenuatur in rostrum subcylindricum linea nigricante lateralí notatum. Oculi 2 magni nigri supra versus thoracem. Antennae ante lobum lateralem locatae, longitudine pedum anticorum, fractae, parte extima crassiore, antrorsum tendente. Thorax capitis longitudine, gracilior, integer, teretusculus, sub quo pedes 6, ut in congeneribus ordinati, sed longiores, extus incrassati, apice summo tamen testaceo, 4 postici approximati, 2 antici capiti contigui. Abdomen magis ouatum ac in pediculo humano, ventricosum, margine serratum, ferris retro spectantibus, setosis, reliquo corpore laeui albidoque, excepta macula oblonga nigra in medio abdominalis supra infraque. Continet abdomen $\frac{3}{5}$ partes, caput thoraxque reliquas $\frac{2}{5}$ longitudinis totius.

HABITAT in canibus familiaribus famelicis et pullis tantum, copiosus satis.

Optime currit inter pilos; extra quos non ita.

184. PEDICVLVS STRIGIS.

Pediculus capite triangulari testaceo, abdome oblongo lobato piloso, diaphano, macula oblonga nigra.

Pediculus Strigis, Müll. prodr. 2189. Atl. Dan.

699. tab. XXX.

Ugle-Luus, Gl. 92.

GROENL. *Opib-koma*.

DESCRIPTIONEM vide Atl. Dan. l. c. quae cum figura optime conuenit quoad minores; maioribus autem caput, maculaque abdominalis rubicunda erant.

HABITAT in Strige nyctea, inter plumulas celerissime cursitans.

185. PEDI-

185. PEDICVLVS CORVI.

Pediculus pilosus cinereus, limbo nigro-arcuato, capite postice dilatato, abdomine ouali.

Pediculus corvi, Syst. nat. I, 1018. Faun. Suec.

1950. Müll. prodr. 2190. Faun. Frid. 806.

Fugle-Luis, Bom. V, 181. (Ravnens.)

GROENI. Tullukab-koma.

DESCRIPTIO data Faun. Suec. l. c. quadrat, cui addenda sequentia: Magnitudo pediculi humani. Caput thorace latius, planum, cinereum nigredine cinctum, postice dilatatur in marginem rotundatum, acutum, album rostro attenuato apice albo. Oculi 2 minuti verticales nigri. Thorax integer cinereus, planus, vix capite longior, retrorsum latior. Pedes concolores apicibus nigris; ceterum ut in Pediculo canis. Abdomen ouale, reliquis latius, supra planum, infra ventricosum, margine integro acuto, cinereum, medietate pallidiore et utrinque ad marginem 10 lunulis nigris transuersalibus, quae limbum nigrum formant, postica coeunte. Anus prominens, quasi bifidus. Totus pilosus setis longis albis, attamen glaber. Proportio partium ut in pediculo canis, sed pedes antennaeque multo breuiores.

HABITAT in corvo corace, viuacissimus, tenacissimusque.

Tempore procelloso Corax supra montes huius causa volitare creditur, ut se ab illo liberet.

186. PEDICVLVS CLANGVLAE.

Pediculus albicans linea obscura abdominali, capite obtuso, abdomine oblongo transuersim sulcato, margine setoso.

An *Pediculus Querquedulae*, Syst. nat. 20?

GROENL. Kertlutorpiarsub-koma.

DESCR. Longitudo pediculi humani, multo vero angustior. Caput thorace maius, antice praecisum; thorax breuis, gracilis: vterque setosus. Antennae brevissimae. Abdomen oblongum pluribus fulcis transuersis; seta solitaria marginalis ad incisuram singulam, et duae ceteris longiores caudales. Oculi antennis contigui. Pedes graciles. Color totius albicans, sola linea obscura longitudinali in medio abdominis. In reliquis a praecedentibus non multum differt.

HABITAT in anate clangula, viuacissimus; etiam acum erectum ascendere valuit.

187. PEDICVLVS GRYLLE.

Pediculus niger fasciis albis, abdomine ouato.

Pediculus Colymbi grylle, Müll. prodr. 2206.

Kofu-Luus, Ol. 606.

GROENL. Serbab-koma.

Hunc semel tantum in Vria grylle inueni, et breuiter tantum, vt supra, in schedula descriptionis auis annotatum reperio. An ab islandico, qui in pullis tantum occurrit, (meus enim in vetere,) diuersus?

188. PEDICVLVS BASSANI. *

Pediculus fuscus capite rotundato, abdomine oblongo-ouato.

Pediculus Bassani, Müll. prodr. 2193.

GROENL. Kuksub-koma.

DESCR. Facies et magnitudo formicae minoris. Tonus fuscus, s. ex brunneo nigricans. Caput paruum rotundatum; thorax gracilis; abdomen maximum fere ouatum. Pedes 6.

HABITAT in Pelecano Bassano.

Tam retrorsum quam anterius incedere valet.

Obs. De Pediculo pelecani carbonis etiam memorant Groenlandi sub nomine *Okaitsub-koma*, quem eundem esse cum descripto subsumo, non autem videre contigit.

189. PEDICVLVS LARI. *

Pediculus niger macula pallida abdominali, capite triangulari; abdome ouato transuersim sulcato, margine crenulato lanuginoso.

GROENL. *Nojab-koma*.

DESCR. Magnitudo pediculi humani mediocris. Totus niger excepta macula abdominali supra infraque. Caput triangulare, supra planum, subtus concavum, marginibus acutis, antice acuminatum rostro bifido. Antennae breuissimae capillares. Thorax breuissimus, angustissimus. Pedes breues ordinati ut in congeneribus. Abdomen ceteris partibus multo maius, ouatum, subtus carinatum, supra sulcis transuersis, marginibus crenulatis lanuginosus. Anus parum prominet.

HABITAT in Iaro glauco, et quidem macro. In reliquis laris non vidi.

190. PEDICVLVS TRINGAE. *

Pediculus albus, puncto rubro abdominali, capite rotundo, abdome suborbiculari.

GROENL. *Sargvarsub-koma*.

DESCR. Magnitudo capituli acus minoris. Antennae minutissimae capillares. Thorax oualis. Abdomen fere orbiculare. Totus planus albus, excepto puncto rubro in medio abdominis.

HABITAT in Tringa striata.

191. PEDI-

191. PEDICVLVS HIATICVLAE.*

Pediculus murinus, capite triangulari, abdome sublineari.

Pediculus Charadrii, Syst. nat. n. 26.?

GROENL. *Tukagvajub-koma*.

DESCR. Magnitudine fere praecedentis. Totus planus murinus. Caput triangulare thorace latius, lateribus acutis. Antennae breuissimae, fere frontales. Thorax minutissimus, cui pedes insident breuissimi, curui, capillares. Abdomen oblongum, fere lineare, margine acuto, latitudine capitis.

HABITAT in Charadrio hiaticula.

192. PEDICVLVS LAGOPI.

Pediculus pallidus limbo fusco-fasciato, capite obtuso, abdome subouato, margine setoso.

Pediculus lagopi, Syst. nat. I, 1020. Faun. Suec.

1962. Müll. prodr. 2200.

GROENL. *Akeikföb-koma*.

DESCRIPT. Magnitudo pediculi humani minoris. Pediculo corui affinis. Caput antice parum attenuatum, rostro tamen obtuso, albido fusco cinctum. Oculi postici approximati brunnei. Antennae breues, filares, retro spectantes, biarticulatae. Thorax capite brevior, angustior. Pedes cinerascentes. Abdomen ouato-oblongum, capite latius, $\frac{2}{3}$ corporis occupat, album margine fusco, introrsum serrato, subtus albido, supra medium abdominis sulco in aream subouatam formatur. Totus depresso, glaber, margine setosus. Pulli pallidiores.

Inter iam descriptos in eadem aue etiam vidi varietatem albam macula abdominali brunnea, licet aequae magnitudinis, in reliquis tamen similem.

HABITAT in Tetraone lagopo, velocissime currens.

193. PV-

193. PVLEX IRRITANS.

Pulex ater proboscide corpore breuiore, capite laeui *).

Pulex irritans, Syst. nat. I, 1021. Faun. Suec.

1965. Müll. prodr. 2208. Faun. Frid. 813.

Pulex, Ionst. inf. 123.

Loppe, Bom. V, 128.

Loppon, Kalm Am. II, 490.

GROENL. *Ukalib-koma*, *Piksfak*.

HABITAT copiose in Lepore timido, non autem in hominibus vel domibus, ut recte dicitur Cr. 106. Idem de Lapponia testatur Linnaeus Faun. Suec. I, c.

194. ACARVS SIRO.

Acarus lateribus sublobatis, pedibus quatuor posticis longissimis, femoribus capiteque ferrugineis, abdomine fetoso.

Acarus siro, Syst. nat. I, 1024. Faun. Suec. 1975.

Müll. prodr. 2214. Act. Nidr. III, 430.

Ost-midde, *Meelmidde*, Bom. V, 369.

Skab-orm, ib. VII, 197.

Krid-orm, *Ringorm*, Atl. Dan. I, 699.

Syro, Ionst. inf. 122.

GROENL. *Okok*; scabiei *Killib-Innua*.

HABITAT in vesicula scabiei Groenlandorum, qui, illum acu apte eximere scientes, mihi miranti, ut vivum animal incidentem ostenderunt. En Groenlandos Entomologos!

Varie-

*) Sic illum determinare necessum habui: detexi enim in Noruegia super picum viridem aliam speciem pulicis albocantem nigro-fasciatam, cui caput auriculatum et anus appendiculatus, ciliatus, vulgari minorem,

Varietatem farinae quidem etiam in farina mea vidi:
an vero in Groenlandia domi habeat, incertus sum, dum
Groenlandi farinaceis non vtuntur.

195. ACARVS CADAVERVUM.

Acarus albus ouatus, setis rarissimis, pedibus po-
sticis breuissimis.

Acarus cadauerum, Müll. prodr. 2230.

Fisk-Maur, Ol. 607. tab. XLIV.

GROENL. *Okok.*

HABITAT in siccatis, praesertim piscibus, Groen-
landorum. Noxius satis. Praecedenti affinis.

196. ACARVS HOLOSERICEVS.

Acarus abdomine cordiformi tomentoso, pe-
dibus primis longioribus.

Acarus holosericeus, Syst. nat. I, 1025. Faun.
Suec. 1979. Müll. prodr. 2216. Faun. Frid.
819.

Bustelius, *Rödlus*, Act. Nidr. IV, 360. Bom.
I, 486. Ström, I, 196.

Acarus coccineus, It. Oel. 84.

GROENL. ut antecedens.

Raro occurrit in terra ambulans.

197. ACARVS AQVATICVS.

Acarus abdomine sanguineo depresso tomen-
toso, postice obtuso.

Acarus aquaticus, Syst. nat. I, 1025. Faun. Suec.
1978. Müll. prodr. 2215. Faun. Frid. 818.

Rödlus, Ström, I, 196. n. 1.

Midde i stillestaende Vande, Bom. V, 370.

GROENL.

GROENL. *Imak-boma.*

DESCR. Vix 1 lin. longus et $\frac{2}{3}$ latus. Corpus habet semiorbiculare antice parum angustatum et utraque extremitate obtusum, supra depresso, 4 lineis punctorum impressorum, mediis antice concurrentibus, (quod optime in macris, qui in riuulis exsiccatis occurunt, obseruatur;) margine lateralí supra pedes etiam punctatum, infra versus anum magis conuexum. Frons utrinque impressuram habet, rostrum medium nutans formantem. Oculi 2 obscuriores pone impressuras distantes. Antennae breues articulatae sub rostro. Pedes 8, quorum 2 postici longissimi retrouersi, (hos incedens plerumque post se trahit;) 4 medii breuiores, fere aequales, antici omnium breuissimi, et omnes obtusi sine vngue notabili. Color totius sanguineus, pedibus antennisque pallidioribus. Tomenta rara in corpore pedibusque.

HABITAT in aquis, riuulis, etiam in mari ad ostia fluviorum.

198. ACARVS MVSCORVM.

Acarus abdomine rufo, pedibus posticis longissimis filiformibus.

Acarus muscorum, Syst. nat. I, 1025. Faun.
Suec. 1981. Müll. prodr. 2217.

GROENL. *Merkub-koma.*

HABITAT in Muscis.

199. ACARVS GYMNOPTERORVM.

Acarus abdomine rubro, lateribus punctis binis coccineis.

Acarus gymnopterorum, Syst. nat. I, 1026. Faun.
Suec. 1982. Müll. prodr. 2219. Faun. Frid.
820. *Spindel*

Spindel paa fluen Anariak, Gl. 94.

Midde paa Fluer, Bom. V, 370.

GROENL. *Anarirfab-koma*.

HABITAT in musca scybalaria.

200. ACARVS COLEOPTRA-TORVM.

Acarus rufus, ano albicante.

Acarus coleoptratorum, Syst. nat. I, 1026. Faun.

Suec. 1973. Müll. prodr. 2218. Faun. Frid.

821. Act. Nidr. III, 431.

Midde paa Heeldækvingede Inseetter, Bom. V, 370.

GROENL. *Egytsub-koma*.

Hanc non in coleoptratis, sed in ape alpina reperi, quae illo maxime laborat.

201. ACARVS LONGICORNIS.

Acarus abdomine oblongo rubro, antennis apice bifidis.

Acarus longicornis, Syst. nat. I, 1026. Faun.

Suec. 1985. Müll. prodr. 2221.

Smaæ blodröde Spindeler paa Steene, Gl. 94.

Rödluus, Ström, I, 196. n. 2.

Steina-Luus, Ol. 608. b. (posterior.)

GROENL. *Ujarkab-koma*.

DESCR. Est minimus, longitudine $\frac{1}{3}$ et latitudine $\frac{1}{6}$ lin. vix superans, teretiusculus, oblongus, antice posticeque acuminatus, supra inaequalis impressuris obscurioribus. Antennae rostro longiores, notabiles satis, pedibus tertiiis sublongiores, articulatae, apice, ut videbatur, bifidae. Pedes 8, quorum antici longissimi, postici subbreuiiores; tunc secundi et dein tertii breuitate sequuntur; intermedii

termedii reliquis crassiores obtusioresque, omnes sub abdome approximati. Totus glaber; licet tomentis raris albis, rubicundus; rostro, pedibus, antennisque albidis. In dorso etiam duobus punctis obscura obseruauit, altero antice, altero postice. Anus parvus nutat.

HABITAT in rupibus.

202. ACARVS LITTORALIS.

Acarus fusco-rufus, pedibus sanguineis.

Acarus littoralis, Syst. nat. I, 1026. Faun. Suec.

1986. Müll. prodr. 2222.

Rödluus, Ström, I, 196. n. 3.

Steina-Luus, Ol. 608. b. (prior.)

Liten röd acarus, It. Oel. 96.

GROENL. Sirkfab-koma.

HABITAT in littoribus.

203. PHALANGIVM OPILIO.

Phalangium abdome ouato, subtus albo.

Phalangium Opilio, Syst. nat. I, 1027. Faun. Suec.

1992. Müll. prodr. 2292. Faun. Frid. 823.

Pall. IX. p. 38.

Græs-Spindel, Ström, I, 177.

Markspindel, Höstmand, Bom. II, 121.

Phalangium, Ol. 608. b.?

GROENL. Niutök.

HABITAT minus frequens in gramine.

204. ARANEA BIPVNCTATA,

Aranea abdome globoso atro, punctis duobus excavatis.

Aranea bipunctata, Syst. nat. I, 1031. Faun.

Suec.

Suec. 1997. Müll. prodr. 2304. Act. Nidr.

III, 432.

Kleine Spinnen, Cr. 105.

Dordingul - Fiskekarl, Ol. 609.

GROENL. *Niksoarsuk*.

DESCRIPT. Tota atra nitida, abdomen soeminae pallidiore, pedibus testaceis nigro punctatis ad articulos. Minuta tantum mihi occurrit.

HABITAT in domibus et tentoriis groenlandicis. Rete artificiosum non vidi, sed filum solum demissum, quo sub tectis pendere solet.

205. ARANEA NOTATA.

Aranea abdomen ouato fusco, lineis albis transuersis arcuatis.

Aranea notata, Syst. nat. I, 1033. Faun. Suec. 2008.

GROENL. ut antecedens.

DESCR. Abdomen subglobosum, nitidum, fuscum, supra 4 flammis transuersis albis, infra punctis totidem. Pedes grisecentes, punctis minutis nigris et setis rarissimis. Subtus ab basin abdominis tuberculum coccineum habet. Pectus gibbosum. Minuta.

HABITAT cum praecedente.

206. ARANEA RVFIPES.

Aranea abdomen fusco, pedibus rufis.

Aranea rufipes, Syst. nat. I, 1033. Faun. Suec. 2009. Müll. prodr. 2311. Faun. Frid. 833. Act. Nidr. III, 432.

GROENL. ut antecedens.

DESCRIPT. Tota nigra glaberrima, pedibus palpis que

que testaceis s. subferrugineis. Thorax abdomenque ferre eiusdem magnitudinis in mare; foeminae vero thorax minutus gibbus, abdomenque magis globosum. Puncta 2 excavata in abdomine vidi, vix tamen visibilia, ante quae 2 adhuc minora; omnia facile transeunda. Magnitudine pulicem vix superat.

HABITAT sub lignis putridis et aliis locis humidis.

207. ARANEA SCENICA.

Aranea saliens nigra, lineis semicircularibus tribus albis transuersis.

Aranea Scenica, Syst. nat. I, 1035. Faun. Suec. 2017. Müll. prodr. 2318. Faun. Frid. 838. Atl. Dan. 700.

GROENL. Aufsök.

DESCR. Thorax abdomine paulo brevior postice rotundatus, antice transuersim rectus s. praecisus, supra planiusculus, subtus inter femora conuexior, subtomentosus, nigro-murinus, marginibus maculisque duabus obliquis vtrinque albis. Oculi 8: sc. 2 maiores frontales, 2 minores in angulis anticis, 2 verticales illis fere aequales, et 2 minimi inter verticales et angulares siti; omnes nigri nitidi. Antennae albicantes tomentosae. Papilli nigri nitidi subtus ad os. Pedes mediocres, (quorum primum longius crassiusque, tunc secundum, quartum tertiumque,) vnguis breuissimis, tomentosi, cinerascenti-nigri. Abdomen teres ellipticum nigro-murinum, fasciis tribus albis obliquis vtrinque versus medium retro tendentibus; basis abdominis etiam alba. Inter mediocres numeranda.

HABITAT raro in parietibus soli maxime obueris. Tacta mire salit horizontaliter, et contra appropinquantem caput erigit, comica: sic obseruator et insulitor egregius, sine dubio rapinae suae insilit more

P 2

tigridis.

tigridis. Multum perturbata se demittit, filum post se trahens.

208. ARANEA SACCATA.

Aranea abdomine ouato ferrugineo-fusco.

Aranea saccata, Syst. nat. I, 1036. Faun. Suec.

2021. Müll. prodr. 2321. Faun. Frid. 840.

Edderkop, Eg. 36. Bom. II, 139. n. 4.

Store sorte Spindel med hvid Streg paa Ryggen,
Gl. 94.

Kongle, Ström, I, 178. n. 4.

Hnoda-kongullo, Ol. 608. d.

GROENL. *Aufiek.*

DFSCR. Inter maiores numeranda tota tomentosa. Thorax antice parum angustatus, quasi in caput, vbi oculi 8 albantes, sc. 4 verticales maiores distantes, et 4 minores frontales linea recta margini antico insidentes. Abdomen ouatum teres. Variat colore magis minusque nigro et lineato. Exemplar, quod possideo, thoracem habet nigricantem lineis 2 albis ad marginem et alia media, quae breuiore in abdome prolongatur. Abdomen magis fuscum. Pedes fusci fasciis nigricantibus. Ovarium albicans orbiculare depresso-ovalis.

HABITAT copiose in campis montibusque, semper ouarium suum circumferens, nec relinquens, licet quam maxime cruciata, in agone adeo mortis adhuc amplectans. En caritatem in progeniem suam etiam animalium minimorum!

209. ARANEA CRVCIGERA. †

Aranea abdomine ouato, sericeo albo nigroque elegantissime picta. Müll. prodr. 2334.

Fjalla-kongullo, Ol. 608.

GROENL. ut antecedens.

De

De tali audiui, quam incolae dicunt maximam pulcherrimamque inter montes sinuum remotiores habitare, et rete suum artificiose in fissuris rupium aptare; nec dubito eandem esse cum islandica, licet de non visa nil certi determinare queam.

210. *) PYCNOGONVM GROS- SIPES.

Pycnogonum laeve, corpore cylindrico gracili, tubuli apice incrassato, pedibus longissimis.

Phalangium grossipes, Syst. nat. I, 1027. Müll.
prodr. 2291.

Sol-Spindel, Ström, I, 208. tab. I. fig. 16. Bom.
VII, 514.

GROENL. Niutòk.

DESCRIPTIONEM huius satis bonam dedit Strömi I. c.; attamen ob paucia in illa deficientia, et ut eo melius a sequente specie distinguatur, exactiorem hic subiungere non superfluum erit. Maxima, quae vidi, $\frac{1}{2}$ vnc. longitudine tenebant, et pedes transuersim extensi 3 uncias efficiebant, licet corpus ipsum vix $\frac{1}{2}$ lineae latitudine superaret: hinc respectu pedum gracillimum dici potest. Corpus eius cylindricum, vtrinque 4 locis incisum (f. crenulatum), quae incisurae, sulcis anterioribus transuersis minus notabilibus, 4 articulos corporis, praeter caput, formant, supra parum, infra vero minus eleuatōs. Ex his primus maximus, reliqui retro sensim angustiores;

P 3

in

*) Hoc genus in Brünnichii Entomologia pag. 84. ita determinatur: Pedes ambulatorii octo. Oculi 4 verticales. Corpus incisum tuberculatum. Os tubulosum productum: quod pro 3 sequentibus speciebus (satis inter se affinibus, sed tam ab acaris, quam phalangiis, araneisque diversissimis, canceris cognationibus,) assumere congruum habeo.

in dorso primi acumen eretum, ad cuius basin vtrinque oculi 2 minuti (sic 4 numero) nigri, medio albi; de ultimo prostat cauda breuis horizontalis erectiuscula, s. cylindrus extremitate parum attenuatus et foramine terminali, quod sine dubio anus. Pedes octo veros habet longos, tenues, fere eiusdem longitudinis, de latere singuli articuli corporis vtrinque unus, 8 articulis constans, sc. 2 minutis radicalibus globosis, quas sequuntur 2 paulo longiores, subouati, dein 3 multo longiores compressiusculi, fere aequales, exterioribus tamen sensim vix notabiliter decrementibus; extimus s. octauus, vix quarti longitudine, multo autem gracilior, lunaris, vngue albo mobili acutissimo & breuiore terminatur. Caput (i. e. quintus s. anzicus articulus corporis, secundo fere similis,) magis distat petiolo s. collo postice angustiore, et prolongatur tubulo subnutante, extus crassiore, qui orificio subtriangulari terminatur: quae partes simul sumtae 3 articulis corporis sunt aequales. Palpi 2 cheliferi ad basin tubuli radicati, biarticulati, incurvati ita, ut apice suo in os cadant, hinc tubulo paulo longiores; articulus imus cylindricus, longior, extimus parum crassior multoque breuior manui cancri similis, terminatus enim forcipe, digitis aequalibus, inferiore mobili. Subtus ad basin palporum antennae 2 illosum longitudinis, setaceae obtusae, sursum curuatae, 4-articulatae: articulis 2 imis longioribus extimis breuioribus, subaequalibus; sed articulus fundamentalis iterum ex 5 minoribus annulis constare videtur. Ad basin colli subtus locati sunt pedes 2 spurii filiformes, pedibus graciliores, 10-articulati, (sc. 3 articuli fundamentales breuissimi crassi, 2 longissimi, graciles, 2 multo breuiores, et 3 paulo longiores, quos sequitur vnguis terminalis acutissimus,) corpore duplo longiores, abdomini incumbentes, iuxta anum flexi, apice tam antrorum, quam extrorum vergente curuo; sunt hi reuera fila ouifera, et eidem usui, ac pedes spurii caudales cancris: illis enim affixa sunt ouaria, reliquo molliora, subglobosa, in-

certo

certo loco et numero (1-7) oua minuta numerosa canerorum similia continentia. Totum insectum vestit membrana laevis duriuscula, ut in squillis, multo tamen debilior. Color variat, iam rubicundior, iam albidior, raro virescens vel canescens, ouariis rubris, viridibus, pallidis vel corpori concoloribus. In aliis nulla fila ouifera detegere potui, quae igitur pro maribus habui. Notandum etiam, quod raro exemplar perfectum obtineatur: ob debilitatem enim leui tactu plerumque mutilatur pedibus, antennis palpisque, unde facile differens descriptio euadere poterat. Mutilatur etiam in libertate sua, redintegrandum tamen: vidi enim, in quo pedes breuissimi iuxta longiores enascentes, velut in asteriis, cancris aliisque redintegratis.

Varietas. Inter iam descripta occurrit minus, cui caput non petiolatum articulo corporis primo adnatum, et vix ab illo distinctum, nec antennis, licet palpis et interdum filis ouiferis, praedito. Hanc varietatem in ceteris omnino similem pro pullo habui, subsumens colum palposque cum aetate excrescere.

HABITAT inter vluas capillares, conseruas et sublapidibus littoreis; maiores etiam in profundo ad radices vluarum maximarum.

VESCITVR insectis et vermis marinis minutis; quod autem testas mytilorum exhauiat, mihi ignotum est, dum nunquam intra testam mytili illud inueni, licet sit verosimile satis.

Tardissime incedit, omni occurrenti vinguibus suis adhaerens.

GENERATIO. Mense Octobri oua ouario, sc. facculo tenuissimo, inclusa et filis dictis arcte agglutinata reperti; Decembri autem oua maiora, nuda, facile decidua: hinc suspicor, tunc temporis metamorphosin oui in animal viuum instare.

211. PYCNOGONVM SPINIPES.*

Pycnogonum corpore cylindrico gracili, tubuli apice angustiore, pedibus longissimis spinosis.

GROENL. vt antecedens.

DESCR. Magnitudine et statura non multum a grossissimamente differt, ita ut primo intuitu pro varietate eiusdem haberetur; sed differentia in partibus non leuis contrarium ostendit. Corpus cylindricum, gracile, laeve minus tuberculatum, 4-articulatum, articulis fere aequalibus, excepto ultimo minuto et humiliore, terminato cauda suberecta, brevi, conica, laeui; in antica parte articuli primi supra tuberculus quadratus, in quo oculi 4 verticales, magni satis, nigri pupilla alba. Pedes 8 longissimi, tenues, fere aequales, versus apicem tenuiores, mucronati mucronibus validis, exterioribus articulis tamen margine dorsali tantum ferratis, 8 articulis constant, 1. 2. 4 breuissimis ventricosioribus, 3 longiore subarcuato, 5. 6. 7 multo longioribus compressiusculis, 8 s. extimo breui lunari, quem terminat vnguis acutus, albus, mobilis, longitudine fere articuli. Caput inter bello breui tantum a thorace distat, nec articulus verus dici potest, dum basis palporum tantum eminentior conspicitur; extra quam tubulus brevis nutans, subconicus, apice attenuato. Palpi 2 cheliferi biarticulati, crassi, tubulo longiores, retro flexi, articulo imo tenuiore cylindrico mucronato, basi cingulo eleuato spinoso, chelis ventricosis ouatis, subtomentosis, apice ferrugineis, police solitario flexili in marginem anticum acuminatum, intusque acumine breuissimo terminatum. Pedes spurii 2 ouiferi, ut in praecedente, ad basin colli locati, filiformes, scabriuscili, 10-articulati, articulis etiam eiusdem proportionis, excepto septimo, qui sequentibus s. exterioribus vix maior; incuruantur hi sub latera abdominis versus anum deorsum arcuati, apicibus autem suis denuo

versus

versus capit sursum flexis tubulum cingunt: sic articulus quintus terminatur sub medio abdominis, qui antice prolongatur appendicula linearis perpendiculariter deorsum pendente et conniuente quasi pediculo singulari, quod praecedens species omnino caret. Ova fulua, minus numerosa. Antennas in nullo exemplari obseruare potui, nec rudimenta illarum, hinc de illis haereo; forsitan pedum ouiferorum apices tubulum cingentes functionem illarum occupant. Color albus.

HABITAT cum praecedente ad littora.

212. PYCNOGONVM LITTORALE. †

Pycnogonum ab domine dilatato muricato, rostro subulato.

Phalangium Balenarum, Syst. nat. I, 1028.

Pycnogonum, Brün. Entom. p. 86. fig. 4.

Mindre Söe-Spindel, Ström, I, 209. tab. I, fig.

17. Bom. VII, 515.

Hoc a Strömi detectum, cum praecedentibus, ni fallor, vidi; sed tunc temporis nimis securus, non rite contemplatione instituta, iamque inter spolia maris groenlandici non reperiens, haereo, an pro illo varietatem grossipedis iuniorem assumferim.

213. CANCER ARANEVS.

Cancer brachyurus, thorace hirsuto subouato, tuberculato, rostro bifido conniuente acutiusculo, manibus ouatis, cum pedibus mediocribus, teretibus, laeuisibus.

Cancer araneus, Syst. nat. I, 1044. Faun. Suec.

2030. Müll. prodr. 2340.

Klövus, It. Scan. 312.

Den lille Krabbe, Ström, I, 180. n. 4. Bom. IV, 456.

Garnat, Pont II, 286?

Cancer cordis figura, Ionst. exsangu. p. 29. tab.
VII. fig. 4.?

GROENL. *Arksegiak*, *Arksegiangoak*.

DESCRIPTIONES It. Scan. et Ström. ll. cc. optime conueniunt. Corpus elongatus quam sequentis, postice rotundatur, antice attenuatur in rostrum acutum, longiusculum bipartitum apicibus connuentibus. Thorax supra ob eminentias et profunditates inaequalis, et, si reæ attendatur, figura homuncionis brachiis intus flexis, et Turcarum more pileati insignitus est, hinc versus rostrum eminentior; locis eminentibus praeterea verrucosis, verrucis huniilibus imprimis ad marginem lateralem notabilibus. Pedes omnes teretes laeues, si excipias scabritiem punctatam, quae etiam in thorace et brachiis obvia, in pullis minus notabilem. Brachia crassa, mediocria, articulis inferioribus supra infraque verrucosis, ceterum laeua. Maximus, quem vidi, 4 vnc. longus, et 3 vnc. latus (postice) erat.

HABITAT tam ad littora, quam in locis profundis inter fucos; et frequens occurrit in ventriculis piscium.

Ob paruitatem eius et a carne vacuitatem incolae illum nihil faciunt, eo magis autem pisces auesque marinae.

214. CANCER PHALANGIVM. *

Cancer brachyurus, thorace obcordato tuberculato, marginibus laterum aculeatis, rostro bifido patente obtusiusculo, chelis teretibus submuricatis et pedibus longissimis, subcompressis, laeuiuscumis.

Krabbe, Eg. 51.

Krabben, Cr. 130.

Marg

Marg fatla, Ol. 306. 996.

Suobbo, Leem, 328.

Rege krabben, Bom. IV, 455.

Meerspinne, Adel. 378.

Cancer Maja, Ionst. exsangu. p. 26. tab. V, 5.
et VI, 2.?

GROENL. *Arksegiarfuk*, *Arksegiarsoak*; mas *Satuak*,
Sartlyoak; foemina *Tessiok*.

DESCR. Si cancer hic notus certe cum maia *), cui similis, confunditur, ob differentiam aculeorum et spinarum minus recte indicatam, est enim maia spinosus, vbi hic aculeatus vel muricatus tantum: differt etiam in multis. Inter maximos numerandus est: saepe enim $4\frac{1}{2}$ vnc. longitudinem et $4\frac{3}{4}$ latitudinem habet corpus ipsum, pedes vero extensi 11 vnc. et brachia 9 vnc. longitudine tenent. **) Mas tamen foemina multo maior. Thorax fere cordatus, postice dilatatur (ita ut latitudo longitudinem superet,) rotundatus, curuatura laeui marginis supra caudam, antice versus oculos attenuatus in rostrum obtusiusculum, breue, bipartitum, apicibus patentibus. Dorsum planiusculum inaequale, et, si recte attendatur, in medio figuram scyphi pedati impressam habet; versus postica declive, capite et lateribus eminentioribus, ceterum multis verrucis quam in praecedente notabilioribus scabris obsitum, margines vero laterales aculeati; suntque hi margines 4: sc. supremus spurius de orbita oculi procedens verrucosus, et antice aculeo prostante terminatus; secundus sub illo conuexus, vix capite longior, aculeis minutis; tertius de ore progrediens in partem posticam decluem aculeis maioribus, praesertim 6 posticis;

*) Syst. nat. 41. Faun. Suec. 2031. Müll. prodr. 2340. It. Scan. 327. *Troldkrabbe* Pont. II, 286. c. fig. Ström. I, 180. n. 2.

**) Hinc facile pro cancro longimano Syst. nat. 42, vel longipede ib. 47. haberetur, si cetera conuenirent.

cis; denique quartus insimus de basi papillorum totum circuitum cingens, antice laeuis, postice duplicatus, et serratus. Oculi prominuli oblongi nigricantes. Orbitae oculorum postice sinuatae. Antennae 4 breues, inferiores ciliatae. Papilli foliacei ciliati. Dentes validi albi. Brachiorum articuli prismatici; chelae vero teretinsculae subtetragonae, angulis muricatis, reliquo glabro; digiti laeues apice albi, intus curuati, margine interiore dentati, subaequales, pollice tamen longiore: est manus, s. chela, longitudine corporis. Pedes subcompressi laeues supra infraque scabri longissimi; articuli quarti dorso canaliculato, quinti lateribus sulcatis. Cauda incuruata plana cuneata, 7-articulata. Abdomen subtus laeue, lacunosum sub cauda. Ciliae passim, ad articulos et fissuras corporis, praesertim ad os.

HABITAT passim in sinubus profundis; verno tempore littora proprius accedit gignendi gratia.

Conspicitur tunc temporis mas manibus suis foemina prehendens sub obambulando, festiuue satis.

Est quidem tardigradus, rapinam autem mire festinando persequi solet.

VSVS. Editur a Groenlandis coctus, estque ac pagurus aequo delicatus.

CAPITVR fuscinis.

215. CANCER GAMMARVS. †

Cancer macrourus thorace laeui, rostro lateribus dentato, basi supra dente dupli.

Cancer gammarus, Syst. nat. I, 1050. Faun. Suec.

2033. Müll. prodr. 2344.

Hummer, Pont. II, 279. Ström, I, 174. Bom.

II, 549. It. wgoth. 174. Kalm, Am. 153. et pl. Leem, 328.

Humar,

Humar, Ol. 997.

Astacus marinus communis, Ionst. exsang. p. 17.
tab. 2. fig. 2.

GROENL. *Pekkuk*.

Sub hoc nomine occurrit in dictionario groenlandico, mihi nunquam obuius; audiui tamen incolas distinguere squillas minores sub nomine *Pekkungoit* a cancris multo maioribus dictis *Pekkuit* s. *Pekkurksoit*, verosimiliter gammaris.

216. CANCER SQVILLA.

Cancer macrourus thorace laeui, rostro supra ferrato, subtus tridentato, manuum digitis aequalibus.

Cancer Squilla, Syst. nat. I, 1051. Faun. Suec. 2037. Müll. prodr. 2346.

Ræge, Eg. 51. Ström, I, 196. Pont. II, 287.

Squillen, Cr. 131.

Saltvands Regen, Bom. VI, 505.

Martbware, Ol. 609. 997. tab. X. f. 11.

Rækor, Kalm Am. I, 64.

Garnelen, Adel. 378? (Figura autem ibi citata minime descriptioni conuenit.)

Squilla gibba, Ionst. exsang. 22. tab. IV, f. 5i.?

GROENL. *Pikkutak*.

DESCR. Longitudo $1\frac{1}{2}$ vnc. thorace, abdomine cadaque singulo tertiam partem efficiente. Thorax laevis, oblongo-ouatus, compressiusculus, margine inferiori inflexus; dorsi anticum vix carinatum producitur in rostrum lanceolatum, supra ferratum ferris circiter 10, infra 3 minoribus, antrorum spectantibus. Oculi petioli ad basin rostri supra antennas, cum quibus radice juncti, nigri. Antennae triplices considerari possunt: a) par summum immediate sub oculis illisque dimidio lon-

longius, 3 - articulatum: articulo imo tereti, laeui, cum appendicula foliacea ciliata; medio tuberculato in tres minores subdiuiso; extimo obouato, ventricoso, laeui, apice setaceo; b) sub his par foliorum eiusdem longitudinis, ouatorum, ciliatorum, basi tereti insidentium; illique immediate c) ex eadem radice subiunctae 2 longissimae fere corporis longitudine, setaceae, basi tereti biarticulata laeui subciliata. Pedes 12 versus anteriora tendentes: 2 antici spurii pro palpis habendi, 3-articulati, laeues, medio hirti, versus apicem curui, subfoliacei, attenuati, ciliati; 2 sequentes, qui brachia, reliquis breuiores, crassiores, triarticulati, laeues, manu laeui antice crassiore, digitis aequalibus acutis, apice nigris; tertii longiores, sequentibus autem aequales, laeues, tenues, filiformes, 4-articulati, penultimo 7-partito, ultimo quasi manu cum digitis curuis, altero mobili; (hinc ceteris obteguntur, dum natat animal;) 6 sequentes similes 4-articulati, femore longiore, tibia seta antica lateralē, tarso infra serrato, vngue solitario subtus serrato terminati. Pedes hi omnes pectori insident; abdomini vero 10 alii natatorii, breues, 3-articulati, foliacei, ciliati, acuminati, ex quibus 3 paria media longiora, posticum brevius, anticum breuissimum; sub his condit foemina oua sua. Abdomen vndique laeue, dorso convexo, 5 articulis constat: 1 et 3 minuti sub ceteris fere latent, 2 maior lobo lateralē acutiusculo, 4 adhuc maior lobo lateralē rotundo, (huc ascendit superior pars infecti,) 5 maximus a lobo praecedentis antice recipitur, sed lobo suo longius dependet (hic insectum gibbosus). Cauda 4-articulata: primus articulus minutus, declivis lobo lateralē oblongo sub praecedenti fere recto; secundus rectus, vix longior, lobo acuto; tertius duplo longior circumcirca membrana tectus, laevis, subdepressus; quartus pentaphyllus, foliis 1-5 ouatis marginibus incisis, ciliatis, 2-4 similibus, sed magis acutis, (haec 4 radice communi,) 3, sc. medio, acuminato, supra conuexo, sub-

tus canaliculato. Color variat brunneo-ruber, vel albidus punctis rubris crebris, vel raro fuscus. Oua alba.

(3) *Varietatem*, ni fallor, quasi medium inter iam descriptam et sequentem speciem vidi, cui rostrum acuminatum aculeatum, et margo anticus thoracis trispinosus utrinque cum sequenti; lobi vero laterales rotundati laeues, et reliqua fere omnia cum squilla communia.

HABITAT illa in profundo mari copiose inter vlias; haec (3) ad littora inter fucos vesiculosos et lapides rariores.

Mense Decembri oua sua puncto nigro insignita sub abdomine gerit; nec mense Februario illis destitutam vidi: hinc sine dubio tempore vernali tantum pulli nascentur.

Continuo et vix tacta salit, interdum tamen natando progreditur; quiescens antennas suas frequenter mouet.

Incolae illum non magni faciunt; est autem phocorum pisciumque cibus creber.

217. CANCER ACVLEATVS. *

Cancer macrourus thorace antrorum aculeato, rostro acuto supra infraque bidentato, aculeis quamplurimis versus inferiora stratis, manuum digitis aequalibus.

Cancer carinatus, Brün. Spol. mar. Adr. 16. huic affinis videtur.

GROENL. Naularnak.

DESCR. Magnitudo vulgaris 3 vnc., thorace $1\frac{1}{2}$, ab domine 1, caudaque $\frac{1}{2}$ effidente; dantur tamen rarius 5 vnciarum longitudine. Est Squillae similis; differt tamen sequentibus. Thorax robustior, marginatus, antice margine utrinque trispinoso arcuato passim impressus, praesertim in tractibus sub et supra spinas; dorso carinato antrorum aculeato aculeis 4 validis. Rostrum acutum $\frac{2}{3}$ thorace

race longius, terminatum aculeo, supra infraque aculeis duobus. Antennae a) superiores thorace breuiores, basi supra aculeo curuo, medio extrinsecus aculeo minore, extremitate supra infraque aculeata, terminantur cirris 2 longis mollibus: superiore breuiore annulato, subtus foliolis quasi imbricato, aspero, apice albo; inferiore longiore tenuiore, molliore, albo annulis fuscis; (hi cirri viuacissimi in toto corpore, in aliis longiores, forsitan diuersi sexus;) b) mediae foliaceae basi supra aculeis duobus; c) inferiores longissimae minus asperae, albae annulis brunneis. Pedum 6 paria: quorum primum oblongum, depresso, supra prismaticum apice rotundato-ferratum serraturis nigris, basi supra aculeatum, lateribus ciliatum; secundum par (s. brachia) brunnum annulis albis; tertium laeuissimum, glaberrimum pilis ratis; quartum posterioribus longius, tibia aculeata, vngue apice nigro; quintum sextumque sensim breuius. Abdominis lobi laterales in articulo secundo biaculeati, in quarto quintoque vniaculeati. Itidem in cauda lobus articuli primi secundique aculeis duobus, antico breuiore, recto, postico longiore retro tendente; articulus tertius vtrinque terminatur aculeis duobus: radix communis foliorum terminalium supra biaculeata; et subtus in interstitio foliorum aculeus; folium medium supra convexum, parum canaliculatum, apice rotundiore terminato spina, et margine vtrinque carina spinosa. Pedes spurii vtrinque 5, quorum 3 pro 3 articulis maioribus abdominis et 2 pro 2 anticis caudae, 4 postici foliacei, apice simplice rotundo, margine ciliato, fere aequales; sed anticus breuissimus, bifidus lobis acutis (exteriore latiore); inter par vnumquodque aculeus subtus in cavitate abdominis. Orificio et dentes tegunt palporum latorum foliaceorum 5 paria, quorum 3 exteriora cirris instructa. Color fuscus lateribus pallidioribus maculis albidis passim; alii aliis variegatores.

Vari-

Variant quidam rostro breviori, vel prorsus nullo: hi mutilati; nec rarum est, antennas vel pedes deficere.

HABITAT in propinquō littorum maris inter vluas maximas, nec nisi aestu maximo sub lapidibus et radicibus vluarum capi potest manibus. Ab incolis australibus lubenter comeditur coctus.

218. CANCER HOMAROIDES. *

Cancer macrourus thorace antrorsum aculeato subprismatico, rostro planiusculo apice triangulari subtus hamato, manibus subadactylis.

Kampalampa, Ol. 998. Müll. prodr. 2356.?

GROENL. *Umiktaq.*

DESCR. Magnitudo astaci fluviatilis, abdomine fere thoracis longitudine. Thorax antice vtrinque 2 locis arcuatus, quorum interstitia acutangulata, superiore infra appendiculam pilosam habente; lateribus subprismaticus, hispidus, flexuose tuberculatus, locis duobus superiore aculeo antrorsum vergente terminato, ante quem impresura. Dorsum subcarinatum, antrorsum aculeatum aculeis tribus Rostrum simplex latiusculum, supra plano-carinatum, apice triangulari acuto, vnde se demittit in aculeum maiorem inter oculos, qui ad latera villosus. Oculi petiolati nigri. Antennae, ut in praecedentibus, triplices: quarum a) superiores, basi planiuscula cum appendicula foliacea, scabra, rotundata, 3-articulatae, apice bifidae, laeues, molles, subulatae, annulatae, parte exteriore longiore, latiore, obtusiore; b) mediae foliaceae, ouales, margine ciliatae; c) inferiores basi oblonga, extus hispida, scabrae thoracis longitudine, ceterum superioribus similes. Pedum par primum ouatum apice rotundatum, margine villosum, ante articulum singulum subtus nodosum, basi oblongo-rotundata, et extus pediculo spurio biarticulato tenui. Brachia manus habent crassas, oblongo-rotun-

datae subadactylas, pollice mobili in marginem anticum crenulatum se demittente intra digitum minutissimum; tertium quartumque par brachiis breuius, tenuissimum; quintum sextumque eiusdem longitudinis, crassius, 6-articulatum hirtum, apice acutiusculum. Abdomen raro hirtum vel inaequale, lobis rotundis, articulo primo in dorso obtuse aculeato, secundo etiam, sed minus notabilis. Cauda biarticulata: articulus penultimus canaliculatus subtus planiusculus, lateribus teres terminatur postice angulis tribus, sc. uno subtus medio et uno lateraliter utrinque; articulus ultimus pentaphyllus: foliis 2 extimis ouatis, ciliatis, subtus carinatis; 2 vicinis itidem, et lateribus acuminatis; medio oblongo, supra canaliculato, apice terminato aculeis tribus. Pedes spurii ut in squilla locati, ciliati, foliacei, subulati, bifidi. Color supra fuscus, subtus pallidus. In ceteris non multum a squilla differt.

HABITAT cum squilla.

VSVS huius maior, quam praecedentium, in cibum incolarum.

219. CANCER NORVEGICVS.

Cancer macrourus thorace antrorsum aculeato, manibus prismaticis, angulis spinosis.

Cancer norvegicus, Syst. nat. I, 1053. Faun. Suec.

2039. Müll. prodr. 2348. Brün. Spol. Mar.

Adr. p. 105.

Bogstavhummer, *Hummerkonge*, Pont. II, 286.

c. fig. Leem, 328. (191.) Tab. C. Bom. 1,

415.

Spræke, Ström, I, 175.

Käyser-Hummer, It. Scan. 327.

GROENL. *Naualarmak*.

Hunc semel in mari vidi, versus superficiem aquae antennis, brachiisque longis suis mire ludificantem.

220. CAN-

220. CANCER ARCTVS. †

Cancer macrourus thorace antrorsum aculeato, fronte diphylla, manibus subadactylis.

Cancer Arctus, Syst. nat. 1053 Faun. Suec. 2040.

Müll. prodr. 2349.

Squilla lata f. *Ursa*, Ionst. exsang. p. 21. tab. IV.
f. 3. + 8. 12.

GROENL. *Pillektoutelik*.

Quam cancri speciem sub nomine vernaculo mihi incolae narrarunt, secundum descriptionem non ad alium quam citatum referre possum, a me tamen nunquam vism.

HABITARE dicitur in alto mari; alcae arcticae praecipuus cibus.

221. CANCER PEDATVS. *

Cancer macrourus, thorace laeui compresso, fronte praeerupta, pedibus pectoris dupli serie, manibus adactylis, cauda tereti recta, apice aculeato tetraphyllo.

Hvalaas, Eg. 39. c. fig. Bom. III, 615.

Waifisch-aas, Cr. 144.

Itlarket, Gl. 141.

GROENL. *Illerak*.

DESCRIPT. Inter minutos numerandus est, vix unciam longitudine et lineam crassitie superans, mollis, elongatus, fere linearis, membranis tenuissimis vestitus. Thorax integer, compresus, laeuis, $\frac{1}{3}$ corporis fere occupat, limbo laterum minus dependente, postice anticeque truncatus sine rostro. Oculi magni respectu corporis, globosi, nigricantes, petiolo longo tereti. Antennae a) sub oculis 2 longae setaceae distantes, extor-

sum curuae; b) anteriores et inferiores 2 aliae contiguae compositae, bifidae in setam exteriorem longiorem (antennis primis tamen breuiorem) et spinam interiorem, breuiorem apice setaceam; c) sub his 2 foliaceae, oblongo-acutae, margine ciliatae ciliis longis, basi distantes, apice connuentes. Sub pectore pedes duplice serie conspicuntur: series interior continet 6 pedes ambulatorios utrinque, filiformes, compressiunculos, similes, retro sensim breuiores patentes, subtus dentatos ferris molliusculis, terminatos vngue albo antrorsum curvato; series exterior constat totidem natatoriis, similibus, subaequalibus, setaceis, 3-articulatis cum appendicula foliacea baseos minuta, retro tendentibus, ita ut extra corpus erigi queant. Ante pedes sub capite brachia duo breuissima, retro tendentia, articulata crassiora, manu latiore compressa, terminata vngue tenui curvo, et margine inferiore bidentato. Praeterea palpi duo adhuc breuiores, villosi, antrorsum tendentes. Os gibbum foliolis quamplurimis tegitur. Cauda reliquum corporis efficit, recta, teretiuscula, thorace angustior et versus extremum attenuata, 7-articulata (articulo priore minimo, 5 sequentibus maioriibus aequalibus, septimo autem multo longiore); terminatur spinis 2 mediis brevibus, basi connatis, et foliolis 2 longioribus utrinque incumbentibus, lanceolatis, ciliatis, inferiore breviore. — Sic cauda primo intuitu apice bifida integra haberetur. Color totus pallidus, intestinis flauis transparentibus: linea etiam nigra transuersalis thoracis radios tenuissimos, curuos, antrorsum extrorsumque emittit; praeterea in posticis thoracis stellae 2 nigrae, et in singulo articulo caudae una; bases foliorum frontis caudaeque etiam nigro punctatae. Sub articulis 6 prioribus caudae adhuc notanda 6 paria filamentorum breuisimorum, biarticulatorum, acutorum. Caro eius sola pinguedo est.

HABITAT versus superficiem maris groenlandici stu-penda multitudine, raro littus vel fundum appropin-quans.

Pedes natatorios continuo motitat, ambulatoriis im-motis, corpore prono ingrediens, interdum ut squilla salit.

Animal tam paruum dat tamen maximum usum: est enim cum specie sequente cibus praecipuus balaenae My-sticeti, cf. Sp. 20.

222. CANCER OCVLATUS. *

Cancer macrourus thorace laeui teretiusculo, fronte rotundata, pedibus pectoris duplaci serie, manibus vix vllis, cauda tereti flexuosa, mutica, tetraphylla.

Cancer flexuosus, Müll. prodr. 2352?

GROENL. *Irsitugak*.

DESCRIPT. Conuenit cum praecedente in multis; differt tamen sequentibus: Longitudo 14 linearum, et latitudo $1\frac{1}{2}$. Thorax magis teres, elongatus, postice arcuatus, antice inter oculos rotunditate prominet, po-ne quam incisuram habet laeuem, quasi biarticulatus e-vadens. Oculi permagni, nigri, ouati, distantes, pe-tiolati, antennis incumbentes. Antennae omnes antror-sum erectae: a) superiores immediate sub oculis sitae ba-sin habent tenuem, apice bisetae, exteriore longiore; b) sub illis soliaceae acuminatae, ciliatae, longiores; c) in-feriores 2 aliae setaceae longissimae. Brachia nulla de-tegere potui. Pedes etiam natatorii ab ambulatoriis ma-gis distant retro tendentes. Cauda $\frac{2}{3}$ partes corporis ef-ficiens, teretiuscula, subtus sulcata longitudinaliter a tho-race se deorsum flectit in articulum quintum, deinde re-gta; articuli 2 priores minutè fere sub thorace teguntur; sequentes longiores subaequeles; sed ultimus multo lon-

gior, terminatus 4 foliis parallelis oblongis margine ciliatis: sc. 2 vtrinque imbricatis, inferiore longiore; nullas vero spinas hic obseruare contigit. Color totius corporis pallide griseus.

HABITAT cum praecedente; eidem usui.

223. CANCER BIPES. *

Cancer macrourus, thorace laeui, rostro subulato, pedibus 2 anticis praeter 10 posticos natorios, cauda recta tereti biseta.

An *Cancer emeritus*, Syst. nat. I, 1055?

GROENL. — — —

DESCR. Est praecedentibus breuior, vix 8 lineas superans; sed altitudo thoracis 2 lin. — Thorax (qui cum rostro dimidiā partem corporis fere efficit,) est admodum compressus, laeuis, membrana solitaria testus, quae margine integro rotundato lateribus suis dependet subconniuens, modo fere monocolorum. Frons humilior rostro gaudet subulato s. subconico, breui, recto, membranaceo, laeui, supra conuexo, subtus fornicato. Oculi duo ad basin rostri, globosi fusci, sessiles, mobiles tamen, nec testae innati. Antennae 2 sub rostro procedunt breues, triarticulatae, basi crassiore tereti, apice setaceo. Sub anteriore parte thoracis pes unicus vtrinque retro tendens, longitudine fere thoracis, setaceus, 4 articulis constans; sub medio thoracis quidem 3 paria adhuc dantur, sed tam brevia, ut vix apicibus suis promineant, hinc spuria: sub his oua sua condit. Versus caudam de cavitate thoracis 5 pedes natorii vtrinque retro tendentes, et sensim longiores, biarticulati, apice bifido, lateribus ciliatis. Cauda teres erecta, thorace multo angustior, 6 articulis constat, 3 anticis minutis, reliquis triplo longioribus aequalibus; terminatur vtrinque stylo simplici, biarticulato, apice setaceo. Color pallide ruber, in aliis virescens, intestino

lon-

longitudinali fusco perlucente in articulo tertio caudae desinente.

HABITAT rarus in littoribus arenosis, praesertim ad ostia fluviorum.

Oua eius concoloria sub thorace conspicuntur tota hieme; mense vero Aprili organisatio distingui posse incipit, et Maio pulli nati viuacissimi matri adhaerent, illa semimortua.

Pedibus posticis pronus natare solet, anticis vero insistere; minus viuax.

224. CANCER STAGNALIS.

Cancer macrourus articularis, manibus adstylos, pedibus patentibus, cauda cylindrica, bifida.

Cancer stagnalis, Syst. nat. I, 1056. Faun. Suec.

2043. Müll. prodr. 2351.

GROENL. *Teitsem-illarkei*.

DESCRIPTIO in Faun. Suec. l. c. optime conuenit, cui haec addere lubet: Corpus sere filiforme, antice tamen crassius. Capitis latera conuexa. Antennae duae capillares de fronte horizontaliter prostant. Oculi petiolum teretem rubicundum habent, sub antennis locati — De capite versus os 2 styli perpendiculariter pendent, qui breues, basi molles, tubulares, apice setacei. — Inter illos tegumentum hispidum conorificium, scilicet maxillae 2 albae inde ab oculis in os curvatae, margine acuto instructae, quibus occurruunt palpi breuissimi sub capite pone os. Corpus ipsum, cauda crassius, 12 articulis constat: sub 11 prioribus totidem pedes vtrinque, biarticulati, basi compressiuscula, apice bifido in partem interiorem foliaceam villosam et exteriorem longiorem setaceam. — De articulo duodecimo corporis subtus 2 globulos albos petiolatos gerit, inter quos retro tendit ouarium teres multo longius moleculis griseis' mobilibus im-

pletum. Cauda dimidium insecti efficit, 6-articulata, articulis 2 posticis longioribus, reliquis aequalibus, terminatur seta utrinque. Membranae totius corporis admodum debiles. Color frontis rubicundus puncto nigro, dorsi fuscus, abdominis sanguineus, pedibus setisque caudae albidis.

Mas differt a *foemina* maior, ovario carens, et pro globulis ani membrum hamatum habens; (forsitan igitur hoc membrum virile, et globulus membrum foemini-pum, genitale?) styli etiam oris illius longiores, annulis 3, praeter tubulum et setam terminalem, constantes.

HABITAT in stagnis montanis soli obuersis, multa copia superficiem aquae sere tegens.

Natatur supinus, pedibus omnibus simul motis, fundum vero attingens se vertit.

Mense Augusto ovarium eius moleculis plenum inveni.

Est cibus vulgaris anatum et columborum.

225. SQVILLA LOBATA.

Squilla corpore filiformi, pedibus decem unguiculatis, lobis intermediis quatuor.

Squilla lobata, Müll. prod. 2359.

Cancer filiformis, System. natur. I, 1056. Pall. IX.

p. 112.

GRÖNL. *Napparsariak*.

DESCRIPT. Longitudo interdum 2 vnc., sed crassities vix lineam superans. Constat 7 articulis, capite simul sumto. Articulus primus, in quo caput, secundo paulo breuior, antice obtusus crassior, postice attenuatus; secundus omnium longissimus, medio incrassatus; tertius et quartus aequales, breuiores, crassiores, cylindrici; quintus fere eiusdem longitudinis antice angustatus, postice incrassatus; sextus minutus tuberculatus; septimus sc. ultimus

ultimo paulo longior tenuiorque. In capite duo puncta nigra supera, quae oculi, testae innati. Antennae frontis 4, quarum 2 superiores longiores 3 articulis cylindricis praeter apicem capillarem; 2 inferiores dimidio breuiores similes, sed 2 tantum articulis cylindricis setosis. Subtus os 6 papillis vnguiculatis cinctum. — Pedes 10 triarticulati chela sublunari et vngue mobilis terminali instruti: 2 primi sub capite minores; 2 sequentes sub articulo secundo longiores pro manibus habendi, chelam enim incrassatam habent prae ceteris et margine arcuato ferratam; tertium et quartum par sub articulo quinto et sexto primo paulo longiora; sextum par sub articulo ultimo longissimum omnium; verguntque 6 ultimi retro, et 4 priores anterius. — Inter pedes 2 posticos anus nudus. Sub tertio et quarto articulo lobi 4 ouati membranacei compressi inflabiles (hinc duplicati): certis enim temporibus globosi sunt, plenique humore granulato; hinc sine dubio ouaria sunt. Colore variat fusca, rubens, grisea, albidaque respectu fundi, intestino obscuriore de capite in caudam plerumque perlucente.

HABITAT in vliis fucisque maris tam profundis quam ad littora.

Sub natando extremitates suas incuruat; sub incedendo pedes anticos folio affigit, corpusque attrahit, posticos anticorum locum occupantibus: sic cito satis progreditur, et aequa bene retrogreditur. Interdum etiam velut histrio se circumuerit; nec raro pedibus posticos insistens erecta antennas suas mire vibrat.

Mense Decembri lobos abdominales plenos vidi, et suspicor, oua per canalem de abdome in lobos transgressa fuisse, posteaque illis maturis factis lobos rumpi.

226. ONISCVS PSORA.

Oniscus abdomine subtus nudo, cauda semiouali acuta.

Q5

Oniscus

Oniscus Psora, System. nat. I, 1060. Faun. Suec.

2054. Müll. prod. 2374.

Fiskebjörn, Ström, I, 165. n. 2. Tab. I. fig. 2, 3.

Pont. II, 87. c. fig. Bom. II, 400. n. 2.

Seelwantze, Cr. 133.

Oscabjörn, Ol. 610. e.

GROENL. *Terkeingak, Saraulib-koma.*

DESCRIPT. Longitudo maxima 20 lin. et latitudo 9 lin. Totus fere ovalis, supra infraque conuexusculus, laevis glaber, 12 articulis constat, capite foliisque caudae exceptis. Color rubro-flavicans, abdominis vero limbique corporis, marginisque postici articulorum albus. Caput reliquo angustius, breve, rotundatum, Antennae frontis 4 versus latera tendentes, moniliformes, basi 3-articulata, suntque 2 inferiores duplo longiores. Oculi 2 magni ouales testae innati, distantes. Os sub capite constans 2 maxillis et dente medio tegunt 6 palpi foliaceti postici imbricati, et 2 laterales longiores capillares. Truncus supra vestitur testis 7 imbricatis, transuersim ferre linearibus, conuexis, cum appendicula acuminata retrouerfa vtrinque: ex his 3 anticae latitudine accrescunt, subtus concavae (pro thorace habendae), et 4 posticae aequales (pro abdome) subtus plenae. Abdomen subtus vestit cutis nuda, continens succum brunneum, (qui auctoribus lapis Petri,) per cuius medium intestinum unicum rectum de capite in anum procedit. Pedes 7 vtrinque, ut articuli corporis proportionati, albi, apice nigrotres priores reliquis crassiores, vngue maiori instruti. Cauda trunco angustior composita est ex 5 articulis brevissimis, planis, vtrinque in acumen retrouersum extentibus, excepto ultimo. Terminatur cauda lobo latiore, ciliato, rotundato in acumen medium, cui vtrinque 2 foliola ouata ciliata annexa, et subtus ano incumbunt 10 alia bifida 2 seriebus. Anus in articulo extimo caudae.

HABITAT in profundo, gados maxime infestans,
prae-

praesertim pinnis eius affixus. Pedibus 8 posticis incedit, et 6 anticis rapinam prehendit, tam arcte se assigens vnguis suis, ut difficulter a pisce dirimatur.

227. ONISCVS AQVATICVS.†

Oniscus lanceolatus, cauda rotundata stylis bifurcis.

Oniscus aquaticus, Syst. nat. I, 1061. Faun. Suec. 2061.

GROENL. *Teitfib-Terkeinga*.

HABITAT in aquis dulcibus.

Hunc secundum incolarum effatum affero, a me ipso nunquam visum.

228. ONISCVS ASELLVS.

Oniscus ovalis, cauda obtusa stylis simplibus.

Oniscus asellus, Syst. nat. I, 1061. Faun. Suec. 2058.

Müll. prodr. 2369. Faun. Frid. 852.

Benkebidier, Atl. Dan. 700.

Skrukketrolld, Ström, I, 202. Bom. VII, 318.

Lodpurka, Ol. 714.

GROENL. *Kerksub-koma*.

DESCRIPT. Longus $5\frac{1}{2}$, latus $2\frac{2}{3}$ lin. — Supra conuexiusculus punctis minutis scaber; subtus concavus, ubi receptaculum pedum, sub cauda vero conuexitas parva. Figura fere elliptica, antice tamen obtusior. Caput paruum fere quadrangulare, fronte in lobos 3 suberectos incisa, medio acuminato, lateralibus rotundatis. Oculi laterales ouati concolores scabri. Antennae 5-articulatae duae, longitudine 4 articulorum corporis, retrouerti possunt. Truncus 7 articulis constat, qui in dorso totidem testis fere aequalibus (primo tamen paulo maiore) vtrinque

vtrinque retro acuminatis imbricati sunt. Articuli eaudae & minutus illis in corpore similes, & tamen priuis non acuminatis. Terminatur cauda stylis & breuibus simplicibus biarticulatis, interiecto breuiore, magis acuto, horizontaliter fisso. (An igitur varietas?) Pedes vtrinque & vnguiculati, tibiis ciliatis, femoribus sulcatis, sub abdome recipi queunt, vt tali statu apus videatur. Color griseus, subtus pallidior.

HABITAT rarus sub lignis putridis, semel tantum a me visus.

229. ONISCVS MARINVS.

Oniscus semicylindricus cauda ouato - oblonga integra.

Oniscus marinus, Syst. nat. I, 1060. Faun. Suec.

2057. Müll prodr. 2373.

Oniscus semicylindricus, caudae segmento ouato oblongo integro, It. Wgoth. 190.

Oniscus fuscus, Ol. 610. F.

(Linnaei *oniscus assimilis*, Syst. nat. I, 1061, forsitan nullus alias.)

GROENL. Sirkfab-koma.

DESCRIPT. Praecedenti similis, vt primo intuitu pro eodem habeatur, attamen diuersus. Maximus 4 lin. longus, et 1½ latus. — Dantur autem, qui vix pediculo humano maiores. Figura oblonga semicylindrica, antice posticeque obtuse rotundata. Frons integra. Antennae pedibus longiores duae, distantes, triarticulatae, articulo primo maiore cylindrico, medio minore conico, extimo filiformi tenuissimo et longissimo. Puncta 2 nigra pone antennas, quae oculi. Truncus & artieulis laeviusculis, margine subrotundis, subciliatis constat, supra conuexus, subtus concavus, ubi pedes 14 longiusculi, tenues, articulati, minus acuti, margine vero inferiore subferrati.

serrati. Cauda indiuisa ex vnico articulo oblongo-ouato constat, subciliata et extremitate incisuram vix notabilem visam habens, de qua styli 2 breuissimi acuti distantes. Anum obducunt foliola duo. Color variat, griseus, fuscus, niger, virescens, maculatus et immaculatus, fronte et partibus inferioribus semper albis. Dantur nigri macula vnicula alba in dorsi medio; nigri vel grisei maculis 2 albis quadratis versus postica; albi vel flauicantes postico capitis et articulo primo, sexto septimoque tantum nigris, qui pulcherrimi.

HABITAT sine numero ad littora inter fucos lapidesque.

Aestu maris instantे se condit in fissuris rupium, ne aqua careat, neque hieme ex gelu moriatur. Cursitat egregie in fundo maris; natantem autem non vidi. Interdum sub arena cuniculos facientes gyrum aquae supra causantur. Arefactus statim moritur. Est hic cum oniscis cancriformibus sequentibus cibus praecipuus anatis boschadis et tringae striatae.

230. ONISCVS CETI.

Oniscus ecaudatus, segmentis distinctis, pedibus tertii quartique paris linearibus mollibus.

Oniscus ceti, Syst. nat. I, 1060. Faun. Suec.

2056. Pall. IX, 108 tab. IV. fig. 14.

Hvalfisk-laus, Eg. fig. ad p. 37. Bom. III, 615
(vlt.)

Waifischlaus, Cr. 134. Adel. 379. tab. XVII.
fig. 11.

GROENL. *Arberub-koma*.

Hunc tam accurate descripsit cl. Pallas l. c. vt superflua foret amplior descriptio. Observandum tantum, quod color ab auctore non memoratus in meorum parte dimidia

dimidia antica fuscus, postica albus sit; caput etiam magis angustatum, et femora postica biaculeata.

HABITAT in balaenis, praesertim ad pinnas pectorales, aures, vmbilicum et genitalia. Mea exemplaria accepi in balaena boope.

Tam arcte se cuti affigit, ut sine mutilatione vix dirimi queat, nisi mortuus.

231. ONISCVS PVLEX.

Oniscus cancriformis, compressus extrematis attenuatis, pedibus 4 anticis cheliformibus laeuis, antennis summis longioribus, caudae dorso spinoso.

Cancer pulex, Syst. nat. I, 1055. Faun. Suec.

2041.

Oniscus Pulex, Müll. prodr. 2366. conf. Pall. IX. p. 79.

Marflue, Ström, I, 188. Bom. V, 235.

Marflo, Ol. 609.

Sandbara, It. Scan. 125.

Cancer pulex fluviatilis, It. Oel. 42. 96.

Cancer Locusta, Syst. nat. I, 1055. Faun. Suec.

2041. iudice Pallade l. c. etiam huc pertinet; et certum est, descriptionem cancri coerulei It. Gothl. 260. ibi citatam Onisco pulici omnino conueire; licet ab autore ipso pro distincto habitus.

GROENL. Kinguk.

DESCR. Hoc cum aliis cancriformibus facile confuso, praesertim in scriptis Linnaeanis diuerse descripto, ampliorem delineationem dare lubet, ut eo facilius a sequentibus distingui queat. Datur interdum magnitudine squillae; vulgo autem 19 linearum longitudine et 2 altitudine. Corpus habet compressum, dorso tamen conue-

xiuscule

xiusculo et lobis lateralibus subtus patentibus, antice posticeque attenuatum, extremitatibus subaequalibus, laeve, articulare; constans, praeter caput caudamque, articulis 10 imbricatis membranaceis. vtrinque lobo laterali prolongatis: articuli 4 antici similes, minimi, lobos habent oblongos femoribus pedum ex parte annexos; 3 sequentium sensim maiorum lobi breues rotundi a corpore separati et femoribus annati; 3 vltimi maximi aequales lobis gaudent sibi fixis magnis, antice rotundatis, postice angulatis. Caput articulo sequenti paulo longius attenuatur in frontem rotundatam, non rostratam, lobisque lateralibus carens. Oculi 2 lunares nigri, crustae pallidae innati, ad radices antennarum. Antennae 4 erectae, quarum 2 superiores longiores, longitudine fere 7 articulorum corporis, constant 3 articulis sensim tenuioribus teretibus setis raris, et apice capillari longiori, cui seta breuior ad basin; 2 inferiores breviores, sed crassiores, magis curui, carent seta laterali, et ad basin aculeo breuissimo gaudent, ceterum similes. Os sub capite gibbum obducitur papillis 2 posticis oblongis basi iunctis, totidem anticis, et 4 lateralibus lanceolatis vtrinque, sub quibus maxillae 2 bidentatae, labium anticum crustaceum, et acumen posticum; de ore gula nigra producitur intestino nigro linearis in articulo decimo desinente et transparente. Pedum 7 paria sub articulis 7 prioribus locata: quorum 2 antica chelifera ceteris breuiora et multo crassiora, tribus articulis teretibus ciliatis praeter manum subouatam lauem incrassatam margine postico acuto ciliato, et digitum terminalem mobilem; par prius tamen breuius et manus minus incrassatas habet: brachia haec plerumque sub capite recepta sunt; par tertium et quartum veri pedes, longiores, tenues, compressi, ciliati, 4-articulati cum vngue acuto retro curuato, antrorsum vergunt; quintum et sextum similia sensim longiora et crassiora, sed retro tendunt et femora habent magna oblonga compressa ciliata, articulis etiam 2 extimis biaculeatis, et vngue terminali

minali molliore minus acuto, margine versus apicem setoso: hinc pedes hi bisidi apparent; par septimum brevius, ceterum simile. — Praeterea sub articulis 3 sequentibus 3 paria pedum natatoriorum abdomini incumbentia retrouersa, biarticulata, tenuia, acuta, laevia; pone par ultimum subtus anus. Inter brachia subtus in abdome membranulae duae. Cauda composita est ex 3 articulis, quorum 2 priores in dorso tricarinati spinosi et subtus stylo bifurco vtrinque instructi, (sic 2 paria stylorum, posticis breuioribus et cornu interius surca longius habentibus,) tertius sc. ultimus longior, angustior, supra planiusculus spina breui vtrinque, et subtus totidem profurca; terminatur foliis 2 intermediis minutis lanceolatis ciliatis, quae incumbunt aliis maioribus, sc. 1 vtrinque biarticulato, apice diphyllo, extimo longiore. Color variat admodum pro fundo, dum alii obscure virescunt, alii fusci (qui vulgatissimi), brunnei nigricantes, pallide coerulei, et pauci albidi; semper autem unicolores vidi.

HABITAT ad littora et scopulos maris stupenda copia inter fucos vesiculosos et in fundo arenoso, etiam in ostiis fluviorum.

Lateribus vel dorso innatet; brachiis interea receptis et pedibus 6 posticis in latera caudae erectis quasi rectricibus, 4 intermedios et 6 natatorios, cum foliis caudalibus continuo motitat, et sic cito satis ingreditur. In fundo etiam pedibus 6 posticis, et furcis caudae incedere valet. Mari aestuante gregatim sub lapidibus se condit.

Edit omne occurrens, praesertim pisces mortuos, cadavera et pelles electos. — Etiam alia insecta marina infestat; nec rarum est videre rapinam suam circumferentem: imo nec parcit congeneribus, (exque illis praeципue oniscum cicadam *) pati obseruavi,) nec confratribus, maior minorem semper consumens nullo alio obuio.

More

*) Vide infra Sp. 233.

More squillarum oua sua sub pedibus natatoriis circumfert, et tempore vernali parit.

De antipathia inter illum et dytiscum antea memoratum est sub Sp. 138.

Est ipse cibus vulgaris anatibus, tringae striatae, chadrio hiaticulae, cottis blenniis, actiniis, echinis, et aliis molluscis.

232. ONISCVS MEDVSARVM.

Oniscus cancriformis, compressusculus, fronde obtusa antennis breuissimis nutantibus, manibus 4 compresso - incisis *).

Cancer Medusarum, Müll. prodr. 2355.

Marfue vnder goplen, Ström, I, 188. tab. L fig.

12. 13. Bom, V, 235.

GROENL. *Urksursak*.

DESCR. Longitudo vix 10 linearum, sed 4 linearum altitudo. Corpus praecedenti minus compressum habet, antice crassius, postice attenuatum, supra conuexum, laeve. Caput obtusum ratione altitudinis oblongum dici potest, inferne angustatum in os tribus papillis mobilibus et maxilla antica immobili cinctum. Frons impressa, ubi iacent 2 breues antennae deorsum tendentes, capillares, os attingentes, quibus subiectae 2 aliae minutissimae iuxta os. Oculi 2 lineares arcuati pallide coerulei, lateribus frontis innati. Color totus flauicantib; albidus, linea longitudinali nigra a capite in caudam, quae sine dubio intestinum transparens. Truncus conitatis 7 articulis, minutis aequalibus. Pedes 14, quorum 8 antici anteriorum, 6 postici retrorsum tendunt; sunt 10 postici ceterum.

*) Hic aequo iure, ac cancer pulex, Oniscis associandus videtur; cf. Müll. prodr. p. XXVIII et Pall. IX, p. 77, ubi hoc genus determinatur.

rum similes 3-articulati (femore compresso, tibia tereti tenuiore, apice acuto longiori curuo); 4 antici, pro manibus habendi, breuiores, biarticulati, articulo secundo etiam compresso, margine inferiore bis inciso et vngue terminali mobili. Cauda 5-articulata attenuatur praecorpore; articulos autem longiores habet: sub 4 anterioribus pedes 3 spurii s. natatorii biarticulati, lingulati; postremus autem exit in lingulas duas laterales cum breviore acuto intermedio; his subiecta sunt foliola 2 bifida superne non vifa.

HABITAT. sub filamentis medusae capillatae, alibi non visus; forsitan medusae huius esca.

Vt praecedens natat.

233. ONISCVS CICADA. *

Oniscus cancriformis, compressus fere linearis, manibus 4 spuriis, antennis summis breuioribus, caudae dorso laeui.

GROENL. Kingungoak - aukpilartok.

DESCRIPT. Longitudo vulgo 5 lin. et altitudo 1 lin. — Est Onisco pulici similis; tamen corpus antice latius et minus angustatum differt sequentibus: Color totus pulchre rubicundus, oculis sanguineis, et intestino longitudinali obscuro. — Antennae 4 erectae biarticulatae (basi nempe conica et apice setaceo); ex illis 2 superiores sunt breuiores, et basin crassiorem habent. Articuli 3 antici corporis aequales, quartus autem maior, et 3 sequentes adhuc maiores coaequales. Pedes 14 omnes laeues compressi, non ciliati, praeter 6 spurios sub cauda. Pedes 4 antici breuissimi brachiorum locum quidem occupant, sunt autem pro more illorum admodum tenues, filiformes et compresi, breues; 2 antici breuissimi extremitate obtusa cum vngue minuto; 2 postici tenuiores, longiores, (vt videtur,) moniliformes, manu magis incrassata

crassata terminati cum vngue mobili magis notabili. Hos sequuntur 4 alii longiores capillares, apice curuo acuto; 6 sequentes retro versi femora lata suborbicularia habent et vnguem acutiorem, sunt etiam crassiores. Caudae articuli 3 priores praecedentibus longiores, sed magis angustati coaequales; quartus etiam laevis sine spinis aut ciliis; ultimus minutus cylindricus laevis terminatur stylis 2 biarticulatis, articulo extimo breui diphyllo lanceolato ciliato. — Sub extremitate caudae styli bifurcati 4, similes foliis caudalibus, sublongiores.

Varietatem maiorem cum iam descripto vidi, cui ocu- li nigri iride sanguinea. et antennae fere aequales, superioribus tamen brevioribus 3 - articulatis, inferioribus 4- articulatis; cetera vero conueniebant.

HABITAT in libero mari, raro inter fucos, potissimum ad ostia riuorum in fundo arenoso, non tamen numerosus.

Natare solet (more praecedentium) versus superficiem maris, et submergi volens supinus quiescit, grauitate sua fundum petens. Interdum duo coniuncti conspiciuntur in superficie aquae. Onisco pulici, hosti suo, non facile se associat; nec tamen aequa cautus respexit aliis hostis, qui Beroe (Müll. prodr. 2817): illi enim appropinquans tentaculis eius irretitur.

Hic prae ceteris sanguinem haurire amat: phocae enim occisae sanguine in littora profluente statim plures se congregant hauriendi causa, sicut icarabaei in sumum equinum. Dicunt etiam Groenlandi, illum vulgari magis noxiun esse.

234. ONISCVS ARENARIVS. *

Oniscus cancriformis, antice depresso-
sculus, postice carinato - subserratus, pedibus 4 anticis
cheliformibus laeuis, antennis subaequalibus.

Cancer macrourus articularis, manibus adaequatis, dorso carinato serrato, spinis caudae bifidis, Act. Hafn. X, 5. tab. II. f. 1 - 8. et Müll. prod. 2358.?

GROENL. Kinguk, Kingusak.

DESCR. Habet etiam hic multa communia cum *Oniscipulice*; differt tamen in pluribus. Color griseo-cinerascens. Longitudo 8 lin., latitudo 1½ lin. et altitudo 1¾. Caput rotundatum antice inter antennas terminatur acuminato minuto, quasi rostro spurio. Corpus distantia 6 articulorum priorum (qui breuiores subaequales) ampliatum est, depresso-conuexum et minime carinatum nec serratum, testis omnibus laeuis imbricatis; in sequentibus vero 5 articulis carina dorsalis notabilis est, quae ad combinationem articulorum paulo prominens ferraturam laeuem facit: sunt etiam testae articulorum horum margine postico laterali arcuatae; in articulo septimo corporis gibbositas maxima; lobi laterales notabiles, et quidem articuli quarti maximus, subcordatus, quinti vero margine inferiore sinuatus. Oculi nigricant lunati, cruribus anterioribus vernalibus. Reliqua quoad antennas, pedes et caudam cum descriptione Strömiana Act. Hafn. I. c. conueniunt; nisi quod stylos 4 bifurcos subcaudales, pro lingulis caudalibus assumferit, et cum illis numerauerit; sunt autem hi styli magis acuti, quam lingulae. Memorat etiam 4 articulos caudales, extimum autem tantum describere videtur; in fig. 8. tamen omnes 4 conspicuntur. Quadraret sic descriptio eius, si non dorsum articulorum anteriorum carinato-serratum pronunciasset, quod de parte postica mei tantum valet; in hoc igitur auctore non fallato exemplar eius forsitan alia est species, saltem varietas.

HABITAT in littoribus arenosis, praesertim, ubi vicia umbilicalis crescit, in qua mihi saepe obuius.

Onisci pulicis mores habet; minus vero noxius.

235. ONISCVS STROEMIANVS *).

Oniscus crancriformis compressus, pedibus 4 anticis cheliformibus subdentatis, antennis summis breuissimis.

Cancer macrourus articularis, manibus adactylis, femoribus posticis orbicularibus, spinis caudae bifidis, Act. Hafn. IX, 588. tab. VII. Müll. prodr. 2357.

GROENL. *Kingurksoak*- *Tungiortok*; *Kingupek*.

DESCR. Est onisco pulici similis, plerumque autem maior et colore violaceo. Differentiam optime ostendit ven. Strömius in Act. Hafn, I. c.

HABITAT rarius inter vulgares.

236. ONISCVS ABYSSINVS. *

Oniscus crancriformis subcylindricus, pedibus 4 anticis cheliformibus, dente unico, antennis subaequalibus fetiferis margine baseos interiori ferratis.

GROENL. *Kingungoak*.

DESCRIPT. Est hic omnium minimus gracilissimusque; longitudine tantum 4 lin. latitudine $\frac{1}{2}$ lin. et vix altior. Totus laevis glaber elongatus, linearis, et fere cylindricus, lateribus tamen parum compressus. Caput ut in onisco arenario. Oculi fuscescentes oblongi, latere posteriore subarcuati, testae innati, margini frontali contigui. Antennae 4 longae dimidium corporis superantes, subaequales, tribus articulis cylindricis, sensim extus brevioribus tenuioribusque, latere interiore ferratis constant, praeter setam longissimam terminalem. Pedes 4 antici cheliformes, sed admodum breves, praeter basin

*) Sic in memoriam detectoris illum nominare liceat.

(vbi par singulum connatum,) constant 2 articulis, cylindrico nempe breui, apice subtus dentato, et manu crassiuscula oblonga, cum vngue mobili versus dentem dictum se flectente; estque par prius posteriori breuius. Quoad reliquos pedes et articulos corporis onisco cicadae maxime conuenit; sunt tamen pedes longiores, teretiores, vngueque validi. Cauda terminatur lingula acuta breui media et 2 longioribus lateralibus duplicatis ciliatis. Sub cauda pedes natatorii et styli bifurcati, ut in congeneribus. Color flauicat, cum linea obscura longitudinali, ut in ceteris, interdum etiam fascia nigra transuersali.

HABITAT in profundo super vluas maximas, vix littus aggrediens.

Natat tamen ut congeneres.

237. ONISCVS SERRATVS.*

Oniscus cancriformis ventricosus, dorso carinato-serratus, rostro corniformi deflexo, manibus 2 spuriis, antennis summis sublongioribus.

GROENL. Kingungoak-kappinartolik.

DESCR. Est quidem longitudine praecedentis, sed 2 lin. altus et fere totidem latus. Corpus qua truncum, siue 7 priores articulos, latera habet ventricosa; postica pars vero compressa, et dorsum totum in carinam acumинatum est, quae in articulis 4 anticis inarmata, in 6 sequentibus autem armata mucrone valido retroflexo: sic dorsum serratum appetet. Caput minutum in fronte terminatur mucrone valido, iis, qui sunt in dorso, longiore, deflexo inter antennas, quasi rostro s. cornu subtus fornicate. Antennae 4, quarum 2 superiores paulo longiores, tenues sensim attenuantur in apicem setaceum, ceterum ut in onisco cicada formatae. Oculi testae innati laterales, ut puncta nigra eminentia conspicuntur. Corpus testis glaberrimis durioribus, quam congenerum, et arctissi-

arctissime imbricatis vestitum, ut facile pro testa vnica habentur. Lobi laterales arcuato-acuti, 3 postici laterales desinunt mucrone maiore retro curuato. Articuli 3 priores corporis minutti. Brachia breuissima manibus spuriis gaudent, retracta sub testa fere teguntur, vnguis apice tantum conspicuo, qui satis magnus; deinde 2 paria pedum longiora et graciliora vngue terminato; denique 3 paria retro tendentia, paulo crassiora, sed, ut videatur, breuiora. Versus os subtus membranae 2 imbricatae. Pedes etiam in hoc 6 natatorii acuti sub cauda. Caudae articuli 2 in dorso minus carinati, sed singulus 2 mucronibus sublateralibus armatus; lingulae terminales admodum acutae, fere ut in praecedente. Corpus totum ex albo croceoque fasciatum, mucronibus dorsi albis; antennae albae zona terminali crocea; pedes antici albi, postici loris croceis; os croceum: hinc pulcherissimus omnium. Nitor talis tenebris destinatus!

HABITAT enim cum praecedenti in locis profundis.

Egregie saltat in aqua, saepius etiam ac congeneres pronus natat. Pedes, antennas et caudam sic sub abdomine condere valet, ut nil nisi testae et spinae dorsi conspiciantur, hinc primo intuitu facile pro concha habeatur; sine dubio tali modo se contra hostes seruare conatur.

238 DAPHNE PVLEX.

Daphne cauda inflexa, testa postica mucronata.

Daphne Pulex, Müll. prodr. 2400.

Monoculus Pulex, Syst. nat. I, 1058. Faun. Suec.

2047. Faun. Frid. 349. Atl. Dan. 700.

Vandloppa, Ström, I, 210. n. 1. Bom. VIII, 362.

GROENL. *Taitsim-illærangoa*, *Taitfib-koma*.

DESCR. Vix pulice maior, rubicundus, ouatus, postice latior, compressus, subtus ventricosior, magisque rotundatus,

tundatus, dorso compressior rectior acumine terminatus. Pedes natatorii sub testa conditi transparent. Cauda inflexa. Caput minutum album oculo vnico frontali nigro. Antennae setiformes dichotomae.

Variant quidam dimidio postico nigro, ceterum similes.

HABITAT numerosis satis in aquis stagnantibus, etiam hieme sub glacie, qua fracta in conspectum venire solet.

Saltat egregie in aqua. Quiescens antennas continuo motitat.

239. BINOCVLVS PISCINVS.

Binoculus oculis marginalibus, testa oblongo-cordata plana, cauda abbreviata, appendiculis 2 teretibus corpore longioribus *).

Binoculus piscinus, Müll. prodr. 2408.

Monoculus piscinus, Syst. nat. I, 1057.

Fiskelius, Ström, I, 167. n. 1. 2. tab. I, f. 4-6.

Bom. II, 405.

GROENL. *Netarnab-koma*.

DESCR. Longitudo 5 lin. (exceptis ouariis), latitudo maxima 2 lin. Caput minutum fronte incisum, utrinque emittit antennam acutam apice setaceam, breuem. Oculi oblongi marginales testae innati, vix notabiles.

Thorax,

*) Sic illum determino, ut distinguiatur a simili, qui in salmonibus occurrit, descriptus Faun. Suec. 2045. et Act. Hafn. X, 23. tab. VII, non in Groenlandia visus. Hos enim systematici minus recte combinasse videntur. Ambas species possideo, et vidi differentiam respectu caudae notabilem satis, dum in salmonaea elongata tetraphylla, in groenlandica autem breuissima apice bifido; in utraque autem ouaria 2 longa, quibus Lernaeis affinis.

Thorax, sub quo pedes, maximam partem efficit, supra conuexo-planus, subtus concavus, figura oblonga, margine postico arcuata. Pedes formati et ordinati ut in Binoculo salmonae Act. Hafn. l. c.; praeterea 3 furcae minutae. Abdomen thorace angustius breuiusque constat 1) duabus lamellis, superiore quadrata de incisura thoracis postica prolongata, et inferiore latiore rotunda de cavitate thoracis emissâ; postice hae duae lamellæ solutae sunt nec cohaerent cum 2) interiecta parte angustiore, quae a lamella inferiore tegitur, non vero a superiore, estque magis teres; 3) sequitur illam extremitas paulo latior ventricosa, teretiuscula, oblonga, fulcis 2 longitudinalibus in 3 eminentias conuexas diuisa: ex illis pars media in caudam breuem conicam prolongatur filamentis 2 acutis simplicibus, non longis, terminata. Ad latera huius in extremitate abdominis subtus radicatae sunt appendiculae caudales (forsitan ouaria) 2 teretes molles corpore longiores, quae in quibusdam ramosae. Os subtus in combinatura capitis thoracisque. Anus sub extremitate abdominis. Color maiorum rubro-flauicans, ouariis pedibusque albis; iuniorum albidus. Ouaria non in omnibus: saepissime enim his mutilatur; nec raro unicum tantum conspicitur.

HABITAT in Pleuronecte hippoglosso, cuius dorso se arête affigit parte antica.

Cito currit ouaria post se trahens, nec retrogredi cogi potest.

Mucus Pleuronectis videtur esse esca eius.

240. CYCLOPS BREVICORNIS.

Cyclops antennis (mari) vnguiculatis, setis caudae binis longissimis.

Cyclops breuicornis, Müll. prodr. 2414.

Eenöyet Söeloppe, Act. Hafn. IX. 590. tab. IX.

GROENL. *Ingnerolanek.*

DESCR. Est sufficienter descriptus in Act. citatis. Qualis mihi nudis oculis conspicuus erat, corpus habebat ovali - cylindricum, posticis attenuatis, caudam setis longissimis terminatam, antennas mediocrem, et oculum solitarium aeneum nitidissimum frontis. Colore erat pallido, linea longitudinali obscuriore.

HABITAT in freto Dauidis per multas myriades.

Noctu lucet phosphoricus: quod obseruaui, dum aquam marinam lucentem introduxi, nec aliud quam hunc monoculum detegere potui; postea tali in tenebras educto oculus eius fulgore suo aeneo se indicauit. Hic igitur tam copiose obuius in mari forsitan causa praecipua phosphori marini.

Est hic cibus oniscorum et vermium molluscorum quam plurimorum.

VI.

VERMES.

241. GORDIVS MARINVS.

Gordius filiformis plano spirali conuolutus.

Gordius marinus, Syst. nat. I, 1075. Müll. prodr.

2578.

Queise, Ström, I, 194. Bom, VI, 436. Müll.
v. Würm. 112.

Meerwurm, Ionst. ins. tab. XXV.?

GROENL. *Kumak*; speciatim respectu piscium, in quibus habitat: *Saraulib-kuma*, *Okotab-kuma*, *Okab-kuma*, *Angmakfab-kuma*, *Sullupaukab-kuma*.

DESCR. Longitudo $\frac{2}{3}$ - $1\frac{1}{2}$ vnc. crassities $\frac{1}{4}$ - $\frac{2}{3}$ lin. Teres, filiformis, extremitate altera attenuata, quam pro-

cav-

cauda habeo, dum opposita escam perfodiens semper interior et occultata, haec corpore reliquo vix angustior, amputata, vbi orificium, quod visui se simplicissimum offert. Cutis exterior membranacea laevis, minus annulata, quasi tubulus interne seruat intestinum mollius, quod ex tubulo protrahi potest; si etiam tubulus antece mutilatur, intestinum hoc apice suo prominere solet: hinc ibi non connexi videntur; et subsumo, tubulum extremitate sua in exemplaribus integris separatim prominere, intra quem apex intestini propria apertura terminali instructus protrudi et retrahi potest: difficilime autem in hac re certum quid determinatur. Color totus albidus, nitidus, in maioribus tantum interanea granulata lucidiora transparent, extremitate postica obscuriore. Semper in plano spirali conuolutus est, membranula tenuissima communi superne, quasi tecto, obductus, ex qua non raro cauda prominet.

Varietates duas huius vidi:

β) multo maiorem magnitudine lumbrici terrestris minoris, viuaciorem et totum griseum, cuius extremitas antica quasi fissa; in ceteris similem.

γ) magnitudine et statura vulgari griseam, cingulo albo (non tamen eleuato) versus antica.

HABITAT in hepate, nec non super intestina, et in carne ipsa, piscium.

Vulgaris α) mihi obuenit in hepate *gadi callariae* et *barbati*; inter intestinula coeca, quae appendices pylori in *gado barbato*; in humore sanguineo super intestina *salmonis arctici*, et in carne intra cutem abdominis *Pleuronectis plateffoidae*, frequens.

Varietas β) tantum ad intestinula coeca *gadi barbati* *); γ) vero ibidem tam in illo, quam in *perca Norvegica*, huiusque hepate.

Sub

* Posthac haec varietas numerosa mihi occurrit in *gado islandico* falso et planato (vulgo *Klipfisch*), et quidem in carne

Sub tecto suo immobilis est, et vix pro viuo habetur; exemptus autem, et in aquam missus variis motibus se torquet, nec facile locum mutans.

242. GORDIVS LACVSTRIS:

Gordius plano spirali conuolatus, vtrinque attenuatus.

Gordius lacustris, Syst. nat. I, 1076. Müll. prodr.

2579.

GROENL. *Kakillifab-kuma*.

DESCRIPTIO Syst. nat. I. c. conuenit. Exemplar meum vix capillo crassius.

HABITAT in intestinis gasterostei aculeati.

Melius ac praecedens procedere potest medium curvando et postica in anticorum locum mutando, licet satis inepite, se etiam in gyrum conuoluit ut ille.

243. GORDIVS GLOBICOLA. *

Gordius antice obtusior subbifidus, globulum membranaceum inhabitans.

Vermis Bellonii in Cernuis obuius, Ionst. inf. 183.
huc pertinere videtur.

GROENL. ut praecedens.

DESCR. Vix 4 lin. longior et $\frac{1}{3}$ lin. latus. Totus gelatinosus, laevis, planiusculus, antice latior, postice attenuatus (non tamen acutus). Color aqueus, extremitatibus et linea longitudinali dorsi lacteis. Sic lactea pars antica ut caput considerari potest subtus rimam amplam habens, quae in fronte fissuram minus notabilem format.

carne ipsa, ubi adhuc vina, licet cum pisco tam validam pressuram subiens; quod de viuacitate eius satis testatur.

format. Plerumque intra globulum membranaceum convolutus est, interdum cauda exserta, raro nudus.

HABITAT tam nudus, quam globulis suis in *gasterosteo aculeato*, cuti exteriori ventriculi adhaerens. *) Si nudus, tam curuatam, quam erectam figuram habet, caput suum intestino pisces inferens; si obtectus, per canalem tenuissimam de globulo in intestinum viatum suum accipere videtur, estque ipse globulus materia mucosa impletus.

244. GORDIVS INTESTINALIS. *

Gordius linearis flauicans, linea longitudinali rubra in extremitate altera.

Vix *gordius argillaceus*, Syst. nat. I, 1075. Faun. Suec. 1069. Müll. prodr. 2577.

GROENL. *Kumak.*

DESCRIPT. Longitudinem pedis interdum attingit vix latior $\frac{2}{3}$ lin. Totus laevis, mollis, parum mucosus, intestinali tenacitate et figura, ut primo intuitu pro tali habeatur, planiusculus, filiformis. Color pallidus tintura flava, et in extremitate altera linea longitudinalis rubicunda, ante medium desinens, conspicitur; forsitan haec ductus gularis et sic in extremitate antica: quod tamen difficulter determinatur extremitatibus similibus, nec orificio visibili.

HABITAT in littoribus maris, ubi fundus ex argilla et sabulo mixtus est,

In

*) Similem etiam postea inneni in Noruegia super ventriculum salmonis Lauareti; et, me iudice, hi tres (241-243) a ceteris gordis diuersi, tam ob tegumentum suum, quam quia pisces inhabitant, facile genus distinctum efficere poterant, cuius adhuc quartam speciem sanguineam *piscicolam* detexi, pisiformem massam inhabitantem,

In fundo ipso occultatus iacet, nec aperturam vel tumulum superum vidi. Interdum ex parte super fundum conspicitur, extremitatibus tamen semper insertis, et figuras varias formans, ut facile pro pluribus habeatur. Extra elementum suum extremitates quidem prolongare potest, non vero procedere medio immobili, tandemque fessus in gyrum se inuoluit: si vero terreum quid attingere potest, extremitates statim inserit; et si plures tumulos terreos, omnes perfodit, ex parte tectus, ex parte nudus; demum acquiescit.

245. GORDIVS CINCTVS. *

Gordius albus, dorso cinguloque antico griseis.

GROENL. *Kumangoak* (quod nomen etiam competit 2 sequentibus).

DESCR. Est 4 lin. longus et tantum crassitie setae suillae. Totus laevis, teres, nitidus, filiformis vix apicibus attenuatis, membranaceus. Color abdominis et extremitatum albus, dorsi vero griseus, qui antice, ubi terminatur, cingulo lato etiam abdomen ambit; dico haec antica: nam hac extremitate praesertim se mouet et fundum perfodere quaerit; inque summo apice punctum candidius conspicitur, quod sine dubio orificio.

HABITAT in fundo marino arenoso ad littora. Semper plures inter se contortuplicati sunt. Solitarium etiam inter cirros lumbrici cirrati captum vidi: sine dubio igitur illi ut esca inseruit.

246. GORDIVS CAPILLARIS. *

Gordius totus albus, filiformis, gracilissimus.

DESCR. Longitudo interdum 2 vnc. et vix pilo humano crassior, potest autem se contrahere ut 1 vnc, aquet,

quet, tunc crassitie pili ceruini. Totus est albus, laevis, mollis, et exacte filiformis; extremitatibus minime attenuatis. Nisi moueretur, vix obseruaretur.

HABITAT in sabulo sub lapidibus littoreis.

In aqua flexuose se mouet. Sine mutilatione mire extendi potest.

247. GORDIVS LACTEOLVS. *

Gordius extremitatibus attenuatis, albidus interaneis lacteis interruptis.

DESCR. Est omnium minimus, vix 3 lin. longior, nec crassior pilo mustelae. Color albidus, sed in traetu medio corporis interanea lactea passim interrupta transparent. Teres est mollisque, vtraque extremitate acuta simili.

HABITAT in basi calcarea Tubiporae serpentis, poros minutos ibi obuios implens.

248. ASCARIS VERMICVLARIS.

Ascaris cauda setacea.

Ascaris vermicularis, Syst. nat. I, 1076. Faun. Suec.

2071. Müll. prodr. 2585. Ej. Verm. 165.

Smaa Spolorme, Bom. VII, 550.

Vermes hominum ascarides, Ionst. inf. p. 185.
tab. XXIV (minimi).

GROENL. Koartak.

Exacte descripta est a Müll. Verm. l. c.

HABITAT in intestinis puerorum. Vidi matres infantes suos illis priuare, anum acu lustrando.

249. ASCARIS LVMBRICOIDES.

Ascaris apice trinodi.

Ascaris

Ascaris lumbricoides, Syst. nat. I, 1076. Faun. Suec. 2072. Müll. prodr. 2586. Ej. Verm. 166.

Börne orm, Skolorm, Bom. VI, 41.
Vermes hominum teretes, Ionst. ins. p. 185. tab. XXIV, n. 1.

GROENL. *Innub-kuma*, Kumarksoak.

DESCRIPT. $6\frac{1}{2}$ vnc. longam vidi, in qua rugae annulares satis conspicuae. In viua etiam intestinum rubrum longitudinale transparens vidi.

Reliqua vide Müll. Verm. l. c.

HABITAT in intestinis humanis. Praecedente rarior.

250. ASCARIS PHOCAE.*

Ascaris pallida, intestino lacteo spirali.

Ascaris Neitsib, Müll. prodr. 2590.

GROENL. *Neitsib-kuma*.

DESCR. Teres est utraque extremitate attenuata, postica tamen magis exacte acuminata simulque adunca. Tota pellucida membranacea, pallida, sed interanea lactea spiralia transparent. Subtus ad apicem anticum rimam transuersalis. Longitudo plerumque $3\frac{1}{2}$ vnc., et latitudo 1 lin.; vidi autem 8 vnc. longam.

HABITAT in intestinis phocarum, groenlandicae et foetidae.

Vermiculis his quam plurimis fere consumptum vidi cor phocae foetidae attamen viuae; cor autem antea harpagine vulneratum erat. *)

251. ASCA-

*) Huius et sequentium ascaridum descriptiones exactiores cum figuris exspectari possunt in fasciculo quodam Zoologias danicac, vel alia occasione.

251. ASCARIS TVBIFERA. *

Ascaris, antice rostro cylindrico quasi pro-
longata.

Ascaris Urksuk, Müll. prodr. 2591.

GROENL. *Urksub-kuma*.

DESCRIPT. Est minuta, vix 1 vnc. longa, et $\frac{1}{2}$ lin.
lata antice. Postica pars enim exquisite attenuatur se-
tiformis; antica prolongatur rostro cylindrico angustiore.
Tota glabra, albida.

HABITAT in ventriculo phocæ barbatae.

252. ASCARIS BIFIDA. *

Ascaris postice furcata, antice curua seti-
formis.

Gordius Atak, Müll. prodr. 2592.

GROENL. *Atab-kuma*.

DESCR. Magnitudo fere Ascaridis phocæ. Teres,
laevis, membranacea, antice rostro curuo acutissimo in-
structa, ad cuius basin porus; exque hoc proboscidem
breuem, ut setam gracilissimam emitti vidi. Postice vix
attenuatur, extremitate autem bifida. Color pallidus,
intestinis lacteis contortuplicatis.

HABITAT in intestinis phocæ groenlandicae.

253. ASCARIS RAIÆ. *

Ascaris postice attenuata integra, antice seti-
formis subcurua.

Ascaris Raja, Müll. prodr. 2593.

GROENL. *Taralikkisab-kuma*.

DESCR. Praecedenti similis. Magnitudine et colo-
re conueniunt; sed haec postice attenuatur extremitate

integra (sine furca) et quasi abrupta. Rostrum longius, compressum, linea longitudinali quasi fissum, basi impressum, et pone apicem setam emittens.

HABITAT in ventriculo Raiae fullonicae.

254. ASCARIS PLEVRONECTIS.*

Ascaris rostro attenuato postice cingulo elevato terminali.

Ascaris Pleuronectis, Müll. prodr. 2594.

GROENL. *Okotab-kuma*.

DESCRIPT. Longa $2\frac{1}{2}$ vnc. lata $1\frac{1}{4}$ lin. Similis est quidem duabus praecedentibus, quod teres, laevis et eiusdem coloris sit: sed extremitatibus suis differt, dum antica crassior rostro attenuato obtusiusculo breui, ad cuius basin orificium profundius cum puncto eminente medio; postica autem attenuatior cingulo eleuato terminata, in cuius medio anus..

HABITAT in ventriculo *Pleuronectis platessoidae*.

255. ASCARIS GADI.*

Ascaris vtrinque pinna laterali desinente ante anum prolongatum.

Ascaris gadi, Müll. prodr. 2595.

GROENL. *Okab-kuma*.

DESCR. Longitudine praecedentis, sed paulo gracilior sensim retro attenuatur, non tamen ante medium notabiliter. In extremitate antica rostrum prominulum breve, acutum, subcuruum, ad cuius curuaturam subtus orificium retusum, quorū tendit intus linea alba curua, quasi guttur, ex orificio tamen non prominens. Postice non exquisite acuta, sed cono minuto quasi prolongata; ante quem incipit membranula s. pinna spuria

lon-

longitudinalis vtrinque, antrosum sensim gracilior, et versus antica vix notabilis. Ceterum teres est, glabra, submembranacea, cinereo-fusca interaneis albis contortuplicatis; postica pars vero lactea.

HABITAT in ventriculo *gadi barbati*.

256. ASCARIS VERSIPELLIS. *

Ascaris rugosa, compressiuscula, subobtusa, antice subtus orificio lunari.

Ascaris versipellis, Müll. prodr. 2596.

GROENL. *Okab-kuma*.

DESCRIPT. Contracta plerumque 1 vnc. non multum superat longitudine, 1 lin. lata; tunc rugae permultae conspicuae sunt, magisque compressam figuram habet: extendere autem se valet in 3 vnc. longitudinem, tunc laeuior, teretior, et multo gracilior; antica pars tamen non multo nec facile attenuatur, ubi rostrum protractum obtusum habet, et subtus orificium lunare, e quo proboscidem teretem curtam protrudere potest, haecque inde in intestinum rectum totum corpus percurrens producitur. Postice obtusa est ano humiliore, qui in candidis puncto croceo signatur. Est haec mollior praecedentibus. Color variat respectu fluidi, in quo se volunt, iam albidus intestino griseo, iam griseus, fuscus, flauus, fuluus, croceus, rubicundus, violaceus, et semper linea lateralii candida.

Ob hanc proprietatem suspicor, *Clypearum Rödaat* (Ström, I, 160) esse hanc, vel saltem cognatam ascariadem, collatis dictis Müll. von Würm. p. 116. 117. *)

HABITAT in intestinis *gadi barbati*.

*) Vermis autem, qui eodem scripto p. 118. tab. III, fig. 1-3, occurrit, est ab hoc diuersissimus, de quo infra subtitulo *Planaria fusca* Sp. 306.

257. ASCARIS ALCE. *

Ascaris antice subtus rugis lateralibus medietatem eleuatam includentibus.

Ascaris Alce, Müll. prodr. 2597.

GROENL. *Akpab-kuma*.

DESCR. Tenet interdum longitudinem 4 vnc. sed praecedente vix crassior. Est teretiuscula, antice acutiuscula, subtus planata rugis s. plicis lateralibus interstitio longitudinali eleuato, ante quod orificium. Postice subprismatica, extremitate exquisite acuta. Color albus, linea longitudinali nigra in dorso.

HABITAT in intestinis *alce picea*.

258. LUMBRICVS TERRESTRIS.

Lumbricus ruber octofariam aculeatus.

Lumbricus terrestris, Syst. I, 1076. Faun. Suec.

2073. Müll. prodr. 2602. Ej. Verm. 157.

Ionst. ins. 186.

Erdwurm, Cr. 105. Müll. v. Würm. 161. not. 53.

Jordorm, *Regnorm*, *Jordmak*, Bom. VI, 55.
And. 100.

Regenwurm, Horr. 277.

Aanumadkr, *Aanamadkar*, Ol. 220. 714.

GROENL. *Pullateriak*.

DESCR. Lumbrici groenlandici, inter minores numerandi, sunt magis fusci quam rubri; ceterum conuenient descriptioni, quam exactam habemus Müll. Verm. l. c.

HABITAT in terra, et praesertim ad littora aquarum.

Saepius vidi hunc vermem sub tactu in duos euadere, minorem nempe de maiore prehenso cadere. Hoc sciunt

sciunt Groenlandi id me docentes, qui putant maiorem pullum parere; quod etiam non abnuerem: erant enim ambo integri.

Hic etiam lubet afferre obseruationes institutas in Lumbrico (non groenlandico, sed) noruegico. Erat hic in terra pingui pastus, et maximus, quem vidi, circiter pedem longus et crassitie pennae cygneae, ut tam annulos quam aculeos nudis oculis conspicere possem. Aculeorum 2 paria erant utrinque versus abdomen, sic octofariam in omnibus annulis, excepto cingulo, quod magis inaequale et porosum, nec multum eminens. Annulos numeraui 143: sc. ante cingulum 31, in cingulo 6 et pone cingulum 106; et in verme contracto singulus annulus subdiuisus erat ruga minori. In articulo 15to verruca pallida cum foramine utrinque, ut scribit cel. Müllerus; sed praeter illam 25to et 26to duae verrucae minores in conspectum venerunt, ante quas in articulo 24to membrum laxum propendebat antrorsum tendens, simile cuticulae albumen cui vestienti, quod humorem crystallinum continebat impressura ex apice profluente. — An membrum genitale masculum? Talem vidi tempore matutino super terram soli obuersam.

259. LVMBRICVS VERMICVLARIS.

Lumbricus albus bifarium aculeatus aequalis.

Lumbricus vermicularis, Müll. prodr. 2603. Ei.

Verm. 158.

GROENL. Kumangoak.

DESCRIPT. Extremitas antica vix crassior dignoscitur difficulter impressione orificii sub apice s. rostro attenuato breuissimo; si igitur respectu oris abdomen determinatur, aculei nitidi exferendi corporis abdomini sunt propiores et retro tendunt. Praeter intestinum foribus repletum etiam in quibusdam lacteum quid mobile

interaneum ad antica vidi, forsitan ouarium. Reliqua dat Müll. Verm. I. c.

HABITAT cateruatim in ligno humido domuum groenlandicarum.

260. LVMBRICVS RIVALIS. *

Lumbricus albidus, linea longitudinali flauicante.

An *Lumbricus* ille, qui in societate *Lumbrici* tubificis habitare dicitur Müll. Verm. Vol. I. P. II. p. 28?

GROENL. *Kumangoak.*

DESCRIPT. Vix 4 lin. longior et crassitie tantum filii tenuioris. Corpus teres, filiforme, extremitatibus subattenuatis, praesertim postica, (quam secundum motum determino, sub quo illa semper postica,) pluribus segmentis annularibus nudo oculo etiam conspicuis constat, (tales 30 numeraui,) et utrinque versus abdomen aculeis exserendis armatum. Color albidus, intestino flauicante serpentiformi transparente, ante extremitates tamen desinente.

HABITAT in paludibus et riuis inter radices plantarum.

Plerumque radices et caules, quounque humidos, spiraliter ambit, illosque tali statu ascendere solet; in plano autem et aqua minus progredi valet.

261. LVMBRICVS LINEATVS.

Lumbricus albus, linea longitudinali rubra.

Lumbricus lineatus, Müll. prodr. 2606. Ei. Verm. Vol. I. P. II, p. 29.

Der Faden-Wurm, Müll. v. Würm. p. 110. Tab. III, fig. IV, V.

GROENL.

GROENL. Kumak.

Est sufficienter descriptus ll. cc. Multos vidi linea fulua notatos.

HABITAT ad littora sub fucis de mari proiectis.

262. LVMBRICVS MARINVS.

Lumbricus papillis dorsalibus geminatis setigeris.

Lumbricus marinus, Syst. nat. I, 1077. Faun. Suec. 2074. Müll. prodr. 2609. It. Wgoth. 189. tab. III. fig. 6.

Orm, It. Scan. 315.

Fjæremak, *Sandmak*, Ström, I, 187. Bom. VII, 101.

Fjörumadkur, *Beitumadkr*, Ol. 71. 611. 714. T. X. f. 8.

HABITAT sub arena littorea.

Ab incolis non adhibetur.

263. LVMBRICVS CAPITATVS.*

Lumbricus ruber quadrifariam aculeatus, ante incassatus, postice gracilissimus.

Lumbricus littoralis minor, Ol. 611, b.

GROENL. Pullateriak.

DESCRIPT. Longitudine fere lumbrici terrestris. Teres, (subtus tamen planiusculus, subcanaliculatus,) annulatus sulcis profundis. Segmenta corporis 42 - 82: quarum 7 antica incassata et rostro breui acuminato terminata; reliqua retro lente attenuantur, ut extremitas postica valde tenuis euadat, crassitatem fili tenuioris tantum habens, non tamen acuta; suntque haec segmenta fragiliora, oblongiora et quasi catenata. Totus supra in-

infraque 2 ordinibus (subtus magis approximatis) maxillas minutas habet setigeras, quae in articulis 7 prioribus vix notabiles, cum setis maioribus semper visibilibus, nec (ut videtur, retrahilibus; in reliquis vero maiores cum setis inclusis exserendis. Os foramen impressum subtus ad basin rostri. Color anticae partis ruber, (in quibusdam parum liuens,) posticæ vero variegatus ex albo, rubro griseoque (interdum virescenti), extremitate tamen plerumque alba.

HABITAT in sabulo littoreo et sub lapidibus.

Sub fundo de sabulo tubulos minus continentis sibi format, supra fundum vix conspicitur; per foramen superum tamen arenam in tumulos spirales protrudit.

264. LVMBRICVS ARENARIVS.*

Lumbricus albidus, interaneis rubris, cingulo eleuato antico pallidiore, bifariam ad ventrem aculeatus.

Lumbricus arenarius, Müll. prodr. 2614.

GROENL. UT antecedens.

DESCR. Est longitudo plerumque 14 lin. et crassities $\frac{1}{2}$ lin.; sed se extendendo fit multo longior tenuiorque. Teres, extremitatibus attenuatis segmentis annularibus minutis (54-76) constans, laevis, glaber. Pone 8 segmenta antica sequitur cingulum longum ex 3 segmentis constans, reliquo eleuatius. Versus ventrem 2 ordines setarum breuissimarum, etiam in cingulo exserendarum. Est admodum fragilis. Color albo-rubicundus, intestino sanguineo serpentino longitudinaliter transparente; cingulum eleuatum pallidius, intestinis sanguineis tenuissimis contortuplicatis.

HABITAT in sabulo arenoso, vel argillaceo, marino gregatim.

Sociabilis quidem; in communi tamen gleba singulus proprium habet cuniculum flexuosum; hinc gleba fracta diuersae partes corporum diuersorum in conspectum veniunt. Interdum dimidia parte super fundum prominet. In aqua etiam motu flexuoso protendit.

265. LVMBRICVS MINVTVS.*

Lumbricus rubicundus, cingulo eleuato pallido, fere medio, ventre bifariam aculeato.

Lumbricus minutus, Müll. prodr. 2616.

GROENL. *Sirkab-kumangoa*.

DESCRIPT. Longitudine $\frac{1}{2}$ vno. tantum aequat, praecedente tamen vix gracilior. Teres, extremitate postica leniter attenuata, annulatus segmentis (24 circiter) minutis; 8 priora sequitur cingulum eleuatum longum satis, in medium vermis fere continuatum, ex 3 annulis vix visibilibus constans. Subtus 2 ordines approximati setarum breuissimarum; in cingulo tamen illas non obseruauit. Color rubicundus s. intestinum rubicundum recta per totum corpus procedit, pro singulo segmento dilatatum parietibus pellucidis; cinguli autem tertia pars saturatius rubra, reliquis duabus vix coloratis interaneis albis contortuplicatis.

HABITAT inter lapides et radices fucorum vesiculosorum, tam alte, ut a mari etiam leuiter decidente relinquatur, et quidem super fundum. Sociatim viuit; sine incessu vero super fundum se voluere tantum solet.

266. LVMBRICVS CIRRATVS.

Lumbricus quadrifariam aculeatus, cirrisque utrinque longissimis, ad antica fasciculatis.

Lumbricus cirratus, Müll. prodr. 2608. Ström, I,

188. Müll. v. Würm. 193 (4). Act. Nidr. IV, 427. T. XIV. f. 7. Bom. VI, 57.

Lumbricus marinus cirris longissimis, Martini Naturlex. II. 482. t. E. f. 6.

Fjæremak bchængt med lange Traade, Að. Hafn. X, 26. Tab. VIII.

GROENL. Nyaurselik.

DESCR. Qui antea hunc descripsérunt, mutilatum tantum viderunt; quod patet tam ex descriptionibus, quam figuris datis. Multos vidi viuos, tam mutilatos, quam integros; et secundum hos descriptio sequens sine microscopio facta est. *) Plerumque 2 vel 3 vnc. longitudine tenet, crassitie terrestris mediocris. Totus teres, extremitatibus parum attenuatis, obtusis. Constat pluribus segmentis annularibus (64 praeter caput caudamque numerauit,) satis notabilibus, versus caudam tamen minutis. Antice segmento maiore terminatur, quod angustato-rotundatum caput refert, laeue, pallidum, vertice linea lunata nigra vtrinque quasi oculo signatum, singulo in 4 minores (vt videtur,) fasciis albis interrupto. Sub capite os s. apertura parua cum operculo rotundato antico. Caput sequuntur 2 segmenta alba, vtrinque cirris multis albis filiformibus, mollibus, fasciculatis, basi tamen interstinctis, antrorum vergentibus cincinnata, quos numerare non potui, nec credo semper eundem numerum seruare. Dein segmenta 13 sensim crescentia longitudine et latitudine, supra planiuscula, albido-flauicantia, infra vero hepatis colore intersticiis dorso concoloribus. Iam 6 segmenta maiora et latiora, aequalia, ventricosa, hepatica intersticiis albis (sic albo fasciata pars illa); post illa 11 alia 13 illis anticis similia, sensim retro minora; iterum 6 vt 6 priora, et 26 vt 13 antica formata, planiora

*) Miror igitur, quod reuer: Strömius Að. Hafn. I. c. dicat, nihil in viuo accurate conspiciri posse; mortuum in spiritu vini contemplatus est, vbi vermes deformantur: hinc non mirandum, si fallatur.

niora tamen et magis retro diminuta. Caudam dico segmentum extremum posticum, oblongum, album, apice perforatum ano notabili. Abdomen dorso magis planatum, sulco longitudinali medio. In utroque latere corporis 2 series aculeorum brevium non multum distantes; sic 4 aculei in singulo segmento: et super seriem superiorum, dorso proprius, totidem cirri longissimi versus latera tendentes, plerumque autem inter se contortuplicati; sic 2 cirri in singulo segmento, de quibus aequa bene, ac de aculeis, coniunctus sum; sunt hi cincinnis graciliores, obscure rubri, et magis attenuati. Caput, 2 sequentia segmenta et cauda nec aculeata, nec cirrata. Intestinum vidi de ore in anum productum tenue, locis amplioribus ampliatum, spiralique conuolutum sorde grisea particulis arenae mixta impletum, iuxta quod arteria sanguinea tenuissima.

Variant quidam capite hepatico et corpore magis obscuro; alii cirris pallidioribus et cincinnis rubro sparsis.

Vix integrum exemplar accipitur, nisi maxima prae-
cautione adhibita: cirris enim et cincinnis mollibus, qui
lapidibus vel sabulo adglutinati, facile mutilatur.

HABITAT in sabulo marino sub et inter lapides lit-
toreos, et quidem talibus locis, qui non nisi aestu maris
maximo aqua deficere solent.

Maxime quiescit cirris suis vestitus, et cincinnis ca-
put tegens. In aquam missus lente mouetur extremita-
tes flectendo.

267. LVMBRICVS PAPILLOSVS.

Lumbricus violaceo-viridis, toto corpore pa-
pillis, et 2 ordinibus fasciculis cirrorum aculeo-
rumque simul instructus.

Lumbricus papillosus, Müll. prodr. 2615.

GROENL. *Inellualerak.*

DESCR.

D E S C R. Nomen hic Gigantis inter lumbricos facile meretur: est enim vulgo 6 vnc. longus, et $\frac{1}{2}$ vnc. crassus. Totus teres, antice crassior, quatenus aculeatus, postice vero gracilior. Segmenta annularia arcte nexa 186, quae tamen rugosa difficulter numerantur. Extremitas antica angustato-obtusa terminatur supra rostro breui foliato trifido, intra os fere retractili, cui ad basin appendicula minuta vtrinque. — Sub hoc orificio rugosum dilatabile, e quo proboscidem maiorem tubularem, versus apicem crassiorem, vbiique eminentiis viridi-brunneis punctatam emittere solet. Sulcus abdominalis nudus longitudinaliter totum percurrit. In dorso vtrinque fascieuli 19 aculeorum exserendorum, sursum tendentes. In singulo fasciculo aculei circiter 10, albi nitidi, intra receptaculum molle album laterale connexi; segmentum corporis ante et pone tales versus abdomen reliquis semper eminentius, interstitio fusco quasi rima. Pone singulum fasciculum (6 prioribus exceptis) cirrus mollis, castaneus, ramosus ramis 8, situs, aculeos fere obducens; suntque tam aculei quam cirti sensim retro maiores, sive ordinati: in segmentis 10 anticis nullus fasciculus, sed inter 10 et 11 primus, deinde post singulum 6 tum talis, donec plenus sit numerus. Reliqua postica papillis minutis innumeris, antica vero lamellis quadratis, vestita sunt; sic etiam in tractu fasciculato, sed maioribus et magis sparsis. Pars antica posticaque, quae non aculeata, grisea est et sericea, (quasi conserua, digitis adhaerente, obducta,) media vero violaceo - viridis pulcherrime magisque nuda. Ceterum totus vermis sacculo sericeo-mucofo tenuissimo se cingere solet, qui facile detrahitur. Anus in extremitate postica ore fere amplior. Intestina fabulo impleta.

HABITAT in fundo argillaceo sinuum, cuniculos profundos varie flexuosos in argilla habens.

Mouet se ut lumbricus terrestris, non tamen extra cuniculos suos, sed in illis celerrime. Supra foramen excrementa

crementa sua in tumulos spirales maiores emittit, momento citius reuertens in abyssum.

268. LVMBRICVS ECHIVRVS.

Lumbricus antice lingulatus, postice echinatus.

Lumbricus echiurus, Pall. X, 3. Tab. I, fig. 1-5.

Hunc semel mutilatum, parte postica echinata tamen reliqua, in ventriculo cotti scorpii vidi.

269. AMPHITRITE CIRRATA.

Amphitrite cincinnis vtrinque tribus.

Amphitrite cirrata, Müll. prodr. 2617.

Nereis cirrosa, Syst. nat. I, 1085.

Die buschige Amphitrite, Müll. v. Würm. 188.

Tab. XV.

Martini Naturlex. II, 478. tab. E. fig. 1. 2.

GROENL. *Iglulualik.*

DESCRIPTIONI cl. Mülleri l. c. haec tamen addam: constat quidem ex pluribus segmentis; sunt tamen haec in dorso minus notabilia, praesertim in animali extenso sulcis transuersis deficientibus ante trigesimum, igitur secundum verrucas laterales numeranda; et in diuersis vidi 60, 68 et 70 talia, quorum 7 priora aequae latitudinis, reliqua sensim minora retrosum. Cirri frontales in meis albi erant, et cinnini in 5 vel 6 ramos subdivisi 3 tantum segmenta occupabant. Pro singulo segmento (2 antieis exceptis,) verrucam lateralem habet 1. annulata eminentem, qui infra ad fulcum abdominalem incipiens hamo minuto nigro sursum crescit crassitie in medium lateris terminatus acumine. Ex 17 prioribus prostant setae retractiles primo intuitu duae, reuera autem 6, quibus sequentes verrucae carent. Plicae ventris in meis omnes erant pallidae, et totus vermis rubens vel brunneus;

news; sunt tamen segmenta circiter 7 antica dorsi, et 23 — 27 lucidiora, molliora, et magis eminentia. Nullas maxillas gerit, neque proboscidem habet, sed orificium rugosum tantum amplificat, intra quod gula grisea in conspectum venit, quae intestino albo in anum usque prolongatur, iuxta quod arteria obscure rubens. Intra gulam omnium globulos griseos inueni, quos pro esca eius habeo; saepe enim tales in fundo inueni, et sunt vere animalcula: sed extra gulam supra plicas abdominales in aliis globulos minores flauos, quos oua dico; in aliis lamellas minutis albas sub pressione in lac profluentes, forsitan semen masculum. Tubulum satis amplum, sequere longiore fere horizontalem, sibi format ex fabulo, argilla et frustis testaceis, sine vlla membrana interna connexente, durum quidem sed fragilem et altera extremitate plerumque fissum.

Variant quidam multo minores pulchre sanguinei, cirris solis albis, tubulos argillaceos inter radices fucorum inhabitantes; sine dubio pulli illius.

HABITAT profunde in fabulo marino sub lapidis bus, non nisi aesi maris maiore in conspectum veniens, et se prodit cirris suis frontalibus longe lateque extensis. Etiam inter radices vluarum maximarum mihi obuius.

Ex multis de fundo protractis, et in aquam missis, pauci tantum de tubulo motu flexuoso prodierunt, postea extremitate postica in spiralem conuoluta quietentes; omne vero tactum colore rubro tingebant, et de quibusdam in spiritu vini ruptis prodibat fluor sanguineus in massam cinnabarinam coagulans. — Nonne eidem aut simili usi esse potest ac liquor purpuralis cochlearum?

270 AMPHITRITE CINCINNATA.*

Amphitrite cincinnis utrinque duobus.

GROENL. vt antecedens.

DESCRIPT. Est praecedenti admodum similis, ut facile pro eadem haberetur, tamen diueria, multo maior, plerum-

plerumque 9 vnc. longa et penna cygnea crassior. Color in aliis brunneus abdomine rubicundo; in aliis pallidior abdomine albo. Cirri frontales etiam minus longi paucioresque pallide rubent, nec in margine labii superioris siti, sed superiores cingulum proprium ad basin habentes laxum, prominens, et in os usque ambiens, in quo radicati, antrorsum tamen vergentes; hoc cingulo etiam labium superius obuelatur ab illo licet solutum. Cincinni breuiores pallidi medulla sanguinea utrinque tantum 2, segmenta duo occupantes, in ramos 10 subdivisi; ad basin interiorem singuli cincinni adhuc 2 cirri minores, nigricantes, subulati, dorsum versus curuati et tenaciores. Segmenta corporis 96 de fronte in anum sensim lente attenuata, 3 anticus aequalibus brevibus, 18 posticus minutis reliquis longioribus. Extremitas postica definit segmento parum protracto in tubulum cum apertura anali. Plicae abdominales 27, quas sequitur sulcus longitudinalis obscure ruber. Verrucae laterales non prorsus sulcum abdominalem attingunt, et superne desinunt cono fisco cum setis albis nitidis, per totum corpus (quo maxime differt a praecedenti); segmentum primum tantum excipendum: sed in sequentibus 26 setae 4 — 6, et in reliquis omnibus 2 tantum. Tubulum magnum et amplum habet membranaceum pellucidum album, horizontalem, extremitate postica parum curuum et pedis longitudine, cuius superficies frustis testaceis maioribus lapilisque raro sparsa.

Variant minores magis lucidi cincinnis sanguineis.

HABITAT in profundo maris cum tubulo suo paginae inferiori lapidum adhaerens, super fundum argillaceum procul a littore.

Melius incedit ac praecedens, tubulum tam antrorum quam retrorsum sine difficultate relinquere valens.

271. AMPHITRITE PLVMOSA.*

Amphitrite tentaculis 2 longis, flabellis caput setasque pediformes tegentibus.

Amphitrite plumosa, Müll. prodr. 2621.

GROENL. Merkoluualik.

DESCR. Haec sub inuolucro suo pupam mentitur, antice crassior, postice gracilior; si autem denudatur, vermis membris satis instructus in conspectum venit 15 lin. longus et $1\frac{1}{2}$ latus, antice angustior, postice latior, medio latissimus, ubique teres, mollis, debilis, cute enim tenuissima vestitus. Color antice posticeque albicat (in aliis antice rubescit), in medio flauo-rubicundus, ubi in dorso macula longitudinalis purpurea interrupta in lineam rubram antice posticeque producta. Corpus integrum pellucidum, vix articulatum, sed utrinque sinubus lateralibus 40 - 52 quasi diuisum, interstitiis sinuum tuberculatis et flabellis pediformibus instructis. Constant flabella setis tenuissimis radice connexis apice dilatatis albis nitidis, ut totum corpus quasi plumulis obueletur; media recta, antica vero antrorsum versa, pagina anteriore concava et sensim maiora, postica sensim minora retrouersa et pagina posteriore concaua; duo ultima caudam spuriam formant, inter quae anus rotundatus. Sub singulo flabello versus abdomen seta simplex robustior s. aculeus longior retro curuatus, aureo-nitidus, basi receptaculum molle habens, intra quod tamen non retrahitur. Caput a truncu satis distinctum sinu laterali profundiore, minutum apice angustato, ubi subtus orificium album dilatabile, cuius labium superius cirris tenuissimis brevibus numerosis purpureis obsitum. Utrinque ad os tentaculum longius contractile, album. Flabella 2 maiora antrorsum tendentia caput obregunt antice supraque conniuentia, infra patentia. Inuolucrum cinereum sericeum, quasi exuviae, totum corpus cingit tam accurate, ut tam flabella

flabella quam aculei, licet vestiti, tamen promineant; caput autem inde non conspicitur, solis cirris de apertura antica oblonga emissis. Pro ano etiam apertura postica, et aculei inuolucrum perforant: hinc vermis cum inuolucro suo incedere valet. Interdum contingit semi-nudum vel plane nudum conspicere viuaciorem. — Num inter ramulos fucorum inuolucrum laceratur, an vermis sub illo metamorphosin subitum vel saltem maturior evasurus illud demum sponte relinquit?

HABITAT in profundo mari inter radices vluarum.

Bene satis ingreditur, aculeis et ambulatoriis, flabellisque ut natatoriis vtens. Extremitatibus suis conniuens laruam simulat.

272. AMPHITRITE AVRICOMA.

Amphitrite cirris binis vtrinque, antice flabellis duobus aureis, rigidis.

Amphitrite auricoma, Müll. prodr. 2622. Zool.

Dan. tab. XXVI. egregie.

Sabella granulata, Syst. nat. I, 1268.

Sabella Belgica longa acuminato-reflexa, Mart. Conch. I, 25, 71. tab. IV. F. 28.

Sabella Belgica minor, ib. 70. fig. 27. forsitan varietas huius?

GROENL. *Imab. Polia.*

DESCR. Figura huius conica plano-connexa, abdomine planiore transuersim sulcato, dorso conuexiore laevi nitido. Extremitas antica latior superne, oblique truncata, pallida, callosa, subinaequalis, postice rotundata margine prominente, margine antico flabellis 2 aureis, nitidis, rigidis, medio patentibus obsito, singulo ex 9 ciliis planatis, acutis, mediis maioribus intus deorsumque curuatis, aurichalco simillimis, profunde radicatis, constante. Vtrinque ab illis tentaculum molle longum crassiusculum, attenuatum, griseum, ad basin

T

papil-

papillum duplarem album et minorem rubrum habens. Pone illud tentaculum inferius simile, papillo tamen rubro carens. Sub flabellis labium magnum planatum suberu-staceum, margine rotundato ciliato, ad cuius basin sub-tus os rugosum, parum prominens, et cinctum cirris permultis rubicundis plerumque contortuplicatis, ut ori-ficium prorsus tegant. Gula in animalculo extenso pa-rum eminet, non armata. Truncus incisuras laterales 20 haber; sic diceretur 20-articulatus: dorsum tamen nul-los habet sulcos, (postica segmenta si excipias;) in abdo-mine vero 4 segmenta antica distincta sulcis transuersis, quae 2 longitudinalibus in 8 minores areas subdividuntur; quintum simile, sed minus distincte; in reliquis sulci 2 longitudinales producti medietatem a pedibus lateralibus dirimunt. In postico dorfi etiam sulcus longitudinalis exiguus. In segmentis 2 anticis utrinque cincinni 2, ex costa crustacea alba falcata et cirris tenuissimis obscure rubentibus posticis in curvatura, constantes. Segmenta 3 sequentia utrinque papillo conico setis paucis aureis ar-mato, sursum retroque tendente; 12 sequentia similia, sed setis pluribus et longioribus, et praeterea eminentia transversa arcuata abdominalis, versus medietatem acu-mine nigro terminata. Caudam efficit lamella ouata su-perne versus dorsum eminens, margine inciso, postice operculo oblongo ani prolongata, et subtus lateribus transversim fulcatis. — Hac cauda aperturam, tubuli posticam, et flabellis aurichalcicis anticam operire solet. Color dorfi rubicundus maculis sparsis pallidioribus pree-sertim postice, abdominis pallidius rubens linea longitu-dinali sanguinea. — Tubulus testaceus conicus apice sub-curvo, verme parum longo, glaberrimus, antice margi-ne subferratus, ex particulis arenariis, rotundis vel angu-latis, omnibus planis, rubicundis nigrisque bitumine al-bo connexis, confectus, intus membrana laeui castanea vestitus *).

HABITAT

*) Quae hic adhuc desiderari possent, oculatus noster Mülle-rus

HABITAT in argilla sub lapidibus scopulorum. Vl-
tra 5 segmenta antica illam extra tubulum suum commit-
tere non vidi; caudam de apertura postica emittere solet
excrementis suis flauis se priuatura.

273. NEREIS NOCTILVCA.

Nereis corpore vix conspicuo.

Nereis noctiluca, Syst. nat. I, 1085. Faun. Suec.

2098. Müll. prodr. 2623.

Morild-Ormen, Bom. V, 396.

GROENL. Ingnerolak.

Hanc saepe vidi in limo de profundo maris protracto
inter radices vluarum, fulgore coeruleo + viridi micante
noctu splendentem, nec tamen ob paruitatem et agilita-
tem eius rite contemplatus sum. Dum modo autem Ne-
reis erat, nullus dubito, quin noctiluca auctorum.

274. NEREIS DIVERSICOLOR.

Nereis subdepressa, pedibus acuminatis fe-
tiferis.

Nereis diuersicolor, Müll. prodr. 2624.

Die bundte Nereide, id. v. Würm. 104, tab. VI.

Scolopendra marina, Syst. nat. I, 1064. It. Wgoth.

191. cf. Ionst. inf. 193. tab. XXV.

Söefkolorn, Ström, I, 198, 2. Bom. VII, 284, 2.

GROENL. Sengiak.

Hanc a cl. Müllero l. c. fatis accurate descriptam
praetereo.

HABITAT in littoribus marinis haud frequens.

T 2 275. NE-

rus suppeditabit, quando figuris fasciculi primi Zoologiae
danicae descriptiones audiissime exspectatas subiunxerit.

IV 275. NEREIS VERRUCOSA.

Nereis conuexa, pedibus cirratis verrucosis.

Nereis verrucosa, Müll. prodr. 26 8.

Die Warzige Nereide, id. v. Würm. 140. tab. VII.

Nereis pelagica, Syst. nat. I, 1086. Faun. Suec. 2096. Ol. 1002.

Söeskolorm, Ström, I, 197, 1. Bom. VII, 284, 1.

Act. Hafn. X, 9. Tab. IV.

Nereis ferruginea, Act. Hafn. X, p. 169. Tab. e. fig. 10.

GROENL. *Sengiarsoak.*

DESCRIPT. Huius satis notae descriptionem a pluribus habemus, optimam autem a cl. Müllerio v. Würm. l. c., cui annotationes sequentes (occasione exemplarium permultorum viuorum) adiicere liceat. Vidi 7 vnc. longitudine, et 4 lin. latitudine tenentem, nec tamen eius segmenta plura quam 78, licet integræ, cauda enim instrutæ. Ceterum numeraui sine respectu magnitudinis segmenta 56, 65, 76, 78, 86 in diuersis; igitur de numero nil certi statui posse patet: hunc characterem etiam quam maxime vacillare facile credat, cui mutilatio et redintegratio articulorum innotuit; sub redintegrando enim articulo caudali primum accrescente, reliquis vero successive, a momento conspectus numerus dependet. Abdomen eius quidem carinatum, sed in carina ipsa sulcus longitudinalis etiam in viuis. Collum segmentis reliquis duplo latius dictum, secundum longitudinem vermis intelligendum est; ceterum etiam hic corpus maximam latitudinem habet, retro sensim lentissime tamen decrescens in caudam, cuius propinquitas vix $\frac{1}{3}$ latitudinis colli habet. Color vulgaris brunneus est, minus magisque obscurus, semper nitidus et in abdome pallidior vel sublividus. Lineam longitudinalem dorsi coccineam rectam et abdominis maiorem pro singulo segmento flexam

habent

habent omnes, quae in lucidioribus conspicua satis, in obscuris tamen difficulter nisi cute exteriore detracta apparet: sunt igitur interanea transparentia; de quo certior factus sum, dum in quibusdam abdominali breui interruptam vidi ob fordes intestini aliis obuenientis, quibus eieclis rursus integra apparebat. Si etiam vermis ex latere consideretur, duplex linea bene satis conspicitur. Colorem respectu loci variare credo, tam magnis, quam minutis, omnicoloribus. Orificio contractum albescit. Caput plerumque corpori concolor macula triangulari alba inter oculos, et minori vtrinque; in lucidioribus tamen fere album basi vrcolorum frontalium tantum brunnea. Ad basin vrcolorum, et quidem in combinatura cum capite, tentacula fere cruciatim sic proportionata sunt: maximum superum, dein anticum, inferum et posticum sensim breuiora, praeter basin tuberculatam communem singulari suo papillo eminenti insidentia; haec animal pro lubitu flectere potest, plerumque autem supremum et anticum antrorum et duo reliqua transuersim dirigit. Tentacula, cirri frontales, caudales, laterales et pedes (setis exceptis,) albicant; maxillae ex fusco nigricant compressiae. Setae pedum omnes mihi ferrugineae apparebant, etiam introductae transparent; superiores 2 tantum aequales et inferiores 3 longiores, medio longissimo, numerare potui, et videbantur hae inter verrucam tertiam quartamque, similiter ac illae inter primam secundamque locatae. Caro eius alba tendinosa, et cutis submembranacea: hinc p[re]a[con] generibus scolopendris affinis. Saepissime mutilata occurrit, nec raro redintegrata, partibus adnatis lucidiорibus et imperfectis.

HABITAT vulgatissime in fundo maris, inter radices vluarum, sub lapidibus et intra testas vacuas, quarum incolas verosimiliter deuastauit.

Optime ingreditur motu flexuoso, et, vt congeneres, angustis submarinis destinata setis retracilibus a la-

T 3 p[ro]p[ter]a non d[icitur] p[ro]p[ter]a c[on]scienti

plenti Creatore instructa est, ut sine offensione protendat; alibi etiam minus valet. Vrceolis frontalibus fundum perfodit, et sub incessu cirris omnibus mobilissimis obiecta scrutari videtur.

276. NEREIS ARMILLARIS.

Nereis subdepressa, pedibus conicis, cirris lenticularibus.

Nereis armillaris, Müll. prodr. 2626.

Die geperlte Nereide, id. v. Würm. 150. tab. IX.

GROENL. Sengiarak.

DESCR. Color maiorum fuluus, minorum (ut etiam segmentorum nouorum in redintegratis) flauicans; fascias transueras, non autem longitudinales cum punctis lateralibus, dorsi nudis oculis vidi. Caput corpore angustius, nec nisi in contracto animali $2\frac{1}{2}$ segmentis sequentibus aequale; fronte media profunda incisa conos duos laterales format, qui mobiles officio papillorum vrceolatorum praecedentium funguntur. Tentacula vtrinque quatuor eodem loco ordineque ac in verrucoso, quorum superius et posterius longiora fere aequalia, reliqua 2 minora, praesertim inferius. In angulo incisurae etiam cirri 2 frontales conis breuiores, basi approximati, apicibus distantibus, oblique antrorsum surgentes. In viuis etiam collum breue non pedatum videre suspicatus sum, quod in mortuis (in spiritu vini contractis) euauuit. In tali statu etiam tentacula et cirri frontales minus distincti poterant *). Maculae oblongae obscurae in aertura orificii conspicuae apices maxillarum indicant, et imprimendo gulam proboscis in conspectum venit maxillis minutis albo - auratis praedita. Reliqua ut in Müll. v. Würm. l. c.

HABITAT

*) Hinc non mirandum, si in deformatis, quas tantum cel. Müllerus contemplatus est, membra haec, ex parte etiam forte delapsa, non conspexerit.

HABITAT ad littora in sabulo marino profunde se condens, nec nisi delapsu maris maximo accipi potest. Est agilissimus, cirros suos continuo motitans.

277. NEREIS INCISA. *

Nereis (ore forcipato) conuexa, segmentis distantibus, pedibus simplicibus cirratis.

GROENL. *Sengiak.*

DESCR. Longa $2\frac{1}{3}$ vnc., lata 1 lin. — Corpus elongatum, versus extremitates attenuatum, medio latius, supra conuexum nitidum, infra planiusculum sulco humili longitudinali medio. Segmenta 80 numeraui, lateribus incisura profunda angulari late distantia. Color dorsi in segmentis 20 anticis et totidem posticis pallide ferrugineus, segmentorum interstitiis, et singuli fascia, albis; in intermediis 40 obscurior subgriseus interstutiis albidis; abdominis albido-rubicundus. Caput et oculi, ut in Nereide armillari; sed coni in praesenti suburceolati, globulum nempe vix notabilem in apice ferentes. Collum non pedatum segmentis sequentibus maius. Tentacula quatuor vtrinque simplicia cruciatim fere ita disposita: posticum longum in colli postica parte cirris corporis aequale; superum anterius etiam in collo pone basin coni paulo breuius; inferum oblique ante superum quasi de latere coni, sed reuera in combinatura eius cum capite situm multo breuius; anticum illi aequale sub cono fere tectum, ut facile transeatur. Cirri 2 frontales et caudales ut in Nereide armillari, sed simplices. Os maxillis 2 flavis minutis armatum. Pedes totidem ac segmenta corporis, vtrinque segmentis ultimis non exceptis. Pes singulus constat cono magno horizontali recto, (qui prolongatio segmenti,) de cuius apice lata maior et 2 minores transparentes exseruntur; ad harum basin inferiorem cirrus breuis mollis deorsum vergens, et ad basin coni versus dorsum cirrus longus alternatim deorsum sursumue flexus.

HABITAT inter radices vluarum maximarum procul a littore, rarus.

Minus viuida, super fundum quasi timens parum incedit.

278. NEREIS APHRODITOIDES.*

Nereis (ore forcipato) depressa, non sulcata, pedibus cirratis papilligeris.

Vix *Nereis pusilla*, Müll. prodr. 2631. filamenta enim non articulata.

GROENL. *Sengiarak.*

DESCR. Inter minutus numeranda, vix vncia longior et 1 lin. lata. Statura refert aphroditam denudatam, supra infaque planiuscula (infra tamen magis exacte) integra, sine fulcis transuersis, incisuras tantum laterales habens, quas 32 numeraui praeter caput caudamque, antice posticeque leniter angustata. Caput album trunco angustius, de illo fulco transuerso distinctum, antice rotundatum 2 papillis distantibus compresso - conicis minutis, inter quas cirri duo frontales papillis paulo longiores albi. Tentacula 4 longiora alba utrinque in capite cruciatim disposita, supero maximo etiam cirris corporis maiore, dein postico, antico, infero sensim breuioribus. Os subtus, de quo tubulum album margine ciliato, et maxillis 2 nigris armatum protrudere potest. Oculi 4 nigri in vertice situ quadrato, respectu animalis satis magni, anticus maioribus. Incisurae corporis angulares; igitur pedes distant, qui totidem ac incisurae. Singulum pedem format conus horizontalis rectus, terminatus fasciculo setarum (circiter 6) aurearum, cui ad basin superam cirrus longus mollis simplex, ad apicem papilla conica et subitus 2 aliae minores, omnes molles pallidae. Cirri caudales 2 longi tentaculis similes. Color partis anticae (pro incisuris 6) albo-flauicans pellucidus, tubulo oris trans-

transparente supra nigricante, infra coerulecente, margine antico et lateribus nigris; reliqui corporis rubicundus, lineis 2 ferrugineis abdominalibus approximatis interruptis per transuersales in segmento singulo; in dorso vero vix rudimentis solitariae talis et transuersalium.

Variant quaedam pallide viridantia lineis abdominalibus, dorsali, et transuersalibus, rubris, pulcherrima.

HABITAT in fundo limoso, et quidem fretorum angustorum, vbi fluxus maris rapidus; haud frequens.

Est admodum viuida, sine mora sub fundo se condere conans.

279. NEREIS VIRIDIS.

Nereis depressa, lamellis pedum lanceolatis.

Nereis viridis, Syst. nat. I, 1085. Müll. prodr.

2636.

Die grüne Nereide, Müll. v. Würm, 162. tab. XI.

GROEN L. *Sengiarak.*

DESCR. Oculi eius reuera 2 tantum; sed praeter cirros 4 rostri, vtrinque in capite 4 tentacula ita ordinata ut in aphroditoides: supremum illorum animal continuo sursum erigens vibrat sub incessu. — Rostrum minus rotundatum ad latera quasi angulum habet, vbi cirri dicti (2 vtrinque) locati. Pro cirris caudalibus 2 lamellas lanceolatas habet lateralibus breuiores. Pedes constant papilla maiore conica supera, cui lamella lanceolata acuta insidet, et minore subiecta bifida, ramo supero sextis numerosis nitidis lamella dimidio brevioribus instruenda, inferiore vero non armato. Proboscis corpore pallidior fere $\frac{1}{3}$ corporis longitudine aequans, cylindrica fere linearis; dum autem retrahi incipit, apice incrassatur: maxillis caret. Reliqua vt ap. Müll. v. Würm. l.c.

Variant minores rubicundi linea dorsi longitudinali viridi, capite, tentaculis, cirris lamellisque niueis — Virgines pulcherrimae inter Nereides.

T 5

HABITAT

HABITAT cū Nereide incisa.

Currit egregie; natura etiam valet lamellis suis retro-versis oblique sursum erectis.

280. NEREIS COERVLEA.

Nereis glabra coerulescens.

Nereis coerulea, Syst. nat. I, 1086. Faun. Suec.

2095.

GROENL. vt antecedens.

Hanc semel offendī in littore maris, super fundum lapideum currentem, Nereidi viridi affinem, corpore suo azureo splendidam; nec tamen rite contemplatus sum, et postea nullibi obuia fuit.

281. NEREIS MACVLATA.

Nereis conuexa, lamellis pedum subcordatis.

Nereis maculata, Syst. nat. I, 1086. Müll. prodr.

2635.

Die gefleckte Nereide, Müll. v. Würm. 156.
tab. X.

GROENL. Sengiak.

DESCRIPT. Hanc etiam a cl. Müllero v. Würm. I. c. secundum exemplar tamen mortuum descriptam, observationibus in viuo habitis, quatenus discrepant, tantum illustrabo. Antice angustior erat, licet post pauca segmenta crassitatem maximam obtinuit, versus postica sensim attenuata. Longitudo 4 vnc., hinc inter maximas numeranda. Dorsum planius ac abdomen. Color dorsivirescens, (antice posticeque pallidior,) linea longitudinali obscuriore vtrinque ad pedes, pro singulo segmento flexa (maculas alias non obseruau). Abdomen pallidum vnicolor, ubi etiam sulci segmentorum minus notabiles. Lamellae pedum flauo-virides; venas in illis obseruare

non

non potui. Papilla pedis superior viridis setis flauo-viridibus armata, sed inferior lamellae concolor non setosa. Praeterea in abdomen verrucae minutae 5 transuersales in singulo segmento, quarum media flauo-viridis carinam mentiens, reliquae abdominis colore. (Forsitan hae in spiritu vini retractae impressiones Mülleri memoratas formarunt.) Caput album, parvum, planiusculum, rotundato-attenuatum in rostrum longius (in cuius basi nullas verrucas vidi). Cirri frontales albi, breues, 2 vtrinque in angulo rostri, unus super alterum (hinc inferior non facile conspicitur). Collum album capite longius sine pedibus; sed in illo tentacula 4 alba vtrinque cruciatim locata, et vt in aphroditoidi proportionata. Oculi 2 tantum, satis magni. Cirri caudae pallide virescentes, subulati, tentaculis breuiores et crassiores. Viua proboscisdem suam protrudere noluit; in spiritum vini vero missa per fissuram corporis ad segmentum 36tum factam proboscis haec in conspectum venit antice attenuata, postice in crassata, cum petiolo longo; sic a Mülleri indicata satis diuersa, sed respectu euolutionis diuersam figuram forte assumere potest.

HABITAT cum Nereide incisa.

Dimidium posticum agiliter motitare valet, antico interim quasi mortuo immobili.

282. NEREIS FLAVA. *

Nereis (ore proboscidio) depresso, lamellis pedum oblongo - ouatis.

Vix *Nereis stellifera*, Müll. prodr. 2632, ratione enim talis nominis in mea non vidi.

Haec vel sequens an *Nereis mollis*, Syst. nat. I, 1085.?

GROENL. *Sengiarak.*

DESCR. Nereidi viridi similis, in quibusdam tamen

ab illa diuersa; longa 27 lin. lata 2 lin. Tota flaua, ab domine, capite, collo, pedibus, cirris frontalibus, tentaculis, et sulcis transuersis segmentorum pallidioribus. Supra plano-conuexa, infra exactius plana. Segmenta corporis 140 numeraui, quorum antica posticaque attenuata. Caput corpore angustius, minutum, rotundatum, ante rostro attenuato prolongatum; angulis prominentibus vtrinque de angulo rostri cirri 2 breuissimi, alter super alterum. Oculi 2 nigri. Collum breue non pedatum, in quo vtrinque tentacula 2 basi vnta, furcam referentia et cirris rostri vix aequalia, crassiuscula; subtus in collo sulcus longitudinalis medius, in cuius extremitate antica os, de quo raro proboscis tubularis alba emittitur in longitudinem 5 vel 6 segmentorum, minime armata. Pedes vtrinque linea longitudinali pallida a corpore distinguuntur, ceterum pedibus Nereidi viridi similis, sed lamella magis oblonga et apice obtuse rotundato, minime acuminato. Setae, quae nigricant, non de apice, sed de latere superiore papillae superae emittuntur; papilla infera breuis non setosa. Cirri caudae oblongi nigricant.

HABITAT cum Nereide incisa.

Mores habet Nereidis viridis; nec rarum est extremitatem anticam posticamque opposita versus simul movementem videre.

* 283. NEREIS LONGA. *

Nereis (ore proboscideo) subdepressa, papillis mamillaribus pro lamellis pedum.

Vix *Nereis alba*, Müll. prodr. 2634, pedes enim in mea non mutici.

GROENL. *Sengiak.*

DESCR. Est longissima omnium, quas vidi, quippe quae 9 vnc. longa, vix tamen 2 lin. lata. Plano-convexa,

vexa, infra vero planior, medio latior, antice posificeque attenuata, exactius tamen versus postica. — Segmenta corporis numeraui 190, 200, 240 et supra, ratione longitudinis vermis. Caput, collum, oculi, tentacula, cirri rostri, et os cum proboscide omnino ut in praecedente. Dorsum sulco longitudinali vtrinque quasi in 3 partes dividitur, lateralibus magis conuexit. — Pedes, vt praecedens, habet bifidos; sed papillae ambae aequales, et supera apice setas habet obscuras: adhuc sub his versus abdomen papilla minuta deorsum versa. Loco lamellarum in hac papilla maior conica apice attenuato mamillam s. lagenam referens. Segmentum ultimum non pedatum, de quo cirri caudales, breues, oblongi distantes. Color variat: minimae enim totae albae, capite tamen cum cirris, pedibus, abdome, lateribusque dorsi candidioribus, proboscide etiam lactea transparente, setis vero caudalibusque cirris nigrantibus; mediocres medio dorsi rubicundae vel griseo-virides; maximae vero dorsum habent virescens lateribus obscurioribus, sulcis vero lucidioribus, mamillarum apicibus obscure viridibus abdomeque aeneo-albido.

HABITAT ad littora sinuum in fundo argillaceo vel arenoso, ubi etiam leui maris decessu aqua deficere solet; praesertim ad ostia riuorum frequens. In fundo meatus profundissimos habet, de quibus corpore suo longo protracto super fundum incedit, nec tamen facile aperturam cauda sua relinquens, ut periclitans momento retrogrediatur.

284. NEREIS ROSEA.*

Nereis (ore proposcideo) conuexiuscula, pedibus bifidis abdominalibus, cirrisque longis lateralibus.

An *Nereis punctata*, Müll. prodr. 2633?

GROENI. Sengiarak.

DESCRIPT.

~~SUP~~ DESCRIPT. Haec inter minimas numeranda, vix tunc longior, nec t lin. latior. Statura corporis, capite, tentaculis, cirris frontalibus, oculis et proboscide Nereidi viridi similis, supra conuexiuscula, infra plana sulco leui longitudinali. Segmentis constat circiter 56 notabilibus satis ob sulcos interstitiales supra infraque. Pro singulo segmento utrinque cirrus longus tenuis, tentaculis similis, sub quo versus abdomen pes bifidus in duas papillas aequales setis aureis instructas. Cirri caudales breviores tentaculis similes. Color dimidiae anticae pallide griseus proboscide obscuriore transparente; posticae vero pulchre roseus, extremitate caudali tamen albida. Admodum mollis est.

HABITAT in sabulo sub lapidibus ad littora maris.

Bene satis incedit, nec tamen celeriter, minus viuenda. Sponte sub conspectu non raro scinditur transuersum, et semper illo corporis loco, ubi color griseus roseo occurrit, singula parte adhuc viua pro nouo animali habenda ab ignaro.

285. NEREIS PRISMATICA. *

Nereis triquetra, pedibus distantibus papilla simplici setigera, supra cirrata.

Nereis prismatica, Müll. prodr. 2637.

CROENL. Sengiarak.

DESCR. Haec facile minima, vix 6 lin. longior, nec $\frac{1}{2}$ lin. latior. Corpus vere prismaticum, subtus planum, supra vero ob acumen in 2 partes oblique planatas diuisum, retro sensim attenuatur. Color albo-flauicat lineis 3 longitudinalibus, media sc. recta et marginalibus undulatis, griseis in dorso. — Segmenta 25 numeraui, quae tamen neque in dorso, neque in abdome sulcos interstitiales habent, secundum incisuras laterales undatim currentes tantum determinanda. Caput paruum rotundatum,

tum, planiuscum, ut etiam collum, non pedatum. Oculi 4, quorum 2 postici magis contigui. In capite colloque cirri 11 simplices numerantur: sc. inter oculos priores cirrus solitarius quasi cornu sursum antrorsumque tendens; in collo 2 similes versus latera tendentes; (hi 3 longissimi, fere aequales, grisei, apice plerumque spirali;) 2 frontales breuiores albi, retro curuati, basi approximati; 2 laterales vtrinque sub oculis breuiores (et ex his 2 postici anticis breuiores) albi, extrorsum tendentes; sub capite ad os adhuc cirri 2 breuissimi albi deorsum versi, forsitan palpi; inter hos orificio minutum, de quo quidem nullam proboscidem emitte obseruavi, nec tamen ideo praesentiam talis nego. Cauda terminatur cirris 2 albis breuibus. De singulo segmento corporis etiam cirrus albus breuis vtrinque, sub quo versus abdomen pes simplex conicus, magnus satis, cum setis 2 (vix pluribus) albis nitidis exferendis.

HABITAT in massa flava spongiosa foetida, quae lapides maiores subtus vestit ad littora, nec nisi decessu maris maiori adeunda; rarer in arena.

Extra massam dictam minus viuida, tarde incedit; massam dimidia parte intrat, postica propendente. Cirri 2 frontales admodum agiles, minimo etiam obueniente se retrahunt.

286. NEREIS BIFRONS. *

Nereis depressa, pedibus papilla simplici setigera, supra cirrata, mediis simul remigeris.

Nereis bifrons, Müll. prodr. 2638.

GROENL. *Sengiarak*.

DESCRIPT. Est praecedenti affinis. Longitudo 1 vnc., latitudo medii 1 lin. Corpus valde compressum, subtus subsulcatum, antice posticeque attenuatum. Segmenta

menta corporis 56 sulcis transversalibus et incisuris lateribus satis notabilia. Caput paruum, rotundatum ante oblique truncatum, declinitate intus versus os tendente. Oculi 4, quorum 2 in vertice, et 2 maiores in declinitate antica: hinc tam sursum quam antrorsum spectat. In capite cirri 7 et os subitus cum palpis suis albis ut in praecedente; sed deficit hic collum cum 2 cirris suis, dum primum segmentum pone caput reliquis simile: neque in hac proboscide vidi. Cirri caudales et pedes simplices setosi supra cirrati, fere ut in praecedente: pedes tamen magis laterales, setae nitidae, cirri longiores; et segmenta 7-30 hoc singulare habent, quod cirro papillaeque pedis remus albus interiectus sit, qui constat costis duabus solidis; et membrana intermedia tenuissima complicabili, ut certis temporibus non nisi stylus simplex subulatus conspicatur: hinc vere remigandi potest, dum etiam illis in aqua ut remis vtitur. Color capitidis albus, corporis vero cum pedibus cirrisque fulvo-brunneus, ab domine tamen pallidiores.

HABITAT cum praecedente, massam tamen dictam tota intrans, tunc minus viuida; in aqua vero et arena libera viuida satis.

Continuo se motitat flexuose remigando versus superficiem aquae, quam cirris frontis attingens fundum repetit mergendo. In arena etiam bene incedit.

* 287. NEREIS CAECA. *

Nereis (ore proboscideo) subconuexa, antennis spuriis breuissimis, lamellis pedum duplicatis ciliatis.

An Blödru Skere, Ol. 1000 tab. X. fig. 6-10.?

GROENL. Sengiarsoak.

DESCRIPTION. Est haec inter maximas numeranda, 8 vnc. longa, et 6 lin. lata. Caret oculis. Corpus fere line-

lineare extremitatibus summis angustatis, crassum robustumque, supra plano-conuexum, infra planius sulco levii longitudinali. Segmenta 86, 94 et 100 in diuersis numeraui, quae sulcis annularibus vtrinque profundioribus, infra leuioribus, supra vix notabilibus, designantur. Caput minutum, depresso, antice vtrinque angulatum, vbi tentacula 2 breuissima, mollia, conica, obtusa, postice rotundatum. Subtus sequitur orificium longitudinale labiis lateralibus plicatis inclusum, de quo exseritur proboscis, longitudine 7 priorum segmentorum, ampla, sphaerica, cum petiolo breui cylindrico, flauicans, rigiduscula, versus antica tribus ordinibus cirrorum subhispidorum cincta, et apertura terminali humiliore, quae innumeris cirris tegitur, instructa. Proboscis haec non emissâ subtus conuexitate ouata conspicitur. Segmentum primum sequentibus multo angustius, vtrinque supra infraque terminatur papilla conica tentaculis capitatis maiore, ante quam fasciculus setarum; et subtus ad os minorem sine setis habet. Segmentum secundum supra primo, infra vero reliquis, simile est. Totidem pedes vtrinque ac segmenta habet, qui sulco longitudinali a corpore distinguuntur, et constant corpusculis duobus conico-triangularibus, sulco medio longitudinali interstinctis, et totidem squamulis rotundis illorum lateribus interioribus annexis, et sibi inuicem oblique imbricatis, quarum paginae anteriori incumbunt cilia semper exserta: in corpusculo infero adhuc cirrus breuis versus abdomen. Segmentum caudale minutum angustum sine pedibus, vtrinque papillam breuissimam conicam tantum habet, et terminatur cirris 2 longis albis. Color candidus nitore margaritae, sulcis longitudinalibus omnibus et ciliis pedum subserrugineis.

HABITAT in littoribus arenosis sub lapidibus, cuniculos profundos moresque habens, vt lumbricus pallidus.

288. NEREIS SETICORNIS.

Nereis elongata, tentaculis binis longis, tenuibus, pallidis, striga grisea. *)

Nereis seticornis, Syst. nat. I, 1085. Müll. prodr.

2639.

GROENL. Igloolualik.

DESCR. Longitudo fere 3 vnciarum, et crassities filii crassioris. Caput postice latius antice in frontem rotundatam angustatur. Oculi duo nigri oblongi transuersales in vertice; ante illos prostant tentacula 2 mollia, flexilia, capillaria, albida, medulla grisea, compressissimula marginibus lateralibus tenuioribus, longitudine fere corporis. Corpus supra depresso, infra conuexum lateribus sursum rotundatis, versus dorsum inflexis, dorsum quasi canaliculatum efficientibus, compositum est segmentis pluribus (68, 76 et supra), quae sulcis annularibus intersignantur; antice parum, postice vero magis, sensim attenuatum. De margine antico supero singuli segmenti utrinque citrus curuus versus dorsum fleclitur, qui albidus medulla rubra, infra et pone quem papilla minuta sursum versa seta candida exsertili, ut videtur, ex pluribus composita, armata. Sic pedes suos versus dorsum habet, ut eo aptius intra tubulum progressiatur. Segmentum caudale terminatur appendiculis 2 ouatis breuibus lacteis vel rubicundis, submembranaceis. Color corporis antici nigricans interstitiis segmentorum albis; medii albo-virescens linea longitudinali sanguinea in dorso; postici sordide viridis lateribus pallidioribus; praeterea cirri corporis ob medullam suam rubram arcus transuersales rubros mentiuntur. Os sub capite

*) Haec et sequens, me iudice, facile proprium genus ob tubulum erectum inhabitatum et singulares pedes efficerre poterant,

pite est apertura simplex dilatabilis sine proboscide exsertili. Tubulum inhabitat $\frac{2}{3}$ lin. latum, verme triplo longiore, supra fundum perpendiculariter erectum tercia sua parte, intrinsecus quasi glutine illitum politumque, extrinsecus de particulis arenariis vel argillaceis constantem, colore variantem respectu loci iam virescentem, iam ferrugineum vel fuluum.

HABITAT in littoribus maris argillosis vel arenosis, EDIT planarias minuturas, quas tentaculis suis capientem et secum intra tubulum ducentem vidi.

Extra tubulum incedere non valet prona: hinc illum non facile relinquit. — Plerumque tentacula erigit sola huc illucque flectendo rapinam quaerens; interdum os suum in apertura tubuli ampliat, aquam in gyrum movens, sine dubio rapinam attrahendi caussa. Rarius de tubulo vacillando egrediens in caudam usque, quae nunquam prosts emittitur; sive in fundum se demittens examinare solet, vix autem aqua mota mirabili velocitate in domum suam retrogreditur.

289. NEREIS FILICORNIS. *

Nereis tentaculis binis longis crassis albis, annulis nigricantibus.

Nereis filicornis, Müll. prodr. 2640.

GROENL. ut antecedens.

DESCRIPT. Est praecedenti similis, sed crassior et breuior. Longitudo 1 vnc., latitudo 1 lin. Tentacula crassiora ac praecedentis, alba nigricanti annulata. Segmenta corporis 48 numeraui, praeter caput caudamque. Sulcus longitudinalis laterum format papillam inferiorem nudam, praeter superiorem bifurcata et cirrum dorsalem in singulo segmento. Color antice posticeque griseus, medii corporis ex flauicanti rubroque mixtus li-

nea longitudinali grisea. — Tubulus eius linea crassior et pro verme amplius, admodumque fragilis, dum ex particulis terrestribus constat sine bitumine vel politura intrinseca.

Reliqua cum praecedenti communia habet.

HABITAT in littoribus limosis maris.

290. APHRODITA CIRRATA.

Aphrodita postice acuminata, pedibus cirratis, squamis laevis alternatim imbricatis.

Aphrodita cirrata, Müll. prodr. 2644.

Aphrodita imbricata, Syst. nat. I, 1084.

Die flache Aphrodite, Müll. v. Würm. 180 tab.

XIV. et Martini Naturlex. III. 132.

Ziegelrücken Aphrodite, Martini l. c. p. 151.

Aphrodita violacea, Act. Nidr. IV, 366. Müll. prodr. 2645?

GRÖNL. Koperdlurksoak; quod nomen aphroditis omnibus commune.

DESCR. Hac a cl. Müllero l. c. secundum mortua exemplaria, ut ipse fatetur, descripta, quae in permultis viuis quotidie fere in conspectum venientibus obseruai, hic publici iuris facere non superfluum futurum censeo. Datur interdum 3 vnc. longa et 4 lin. lata antice, supra infraque complanata, licet crassa satis 36, rarius 37 segmentis constat, quae fulcis abdominalibus determinanda: exque illis 1-4 sensim accrescunt; reliqua sensim decrescunt latitudine, subtus tamen magis notabiliter. Totidem pedes utrinque. De fronte prostant tentacula 2 longa subulato-annulata pallide grisea, et 2 nigra interiora quadruplo breviora, similia, inter quae cirrus frontalis medius his longior, albus, versus apicem incrassatus, basi nigrae crustaceae insidens; praeterea de latere capitis utrinque 2 alii similes, maior parte incrassata

sata nigra supra minorem vix incrassatum, basin crustaceam habentes. Vertex capitis corneus roseus, in 2 conuexitates subdivisus, ubi oculi 4 notabiles satis, nigri. Sub capite os, quod contractum gulam nigram transparentem, labium inferius rugosum et superius tuberculatum bifidum ostendit; euolutum vero tubum cylindricum extorsum crassiorem, margine 18 crenato et apertura 4 dentibus nigris falcatis armata, profert. In segmento singulo corporis denudati papilla dorsalis conica supra pedes, sic 36 vel 37 vtrinque: ex quibus 15 reliquis maiores, medio retusae vel perforatae in 1mo, 3to, 4to, 6to, 8vo, 10mo, 12mo, 14to, 16to, 18vo, 20mo, 22do, 25to, 28vo et 31mo segmento corporis, papillae minores vero 21 vel 22 integrae in reliquis segmentis, locatae. Totidem squamae dorso incumbunt ac papillae maiores, hinc 15 tantum vtrinque (nec plures nec pauciores inueni) *), illis enim in puncto retuso annexae medietate sua impressa. Sunt squamae hae non tantum proxime sequentibus, sed etiam oppositis suis alternatim, imbricatae, sive totum dorsum tegunt, 4 anticis reliquis minoribus. Singula figuram habet ovali-reniformem: margine enim antico subarcuato, supra planocuuexa, subtus plano-concava, in loco autem combinationis e contrario impressura supra macula candidiore notata, et acuminatio infra conspicitur; margo posticus rugosus rugis distantibus reliquo laeui. Cirri longi versus apicem incrassati, illis qui in capite similes, in lateribus corporis totidem ac segmenta, quae sibi squamas non annexas habent, siue ac papillae minores; illis enim ad infra locati, basin licet propriam incrassatam habentes: hinc 21 vel 22 vtrinque, nec plures nec pauciores; et papillis posticis numerosioribus, cirri etiam ibi magis contigui

V 3

*) Hinc suspicor, aphroditam violaceam reuerendi Strömi
A Et. Nidr. l. c. nullam aliam esse, licet minorem: reliqua enim satis bene conueniunt.

tigui — en rationem, cur ab aliis illi 5 cirri caudales tributi sint! — hi tamen reuera et tantum de ano recta protensi, simplices minus incrassati, sed multo longiores. Pes singulus constat trunco molli conico crasso, in 2 ramos diuiso (superiore minore) apice setis multis aureis armatos: in superiore 18 tales setas sursum vergentes in fasciculos tres divisa numeraui, praeterea seta maior nigra reliquis inferior totum ramum percurrit; in ramo inferiore itidem, sed setae hic longiores et deorsum flexae, illa maior nigra etiam inter fasciculos 2 supremos prodiit. Ad basin rami inferioris subtus cirrus longus cum papilla minuta laterali; estque hic cirrus in segmento primo reliquis longior anterius versus os tendens ut palpus. Ad basin trunci adhuc cirrus alius multo tenuior (capilli tantum crassitie), licet eiusdem longitudinis. Sulcus longitudinalis ruber in abdomine arteriam sub ventriculo iacentem indicat; gula in ventriculum oblongum cadit, hicque intestino angustiore prolongatur in anum, qui postice notabilis satis. Color variat admodum, in vulgatissimis coeruleo-griseus; in aliis subgriseus, coeruleus, brunneus, violaceus, ruber, flauicans, niger, variegatus marginibus interioribus posticisque squamarum brunneis, vel alias coloris, corpore reliquo albo. In coerulecentibus etiam abdomen similem tinturam obtinet, in ceteris candidum. Quaedam etiam tempore vernali abdomen postice rubicundum habent, sine dubio foeminae foetu suo grauidae.

HABITAT frequentissime ad littora maris inter lapides, testacea, radices fucorum, in fundo limoso et alibi. Et sicut Nereis verrucosa inter Nereides, sic haec inter aphroditas vulgatissima.

Est tigris vermium aliorum voracissima, etiam congeneribus non parcens: vidi enim illam Aphroditen longam semetipsa multo longiorem deglutire conantem.

Mense Martio sub squamis et inter pedes maiorum moleculas innumeratas rubicundas inueni, quas pro ouis eius, sine dubio de papillis dorsalibus emissis, habeo.

Sub incedendo plerumque caput sub squamis anticis tegit. Squamae eius fixae satis (nec illis mutilatas vidi); sed calori expositae deciduae. Fundum semper tenet, vacillando ingrediens cito satis. In verme nil tentaculis ² maioribus annulatis viuaciis: his enim vix tactis momento decurrit. Extra aquam nil valet.

Est cibus scorpii vulgaris. Vnicum etiam Groenlandum vidi ventriculum eius crudum cum appetitu dentibus suis contundentem.

291. APHRODITA PVNCTATA.

Aphrodita oblonga, pedibus non cirratis, squamis punctatis, medium dorsi non occupantibus.

Aphrodita punctata, Müll. prodr. 2642.

Aphrodita squamata, Syst. nat. I, 1084. Ad. Nidr. IV, 367.

Die gedüpfelte Aphrodite, Müll. v. Würm. 170.

tab. XIII. Martini Naturlex. III. 136. c. fig. 1.

Schluppenrücken, Mart. ibid. p. 145.

Skere, Ol. 999. Tab. X. f. 7.

Haec a Müll. v. Würm. l. c. accurate est descripta.

HABITAT cum praecedente rarissima.

292. APHRODITA SCABRA.

Aphrodita conuexiuscula, postice subacuminata, pedibus cirratis, squamis scabris in medio dorsi connuentibus.

Aphrodita scabra, Syst. nat. I, 1084.

Die rauhe Aphrodite, Martini Naturlex. III. 144.

D E S C R. Est media inter punctatam et cirratam. Caput paruum rotundatum antice angustatum. Tentacula et cirri capitis ut in *cirrata*, sed breuiores. Vertex capitis, oculi et os itidem. Tubulum suum non magnum raro emittit. Corpus oblongum, postice tamen parum acuminatum, abdomen cum *cirrata* simile habet; dorsum vero magis gibbosum, squamis eminentibus, igitur congenibus crassior. Segmenta 34 et totidem pedes vtrinque numeraui, qui illis in *cirrata* similes; carent autem seta maiore rami superioris, et cirro tenui abdominali. Citri corporis versus apicem incrassati segmenta alterna occupant, hinc 17 vtrinque, breuiores ac in *cirrata*. Latera dorsi vtrinque occupant squamae 15 imbricatae, sed in medio dorsi oppositas tantum attingentes, nec illis incumbentes, nec tamen dorsi nudum quid relinquentes. Ex illis 1ma, 3tia, 13tia singula duo segmenta, 2da solitarium, 14ta quatuor et ultima quinque tegunt. Sunt hae reniformes, margine nempe antico arcuatae, supra conuexae, subtus concavae. Superficies illarum punctis eminentibus confertis scabra, quatenus de antecedenti imbricata conspicua est, primae igitur tota; estque haec prima orbicularis, marginibus serratis, excepto exteriori, qui ciliatus. Reliquae itidem ciliatae, sed margine postico et dimidio interiore tantum serratae. Puncta eminentia partim obscuriora reliquo. In superficie squamae nulla macula, nullaque impressura, sed subtus acumen medium papillae subiectae maiori corporis insitum; papillae etiam minores in segmentis squamas non ferentibus, et cirri caudales ut in *cirrata*. Color sordide viridis abdome albo nitente, linea longitudinali rubra. In hac obseruaui, quod non in *cirrata* contigit, scilicet 2 squamulas posticas perditas, et 2 alias illarum loco renasci incipientes, albas, humiles, et adhuc laeues. — Sic etiam aphroditae redintegrari possunt.

HABITAT in locis profundis maris sub lapidibus, minus frequens.

Est *cirrata* minus viuax, nec tamen ut illa vacillat sub incedendo.

293. APHRODITA LONGA.*

Aphrodita elongata, alba, squamis concoloribus medio dorsi nudo, pedibus papilla simplici setigera, cirris lateralibus nullis.

Aphrodita longa, Müll. prodr. 2646.

DESCR. Est haec prae omnibus notis elongata, *cirrata* sublongior, nec tamen $1\frac{1}{2}$ lineam lata, fere linearis, antice posticeque totundata. Color totius corporis albus, candore margaritae nitens. Segmenta 66 et totidem pedes vtrinque, qui papilla simplici conica, setis 4 aureis terminata, constant. Neque cirri pedum vel laterales in hac conspicui. — Bases pedum subtus eminentiores reliquo abdominis, cuius medietas conuexa sulcis transuersis pro singulo segmento, et fulco leui longitudinali. Caput minutum 2 oculis nigris (plures non vidi).

— Tentacula 2 simplicia brevia subulata parum curuata, et cirrus frontalis multo brevior; cirri duo caudales tentaculis similes. Dorsum plano-conuexum squamis 56 vtrinque imbricatum, medietate tamen angusta nuda relicta, quae squamis nitidior, et sulcos transuersos segmentorum, nec non alias minores, habet. Squamae sic 10 pauciores quam segmenta sunt, dum prima solitarium, secunda tria, 9 sequentes sedecim, et 46 posticæ totidem segmenta tegunt. Sub prima etiam caput retrahi potest; estque illa suborbicularis, oppositam suam fere attingens, medio suo corpori annexa, et duabus circulis punctorum eminentium notata: reliquæ omnes oblongae, margine suo antico corpori annexae, et postice punctatae duabus seriebus, altera marginem ipsum occupante. Sunt huius squamae fixiores quam congenerum, Os sub capite rugosum, de quo tubulum protrudere il-

lam non offendit; nec dubito illum adesse, dum in gula partes duras curuas flauicantes maxillis similes inueni.

HABITAT in fundo argilloso ad littora maris, haud frequens; meatusque profundos sub argilla sibi facit.

294. APHRODITA MINVTA.*

Aphrodita oblonga, pedibus papilla bifida setigera, cirris lateralibus nullis, squamis numerosis minutis laevis, medio dorsi nudo.

An *Aphrodita lepidota*, Müll. prodr. 2643.?

DESCR. Est haec omnium minima, 8 lin. tantum longa, et $1\frac{1}{2}$ lata, oblonga, fere linearis, postice tamen parum attenuata, extremitatibus rotundatis, supra infraque (magis exacte) planata; 48 segmentis constat, et totidem pedibus vtrinque. Dorso vtrinque 38 squamulae, violaceae macula aurea lunata (quae tamen non in omnibus), oblongae incumbunt, medietate dorsi nuda flauicante. Squamae 5 - 14 reliquis maiores; anticae positi caeque duo segmenta, mediae vero solitaria, tegunt, margineque suo exteriore corpori annexae videntur. Abdomen rubicundum, antice tamen subferrugineum ob guttam nigricantem transparentem. Sub abdomine sulci 2 longitudinales medietatem conuexam includentes, pedes vero excludentes. Nulli sulci transuersales supra infraue in conspectum veniunt, igitur segmenta secundum pedes numeranda. Sunt hi breues, vix extra squamas prominentes, et constant papilla conica bifida, ramo superiore nudo, inferiore setis (vt videtur, 2 tantum) instructo. Oculi 2 nigri in fronte approximati, praeter quos adhuc 2 alii postici, (vt videtur,) sed multo minores. — Reliqua vt in antecedente.

Variant quaedam sordide virides maculis flavis squamorum, ceterum similes.

HABITAT

HABITAT in fundo argilloso maris procul a littore, minus frequens.

Lente et recta incedit minus viuida. Caput cum oculis sub squamis prorsus tegere valet. Squamae illius satis fixae.

295. NAIS MARINA.*

Nais setis lateralibus solitariis tubulo exserendo.

GROENL. Kumak.

DESCR. Vix 10 lin. longior, et crassitie fili tenuioris, supra conuexa, subtus plana, postice subacuminata. De parte antica tubulum breuem interdum exserit; ibi etiam supra puncta 2 minutissima nigra, vix conspicua, quae pro oculis habeo. Corpus et pluribus segmentis annularibus constare videtur; pro singulo seta lateralis utrinque semper exserta, nudo oculo conspicua. Color albicit, linea longitudinali media flauo-grisea, extremitates tamen non attingente, et pro singulo segmento interrupta.

HABITAT in littoribus sub conferuis marinis, praesertim locis cauernosis, ubi aqua sub aestu maris remanere solet.

Motu serpentino supra fundum lente incedit, tubulo suo obiecta continuo visitans. Interdum corporis anticam partem erigit, postica fundum tenente. Nec raro conferuas motu spirali ascendit.

296. NAIS QVADRICVSPIDA.

Nais verrucis lateralibus bifidis setosis, cirris abdominalibus et cauda quadrifida.

GROENL. Pullateriak.

DESCR. Longitudo $2\frac{2}{3}$ vnc. et latitudo $1\frac{1}{4}$ lin. Antice et magis postice attenuata, supra plano-conuexa, subtus

subtus planior subcanaliculata. Constat 104 segmentis annularibus, totidemque pedibus vtrinque sub abdomine fere locatis. Efficit pedem singulum verruca mollis bifida, parte exteriore minore vnica seta armata, interiore maiore vero tribus candidis. Subtus in abdomine versus medium 2 ordines cirrorum mollium retro flexorum: his tamen carent segmenta 4 antica, quae magis eleuata. De segmento primo prominet rostrum vel potius labium attenuatum cum ore supero rugoso, quod in agone mortis in vesiculam oblongo-quadratam cum aertura media amplificauit, nec postea retraxit. Cauda brevis cylindrica extremitate hiante subtetragona cum cirris 4 breuibus, inferioribus minoribus. Color in aliis pallide ruber, in aliis rubicundo-griseus, abdomine pallidiore et linea longitudinali pulchre purpurea, quae in dorso minus notabilis. Caret oculis et tentaculis.

Est admodum mollis debilisque.

Variant quaedam maiores, segmentis 19 anticis brunneis sine striga notabili, sequentibus 28 roseis striga media magis dilatata.

HABITAT sub lapidibus marinis in sabulo littoreo, leni etiam aestu maris aqua carente, satis frequens. Tempore vernali maiores, in segmentis roseis, moleculis innumeris eiusdem coloris impletos offendit, quas pro ouis eius habendas censeo.

VESCITVR gordiis minutis in sabulo obuiis: de ore enim in agone mortis ampliato *Gordium lacteolum* prodire vidi.

Est minus viuax extra sabulum difficillime ingrediens.

296. b) TAENIA PHOCARVM. *

Taenia plana, capite longo tetragono, quadrilobato, ore antico verrucoso.

GROENL. *Urksub-kuma.*

DESCR.

D E S C R. Hanc satis demonstraturam esse credo, Taenias dari capitatas: est enim tam magna et caput eius tam visibile, ut de re certo certior factus sim. Longitudo eius $1\frac{3}{4}$ vln., et latitudo 2 lin. — Tota flaua est, admodum planata, ex segmentis annularibus imbricatis fere innumeris, (400 et ultra numeraui,) anticis confertissimis et minutissimis, composita. Extremitas posticula tior rima anali terminata; versus caput autem sensim angustatur. Caput reliquo latius, collo angustiore insidens, tetragonum, de angulo singulo lobum oblongolanceolatum antrorsum tendentem huabet; et extremitate antica verrucis siue papillis numerosis satis visibilibus instructum est, ubi os. Est admodum foetida.

H A B I T A T in intestino recto Phocae barbatae, in floure flauo se volitans vaga. Plures simul reperi.

297. TAENIA ERYTHRINI. *

Taenia plana latissima, capite breui tetragono octolobato, ore antico punctato.

G R O E N L. *Sullukpaukab-kuma.*

D E S C R. Datur longitudine 3 vlnarum, et latitudine 4 linearum. Admodum planata est, composita ex innumeris segmentis viminalibus se inuicem retro excipientibus. Segmentum singulum margine papillari retro tendente vtrinque terminatur; suntque per paria disposita, quae inter se arctius combinata quam cum sequenti, quasi singulum segmentum fissura transuersali duplicatum esset, nec $\frac{1}{2}$ lineae longius est (mensura secundum longitudinem vermis facta). — Sulci 2 longitudinales vix conspicui medietatem angustam parum eminentiorem, in latere altero subcanaliculatam, griseo-violaceam includunt, reliquo verme lacteo. — Haec medietas est intestinum: continet enim materiam griseam. Nullum osculum laterale vel marginale detegere potui. Se contrahendo teretior,

et

et certis locis angustior euadere potest; semper tamen extremitas postica latior permanet, et antica multo angustior. Segmentum anale terminatur margine 10-serrato, aperturam amplam cingente. Pone caput vix filo crassior est. Caput reliquo magis niueum, incrassatum, quasi tuberculum terminale conspicitur, estque reuera tragonum cum impressuris interiectis lateralibus, et angulus singulus lobo (quasi auricula) dupli, uno ante alterum, instructus est; antice inter lobos rostrum breuissimum angustius punctis prominentibus obscuris.

HABITAT in intestinis percae Norvegicae, capite suo intestinulum coecum unum vel alterum pylori tam profunde intrans et tam arcte annexa, ut vix sine mutilatione dirimi queat. In uno eodemque pisce praeter maiorem 2 alias minores inueni.

In aqua se contrahendo et ampliando difficulter locum mutat. Admodum viuax per plures septimanas in aqua marina vitam conseruat, in arido autem et spiritu vini eo citius moritur.

297. b) TAENIA ALCAE. *

Taenia plana articulis viminalibus, extremitate antica tenuiore cylindrica.

GROENL. *Akpab-kuma.*

DESCR. Datur longitudine 9 vnciarum, vix autem 3 linearum latitudine. Segmenta numeraui 184 et supra, quae quasi fasciae transuersales, posticis semper anticis insertis. Totus vermis planus postice latior, antica versus sensim attenuatus, ubi terminatur tubulo tenuiore. Segmentum singulum vtrinque papillam marginalem habet, in qua tamen aperturam obseruare non potui. Segmentum ultimum reliquis maius, amplius, margine postico subcrenato. Latera sunt magis compacta, medietate molliore intus caua. Color albidus, marginibus anticis segmentorum lacteis.

HABITAT

HABITAT in intestinis alcae picae, in fluore mucoso libere natans. Plures in una aue.

Aequo vivax ac antecedens.

298. TAENIA TORDAE.*

Taenia teretiuscula, articulis cordatis, extremitate antica filiformi acuminata.

GROENL. ut antecedens.

DESCR. Praecedenti minor, vix 3 vnc. longior, nec $\frac{2}{3}$ lin. latior. Segmenta 87, quae cordata (margin'e antico angustiore, postico retuso), et magis ventricosa: hinc vermis teretiusculus quasi armillaris. Versus antica sensim attenuatur, ut extremitas quasi filum tenuissimum euadat, apice summo acuminato. Papillae marginales ut in antecedente. Segmentum ultimum magis retusum. Color albicat, dimidio antico singuli segmenti lucidiore. Praecedenti magis opaca.

HABITAT cum proxime antecedente; et ambas species in eadem aue reperi.

299. TAENIA SCORPII.*

Taenia osculis lateralibus, ultimo tenuioris extremitatis articulo tetragono. Müll. prodr.

2656.

GROENL. *Kaneishub-kuma.*

In intestinis scorpii, gadi barbati et salmonis carponis taeniam depresso lacteam medietate obscuriore, et osculis lateralibus, ut videbatur, instructam, saepe vidi, quam pro citata habeo; dum autem integrum accipere nunquam mihi contigit, rite describere non valens praetereo.

300. TAE.

300. TAENIA GASTEROSTEI.*

Taenia lingulata plano-conuexa, articulis arcte nexionibus, antice latior ore cordato, postice acuta.

Hirudo depressa alba lateribus acutis, It. Gothl.

250.

Haec affinis videtur *Taeniae Solidae* Müll. prodr.

2657.

GROENL. *Kakillifab-kuma*.

DESCR. Longitudo 2 vnc. contrahi autem potest in 1 vnc., et latitudo maxima 2 lin. — Supra infraque plano-conuexa, antice rotundata latior, postice attenuata extremitate acuminata desinens. Segmenta 81 - 89 numeraui, quae in elongata notabilia satis, in contracta autem vix, dum massa gelatinosa solida lingulata ostenditur. Haec segmenta breuissima, viminalia, arcte annexa, more taeniarum postica anticus inita, utrinque margine acuto retro tendente terminata *): hinc margines subserrati. Duodecim anteriora versus os arcuantur, marginibus tamen tendentiam suam retinentibus, et sensim accrescunt latitudine maxima circiter in articulo 12mo; reliqua vero retro decrescunt, et ex his 13 - 22 recta transuersim, sequentia omnia parum retrouersa, segmentum primum sic sequentibus angustius suborbiculare, incisura antica cor bilobum referens. Incisura haec os terminale, quod euolui potest in tubulum breuem obtulum, orificio tunc de altero latere (sine dubio superiore) vix conspicuo. Segmentum penultimum omnium longissimum, et ultimum ut papilla acuminata se ostendit, ubi anus. In latere

(vt

*) Vix fallit regula in descriptione Taeniarum tenenda, quod antica et postica secundum marginum tendentiam determinari debeant: hi enim analogice retro vergunt, dum vices pedum supplent. Minus tutum est, extremitatem tenuiorem semper pro antica habere: in iam descripta enim exceptionem habemus.

(vt puto, inferiore) sulcus longitudinalis vix notabilis de articulo 12mo in anum percurrit. Nulla oscula nec aperturas alias, ac dictas, obseruare potui. Meatus vero angustus de ore in anum visibilis satis, qui intestinum. Color in totum albus, marginibus acutis lacteis.

HABITAT intra *Gasterosteum aculeatum*, cuius ventrem tumidum faciens conuoluta implet, plerumque solitaria, rarius 2 simul.

In habitaculo suo semper contractam vidi. In aquam missa sepe euoluit, interuallo horae fere vtens, antequam perfecte declarata fiat. Caput suum continuo huc illucque flebit, tubulum suum exferens. Seme declarata tali statu manet.

Obs. Hanc primum pro *Fasciola intestinali* (Syst. nat. n. 2, quae *Planaria intestinalis* Müll. prodr. 2677) habui; postea vero pluribus in Noruegia visis, noua et iterata contemplatione melius informatus sum.

301. HIRUDO PISCIVM.

Hirudo elongata, subteres, extremitatibus amplis, versipellis.

Hirudo piscium, Müll. prodr. 2663. Ej. Verm.

172.

Hirudo geometra, Syst. nat. I, 1080. Faun. Suec.,

2083.

Igle, Bom. I, 381. (quarta.)

GROENL. *Kanneisub-kuma*.

DESCR. De synonomia haereo, praesertim quia aequalium dicitur fluviatilis, mea autem reuera marina est. Descriptio cl. Mülleri Verm. l. c. bene satis conuenit in plurimis; multa tamen obseruauit, quae non ego: nec unquam dicti coloris mihi obuenit. Oculos, puncta postica et lateralia, et atomos ventris me non obseruasse

fator; nec tamen ideo prorsus nego adesse. Tales autem erant visae: Long. 1 vnc., lat. 1 lin. Corpus elongatum, subteres, laeue, lubricum, caput versus attenuatum, vtraque extremitate in orbitam excauatam dilatata: ex his altera maior pallida fusco radiata, altera magis oblonga. Colorem ex loco assumere videtur: variat enim admodum, griseus, pallidus, fuscus, violaceus, brunneus, albus 2 seriebus dorsalibus macularum brunnearum, etiam virescens itidem maculatus. Ob hanc diuersitatem coloris characterem specificum mutare, necessum habui.

HABITAT super Cottos scorpios, illis tam arcte adhaerens, ut vix dirimi queat.

More laruarum geometrarum incedit.

302. HIRVDO HIPPOGLOSSI.

Hirudo dilatata albida, medio corporis ocello didymo, candido.

Hirudo Hippoglossi, Müll. prodr. 2669.

GROENL. *Netarnab-kuma*.

DESCR. Long. $4\frac{1}{2}$ lin. lat. 2 lin. Plana, submembranacea, lubrica, laeuis, albida; constat lamellis duabus, antica orbiculari concava minori mobili infera sere sessili posticae, superae duplo maiori magisque dilatatae oblongo-ouatae planiori, annexa. In medio anticae subtus porus orificii, ante quem puncta conferta scabra, et 2 eminentiae lineares obliquae versus os connuentes, duriusculae retrorsum serratae, quibus vermis se protrahit rapinaeque adhaeret. Postica prolongatur appendicula breui plana conica. In medio corporis, s. lamellae posticae, verrucae 4 subcrustaceae orbiculares candidae, quarum 2 anteriores transuersim approximatae, 2 posteriores longitudinaliter magis distantes molioresque.

HABITAT in Pleuronecte hippocrosso, cuius cuti mucosae

cosae se capite suo arcte affigit, reliquo interim mobili.
Diuulsa caput in caudam flectit.

303. PLANARIA ANGVLATA.*

Planaria elongata rufo-fusca, antice angulis
binis albis.

Planaria angulata, Müll. prodr. 2680. Ej. Verm.
I, 11. p. 58. vbi vocatur *Fasciola angulata*.

GROENL. *Pullateriak*.

DESCRIPTIO huius cl. Müllerio communicata eius
benevolentia publici juris facta est l. c. *).

HABITAT ad littora in fundo arenoso, praesertim
vbi aqua marina sub aestu non prorsus defluxit.

Incedit se contrahendo et dilatando flexuose, 3 prae-
sertim locis coarctatis, et 2 dilatatis; magis magisque
sic attenuatur, et demum perfecte elongata sine flexura
progreditur. Supina etiam incedere valet.

Obs. Cum hac semel aliam offendit fere cordatam,
antice latiorem truncatam, (sub incessu vero re-
tusam,) postice subacuminatam, long. 8 lin.,
lat. 4 lin. poris terminalibus, subuolaceam ven-
tre albido cum linea longitudinali rubicunda,
dorso ventre et lateribus aequa bene incedentem,
minus viuacem. Haec sine dubio non nisi pars
amputata *Planariae angulatae*.

304. PLANARIA RVBRA.*

Planaria oblonga depressa, pallide rubra.

Planaria rubra, Müll. prodr. 2683.

Fasciola rubra, Ej. Verm. I, 11. p. 59.

X 2

GROENL.

* Sic etiam *Planariae rubrae*, viridis, candidae et cauda-
tae, quae sequuntur Sp. 304, 305, 310, 311.

GROENL. Kekkursab - Kuma.

HABITAT in locis profundioribus ad littora maris,
super vluas maiores.

Sub incedendo margines minus flectit. De orificio
antico infero tubulum pallidum in agone mortis exserit.

305. PLANARIA VIRIDIS.*

Planaria oblonga, supra conuexa viridis, striis
transuersis albis.

Planaria viridis, Müll. prodr. 2684.

Fasciola viridis, Ej. Verm. I, II. p. 59.

GROENL. vt antecedens.

HABITAT haec omnium visarum pulcherrima eis-
dem in locis ac praecedens, sed in radicibus fucorum.

Lente incedit. In contracta pro striis rugae trans-
versales in dorso conspiciuntur. Semel contracta se
euoluit antica attenuando, et postea latiora flexuose
attrahendo.

306. PLANARIA FVSCA.

Planaria (oculis nullis) elongata fusca, posti-
ce plano-acuminata, antice teretiuscula labiata.

Ascaris rubra, Müll. prodr. 2587. Ej. Verm. I,
II. p. 36.

Der strömische Rödaat, id. v. Würm. p. 118.
tab. III. f. 1 - 3.

Ascaris pelagica, Auct. Hafn. X. p. 174. tab. e. fig.
18. 19.?

Esse *Lumbricum oxyurum* Pall. X. p. 20. et Misc.
Zool. p. 147. tab. II, fig. 7 - 9. ipse auctor cla-
rissimus loco primo negat, licet mihi contra-
rium videatur; deficiente autem figura nil
certi statuere audeo.

GROENL.

GROENL. *Pullateriak.*

De hac satis ab auctoribus ventilatum, occasione
dante reuer. Strömio; nec tamen haec tenus rite descripta
est. Cel. Müllerus, qui mortuam tantum vidit, illam
inter Ascarides numerauit; sed si viuam viderit, sine du-
bio aliter sentire incipiet: habet enim cum reliquis pla-
nariis tam multa conuenientia, vt sine vi ab illis dirimi
non queat. Cum *Planaria candida* in confortio viuit,
illique affinis est. Cum *Planaria viridi rimam* lateralem
anticam, et cum *Planaria angulata, rubra* etc. tubulum
exferendum communem habet.

DESCR. Extensa interdum 4 vnc. longa, contracta
vero vix $1\frac{1}{2}$ vnc. longior, 2 lin. lata. Corpus lubricum,
plano-conuexum, elongatum, postice acuminatum, an-
tice crassius rostro parum attenuato obtuso, vbi vtrin-
que rima longitudinalis labiata, non tamen permeabilis.
Dimidia fere pars postica subtus exacte planata; quae pla-
nities optime conspicitur in contracta, dum antica teres
euadit. Subtus versus rostrum apertura oris rotunda, vn-
de proboscidem tubularem albida intestino lacteo spirali
emittere solet; hac non prorsus retracta verruca albida in
orificio apparet. Color vel fuscus, vel nigricant - liqui-
dus, abdomine pallidiore.

HABITAT frequens in sabulo marino et sub lapidi-
bus littoreis, omni decessu maris obuia.

Vivit gregatim. Ut *Planaria angulata* incedit.

Nunquam in piscibus hanc offendit, et *Clypearum*
Rödaat esse vix crederem.

307. PLANARIA OPERCVLATA.*

Planaria subouata grisea, subtus operculo tu-
bulum exsertilem condente instructa (non oculata).

GROENL. *Kekkursab-kuma.*

DESCR. Vix $2\frac{1}{2}$ lin. longior, nec $1\frac{1}{4}$ latior. Fabae Coffe non dissimilis: dorsum piano-conuexum; abdomen exakte planum; antice vix angustior; subtus margo plicatus, et versus anteriora apertura parua transuersalis, unde area parum eminentior oblongo-quadrata maximam partem abdominis obtinet, quae angustiore postica prolongatur in anum. Est haec area operculum explicabile pagina interiore tubulum seruans, qui operculo aperito antice exseritur. Color viridi-griseus, abdomine et linea longitudinali dorsi pallidioribus, operculo vero candido. Tubulo exerto ad basin eius profunditas nigra conspicitur.

HABITAT in littoribus arenosis et inter fucos minoribus sinuum, rara.

Marginem flectendo cito satis progreditur: duobus enim passibus locum prorsus mutasse videtur. Adiquantibus plicis marginalibus etiam corporibus superis se affigere et ascendere valet.

308. PLANARIA SUBVLATA. *

Planaria (non oculata) elongata, antice acuminata, postice truncata *).

GROENL. ut antecedens.

DESCR. Long. 3 lin., lat. $\frac{1}{3}$ lin. Omnino subulata, antice protracta in rostrum longius tenuissimum, postice respectu molis corporis satis crassa. Color supra subgriseus, lateribus abdomineque albis.

HABITAT copiose in conferuis marinis, et fundo limoso cauernarum rupium aquam sub aestu retinentium.

Motu

*) Huic similem nec maiorem vermiculum luteum, antice rostratum, postice bisidum, semel in conferua marina, nec postea, vidi; cum vero non rite contemplatus fuerim, hic seponere libet.

Motu serpentino rostri celerime ingrediens oculum fere fallit; rostro vero tacto in cubum minutum se contrahit.

309. PLANARIA LACTEA.

Planaria deppressa oblonga alba, antice truncata.

Planaria lactea, Müll. prodr. 2687.

Fasciola lactea, Ej. Verm. 185.

GROENL. Kumak.

HABITAT inter muscos paludum.

310. PLANARIA CAUDATA.

Planaria antice rotundata, postice in caudam attenuata.

Planaria caudata, Müll. prodr. 2702.

Fasciola caudata, Ej. Verm. I, 11. p. 70.

GROENL. Kekkursab-kuma,

HABITAT stupenda multitudine in conseruis, et vlius littoralibus, saepe illas tegens.

Velocissime ingreditur, quasi pedibus instructa esset, margine vndulato. Tacta se contrahit in globulum minutum.

311. PLANARIA CANDIDA.*

Planaria elongata albida.

Planaria candida, Müll. prodr. 2704.

Fasciola candida, Ej. Verm. I, 11. p. 71.

HABITAT cum *Planaria fusca*, eidemque saepe associata. Mores etiam iidem.

312. FASCIOLA HEPATICA.

Fasciola deppressa ouata fusco-albida, antice tubulo instructa.

Fasciola hepatica, Syst. nat. I, 1072. Faun. Suec.

2075. Müll. prodr. 2707. Ej. Verm. 177.

Faareflynder, Bom. II, 279.

Igle i Creaturenes Lever, Ström, I, 176. n. 3.

Leberegel, Pall. X, p. 28. *)

GROENL. *Sauab-kuma*.

DESCRIPT. Long. 1 vnc., lat. 4 lin. Admodum plana, medio tamen crassior marginibus acuminatis, ouata, antice latior, vbi prolongatur tubulo multo angustiore cum apertura terminali; pone huius basin in ventre apertura alia subincarnata, ante quam praecise sub intio tubuli impressura leuis cirrum exsertilem indicans: hic enim vncinatus in quibusdam apparet, et in omnibus post impressionem inediocrem in conspectum venit. Color albidus, medietas vero linea ovali lactea includitur, parte exclusa maculis minutis confertis lacteis mixta, passim strias transuersas formantibus. Locus ventriculi pone porum ventralem rubescit cum maculis paruis albis posterioribus. Ventriculum ab posticis distinguit linea transuersa lactea, pone quam ramificationes multae in aliis candidae, in aliis fuscae vel liuidae. Omnino fuscari nunquam vidi.

HABITAT in hepate ouium in Groenlandiam ductarum, raro. Nec alibi illam offendit: forsitan igitur in Groenlandia domicilium non habet.

313. FASCIOLA BARBATA.

Fasciola ore papillis fasciculato.

Fasciola barbata, Syst. nat. I, 1078. Faun. Suec.

2077. Müll. prodr. 2708.

GROENL. *Amikorsub-kuma*.

HABITAT in intestinis sepiiæ loliginis.

Hanc

*) *Hirudo autem depressa*, alba, lateribus acutis It. Goth. 182. 250, quam hue refert Linnaeus in Syst. nat. et Faun. Suec. II. cc. est ab hac diuersissima, de qua cf. Sp. 300.

Hanc non rite contemplatus, descriptioni datae Faun. Suec. l. c. nil addere possum, nec determinare, an legitime fasciolis associetur.

314. FASCIOLA VMBLAE. *

Fasciola oblonga plana, collo angustiore retractili.

GROENL. *Ivisarkub-kuma.*

DESCRIPT. Long. $1\frac{1}{2}$ lin., lat. $\frac{2}{3}$. Lagenae fere figura, parte postica multo maiore et latiore, extremitate obtuse truncata, antica vero collum angustum efficiente; supra infraque plana marginibus acuminatis. Collum lineare retrahi potest, non tamen prorsus, et apertura oblongiuscula subtus terminatur. Apertura alia abdominalis pone basin colli orbicularis, maior margine eminente. Color albidus mixtura lactea marginali; extremitas colli etiam lactea. Interdum sub colli extensione pone porum terminalem incisura conspicitur utrinque caput quasi formans.

HABITAT in sanguine dorsali salmonis alpini aggregata et multis ramificationibus dispersa, ut facile Taenia crederetur per sanguinem transparens; continuo collum suum prolongans, flectendoque hinc inde rapinam quasi quaerens, cui se adhaerens locum etiam mutare potest. In sanguine vero quietae, sociis suis annexae, collum vix conspicuum.

315. MAMMARIA GLOBVLVS. *

Mammaria globosa, cinerea libera.

GROENL. — — — —

DESCRIPT. Animal simplicissimum globosum, molle, laeve, cinereum, pisiforme, cuius diameter $1\frac{1}{2}$ lin. apertura unica minuta, quam euoluere potest in mem-

branam scyphiformem gula angustiore: nec alium motum obseruaui. Intus intestinis pluribus cinereis impletum est. Liberum nulli corpori se annexit. Cutis tenuissima corpus gelatinosum circumdat.

HABITAT in littoribus marinis inter radices fuco-
rum, frequens.

Est cibus *amphitritae cirratae* praecipuus.

316. ASCIDIA RVSTICA.

Ascidia scabra ferruginea, aperturis incarnatis.

Ascidia rustica, Syst. nat. I, 1087. Müll. prodr.

2720. Zool. Dan. Tab. XV.

Sebuxur, Ol. 1001. C. b.

Sjö Plomme, Ström, I, 206.?

Tethya Aristotelis et Rondeletii, Ionst. exsangu.

76. tab. XIX f. 4. et tab. XX. fig. 1 - 2. sine
dubio huc pertinet.

GROENL. *Nakasursak* (quod nomen omnibus ascidiis commune).

DESCRIPT. Maxima, quam vidi, 1 vnc. longitu-
dine tenebat, 5 lin. lata, ereta, subteres, tuberculis
minutis scabra; ubi cutis nuda erat, rubicundo-brunnea,
sed maxima parte particulis limosis vel vegetabilibus ob-
scuris vestita erat, et sic magis ferruginea. Aperturae
in extremitate superiore marginales eminentes incarna-
tae. Intermedium illarum in exemplari uno rostratum,
et in altero minore hoc rostrum echinatum aculeis 4 - 5
mollibus; reliquis visis tali loco nudis. Minutae mam-
milliformes erant.

HABITAT super testacea basi suas ipsis adnata.

317. ASCIDIA QVADRIDENTATA.

Ascidia laevis alba, aperturis quadridentatis.

Ascidia

Ascidia quadridentata, Syst. nat. I, 1087. Müll.
prodr. 2721.

DESCR. Unicam tantum vidi, quae 4 lin. longa et
3 lin. lata erat, ubique laevis, mollis, subglobosa, ver-
sus basin verticemque coarctata; si autem se extendit,
fere conica euadit. Color flauicat punctis eminentibus
lacteis sparsis. Vertex compressus, quasi cristatus, cili-
js 2 furcatis terminatur, margine cristae etiam ciliato, 4
cilii simplicibus utrinque. — Ad basin cristae in late-
re compresso utrinque apertura alba, margine quadran-
gulari sanguineo et angulis ciliatis, s. hispidis.

HABITAT super balanos infra terminum decessus
maris.

318. ASCIDIA ECHINATA.

*Ascidia haemisphaerica hispida, osculis cocci-
neis.*

Ascidia ecbinata, Syst. nat. I, 1087. Müll. prodr.
2722.

DESCRIPT. Vix praecedente maior, haemisphae-
rica, basi plana limbo sericeo corpus peregrinum ambi-
ente. Superficies conuexa tota albida, coriacea, ver-
rucis minutis obsita, quae totidem aculeis apice in 6 cir-
citer minores, non pungentes, diuisis. Orifia nuda coc-
cinea eminentia rugosa: alterum fere verticale maius;
alterum laterale versus basin, quod clavatum vix notabili-
le est.

HABITAT in radicibus fucorum iisdem locis ac praec-
cedens.

Aperturas suas et corpus simul iam dilatat, iam con-
trahit; qui motus unicus locum non mutantis.

319. ASCIDIA MENTVLA.

*Ascidia compressa pilosa sacculo rubro, aper-
turarum altera lateraliter.*

Ascidia

Ascidia Mentula, Müll. prodr. 2724. Zool. Dan.
tab. VIII.

Konopungur, Ol. 1001. C. n.?

Hanc semel ad littora maris projectam conspexi, non
descripsi.

320. ASCIDIA COMPLANATA. *

+ *Ascidia depressa inaequalis albida*, interaneis
nigris, orificiis fulvo punctatis.

Ascidia gelatina, Müll. prodr. 2723? Obstat
videtur, quod suam compressam, non depres-
sam, dicat.

D E S C R I P T. Corpus subcarnosum frustum lardi re-
ferens, oblongum, long. 9 lin. lat. $4\frac{1}{2}$ lin. admodum
depressum, ut vix lineam altitudine teneat; supra infra-
que planum, basin cute tenuissima tegente, margine ve-
ro circumcirca canaliculatum, altera extremitate rotun-
data, opposita vero ob orifica eminentia diuergentia bi-
fida. Superficies inaequalis, passim cicatricosa. Orifi-
cium alterum medietatem extremitatis occupat, punctis
fuluis eminentibus cinctum, quod pro ore habui; al-
terum magis laterale tantum punctis, quod anus. Co-
lor albidus; interanea vero transparent nigra, post fle-
xuram in utrumque orificium tendentia. Vermis ita pel-
lucidus.

H A B I T A T frequens satis super lapides marinos litto-
rum arenosorum.

Basi sua lapidi arte annexa vix pro animali haberetur.

321. ASCIDIA TUBERCULUM. *

Ascidia oblonga compresso-gibba, flauicans,
punctis eminentibus concoloribus, orificeis ver-
ticalibus rubris.

DESCR.

DESCRIPT. Est omnium minutissima: licet enim diversa individua viderim, nunquam 3 lin. longior, nec $\frac{1}{2}$ lin. altior mihi occurrit, ut tuberculum minutum corpori alii insidens. Est corpus oblongum, subcompresso, vertice gibbo in 2 eminentias diuergentes diuiso. Hae terminantur orificiis totidem minutis rubris; reliquo corporis ex albo flauicante. Cutis submembra-
nacea, punctis eminentibus concoloribus sparsa.

HABITAT in profundo maris, basi sua ampliore radicibus vluarum arcte adnata.

322. ASCIDIA VILLOSA. *

Ascidia obouata radicata, albida, lanugine conferta vestita, aperturis terminalibus concoloribus.

DESCR. Long. 4 lin.; lat. 2 lin. Corpus erectum, teres, ouatum, vertice crassiore, basi vero attenuata in radicem laciniatam. Cutis substuposa, verrucis minutissimis confertis et lanugine breui tenuissima confertim vestita. Apertura altera terminalis maior, altera sublateralis: ambae parum eminentes margine villoso lanugine longiore. Color totus, etiam aperturarum, albidus.

HABITAT cum praecedente, radicibus suis inter radices vluarum fixa.

323. ASCIDIA CLAVATA.

Ascidia stipite filiformi, aperturarum vtraque laterali.

Ascidia clavata, Müll. prodr. 2740.

Vorticella Bolteni, Pall. X, 32. (vbi ex Linn.

Mantissa plant. p. 552 mihi non visa, citatur.)

An *Vorticella ouifera* Syst. nat. I, 1319, ab hac satis distincta?

DESCR.

DESCR. Haec facile pro suco quodam haberetur, dum ut ille radicata est, et petiolata stipite iam longiori, (6 vnc. et supra,) iam breviori filiformi, rigida, scabriuscula, erecta subflexuosa, vix 2 lin. latitudine, sursum incrassata, basi inaequali, dilatata, substuposa, fixa. Corpusculum terminale ovatum, subreniforme, 3 vne long. et 2 vnc. lat., fusco-rubrum; in aliis inaequale subsulcatum, in aliis laeve, cum duabus aperturis laterilibus rugosis eminentibus, altera versus apicem sursum, altera versus basin deorsum, tendente. Extrorsum cutis callosa crassa tam corpus quam stipitem cingit, introrsum glabra, alba. Intra hanc cutem animal gelatinosum seruatur, meatibus 2 cum aperturis communicationem habens, et per stipitem in radicem usque continuatum quasi medulla. Intestina obscure rubra contortuplicata, et sordes nigrantes cauitatem implent. Variant quedam pallidiores fere rubicundae. Interdum tam corpore, quam stipite animalculis parasiticis, praesertim serpulis et cellularis, tam confertim obducta est, ut non facile dignoscatur.

HABITAT in scopulis maris, rupibus basi sua arctissime adnata.

Vt congeneres se dilatat contrahitque, et per aperturas suas aquam exspuit tanquam e siphone.

324. CLIO RETVSA.

Clio bitentaculata, ore horizontali bidentato, cauda acuminata.

Clio retusa, Syst. nat. I, 1094. Müll. prod. 2742.

Clione papilionacea, Pall. X, 37, tab. I, fig. 18 - 19.

Ataursak, Gl. 142.

See-gottes Pferde, Adel. 410, tab. XVII fig. 10.

GROENL. Augursak, Ataursak.

DESCR. Est $1\frac{1}{2}$ vnc. longa, et $4\frac{1}{2}$ lin. lata pone alulas. Corpus gelatinosum pellucidum, oblongum, antice crassius teretiusculum capite instructum, postice in caudam acutam depressam attehuatum, extra aquam hyalinum, in aqua vero pallide coeruleum, ore et caudae extremo coccineis, intestinisque coloratis transparentibus. Caput corpore angustius obtuso-globosum, sulco longitudinali in 2 buccas diuisum. Os terminale labio coccineo tridentato vtrinque instructum, ita ut dentes illi ore aperto stellae figuram quodanmodo referant, ore vero clauso alternatim se recipiant nulla apertura relicta; suntque dentes hi molles subcrustacei. Interius apertura alia 4 dentibus minoribus solidioribus cruciatim obducta, et crucem coccineam formans. Tentacula 2 mollia frontalia ad os, quae prorsus retrahi possunt impressuram relinquentia. Thorax fere globosus, capite latior, vagina vero s. cauda angustior, intra quam (ut insepiis) parum recipi posse videtur, vtrinque membrana, quasi ala instructus, qua remigare solet; et ubi haec incipit, impressuram non leuem habet. Sub ala dextra anus fuluus ad basin, facile praetereundus. Alae ipsae reliquo corpore solidiores submembranaceae, planatae, basi latiore, versus apicem acuminatae in figuram fere triangularem, margine postico tamen parum arcuato, longitudinaliter subtilissime striatae. Praeter has in pectore 3 lobi minores, quorum duo laterales subtriangulares, breuiores, perpendiculares, apice parum connuentes, tertium medium longiore horizontalem, attenuatum, ex parte tegunt. Vagina antice versus alas ventricosa intestina continet, sc. in latere sinistro materiam obscuram rubram granulatam, forsitan ouarium, in dextro vero fluidum flauum quasi hepar: vtrumque ambit intestinulum serpentiforme album; in quibusdam moleculae nigrae dilatatae antice maximam partem occupant, quae excrementa. Caudae extremitas variat fulua vel pallide rubra. — Gula etiam fulua transparet.

HABITAT in mari socia medusarum, omnibus anni temporibus obuia: mense enim Nouembri adhuc illam vidi.

Aquam peruagatur alulis suis ut remis vtens, pulcherime nitens coloribus suis, coelo sereno superficiem aquae iteratim capite suo appropinquat, qua tacta deorsum tendit. Decessu maris in littoribus aquam vix habens fundo cauda sua innitens corpore erecto, mire se torquet alulas motitando.

Est cibus vulgaris anarrhichae, cyclopteri et lari tridactyli. Dicitur etiam balaena mysticetus hanc inter alia devorare.

325. LERNAEA GADINA.

Lernaea corpore tereti flexuoso, ore lateralī inter cornua tria subramosa.

Lernaea gadina, Müll. prodr. 2743.

Lernaea Branchialis, Syft. nat. I, 1092.

Toknetrold, Ström, I, 209. tab. I. f. 18. Bom.

VIII. 122.

GROENL. *Okab-massimioa*.

DESCR. Corpus crassitie plerumque pennae anserinae, cauum, flexuosum, antice posticeque eminens (medio humiliore), teres, membranaceum, antice ventricosius. Cauda terminatur sulco perpendiculari, vbi anus. Collum longum tubulare, solidius, multo angustius, filiforme, deorsum tendens ore terminali infero et tribus cornibus (apice bifidis vel trifidis), 2 sc. lateralibus et 1 medio supero. — Vidi, quarum cornua vel integra vel alia ramificatione terminali prolongata; etiam, in quibus collum contortum erat; et sic os laterale ut figura reuer. Ström. I. c. ostendit. — Tota sordide alba; ob sanguinem vero, quo intus repleta est, color obscure ruber cum lineis dorsalibus nigris in quibusdam appetet. Si sanguis exprimitur,

matur, in maximis intestinulum tenue griseum de ore versus postica percurrens conspicitur, quod materia flauicants granulata sequitur. — Ouaria sub cauda 2 molliora ex cirris longis tentacularibus contortuplicatis constanta. Si recte attendatur, in quolibet 2 cirri basi distincti, extus mire inter se connexi intersticiis sanguine pallido repletis.

HABITAT in branchiis *Gadi barbati*; varietas minor etiam in branchiis *Gadi aeglefini*.

Cornibus suis, ciliis carnosis branchiarum insertis, tam arcte se affigit, ut sine mutilatione non divelli possit. — Motus huius vix obseruabilis.

EDITVR a Groenlandis lubenter.

326. LERNAEA CYCLOPTERINA. *

Lernaea corpore tereti flexuoso, orificio dupli in medio rostri desinentis cornibus tribus tripartitis.

Lernaea cycloptera, Müll. prodr. 2745.

GROENL. *Nepisardlub-massimioa*.

DESCR. Antecedenti similis, a qua tamen differt, quod collum tenue sursum tendens, apice integrum, cornibus tribus terminalibus trifidis, medio autem orificiis 2 tubularibus breuibus antrorsum obliquis, oppositis, instructum sit. Cauda etiam angustior, fissura transuersali apicis non flexi, et vtrinque lobis 2 conuexit. Ouaria simplicia spiralia, in longitudinem 5 vnciarum extensilia.

HABITAT in branchiis *cyclopteri spinosi*; varietas minor ouariis virescentibus in *cycloptero lipari*.

327. LERNAEA SALMONEA.

Lernaea corpore obouato, thorace obcordato, brachiis 2 in orbiculum cartilagineum connatis.

Lernaea salmonea, Syst. nat. I, 1093. Faun. Suec.

2102. Müll. prodr. 2744. Ol. 612.

Laxelius, Bom. V, 85.

GROENL. *Ekallub-massimioa*.

DESCR. Long. 6 lin., lat. 2 lin. — Caput paruum, oblongum, conuexiusculum *), labiis 2 horizontalibus praeditum, quorum superius latius obtusum vncinis 2 mobilibus rigidis armatum, inferius breuius bifidum; inter haec orificio. Thorax capite latior conuexiorque cordiformis; de cuius basi brachia 2 linearia, teretia, sat longa, mobilia, apice in orbiculum cartilagineum conata, quo praedae affiguntur: inter brachia haec eminentia transuersa dorsalis. Abdomen obouatum latius conuexiusque fulco orbiculari supra, et 2 longitudinalibus infra. Ovaria 2 teretia postica longitudine corporis recta, reliquo candidiora, intus granulata; inter quae anus. Tota pallida mollis.

HABITAT in branchiis *Salmonis carpionis*. Similes etiam vidi ad pinnas *Gadi barbati*, quas ex parte consumserunt **).

Praecedentibus viuidior, vncinos suos connuentes continuo motitans.

328. LERNAEA VNCINATA. *

Lernaea corpore oblongo, rostro simplici curvo, ore terminali.

Lernaea uncinata, Müll. prodr. 2746. Zool. Dan. tab. XXXIII. f. 2. ***). GROENL.

*) Minime oculatum, contra effatum Bom. l. c.

**) Huic affinis posthac in Salmone alpino mihi in Norvegia obuenit, cui corpus curuatum, thorax annularis, caput maxillosum, et ovaria ex moleculis nigro arcuatis composita.

***) In quo opere elegantissimo, benevolentia editoris illustris, hanc et sequentes Lernaeas, secundum delineationes illi

GROENL. *Saraulib-massimioa.*

DESCR. Magnitudo et color praecedentis. Mollis, simplex pae congenibus. Collum s. rostrum longum, teres, curuum. Os terminale bifidum. Corpus oblongum subdepressum, fulco longitudinali medio dorsi, et 2 lateralibus coeuntibus abdominis. Papilla breuissima pectoris, qua se affigit. Ovaria ut in praecedente, sed non granulata; inter haec papilla minuta analis.

HABITAT in branchiis *Gadi callariae*; etiam in pinnis *Gadi æglefini* mihi obuia fuit.

Est praecedente minus viuida.

329. LERNAEA GOBINA.*

Lernaea corpore rhomboidali, brachiis 2 anticus, totidemque posticis, nodosis, cornibus binis arietinis.

Lernaea gobina, Müll. prodr. 2747. Zool. Dan. tab. XXXIII. f. 3.

GROENL. *Itekivdlib-massimioa.*

DESCR. Long. 7 lin., lat. $3\frac{1}{2}$ lin. Corpus quadrangulare postice latius, depresso, subtus subconcauum, prolongatur antice collo teretiusculo, apice incrassato, ubi cornua 2 curuata antrorsum et os intermedium prominens, constans 3 labiis, sc. 1 supero longiore, e 2 inferis breuioribus. In corpore ipso 4 brachia deflexa, quorum 2 antica teretia varie flexa geniculis 2 nodatis, et nodo terminali, antrorsum vergunt, 2 postica retro tendunt apicibus curuatis connuentia, geniculis 2 nodatis, nodo baseos et interiore alio inter genicula, apice simili-

V. 2

plici.

illi communicatas, figuris accuratis expressas gratus video. — Textu sequente, etiam ibi descriptiones perfectiores sunt exspectandae.

plici. Inter et supra haec ouaria caudalia, spiralia, tere-ti-subulata. Inter haec anus eminens bifidus. De ore in anum intestinum obscurum superne transparet in quibus-dam, reliquo corpore ex albo coerulecente, ouariis albis.

HABITAT in branchiis *Cotti gobio*.

330. LERNAEA RADIATA.*

Lernaea corpore quadrato depresso, brachiis vtrinque tribus, cornibus quatuor rectis.

Lernaea radiata, Müll. prodr. 2748. Zool. Dan. tab. XXXIII. f. 4.

GROENL. *Ingmingursab - massimioa*.

DESCR. Long. 11 lin. lat. 3 lin. — Corpus quadratum depresso, eminentiis variis. Brachia 6: sc. par anticum conicum oblique deorsum extrorsumque flexum; par medium teres crassius sub abdomen retro curvatum, hinc desuper non conspicuum; par posticum crassissimum oblique retro tendens patensque, papilla intermedia anali, cui incumbunt ouaria 2 recta teretia extus crassiora corpore duplo longiora. — Abdomen inter 2 paria postica brachiorum transuersim eminens, antice vero concavum papillis 4 mediis minutis conicis versus caput; pone par medium etiam concavum et eminentia levis longitudinalis latus vtrinque percurrit in papillas posticas usque. — In dorso super collum conuexitas orbicularis, pone quam lunaris, et in medio dorsi 2 orbiculares marginibus ferratis, reliquo dorsi humiliore. — Lateral corporis crenata. Caput depresso sculum rotundatum, subtus connexus papillis minutis crebris inaequale; quatuor tentaculis, sc. cornibus molibus lateralibus, plano subulatis, posticis maioribus. Os terminale interum vncinis 2 nigris rigidis armatum. Loca eminentia cuncta lactea solidiora, reliquo corporis, cum papillis, capite et tentaculis, sordide albo sc. subcinereo, molliori.

HABITAT

HABITAT in *Coryphaena rupestris* ad rictum oris, rarius.

Extra piscem fere quieta, brachia et cornua leniter motitat.

331. LERNAEA NODOSA.*

Lernaea corpore quadrato tuberculato, brachiis breuissimis vtrinque duobus.

Lernaea nodosa, Müll. prodr. 2749. Zool. Dan. tab. XXXIII. f. 5.

GROENL. *Sullupaukab-massimioa.*

DESCR. Long. 8 lin., lat. $2\frac{1}{2}$ lin. depressiuscula, supra conuexior, quadrata, longitudinaliter 5-tuberculata, et totidem eminentiis marginalibus conicis vtrinque, quarum 2 anticae et ultima sub abdome in brachia breuissima flexa prodeunt: ex his anterior trifida, reliquae bifidae. In abdome tuberculus medius, et analis, papillae 2 trifidae ad caput et 4 simplices sub capite. Intestinum etiam longitudinale abdominis transparens. Caput rhomboidale fulco laterali in 2 conos vtrinque emarginatum, posteriore longiore. Vncini, ouaria et color fere praecedentis.

HABITAT in *Perca Noruegica* ad rictum oris, minus frequens.

332. LVCERNARIA AVRICVLA.*

Lucernaria lagenam referens, collo tereti, extremitate ampliore fasciculis octonis tentaculorum cincta.

Holothuria lagenam referens, tentaculis octonis fasciculatis, Müll. prodr. 2812.

GROENL. *Akuilisaurfak*; aliis: *Unnerarsuk*, vel potius *Ornigarsuk*.

Haec multa communia habet cum' *Lucernaria quadricorni* Müll. prodr. 2754. Zool. Dan. tab. XXXIX. hinc illi potius, quam *Holothuriis*, genere iungere volui.

DESCR. Maxima long. $1\frac{1}{2}$ vnc., lata in extremitate ampliore $\frac{2}{3}$ vnc.; plerumque tamen minor. Figura lagena obuersae non absimilis est; si autem pars amplior dilatatur, tentaculis suis florem *primulae auriculae* potius refert. Vermis lubricus, gelatinosus, elongatus, teres, dimidia parte ampliore, quam corpus, altera dimidia triplo angustiore, quam collum, s. pedunculum dico. — Neque in illa, neque in hac, fulci, rugae vel spirae visibles. — Corpus semper superius erectum, intus cauum, margine cincto tuberculis octonis granulatis, per paria basi iuncta dispersis, quos prolongare potest pro lubitu; et tunc pro tuberculis in conspectum veniunt totidem fasciculi tentaculorum s. papillarum retractilium cum pedicello communi paris singuli. — In singulo fasciculo papillae 60 et ultra, nigrae apicibus albis. Inter singulum par margo vix incisus est pistillifer; quod pistillum tamen in omnibus non vidi, sine dubio igitur retractile. Collum semper inferius terminatur osculo albo, quo se affigit; hoc osculum, si claudatur, angulis 4 marginalibus nigris cruciatum euadit, de quo per collum meatus angustissimus spiralis in corpus progreditur, vi cuius collum abbreviare potest. Color in plerisque niger, in aliis rubicundus, in paucis brunneo-aureo-nitens. — In his intestina transparent, in nigris vero non nisi cute lubrica exteriore detrita. Inferiora si attendamus, ventriculus amplius in basi corporis, siue ad initium colli, cum gula tetragona tenui prominente, angulis tuberculis marginis respondentibus. De ventriculo in singulum par tuberculorum prodit intestinum nigrum 2-plicatum spirale, versus tubercula integrum, versus collum vero aperturis 2 terminatum; hinc nutrimentum de ore communi in marginem corporis progrediens regreditur in collum, per quod excrementa sine dubio emittuntur.

HABITAT

HABITAT in profundo maris, foliis vluarum maximarum se tam arcte affigens, ut, si diuellatur, notam in folio relinquat.

VESCITVR oniscis, praesertim *onisco Abyssino*, quem semper fere solum in ventriculo eius inueni; raro in maioribus squilla lobata occurrit. Hi miseri in aperturam corporis dilatatam offendentes, statim tentaculis concludentibus capiuntur et ingurgitantur. — Saepe in uno verme plures oniscos inuenire contigit, interioribus corruptis, exterioribus adhuc integris.

Raro locum mutat, licet mutare valeat: diualsa enim se contrahendo, et dilatando procedit, demumque se affigens corpus erigit.

333. LVCERNARIA PHRYGIA.*

Lucernaria corpore elongato papilloso, brachiis numerosis globiferis in hemisphaeram deflexis, basi bysso fixa.

GROENL. — — — —

De huius genere etiamnum dubitans, pro tempore lucernariis associaui, in multis tamen hydriis affinem.

DESGR. Long. $\frac{1}{2}$ vnc. lat. $\frac{1}{4}$ vnc. Primo intuity candelabrum refert; cuius basis opere phrygio confecta est. — Corpus angustum, intestinale, basi parum ampliore cum apertura terminali, supra prolongatur collo erecto crassiore tereti, papillis innumeris exsertilibus apice globosis obsito. Collum hoc exserere potest in longitudinem quadruplam, papillis tunc minus conspicuis; etiam extremitatem incrassare valet, ubi apertura minor supera. Corpus ipsum cingunt brachia sc. rami permulti, tenues, breves, inter se implicati, globulis mollibus fasciculatis in formam hemisphaerae deflexi. — Color rubicundus, globulis papillisque albidiорibus, et linea longitudinali purpurea totum corpus collumque percurrente, quae in-

testinulum. — Byssio alba tali, quae in Mytilis occurrit, rami inferiores sunt radicati.

HABITAT cum praecedente.

Locum mutare non vidi; saepe autem duas collis suis connexas, scopo ignoto. Figuram suam etiam mutare potest, ita ut collum prorsus sub ramis magis dispersis retractum occultetur, corporeque magis conspicuo.

334. MYXINE GLVTINOSA. †

Myxine corpore elongato glutinoſo, ore dentato.

Myxine glutinosa, Syst. nat. I, 1080. Müll. prodr.

2755.

Hvid-aal, Ström, I, 287.

Sleepmark, Act. Nidr. II, 250. tab. III. Bom. VII, 380.

Pihral, *Pilor*, *Ingeris-Pilt*, Kalm Am. I, 100.

GROENL. *Ivik*.

Rara in mari groenlandico.

335. DORIS FVSCA.

Doris oualis, lamella scabra, punctata.

Doris fusca, Müll. prodr. 2768.

Doris bilamellata, Syst. nat. I, 1083.

Limax bilamellatus, Faun. Suec. 2094.

GROENL. — — — —

DESCR. Long. 3 lin. lata $1\frac{2}{3}$ lin. — Ouato-oblonga, supra plano-conuexa, subtus plana. Vermis ipse inferus oblongus, postice acutus, antice capite rotundato, cuius orificio subtus concavum. — Tentacula sua nunquam in conspectu meo porrigere voluit; hinc de illis haereo. — Anus vero tuberculatus versus antica in latere dextro satis conspicuus, pone quem porus aliis minor. Obue-latur

latur lamella supera, quadruplo circiter latiore et ante caput prominente, molli, dorso vermis annexa, margine deflexo, sic subtus concava. Superficies huius scabra verrucis minutis durioribus ouatis. Color albus, maximum vero partem dorsi occupat macula oblonga fusca, intestina transparentia indicans, vbi etiam cutis tenuior.

HABITAT cum Chitonibus in lapidibus marinis et ad radices fucorum.

Lentissime procedit, marginem lamellae plicans; aequaliter vero se more Chitonum lapidibus affigit. Corpus suum incrassare et dilatare valet. *)

336. DORIS PAPILLOSA.

Doris supra tecta papilla, linea dorsali laeui.

Doris papillosa, Müll. prodr. 2775.

Limax papillosus, Syst. nat. I, 1082. Faun. Suec. 2093.

Doris bodoensis, Act. Hafn. X, 170. tab. e. fig. 11-16.

GROENL. *Kemiarfursak*.

DESCRIPT. Maxima, quam vidi, long. 1 vnc. et lat. 3 lin. erat; corpore oblongo postice acuminato, supra lamella ampliore molli plano-conuexa obuelata, subtus plano crassiusculo. — Lamella superne tegitur ytrinque papillis numerosis tentacularibus, non tamen retrorsilibus, medietate tamen dorsi longitudinali, capite et extremo caudae nudis. Caput sulco transuersali de corpore separatum, quadratum. Tentacula 2 longa subdepressa, acuminata de angulis anticis, et totidem breviora de sulco collari, quae non more limacum inuoluit,

Y 5

sed

*) Fateor hic, me antea Hirudinem hippoclossi pro Doride laeui habuisse, quod occasionem dedit nominis groenlandici Müll. prodr. 2774, illi alieni.

sed intra cutem, nec tamen prorsus, retrahit. — Os angustum sub capite, ante quod rima longitudinalis. — In latere dextro pone caput porus analis. — Color albus, papillis in aliis griseis, in aliis fuluis, cum apicibus et marginibus albis. — Tentacula corpori concoloria; sed in varietate fulua medium dorsi et tentacula posteriora flauicant.

HABITAT in fundo maris argilloso vel sabulofo inter Mytilos ad littora, frequens.

Multo maior in ventriculo *Gadi callariae* saepe obuenit, semper autem mutilata; hinc non determinare potui, an species diuersa.

Bene satis, ut Limax, incedit, papillos dorsi huc illicque mouet, et quiescens his corpus suum tegit.

337. DORIS ARBORESCENS.

Doris tentaculis ramosis dorso gibbo frumentante.

Doris arborescens, Müll. prodr. 2776.

Thetys auriculis 2 eleuatis, cornibus dorsi ramosis sive arborecentibus, Act. Hafn. X, 14. Tab. V. fig. 5.

GROENL. *Kemiarfursak*.

DESCR. Magnitudo praecedentis. — Compressa, dorso gibbo, pede dilatato, postice acuminata, antice rotundata, ubi subtus os rugosum in semicirculo. Sulcus longitudinalis in abdome. Superne caput singulare conspicuum. Margo extremitatis anticae terminatur utrinque 4 papillis teretibus rangiferis, quarum interiores sensim longiores. Receptacula 2 tubularia pone regionem oris et versus summam dorsi, quorum apex orbicularis 5-ramosus, unde tentacula exseruntur conica foliacea, paniculae humuli non dissimilia, quae prorsus in tubulo condi possunt. Ad basin tubuli papilla alia conica subcomposita in-

inferior. Praeterea 6 fasciculi papillarum rangiferarum in lateribus dorsi vtrinque, retro sensim breuiores: versus medium dorsi nempe fasciculus primus et maximus ex tribus separatis ordine transuerso; secundus pari distantia similis; tertius, quartus et quintus breuioribus distantiis, singulus ex tribus minoribus, compressiusculis, minusque compositis; sextus extremum posticum occupat, ex tribus minutis figura triangulari ordinatis. Inter primum et secundum adhuc papillae paucae breuiores magis superae. — In latere dextro sub fasciculo primo corporis apertura alba analis vel genitalis non eminens, et superius inter primum et secundum fasciculum eiusdem lateris adhuc alia minor margine parum eleuato. — Corpus totum laeue, molle, lubricum. Color abdominis albus, dorsi vero brunneus vel ruber, apicibus papillarum et punctis crebris in corpore albis. — Haec puncta in verme contracto lamellas orbiculares submembranaceas indicant, quae in extenso nullibi obseruantur.

HABITAT in mari fucis adhaerens tam pede, quam papillis rangiferis; ad littora rario; in locis profundis et scopolis extremis frequentior. — Hinc saepe occurrit in ventriculis gadorum et hippoglossi.

Vt Limax incedit; papillis suis continuo motis occurrens amplectitur. Tentacula etiam iteratim exserit retrahitque.

338. HYDRA SQVAMATA.

Hydra coccinea, capite mutabili vndique circrato.

Hydra squamata, Müll. prodr. 2786, Zool. Dan. tab. IV.

GROENL. — — — —

Hanc saepe vidi aggregatim, vt lucum spectabilem, ad basin fucorum et in superficie corporum ligneorum etc.

etc. ad littora maris; ob paruitatem vero non rite conspectam esse suspicatus, accuriorique descriptione in Zool. Dan. exspectata, hic sepono.

339. HYDRA RAMOSA. *

Hydra pedunculo composito flauicante, capitulis, vndique nebulose cirratis, rubris.

DESCR. Longitudo pedunculi 9 lin. capititis $1\frac{3}{4}$ lin. — Pedunculus tenuissimus filiformis, laevis, ex griseo flauicans, submembranaceus, erectus in ramos 3 vel plures dividitur, tubularis, intus fluore pallido repletus. In apice rami singuli capitulum oblongum, teres, molle, coccineum, figura et magnitudine capitelli floris laudulae, apice perforato albo, basi per pedicellum brevissimum ramo insidens. Superficies huius nebula alba cingitur, quae, si melius attendatur, formata est ex multis papillis apice incrassatis, longitudine latitudinis capituli. — In quibusdam adhuc ad basin capituli alia minora ouata enasci incipiunt; passim in ramis ipsis etiam talia solitaria germinantia. — De orificio terminali capituli interdum cirros longos tenuissimos exsertos conspexi: nec certus sum, vtrum vere cirri, an intestina partis violatae expressa fuerint; non enim deinde retrahebantur.

HABITANT in stipitibus vluarum maximarum pedunculis suis fixae, plures gregatim.

Orificio dilatat, capitulum vibrat, et papillas prolongat abbreviatque; qui motus vnicus.

340. ACTINIA CRASSICORNIS.

Actinia rubra, cirris fusiformibus.

Actinia crassicornis, Müll. prodr. 2792.

Söekuse, Ström, I, 204. Bom. VII, 491.

Actinia

Aetinia felina, Syst. nat. I, 1088.

Priapus felinus, Faun. Suec. 2105.

Actinia corpore ventricoso molli, tentaculis numerosis variis, Ol. 1002. E.

Vrtica maior et minor, Ionst. exsang. tab. XVIII.

GROENL. *Kettuperak.*

DESCR. Tota mollis, laeuis, lubrica, conico-truncata; variat magnitudine, dum vidi minimas ut lenticulas, alias vero in vnciam longitudine et semiunciam diametro baseos superantes. Color albidus, subgriseus, vel rubicundus, lineis longitudinalibus albo punctatis. Apertura unica supera dilatabilis, cincta 12-48 cirris molibus approximatis, subulatis, 2 ordinibus obsita, quos exserere et quoquouersus flectere valet, illisque rapinam suam amplecti, et in orificium medium 4 labiis cruciatim obuelatum ferre solet. Basis integra rugosa rugis centrifugis, quibus se rupibus affigit; substantia baseos reliquo crassior compactiorque. In animali contracto rugae longitudinales annularesque in conspectum veniunt; massaque tota solidior euadit. Intus caua amplaque est, ubi intestina flava, mollia, contortuplicata tantum reperi, et inter haec pullos eius natantes mense Martio, quos me conspiciente de apertura supera peperit; estque sic viuipara.

HABITAT in rupibus littoreis marinis, praesertim in fissuris, arce fixa, hinc saepius disformis basi sua; super mytilos etiam frequens.

Locum mutare non vidi. Cirros suos continuo motitat victimum quaerens; vix autem tacta se contrahit, cirris intra aperturam retractis.

VECTIVR patellis, neritis, et aliis univalvibus, improviso cirris eius appropinquantibus, dum sic deglutiuntur, et carne consumta testae expuuntur: quod videntis testor.

EDITVR cocta ab incolis, praesertim australioribus.

341. ACTINIA NODOSA.*

Actinia rugosa, fulcata, extremitatibus amplioribus, supera tuberculata, cum cirris intermediis breuibus compressis coccineis.

GROENL. *Aitfib-pa.*

DESCRIPT. Haec maxima omnium Actiniarum visarum, long. 4 vnc. lat. media 2 vnc., extremitatum 3 vnc. Color ex albo rubescit, cirris vero coccineis. Se- se extendens salino vel scypho non absimilis est, medio angustior cylindrica, extremitatibus vero amplioribus. Basis maxime se dilatat cute crassa coriacea. In hac et parte angustata rugae numerosae annulares, quas interse- cant 24 sulci longitudinales, ita tamen, ut sulci versus verticem, rugae versus basin, praedominentur. — Ex- tremitas supera nodis permultis, versus aperturam maio- ribus, lubricis, rubicundis tuberculata est, intra quos aperturae propiores 96 cirri breues compressi apice acu- minati, 2 ordinibus, interiore longiore, locati sunt. Hi cirri saturatius rubri, iam ex parte, iam omnes si- mul, extendi solent. — Apertura ampla in rimam ob- longam profundiorem dedit, cuius margo submem- branaceus inaequalis. Intestina rubicunda implicita, spuria, hepatis instar.

HABITAT in locis profundis maris, fundo rupestri adhaerens.

Pullos et victum eius non offendit. Reliqua ut in praecedente.

342. ACTINIA INTESTINALIS.*

Actinia cylindrica laevis flauicans pellucida, sulco annulari in duas partes diuisa, cirris filiformibus concoloribus.

An

An *Actinia truncata*, Müll. prodr. 2795.?

GROENL. *Kettuperangoak*.

DESCRIPT. Vix penna cygnea crassior, longa 1 vnc., si autem extendatur 2 vnc. — Tota laevis, pel. lucida, teres, extremitatibus truncatis, intestinum reffrens. Annulus profundior medius, basi tamen propior, totum corpus in 2 partes diuidit, quae in contracta aequa fere latae longaeque, in extensa vero superior pars multo longior tenuiorque ut collum se ostendit. Rugae vel sulci plures in hac non occurunt, sed intra cutem strigae albae longitudinales tantum transparent. Apertura terminalis orbicularis parum emensis cingitur cirris 18 filiformibus longiusculis, 2 ordinibus alternatim dispositis. — Color flauicat, parte inferiore cum cirris lucidioribus.

HABITAT ad littora lapillis et testaceis adhaerens; frequens etiam in fundo arenoso, ex parte sub arena se condens.

Continuo vibrat extremitatem superam cirratam. Si diuellitur, et iterum aquae committitur, se fundo affigit; hoc tamen saepius iterato, glutine suo quasi amissio, amplius adhaerere non valet, lateribus vero incumbens cirros suos vibrat.

342. b. ACTINIA SPECTABILIS.

Actinia coerulea, laevis, cirris crassis albo maculatis, foramine radiato.

An Varietas *actiniæ rufæ* Müll. prodr. 2797.

Zool. Dan. tab. XXIII.?

GROENL. *Kettuperarsoak*.

DESCRIPT. Affinis est *Actinia crassicorni*, sed multo maior, saepe 2 vnc. longa et 1 vnc. lata basi. Color pulcre coeruleus vel virescens, strigis longitudinalibus albo punctatis. Cirri crassi versus apicem attenuati corpore

corpore pallidiores, latere interiore versus basin maculis albis, quae totidem radiis continuantur in orificium medium, ac cirri dantur ordine singulo. — Numerus vero cirrorum indeterminatus est: multiplicantur enim, prout apertura cum aetate amplificatur; sic 12, 36, 48, 62 in diuersis numeraui.

HABITAT ad littora infra terminum fluxus maris ordinarii, in cauernis rupium frequens.

343. HOLOTHVRIA PENTACTES.

Holothuria tentaculis denis corpore quinquefariam verrucoso.

Holothuria pentactes, Syst. nat. I, 1091. Müll.
prodr. 2806. Zool. Dan. tab. XXXI. f. 8.

Ochsenhertz, Cr. 134.

Innelloalik, Gl. 134.

Brimbutur, Ol. 1004.

GROENL. *Innellualik*.

DESCRIPT. Corpus oblongum teres extremitatibus angustatis, figura cucumeris. Longitudo 6 vnc., latitudo 3 vnc. *); se autem pro lubitu contrahere et extendere valet. Cutis crassa, in extensa mollior, in contracta solidior, colorem habet ex viridi brunneum, laevis, 5 ordinibus longitudinalibus duplicatis verrucatum rubicundarum eminentium instructa. Verrucae hae perforatae videntur, et sunt totidem papillae exsertiles, quibus animal supra fundum incedere valet. Aperturae duae terminales, quarum postica minor simplex anus; antica maior, magis rugosa, os. Ex hoc tentacula 10 interiora protrudit, quae versus basin teretia, crassior, corpori

*). Si igitur magnitudo figurae Zool. Dan. naturalis erit, certe pulli. Tentacula eius quoque parum differre videntur: an igitur diuersa?

pori concoloria, apice vero rubicunda divisa, granulata. Inter haec gula longa coarctata, intestino flauo triplicato prolongata in anum usque. Praeterea interiora implent intestina innumera contortuplicata, tentia, rubicunda, mollissima, materiam granulatam fuluam circumdantia. Superficies interior corporis alba cute tenui flaua vestita; ibi etiam nerui 5 albi robusti longitudinales e regione verrucarum conspicuntur, et adhuc laminae longae extremitates papillarum interiores obducentes.

HABITAT praesertim in fundo maris inter fucos; alias etiam in libero mari trans littora natare conspicitur, tentacula sua extendendo et complectendo.

Est viuipara: mense enim Martio in illa versus annum pullum libere natantem, rubicundum vidi.

344. HOLOTHVRIA FRONDOSA. †

Holothuria tentaculis frondosis, corpore laeui.

Holothuria frondosa, Syst. nat. I, 1089. Müll.
prodr. 2802.

GROENLANDORVM Irksolik, quam non vidi, secundum illorum narrationem hanc esse subsumo.

345. HOLOTHVRIA LAEVIS.*

Holothuria elongata tentaculis duodenis, corpore quinquefariam lineato punctatoque.

Holothuria denudata, Syst. nat. I, 1091. Müll.
prodr. 2805.?

GROENL. Kaumarforsoak.

DESCR. Long. 1 - 6 vnc., sed vix penna cygnea crassior. Elongata, teres, mollis, laevis, candida, pellucida, intestinis flauicantibus transparentibus, 5 lineis lateris longitudinalibus in 5 spatia aequalia, quasi diuiditur,

quorum medium occupant totidem strigae lucidiores punctatae punctis maioribus minoribusque alternantibus plerumque 15. Puncta haec parum eminent, vix tamen cutem scabram reddunt, et sunt totidem papillae tubulares, exque strigis illis 2 approximatae reliquis minus notabiles. — In quibusdam etiam strigae aliae pallidiores apparent. Extremitas antica paulo crassior, ubi os, circulum 12 tentaculis molibus albidis, apice 8-fidis, quae abbreviari prolongarique possunt, et radicantur in annulo candidiore corneo intermedio, ex 12 dentibus depresso versus gulam tendentibus constante. Gula minuta, profundior, pallida, prolongatur intestino antice triplicato, postice simplici, excrementis griseis argillaceis impleto. Anus parvus, notabilis tamen, in extremitate opposita. In maioribus versus antica materia alba granulata transparet; forsitan oua eius.

HABITAT ad scopulos maris in fundo argilloso, quem tranat, foramen superum habens pro excrementis.

Extra elementum suum non progredi valet, in argilla vero cito satis se condit. Os suum dilatans tentacula sua alternatim extendit, 6 sc. singula vice, 6 reliquis interim versus os deflexis.

In spiritu vini mire deformatur, ita ut non pro eadem habeatur.

346. HOLOTHVRIA MINVTA.*

Holothuria oblonga, tentaculis duodenis, corpore quinquefariam papillato.

GROENL. *Kaumarsungoak.*

DESCRIPT. Praecedenti tam similis, ut facile propullo eius habeatur; differt tamen sequentibus: Longitudinem 4 lin., et latitudinem 1 lin. vix superat, oblonga

ga teres, extremitatibus rotundatis, postica parum curva poro anali terminata. Cutis laevis, glabra, submembranacea albida, 5 seriebus papillarum respectu paruitatis vermis mire prominentibus, retractilibus, tubularibus instructa. In serie singula 10 papillas, omnes eiusdem magnitudinis, numeraui; suntque series illae ita locatae, ut maxime latus alterum spectent, sicque alterum, quod dorsum nomino, fere nudum euadat; quae dorso propiores, reliquis etiam minus notabiles magisque interruptae sunt. Os cingitur tentaculis 12 flauicantibus apice 6-fidis. — Variant quaedam subrubicundaę.

HABITAT ad littora maris in fundo arenoso.

Incedere valet, licet tarde, papillas suas extendendo.

347. HOLOTHVRIA PRIAPVS.

Holothuria elongata, cauda papillofa, striis annularibus corporis et longitudinalibus glandis anticae.

Holothuria priapus, Syst. nat. I, 1091. Müll.
prodr. 2807.

Madkamoder, Ol. 1001. tab. X. fig. 9. (ex specimene nimis mutilato.)

GROENL. *Tarkiksunak.*

DESCR. Long. 6 vnc. (cauda $4\frac{1}{2}$ vnc. efficiente), crassitie 4 linearum. Commode diuidi potest in 3 partes praecipuas, truncum, glandem, caudamque. Truncus, qui pars media, elongatus, teres, laevis, versus anteriora sensim angustior fulcis annularibus (quos 38 numeraui,) instructus, postice abrupte terminatur annulis 3 eminentioribus concentricis. De centro prostac cauda corpore triplo longior, filiformis scabriuscula, papillis mollibus carnosiss., versus basin confertioribus, versus apicem distantibus, vestita, et in perfectis terminata 3 talibus papillis. Ad basin caudae porus analis.

lis. Glans, siue pars antica truncō dimidio breuior, sed crassior, ab illo distincta sulco annulari profundiore, etiam teres, laeuis et sulcata annulis (quos 22 numeravi); praeterea autem striae 24 longitudinales eminentes, ferratae, hanc partem percurrunt, antice in centrum orificii concurrentes. Extremitas eius parum crassior rotunda ta orificio medio eminenti instructa est, de quo protrudi potest tubulus, glande triplo breuior graciliorque, punctis eminentibus scaber, basi angustatus, vbi 2 annuli aculeorum nigrorum (in singulo annulo 10), quitubulo retracto os cingunt, quasi dentes eius. Gula continuatur intestino recto in anum percurrente, fluore nigro impleto. Color albidus, nitidus, papillis caudae tamen sanguinolentis.

In Syst. nat. l. c. dubitatur de vero loco oris, dum alii caudam fasciculum tentaculorum dicunt; sed hanc reuera caudam esse, glandemque ore terminatam, iterato conspectu certus factus sum: glande enim semper fundum sodit, illiusque orificium dilatat, non vero ita cum cauda se habet.

HABITAT in fundo argilloso sinuum, vbi meatum suum habet tuberculo supero notatum.

Dum ore suo sub argilla sodit, caudae extremitatem supra fundum erigit (quasi tentaculum), qua vix tacta profundius se recipit. Glandem totam retrahere valet intra truncum, tunc solum conspicuum; momento citius autem denuo protrudit. Tubulum sponte emitti nunquam vidi.

Est cibus *Cotti gobio*.

348. HOLOTHVRIA SQVAMATA.

Holothuria tentaculis octonis subramosis, corpore supra scabro, subtus molli.

Holothuria squamata, Müll. prodr. 2810. Zool. Dan. tab. X. fig. 1-3.

DESCR. Huius exemplar mutilatum tantum vidi, ab anate mollissima ingurgitatum, quod tale erat: Corpus longum 2 vnc. 7 lin., latum 1 vnc. 6 lin., oblongum extremitatibus rotundatis, altera paulo latiore, supra convexum, arcte imbricatum squamis permultis testaceis, punctis eminentibus scabris, margine rotundatis, respectu 2 centrorum humiliorum versus extremitates locorum concentricis, interioribus sensim minoribus, lateribus vero longitudinaliter ordinatis, subtus planum, nudum, carnosum, versus latera tantum verrucis planis orbicularibus vestitum: hinc trans medium apertura oblonga conspicitur, quam naturalem esse haesito. De centro squamarum dorsi dicto extremitatis latioris prominet pars truncata, quae rudimentum tantum tentaculorum mutilatorum. Color ruber.

HABITAT in fundo maris arenoso.

349. HOLOTHVRIA FORCIPATA.*

Holothuria ventricosa, extremitatibus angustatis conicis, antica forcipe aurichalcica.

Blodfuga, Ol. 611.?

GROENL. *Illulualik.*

DESCR. Longitudo 5 vnc., latitudo 2 vnc., extremitatum vero 3 lin. — Corpus ventricosum, cylindricum, molle, lubricum, punctis innumeris parum eminentibus. Cutis tenuis. Extremitates valde angustatae conicae solidiores, itidem punctatae: postica poro anali terminatur; antica poro maiore, de quo forceps aurichalcica rigida ex 2 cruribus compresso-acuminatis, carvis, apice connuentibus, constans prostat: ad basin huius subtus in collo rima longitudinalis.

HABITAT in fundo maris argilloso.

EDITVR a *Cotto scorpio*, in cuius ventriculo illam inueni.

350. SEPIA LOLIGO.

Sepia corpore cylindrico subulato, cauda antcipiti-rhombea.

Sepia Loligo, Syst. nat. I, 1096. Faun. Suec. 2107.

Müll. prodr. 2815.

Dintenfisch, Cr. 134.

Amikorsoak, Gl. 142.

Blaekfisk, Ström, I, 173. Bom. I, 373.

Spoite, *Sputte*, *Bleksprutte*, *Söemige*, Pont. II. 288. c. fig.

Dile, Ol. 612.

Loligo maior, Ionst. exsang. 10. tab. I, fig. 4.

Oua huius Bohadisch 155. tab. XII.

GROENL. *Amikok*, *Amikorsoak*.

DESCR. Long. 9 vnc., lat. $13\frac{1}{2}$ lin. Corpus, siue pars intestina continens, est vagina cylindrica, laevis, versus caudam subulata, antice patens circa caput, quod ex parte intra illam retrahi potest, postice apice suo extra anum dependens; substantia eius crassa, subcoriacea cu-te tenui molli obtecta; estque haec vagina corporis interioribus annexa, tam lingula lacera laterali utrinque, quam membrana longitudinali dorsali nitida, quae sine dubio os sepiiæ auctorū, et pro spina dorsali habenda; nerui quoque minus notabiles sparsi ad vaginam cum interioribus combinandam faciunt. Parti posteriori vaginae superne annexa est cauda eiusdem substantiae, latior anceps, postice acuminata, antice arcuata, marginibus laterum 8 - crenatis plicatilibus; subtus eminentia longitudinalis membranam canaliculatam tegens, ad cuius basin inter caudam vaginamque anus locum habet. Caput a vagina dissinetum, collo breui cum interiore corpore cohaeret, breue, rotundatum, utrinque oculo, intra rimam retractili, coeruleo instructum; antice prolongatur 10 cirris longis, inter quos os terminale medium

rugo-

rugosum, praeditum rostro nigro, quod rostro psittaci non absimile: constat enim mandibula adunca mobili longiori, et alia breui recta immobili. — Ex cirris dictis 8 similes sunt prismatici, (dorso scilicet, lateribusque acuminatis,) apice acuto et pagina inferiori verrucosa, 2 ordinibus cotyledonum maiorum, et 2 aliis marginalibus minorum, quos numerare non potui; suntque cirri hirsutis crassi, molliusculi, intus medulla praediti, et ita locati, ut 2 sint superi (qui breuiores), 2 laterales vtrinque (qui longiores), et 2 inferi (lateralibus aequales); cirri 2 reliqui praedictis multo longiores dissimilesque, inter inferos lateralesque locati, molliores, sine medulla ideoque flexiliores, angustiores versus apicem parum incrassati, non verrucosi, nisi in parte incrassata, vbi cotyledones plures minuti, et 2 multo maiores, (anticus maior quam posticus,) oblongi compresso-curvati, aculeo longo curvo armati. Interiora corporis denudata ostendunt 1) receptacula duo, anterius maius quasi mero hepate fusco impletum, posterius minus fluorem coerulescentem continens, 2) sub pectore appendiculam obtusam cauam annexam cingulo albo, quod in dorso lobum triangularem habet, et in abdomen 2 lingulas oblique receptaculum maius circumdantes, et 3) super basin harum totidem crustas albas breues concavas.

HABITAT in mari libere vagans.

Cirris suis caudaque natat tam retro quam antrorsum, et quidem cito progredi valens. Interdum versus superficiem aquae erecta cirris expansis conspicitur.

VESCITVR medusis, oniscis canceriformibus et cancris macrouris variis, quos sine dubio cirris 2 longioribus, vtpote magis flexilibus armatisque, prehendit.

VVS. Non facile a Groenlandis editur; sed hepate eius pro oleo lora venatoria illinuntur.

Est autem cibus frequens phocarum, et praecipuus *Monodontis spurii*.

CAPITVR vel iaculis, vel baculo aquam extra illam mouendo, sicque ad littora pellendo, dum in superficie aquae natat.

351. SEPIA OCTOPODIA. †

Sepia corpore ecaudato, tentaculis pedunculatis nullis.

Sepia octopodia, Syst. nat. I, 1095. Müll. prodr,
2813.

Suar, Ström, I, 204.

Polypus, Ionst, exsang. tab, I, fig. 1.

GROENL. — — — —

HABITARE dicitur in sinibus australioribus.

352. BEROE INFUNDIBULUM.

Beroe ouata, costis ciliatis nouem.

Beroe infundibulum, Müll. prodr, 2816.

Volvox Beroe, Syst. nat. I, 1324.

Springbrunner Rotzfisch, Adel. 412. tab. XVII,
fig. 8.

GROENL. *Ikpiarsursak*. Sic etiam sequentes.

Talem saepe in mari groenlandico natantem vidi revera a sequente diuersam, illa maiorem, magis ouatam, minusque coloratam; dum autem semper procul a littore offendit, ubi descriptionem instituere prohibitus sum, occasionem meliorem contemplandi demum frustra exspectauit. Hinc non omnino certus sum, costas eius esse novem. Martens etiam Adel. l. c. suae 8 tantum tribuit; forsitan igitur eius cum groenlandico a synonymis allatis diuersa? Certe tamen alia ac sequens; nec dubito, huius generis plures esse species.

353. BEROE CVCVMIS. *

Beroe oblonga, costis 8 ciliatis, non cirrata.

DESCR. Corpus gelatinosum, oblongum, versus extremitates, quae similes, parum angustatum, cucumerem referens, utque ille differens magnitudine. — Color albus mixtura coerulea in aqua nitens, punctis crebris sanguineis superficie interioris cauitatis etiam transparentibus. — Aperturæ 2 terminales concurrentes in cauitatem medium ampliorem oblongam. Extrinsicus sulcata est sulcis 8 longitudinalibus, qui ad latera sua lamellis minutis ex viridi rubroque nitentibus ciliati totum corpus percurrent in aperturas terminales connientes; sulci hi tamen nullam eminentiam superficie causantur. Cirris omnino caret.

HABITAT in mari tam alto quam sinuum, praesertim vere autumnoque versus superficiem in conspectum veniens.

Minus viuida, cilia costarum motitando tarde ingreditur. Tacta se contrahit in figuram fere pomi.

354. BEROE PILEVS.

Beroe globosa, costis octo, cirrisque duobus ciliatis.

Beroe pileus, Müll. prodr. 2817.

Volvox bicaudatus, Syst. nat. I, 1325.

Münzener Rotzfisch, Adel. 412. tab. XVII. f. 9.

Hanc saepissime vidi tempore autumnali in sinubus natantem, eleganter in aqua coloribus suis nitentem; nuncquam tamen ob debilitatem eius sufficienter contemplari contigit: igitur hic sepono.

Obs. Martens Adel. l. c. suae tantum 6 costas tribuit; figura eius etiam non globosa, sed potius hemisphaerica, quod omne melius conuenit exemplaribus visis: anne igitur a ceteris synonymis separanda est?

355. BEROE OVVM.

Beroe ouata costis ciliatis octo, cirrorumque duobus paribus, altero longissimo.

Manete, Cr. 135.

D E S C R. Est quidem praecedenti affinis, attamen diversa. Variat magnitudine, plerumque ouum columbinum, rarius anatinum, aequans. Corpus gelatinosum ouatum, compressiusculum, sulcis 8 longitudinalibus octogonum euadens. Sulcus singulus margines habet eminentes s. angulatos, ex rubicundo viridique nitentes, lamellis innumeris obsitos. Ex his sulcis, s. costis, 2 vtrinque, latera ventricosa occupantes, maiores sunt in extremitatibus corporis cum oppositis suis coeuntes, sic totam peripheriam ouatam describentes; reliquae costae, sc. 2 vtrinque in lateribus compressis, sunt multo breuiores, nec extremitates corporis attingentes, nec coeuntes. Color ex albo coerulescit, in aqua pulchre coeruleus. In extremitate vtraque inter costas maiores apertura orbicularis, quarum altera pro ore habenda per totum corpus, ut tubulus, percurrit, intus tamen amplior, praesertim versus extremitatem oppositam, ubi ventriculum locum habere videtur connexum cum altera apertura siue ano. In cavitate media, ano tamen proprius, radicati sunt cirri 2 filiformes sanguinei, quos de ore in longitudinem duplam corporis extendere, iterumque pro lubitu intra orificium retrahere potest; ultimum intendendo noduli varii in illis conspicuntur, quos tamen conuolutio tantum efficit. Intra illos cirros, et paulo anterius, 2 cirri minores rubicundi conspicuntur, quos extra corpus extendere non vidi, nec credo illam posse. — Hic vermis inter pulcherrimos sane numerandus est, dum in aqua conspicitur; certe autem etiam inter debilissimos: vix enim prehensus in plurima frusta disrumpitur.

HABITAT cum praecedente.

VESCIVR

VESCITVR oniscis cicadis, quos saepe in ventriculo eius inueni.

Est satis viuida eodem modo ac praecedentes, sed citius ingrediens. Sub natatu anus anterior est versus superficiem maris oblique tendens; cirros suos sic post se trahit ut todidem caudas. Interdum superficiem maris celerrime aggreditur, quasi aerem haurire volens; illa autem vix tacta se iterum deflectit profundum petens. In gyrum etiam se vertere potest. Cirros suos continuo motitat extendendo contrahendoque, rapinaeque occurrenti affixos cum illa in os retrahit; praeditos igitur esse materia glutinosa necesse est: oniscus enim illis adhaerens vix aufugere valet. Si dilaceratur et frusta eius in aquam committuntur, haec adhuc viuunt lamellis residuis se mouentia. Est cum medusis aliisque gelatinosis cibus *Cyclopteri lumperi* praecipuus.

356. MEDUSA AVRITA.

Medusa orbicularis, subtus quatuor cavitibus.

Medusa aurita, Syst. nat. I, 1097. Faun. Suec.

2109. Müll. prodr. 2820.

Gople, Ström, I, 172, 2. Bom. III, 112, 2.

Medusa orbiculo, subtus 4 cavitatibus notato, It.

Wgoth. 172. tab. III. fig. 2.

Manet, It. Oel. 160.

Kiöbmands-Huer, Ol. 715. e.

Hafsiur, Kalm Am. II, 109.

GROENL. *Nuertlek*. Sic etiam sequentes.

DESCR. Diameter 2-4 vnc. Subtus crux centralis eminens laevis (nec falciformis, nec ciliata); crucem circumdant 4 cavitates orbiculares marginibus ciliatis flavis (non punctatis), versus angulum crucis patentes: cilia marginalia corporis etiam flava. Reliqua ut descripta Faun. Suec. et. It. Oel. ll. cc.

HABITAT

HABITAT passim in mari.

VESCITVR pisciculis, speciatim pullis scorpiorum,
quos in ventriculo eius offendit.

Marginem ciliatum flectendo, et cavitatem suam, oblique antrorsum versus superficiem vertendo, progreditur. — Saepe illam et permultas alias medusas manibus meis prehendi, neque ideo facultatem videnti illis tributam obseruare potui.

357. MEDVSA AEQVOREA.

Medusa orbicularis planiuscula, margine infexo ciliato.

Medusa aequorea, Syst. nat. I, 1097. Müll. prodr.
2819.

DESCR. Est animal simplicissimum, praecedente pauculo minus molliusque, supra conuexiusculum, subitus concavum, marginibus valde inflexis, ita ut apertura cavitatis vix dimidium diametri corporis retineat. — Cilia marginis alba.

HABITAT cum praecedente, rarer.

358. MEDVSA CAPILLATA.

Medusa orbicularis conuexa, margine sedecies emarginato, subitus pilosa.

Medusa capillata, Syst. nat. I, 1097. Faun. Suec.
2108. Müll. prodr. 2821.

Röd-gople, Ström, I, 172, 1. Bom. III, 112, 1.

Manete, Pont. II, 294.

Manet, It. Wgoth. 172. tab. III, fig. 3. Kalm
Am. I, 107.

GROENL. Nuertlersoak.

DESCR. Haec omnium visarum maxima, diametro saepe 3 vnc. habente. Orbicularis quidem est, sed margo 8 locis

8 locis incisus est, vnde lobi totidem; hi iterum per incisuras minores in 2 subdiuiduntur, et sic sedecies emarginata dici potest: si autem recte attendatur, lobus singularis minor etiam incisuram vilem habet, itaque reuera tricies - bis emarginata est. — Supra conuexa laevis; — subtus in medio apertura orbicularis in cavitatem amplioram ferens: cava haec tamen totam peripheriam non occupat, relinquens versus marginem plene tertiam partem corporis solidam; obdueta est autem cute tenuissima, cui annexae sunt vesiculae innumerae materiam purpuream continentes (forsitan ouaria), totam aream hanc tegentes. Aperturam centralem cingit crux eminentia, vnde emittuntur flabella 4 membranacea longa, extra marginem corporis prominentia, et congeriem cirrorum capillarium granulatorum fuluorum ferentia. — Sub lobo singulo maiore marginis 2 radii acuminati eminentes, longitudinaliter sulcati. — Reliquum inferum de incisura maiore marginis in cavitatis initium geometrice sulcis divisum est in plures circulos concentricos, hique omnes radiis 16 in totidem areas sulcis minoribus sulcatas secantur, exque his areis alternae incisuris maioribus marginis respondentes cavae sunt. — Superficies interior purpurea transparet.

HABITAT frequens in mari, praesertim in finibus mense Septembri obuia.

Oniscus medusarum inter et circa cirros eius tantum obuius sine dubio cibus eius.

Progreditur lobos marginis flectendo, dorso antrorum verso, flabella cirrata ut caudam post se trahens.

359. MEDUSA BIMORPHA. *

Medusa dorso eminente, subtus cruce minuta foraminibus 5 cincta, margine ciliato.

Medusa bimorpha, Müll. prodr. 2823.

DESCR.

DESCR. Est *Medusa aequorea* paulo minor. Expan-
sa orbicularis est; margine vero inflexo quadrata. Di-
scus dorsi parvus eminens emitit radios sulcatos multos
in circumferentiam, ex quibus 4 in angulos quadrati
tendentes excellunt, superficiem in 4 areas quasi diui-
dens. Margo ciliatus ciliis albis. Subtus concava est,
vbi crux centralis elata alba, circa quam foramina 5 parua.

HABITAT cum *Medusa aequorea*.

360. MEDUSA CAMPANULA. *

Medusa disco gibbo, limbo ampliato ciliato,
subtus cruce pilosa.

Affinis *Medusae pileari*, Syst. nat. I, 1097. for-
mina vero limbi non inueni.

DESCR. Praecedentis magnitudine. Conico- orbi-
cularis campanam refert: discus enim gibbus conicus,
et limbus dilatatus, cuius margo ciliis flauis raro cilia-
tus, et intus angulis albis radiatus. — Subtus caua est
vsque ad initium disci, vbi quadratum centrale de angu-
lis suis radios emittens in formam crucis: haec omnia
humiliora, niuea, marginibus crenatis. Crucem hanc
vestiunt cirri tenuissimi longi, in aliis albi, in aliis flavi.

HABITAT in sinubus tempore autumnali haud in-
frequens.

Vt *Medusa capillata* ingreditur. Cirris etiam huius
oniscum cicadam captum vidi.

361. MEDUSA DIGITALE. *

Medusa hyalina subtus centro pistillifero, mar-
gine ciliato.

Medusa digitale, Müll. prodr. 2824.

DESCRIPT. Haec omnium minima digitale tam fi-
gura, quam magnitudine refert. Corpus hoc paruum
coni-

conicum hyalinum vix in aqua obseruaretur, si non motu eius margo coloratus in conspectum veniret. Striae multae vix notabiles longitudinaliter in verticem concurrent. Margo ciliatus est ciliis intus hamatis flauis cum albis mixtis. — In cauitate infera, quae profunda, pistillum apice, ut videtur, penicillato dependet, in aliis album, in aliis penicillo flauo.

HABITAT in mari ad oras exteriores.

EST viuida satis; margine flexo in aqua salit.

362. ASTERIAS RVBENS.

Asterias stellata laxa, radiis conuexis, superne spinulis solitariis seriatis.

Asterias rubens, Syst. nat. I, 1099. Faun. Suec.

2111. Müll. prodr. 2830.

Sternfiscb, Cr. 131.

Korstrold, Ström. I, 178. I. (et 2?) Bom. VII, 520. I.

Pigged Söestierne, ibid. 519.

Krosfiskur, Ol. 1005. a.

Korstroll, It. wgoth. 172.

Stella marina, Ionst. ins. XXVI. fig. 5?

GROENL. *Nerpirksoak*, *Nerpiksout*.

DESCR. Diameter maximus 9 vnc. longitudo radii singuli tunc 4 vnc. et latitudo baseos 14 lin., diameter disci 1 vnc. — Radii vulgo 5, rarius 6, lanceolati, supra conuexi aculeis innumeris simplicibus, non pungentibus, reliquo tamen durioribus, erectis vel decumbentibus, obsiti; subtus plani versus margines aculeis longioribus, tenuioribus, confertis, medietatem vero 4 ordinibus papillarum exsertilium, apice incrassatarum, perforatarum, intus globulo terminatarum, occupati. Os centrale subtus orbiculare, vnde 3 vel 4 vesiculos efflare solet; inde in singulum radium meatus est, radii enim

enim intus caui intestinulis griseis impleti. In dorso, versus sinum quendam radiorum, verruca testacea albida sulcata conspicitur, quae, ut videtur, perforata est, et forsitan ani functionem habet. Color supra ruber, violaceus vel brunneus, in 6-radiatis semper mihi obscurior, apicibus aculeorum tamen albidis; subtus rubicundus vel flauicans. — Minores etiam dantur totae pallidæ.

HABITAT in sinubus praesertim interioribus, et ad ostia fluuiorum, ubi aqua marina cum dulci commixta, super fundum argillosum vel arenosum.

Ingreditur motu fere orbiculari radiosque pro omni occurrente flectere valet. Papilli sunt pedum loco, illisque se fundo affigit.

CONGREDITVR mense Maio, oribus arcte connexis, altera supina. Hoc tempore etiam in maioribus prope orificium cauitates radiorum ouis albis impletas vidi.

363. ASTERIAS SPONGIOSA. *

Asterias stellata, scabriuscula, radiis semicylindricis obtusis, margine mutico.

GROENL. *Nerpikson*.

DESCR. Praecedenti affinis. Diameter 7 lin., radii $2\frac{1}{2}$ lin. longi, $1\frac{1}{2}$ lati; nec maiorem vidi. Radii $\frac{1}{2}$ conici, teretes subtus planiusculi marginibus inflexis. — Nullibi aculei nudo oculo conspicui, superficies vero inaequalis, fere ut in spongiis occurrit; lenticula autem aculei minutissimi conferti decumbentes totam superficiem vestire videntur. Papillarum ordines difficulter distinguuntur, nec tamen multi esse videntur, dum tractus illarum humilior admodum angustus. Verruca minutissima sanguinea prope centrum dorsi; reliquum pallide rubicundum.

HABITAT in profundo maris inter vluas. Raro occursit.

364. ASTERIAS PAPPOSA.

Asterias stellata muricata, serie marginali penicillata.

Asterias papposa, Syst. nat. I, 1098 Müll. prodr.
2832.

Söestierne, Pont. II, 291. c. fig.

Stella marina, Ionist. insect. tab. XXVI. fig. 16.

GROENL. Nerpikfout.

DESCR. Vnicam vidi 12-radiatam, cuius diameter 3 vnc. 9 lin., disco supero dimidiam partem fere efficiente. — Radii superne conspecti non centrum usque pertingunt, orbitam autem medianam relinquunt, cuius medietas parum depressa, et extra illam adhuc dimidia sua parte cohaerent; inferne vero conspecti in centrum fere usque concurrunt, interstitia humiliora habentes: hinc partim ad stellatas, partim ad radiatas pertinere videtur. Radii lanceolati, supra parum conuexi, subtus marginibus eminentibus medietatem canaliculatam includent, in qua 2 series papillarum exsertilium ante apicem desinentes, ibique interuallum vacuum relinquentes: margines eminentes penicillati sunt aculeorum seriebus totidem, ut videtur, utrinque ac papillae; in singula serie transuersim 8 aculei tenues non pungentes conspiciuntur, in duas cohortes diuisi, 4 in singula, altera extus, altera intus tendente; aculei tamen hi etiam in apice non papillato continuantur, et ad sinus radiorum alii maiores discum spectant horizontales, circiter 5 pro singulo sinu fasciculati. — Latera radiorum aculeis apice penicillatis simplici serie obsita sunt: singulus nempe aculeus, ut petiolum apice fert plures minores (circiter 20) fasciculatos. — Totum dorsum talibus fasciculis, sed minoribus, muricatum est. Hos mouere potest; et sub motu tendines interstitiales, fasciculos coniungentes, loca vero nuda poris innumeris perforata, obseruantur,

quae omnia in quiescente contracta evanescunt. — Verruca testacea conica alba superne ad marginem disci. Os subtus et cavitates radiorum ut in rubente. Praeter vesiculas totidem ac orae radiorum, centrum oris alias quasi intestina interdum ostendit. — Color supra subferrugineus disco albo maculato, radiis pallidioribus apice coccineis et interstitiis albidis; subtus albus papillis pallidioribus, disco tintura rubicunda, et interstitiis radiorum coerulescentibus. Materia mollior praecedentibus.

HABITAT in fundo sinuum profundiorum.

Incedit ut *Asterias rubens* motu orbiculari iam dextrorum, iam sinistrorum. — Dorso incumbens radios flectit, ut papillas fundo affigere possit, sic facile se vertens. In exemplari viso radius unus ceteris multo brevior, licet integer; quod indicat, post mutilationem renatum esse.

365. ASTERIAS MINVTA.

Asterias stellata margine pinnulis porrectis distantibus.

Asterias minuta, Syst. nat. I, 1099. Faun. Suec. 2112. Müll. prodr. 2835.

DESCR. *Asterias groenlandica*, quam huc referri debere puto, vix $2\frac{1}{2}$ lin. diametrum habebat. Tota albo-flauicans, supra infraque plana 6-radiata. Superne orbita minuta centralis, cuius peripheria, ut etiam radiorum margines eminentes, intermedio concauo. — Passim aculei breves crassi obtusi, tam in profundis, quam eminentibus locis. — Latera radiorum etiam aculeos tales longiores habent, sed multo distantes. Subtus radii in centrum usque concurrunt, medietate canaliculati, marginibus aculeis tenuioribus pluribus serie simplici.

Ex-

Exemplar unicum vidi, quod inter fucos herbarii mei inueni: — hinc de papillis et aliis in viuo obseruandis nil memorare possum.

366. ASTERIAS OPHIVRA.

Asterias radiata disco squamoso, squamula angulorum serrata.

Asterias ophiura, Syst. nat. I, 1100. Faun. Suec.

2114. Müll. prodr. 2840. Act. Nidr. IV, 54.
tab. II. fig. 15. 16.

Korstrold, Ström, I, 179, 4 et 5.

Sternfisch, Adel. 380. tab. XVII. fig. 1. 2.

Kroffiskr, Ol. 715, F. et 1005, c.

Söestierne med flir been balede Straaler, Bom. VII,
520.

Stella marina, Ionst. inf. tab. XXVI, f. 7.

An *Asterias ciliaris*, Syst. nat. I, 1101. ab hac
satis distincta? Synonyma saltem Linkeri,
quae sub illa, sub hac etiam citata sunt.

GROENL. *Nerpikoursak*.

DESCR. Haec inter minores numeranda: discus enim plerumque obolo non maior, radii vero quadruplo longiores. Corpus orbiculare conuexiusculum, glabrum supra squamulis rotundis imbricatis arcte tectum, subtus laeuius ob incisuras radiorum in 5 areas diuisum, in medio apertura stellaris. De pagina infera, fere a centro ipso, emittuntur laciniae 5 longae, graciles, flexuosa, quadrangulares, acuminatae supra infraque squamulis sub-quadratis serie solitaria. In pagina supera maioribus minores plures interiectae sunt, in iunioribus non facile obseruandae, arcte imbricatae extrorsum; lateribus etiam squamulas habent, sed patentes et margine suo rotundo aculeis 6 latitudini dimidiae radiorum aequalibus serratas. — Radii hi nullibi se inuicem attingunt, nec

caui sunt, poris longitudinalibus exceptis, sed admodum fragiles. — In apertura fluor niger conspicitur; et disco desquamato interiora in 10 spatia diuisa esse obser vantur: radii enim 5 hic in centro coeunt, et totidem interstitia dantur materia flava impleta. Color variat in dorso griseus, ruber vel violaceus, aculeis 4 superioribus concoloribus cum apicibus albis, striae etiam transversae albae in radiis quorundam; partis reliquae, sc. inferioris, albus. Dantur quaedam minutae totae candidae. Non rarum est, hanc uno vel altero radio, vel toto, vel ex parte, mutilatam, denuoque redintegratam videre.

HABITAT in fundo sinuum inter lapides et radices fucorum, frequens.

Melius ac praecedentes brachia sua flectere valens, cito illis incedit. Se etiam de fundo eleuare potest.

367. ASTERIAS CAPVT MEDVSAE.

Asterias radiata, radiis duplicatis dichotomis.

Asterias caput Medusæ, Syst. nat. I, 1101. Faun.

Suec. 2115. Müll. prodr. 2844.

Söe - Soel, Pont. II, 292 c. fig. Ström, I, 179. 6.

Sternfisch, Adel. 381. tab. XVII. fig. 4.

Stella marina, Ionst. insect. tab. XXVI. fig. 11.

GROENL. — — —

Hanc in museo plurimum reuerendi Dn. Egede, de colonia Jacobshavn (ni fallor,) missam, vidi: vnde concludo, in sinu Disco dari; non autem viuam ipse offendit.

368. ECHINVS SAXATILIS.

Echinus hemisphaerico-depressus, vel orbicularis, spinis diuersicoloribus.

Echinus

Echinus saxatilis, Syst. nat. I, 1102. Müll. prodr.

2847.

See-ygel, Cr. 131.

Ignuker, Ol. 612?

GROENL. Ekkursak.

DESCR. Diameter vulgo 3 vnc. — *Testa* supra hemisphaericō-depressa, infra planiuscula versus centrum inflexa, fragilis, tenera, crustaceo-calcarea vnilocularis, vbiique aculeis mobilibus, cauis, maioribus minoribusque inter se mixtis, rubicundo-viridibus apice albidis, tecta. Aperturae 2: altera infera amplior cuto molli nuda obducta, et dentibus centralibus instructa; altera supera, minor, aculeis clausilis, quae anus. Aculeis detritis testa pulchre notata conspicitur: ambulacra enim 10 porosa verticalia illam quasi compositam redundunt, et in 10 areas, alternas latiores, diuidunt. Pori ambulacrorum extra conspecti per lineas plures duplicitas obliquas, quae in vicino ambulacro semper oppositam tendentiam habent, partiti sunt; intus vero conspecti per lineas duas serpentiformes procurrunt. Areae tuberculatae sunt tuberculis innumeris maioribus minoribusque certis ordinibus dispositis. Sic in area latiore singula 3 ordines maiorum vtrinque cum minoribus mediis marginalibusque intercurrentibusque, et si recte attendatur, tam maiora quam minora aliis minutissimis angulatione cincta sunt; in area vero angustiore 12 tantum ordines maiorum, ceteris ut in latiore se habentibus. Ambulacra ipsa sua tubercula minora habent; suntque tubercula haec omnia bases aculeorum, supra quas hi se mouent. Circa annum stella paulo eminentior 15-radiata conspicitur, radiis 5 illis, qui areas latiores spectant, maioribus foramine pertusis. Color testae denudatae supra subrubicundus, infra albus. Dentes 5 longi, curui, acuti, solidi, albi, artificiose coniuncti, extus se, ut tuberculum acuminatum curuum prominens quinquealue ostendunt, basi vero intus in rota coniuncti sunt pernere-

VOS singulum dentem transcurrentes et ossi fisso transuerso flexo annexos, et adhuc alia ossa & transuersa. Dens singulus anastomosis habet brachia 2 emitentem, quae dentem verum amplectuntur, sicque omnia arcte annexa sunt. Interne circa aperturam de ambulacris sursum prostant ossa totidem, paribus connuentibus. *Vermis* stellatus quinqueradiatus centro perforato granulatus, ruber, tenacior, medietatem superam occupat, fibris tenuibus annexus corpori molliori glutinoso, griseo, superficiem internam testae vbiique occupanti et neruis in aculeos usque permeantibus illi arcte iuncto. Faux nigra de ore per foramen medium vermis transit continuata, intestinis permultis glomeratis superioribus concoloribus, in anum usque.

HABITAT ad littora maris tempore vernali praesertim obuius.

E D I T pisces, quibus se affigit dentibus suis, breuique illas consumit. Duriora etiam nec consumit, e. gr. laminas corneas balaenarum in piscatura usitatas, quod suo damno sciunt piscatores.

Ingreditur dentibus aculeisque suis utendo, motu rotatorio sensim se lente protrudens.

V S V S. Editur cocta pars stellata tantum.

369. SABELLA LVMBRICALIS.*

Sabella testa rudi, repente, fragili, vtraque extremitate peruvia, ore non tentaculato, corpore articulato aculeato.

Vermem hunc, sine dubio ignotum hactenus, inter *sabellas* numeraui, dum aptius genus non inueni, nec nouum fingere volui.

D E S C R. Long. 6 vnc.; lat. vix 1 lin. *Vermis* elongatus, articulatus, mollis, teretiusculus subtus planior sul-

co longitudinali. Extremitas altera orbicularis membranacea concava centro pertuso, margine serrato, basi angustiore; altera obtusa, nutans in orificio infertus prominulum labii 2 constans, superiore longiore acutiore: — difficulter determinatur, quaenam os, quaenamque anus. Praeter hos 2 articulos terminales non aculeatos, 21 alios aculeatos habet catenatim coniunctos et sulcis transuersis distinctos: quorum extremitati nutanti propiores 6 breues, teretes, aequales; 4 oppositi contigui multo minores; intermedii reliqui versus medium corporis sensim longiores, singuli parte extremitatem orbicularis spectante angustata, opposita vero incrassata. Aculei exserti nitidi 2 in singulo articulo dorsales oblique sursum tendentes, qui in articulis teretibus medietatem illorum, qui vero in elongatis partem incrassatam occupant, omnes medium corporis spectant, ideoque de utraque extremitate oppositam tendentiam habent, talique modo vermis tam antrosum quam retrorsum progressi valet. Color rufus cingulis albis, subitus pallidior. *Testa* spuria repens, rudis, grisea, fragilis, confecta ex arenulis membranae conuexiusculae agglutinatis, quae intus lubrica nitida, sed tantum dimidiata: paginam enim inferiorem efficit corpus peregrinum, cui adhaeret; utraque extremitate perforata est.

HABITAT in profundo, lapidum tam inferiori quam superiori paginae adhaerens et praecipue fissuras occupans.

Est sociabilis, pluribus tubulis non raro inter se varie aggregatis, ita ut lapides cumulis arenaceis tecti sint, nec facile animalcula sub illis suspicanda. Tubulo suo nunquam exire vidi; nec extra illum ingredi valet. Intra illum interdum ex parte duplicatus iacet, tubulo tali loco crassiore. Minime viuidus.

370. SERPULA SEMILVNIVM.

Serpula testa regulari ouali libera glabra.

Serpula Seminulum, Syst. nat. I, 1264.

Tubulus semilunium, Mart. Conch. I, 25. 61. tab. III, fig. 22.

Individuum unicum, ut granulum minutissimum, vix $\frac{1}{2}$ lin. longum, ouatum album, splendidissimum candore porcellanae, orificio oculo non armato vix visibili, inter ramulos *Isidis Hippuris* offendit.

371. SERPULA SPIRILLVM.

Serpula testa regulari spirali orbiculata, pellucida, anfractibus teretibus sensim minoribus laevis.

Serpula spirillum, Syst. nat. I, 1264. Faun. Suec. 2203, Müll. prodr. 2854.

Tubulus minimus laevis, regulariter intortus albus, Mart. Conch. I, 25. 59, tab. III, fig. 21.
A. B. C.

Kleine Schnecken wie Ammonshörner, Cr. 133.

GROENL. Katungiak. Et sic sequentes.

DESCRIPT. Diametrum $\frac{1}{3}$ - $1\frac{1}{3}$ lin. maiorem non vidi. Testa alba pellucida, nitida; anfractus teretes, laeves, (oculo armato subtiliter transuersim rugosi, rugis tamen ob nitorem sere oculum fugientibus,) versus centrum s. postica sensim minores, tres in planum horizontale orbiculare (raro ouale) dispositi interioribus vix humilioribus; maior vero extremitate sua plerumque se erigente, superimpositionem quasi tentans. Occurrunt etiam (licet raro), in quibus talis appositiio perfecta est anfractus unico maiori infero imposito, eiusdemque diametri. In talibus discus concauus conspicitur ob anfractus interiores tunc profundiores. Apertura rotunda, margine

vix

vix reliquo testae crassiore, in perfectis vero latere interiore fissuram vix notabilem habente. Canaliculum ad latus inferius, de quo memorat perillustris a Linné, nunquam detegere potui.

HABITAT in fertulariis, Flustris, Fistulanis, tubiporis, cancris marinis, fucis minoribus, rarius in lapidibus vel testaceis. His corporibus pagina sua inferiori, vel totius orbiculi vel partis mediae (pro latitudine corporis peregrini), arte adhaeret, solitaria, rarius aggregata.

Obs. Cel. Martini quidem suum Tubulum pro serpula spiriorbi agnoscit; figurae tamen eius spirillo magis conueniunt. Ex descriptione data etiam patere videtur, illum aliud in mente habuisse: licet enim spiriorbem citet, verba tamen Linnaei de spirillo ut suo conuenientia affert. Nota porro laeuitatis huic potius quam spiriorbi conuenit.

372. SERPULA SPIRIORBIS.

Serpula testa regulari spirali orbiculata opaca, anfractibus teretibus, sensim minoribus, subrugosis.

Serpula Spiriorbis, Syst. nat. I, 1265. Faun. Suec.

2204. Müll. prodr. 2855. Ol. 1018.

Dentalium testa spirali plana adhaerente, It. Wgoth. 170.

Tubulus parvus albidus plicatus, Mart. Conch. I, 24. 57. tab. III. fig. 20. (minima C et D interiecta.)

Ruur, Ström, I, 195, 1.

DESCRIPT. Praecedenti admodum similis; sed testa, quae interdum paulo maior occurrit, rudior, opaca, calcarea, vix nitens, rugas transuersas, quae tamen subtile, magis notabiles habet, anfractus interiores sen-

sim humiliores, hinc discus concavus; futura anfractuum profundius sulcata *). — Apertura orbicularis integra. Saepius quam praecedens cum extremitate non erecta occurrit.

HABITAT in algis et testaceis variis, rarius in celululis et lapidibus marinis more praecedentis, ubi illa copiosior, haec rarer et vice versa.

373. SERPULA PORRECTA.

Serpula testa tereti e basi spirali flexuose ascendentem, laeui, nitente.

Serpula porrecta, Müll. prodr. 2860.

Serpula testa flexuosa tereti, Ol. 1018. I. 4.

Serpula lumbricalis, Syst. nat. I, 1266. et *Tubulus in circulum flexus supra elongatur*, Mart. Conch. I, 24. 57, tab. II, fig. 15. conf. Ionst. exsang. tab. XVII. fig. 3. forsitan huius varietates maiores?

DESCR. Haec quoad colorem, nitorem, substantiam et aperturam testae *serpulae spirilli* tam similis, ut facile pro varietate eius adultiore habenda sit. Plerumque tamen magis pellucida et candida, nec credo, oculo etiam armato vestigia rugarum obseruari posse. Post duos, vnum aut vix vnum, anfractus (in hoc enim nimis variat,) baseos orbiculares sese erigit flexuose, licet spiraller; spiris remotis nunquam se inuicem tangentibus, 2, 3 vel 4 in longitudinem 3 vel 4 linearum, diametro tubuli vix $\frac{1}{3}$ lin. superante. Interdum testae dueae basi spirali coalitae, in oppositam plagam recta tendentes, solitarium

*) Hoc forsitan intenditur per verba *introrsum subcanaliculis*, Syst. nat. I. c. Canaliculus enim a latere centrum respiciente aliis si adest, vix atque vix conspiciendus, et revera obsoletus dici debet.

litarium tubulum vtraque extremitate perium mentiuntur. *Vermiculus* testam hanc inhabitans, breuis, ita ut vix tertiam partem testae occupet, teretiusculus, abdome planiore, postice attenuatus, antice scyphum orbicularem membranaceum petiolatum porrigit, cinctum cirris 6 mollibus, breibus, conicis, albis; pone hos fascia plicata alba, vtrinque armata aculeis 2 sursum tendentibus aureis. Color dorsi sanguineus, laterum abdominisque pallidior, qui per testam transparet.

Vermiculi testas antea memoratas inhabitantes ab hoc non multum differunt.

HABITAT cum serpula spirillo; praecipue tamen in *Fistulana ramosa* et *muscoide*, *fertularia reptante* et *Flustra foliacea* mihi obuenit.

Extra tubulum suum non nisi antica porrigit, primo scypho, deinde cirris fasciaque in conspectum venientibus. Cirros suos in orbiculum spargens prolongare et abbreviare valet. Motu minimo aquae obseruato cito se retrahit intra tubulum, saepeque in basin usque, colore sanguineo transparente hoc indicante.

374. SERPULA TRIQVETRA.

Serpula testa repente flexuosa triquetra.

Serpula triquetra, Syst. nat. I, 1265. Faun. Suec.

2205. Müll. prodr. 2856. Ol. 1018.

Ruur, Ström, I, 196, 2.

Dentalium testa adhaerente flexuosa triquetra, It. Wgoth. 170.

Tubulus testa triquetra flexuosa repente, Mart. Conch. I, 25. 68. tab. III, fig. 25.

Varietas dentata, Act. Nidr. IV, 52. tab. II, fig. 14.

Dentalium testa flexuosa triquetra, antice acuminate, Act. Hafn. X, 17. tab. VI. fig. 1 - 5.

DESCRIPTIONEM huius exactam habemus ultimo citato loco, licet reuerendus auctor illam minus accurate inter dentalia referat et pro *Dentalio Entali* venditet.

Maiores carinam dorsi serratam habentes, ut in Aet. Nidr. l. c. indicatur, etiam saepissime vidi.

Individuum unicum tereti-compressum, carina dor-
sali ferrisque maioribus distantibus praeditum, nec re-
pens, sed glomeratum *Fistulanae muscoidi* adhaerens offendit.

HABITAT super lapides marinos, algas, testacea et
cellulana, solitaria vel aggregata, pluribus se inuicem su-
peringredientibus.

375. SERPULA GRANVLATA.

Serpula testa tereti spirali glomerata, latere
superiore sulcis tribus eleuatis, glabra.

Serpula granulata, Syst. nat. I, 1265. Müll. prodr.

2857.

DESCR. Dianeter 1 - 2 lin. *Testa* crassa, glabra, pel-
lucida, teres, iam regulariter spiralis 1 vel 2 anfractibus,
saepius irregulariter glomerata et aliis adnata in massam con-
tortuplicatam. Sulci longitudinales 2 profundi eminen-
tias 3 efficiunt, in orificio 3 dentibus prominentibus de-
clinatis terminatas (in aliis fulcus solitarius et eminentiae
duae tantum). Apertura ceterum orbicularis et plerum-
que deorsum tendens. Color albus, cinereus, coeru-
leus, vel viridis; minutarum rufus. *Hospes* huius illi in
serpula porrecta similis, sed crassior, croceus scypho al-
bo cum petiolo breuissimo, fascia 6-plicata; et praeter
2 aculeos vtrinque adhuc 2 alii sub collo in conspectum
venerunt; cauda grisea.

HABITAT frequens super lapides marinos, Balanos,
Mytilos et alia testacea, quibus arctissime adhaeret.

376. SER-

376. SERPULA CONTORTVPLICATA.

Serpula testa opaca, semitereti, rugosa, glomerata, carinata.

Serpula contortuplicata, Syst. nat. I, 1266. Faun. Suec. 2205.

Tubuli viscera avium, Mart. conch. I, 25. 64. tab. III, fig. 23. *)?

Tubuli alii parui, Ionst. exsang. tab. XVII.?

DESCR. Diam. 1 - 1 $\frac{1}{2}$ lin. — *Testa* alba, rufis, opaca, irregulariter spiralis, glomerata, et rugosa transversim. Praeterea versus interiora carinam longitudinalem habet, cui (non in omnibus) alia versus exteriora adiuncta est, sicque tubulus superne angulatus euadit. Aertura ampla orbicularis integra.

HABITAT eisdem in locis ac *serpula granulata*, cum qua et sequenti saepe mire contortuplicata est.

377. SERPULA GLOMERATA.

Serpula testa opaca tereti decussato - rugosa, glomerata.

Serpula glomerata, Syst. nat. I, 1266. Faun. Suec. 2207. Müll. prodr. 2858.

Piipuskel, Ol. 1017. H. 1.

Tubuli intestina piscium, Mart. Conch. I, 25. 66. tab. III, fig. 24. A.?

Vermes intubulis, Ionst. exsang. tab. XVII.?

DESCR.

*) Loco citato quidem ad *serpulam glomeratam* Linnaei referuntur, et *Tubuli intestina piscium* p. 66. tab. III. fig. 27. A. e contrario ad *serpulam contortuplicatam*, sed figura 24 vel descriptione eius nullum carinam indicante, quod potius fig. 23. et descriptio eius annuit, me iudice melius transmutantur, nec tamen alterutra meam accurate exprimit.

DESCR. Praecedenti affinis, sed maior, et omnino teres sine carina notabili, aequae rudit, rugosa, opaca, apertura orbiculari; longitudinaliter linea in aliis nodosa vix eminente, in aliis vix superficie humiliore, dorsali rugae quasi transsecantur. Extremitas supera erecta; basis vero, qua corpori alii adhaeret, planata, si fracta horizontaliter discedat, rudimenta spirarum 2 vel 3 ostendit, quae externe non conspicuntur: licet enim anfractus habeat, hi tam inter se glomerati sunt, ut fere evanescant et conuexitas tantum gibbosa remaneat, unde extremitas orificii se erigit. Color albus. Individuum unicum flavum vidi.

HABITAT cum praecedente; frequentior.

378. SERPULA VITREA.*

Serpula testa tereti regulari, spirali, orbiculata, pellucida, splendente, rugosa, apertura incrassata.

Tubulus rugosus minimus, regulariter intortus, albus,
Mart. Conch. I, 24 57. tab. III. fig. 20. C. D.?

DESCR. Diam. $\frac{1}{3}$ -1 lin. — *Testa* crassa (cauitate interna angusta) orbiculata, spiralis, conuexiuscula, basi explanata, crystallina, glaberrima, quasi oleo illita, transversim rugosa, longitudinaliter una vel altera stria humiliore vix notabili intercepta. Superne anfractus solitarius inferiori incumbit; umbilicus vero profundior 2 vel 3 minutissimos obsoletos adhuc ostendit, qui in latere baseos obuerso, si testa frangatur, vix deteguntur. Aerture margo incrassatus in plerisque, et quidem maioribus, non perfecte orbicularis ringit.

Variat α) colore rubicundo; β) laevior, rugis fere deletis; γ) subglomerata, anfractu summo erecto et umbilicum obducente.

HABITAT in sertulariis, testaceis, fucis, et lapidis marinis.
Prae-

Praecedenti tam affinis, ut splendore non obstante facile pro varietate habeatur; semper tamen solitariam offendit.

379. SERPULA CANCELLOATA.*

Serpula testa spirali glomerata, trisulcata, sulco inferiore costis transuersis interrupto.

Serpula anguina, Syst. nat. I, 1267. varietas angulata?

Tubulus testaceus anguinus fissus, plerumque angulatus, Mart. Conch. I, 24, 50. Tab. II, fig. 14.? Ionst. Exsangu. tab. XVII. fig. 2.?

D E S C R. Haec *serpulae granulatae* omnino similis, sed maior. Differt tamen, quod praeter fulcos 2 longitudinales dorsales alium latiorem lateralem versus basin habeat. spiram totam percurrentem et cancellatum, s. costis transuersis crebris interruptum. Apertura bidentata, terminis carinatum dorsum acutis. Color albus, cinerascens vel virescens.

Sulco dicto testam non fidente, nec testa repente vel dentata, de synonymis haereo.

HABITAT cum *serpula granulata*, frequens satis.

380. SERPULA STELLARIS.*

Serpula testa suborbiculari umbilicato-conuexa, rugis radiata.

D E S C R. Vix magnitudinem capituli acus minoris attingit. Spira solitaria conuexa, fere orbicularis, centro pertuso, vnde in peripheriam radii plures superficie profundiores distantes percurrent, nudo oculo etiam conspici. Basis plana. Apertura minutissima in extremitate spirae vix notanda. Color brunneus, violaceus, vel flavicans nitidus, radiis albis, pulcherrime. Madreporam simpli-

simplicem primo conspectu refert; spirae vero termino extra anfractum prominente horizontaliter more *Serpulae Spirilli* et *Spiriorbis*, inter Serpulas se locum mereri indicat.

HABITAT in cochleis et lapidibus marinis rario, in sertulariis frequentior, et quidem in *sertularia reptante* et *ciliata* frequentissima, cuius ultimi ramulis arte adhaerens nodulos continuos efficit, illi quasi essentiales.

381. PATELLA FISSURELLA.

Patella testa sulcata, vertice recurvo, antice perforato.

Patella fissurella, Müll. prodr. 2865. Zool. Dan. tab. XXIV. fig. 4-6.

Haec est *patella* Müll. prodr. 2863. secundum literas meas ab auctore memorata, nec tamen, quod iam video, diuersa ab eius *Fissurella* tunc temporis ignota.

GROENL. *Ajaaursaq*. Et sic sequentes patellae.

DESCR. Maxima, quam vidi, erat $3\frac{1}{2}$ lin. longa, $2\frac{1}{2}$ lin. lata, et $2\frac{1}{4}$ lin. alta. Testa tota alba, hospite tamen foeta sordidior subcinerascens, intus glaberrima, oblongo-ouata, antice vix angustior, lateribus compressiusculis, gibba, vertice retrorsum curuato, acutiusculo, extremitati posticae propiori. Ante verticem fissura linearis deorsum amplior, intus in canalem fornicateam conuexam prolongatur. Sulci plures (22-26) verticales cum minoribus intefieciis ex striis subtilissimis transuersim secantur; sulci hi etiam interne versus marginem conspicui; margo inde crenatus. *Vermis flauicans*, anticis suis testae parti fissae subditus est; ceterum similis proxime sequenti describendo.

Fissuram verticis suspicor esse exitum tubuli supra caput exsertilis, licet nunquam inde porrectum vidisse fatetur:

tear: vermis enim hic minus viuax extra mare statim mihi mortuus est, licet in aqua marina detentus, sicque ulteriore obseruationem non permisit.

HABITAT in fundo maris a littore remoto super lapides.

382. PATELLA TESTUDINALIS.

Patella testa integerrima ouata striata.

Patella testudinalis, Müll. prodr. 2872.

Top-austern, Boks-augen, Cr. 122.

Olnbogaskiel, Ol. 1017, g, 2. tab. XI. fig. II.

(quae est indicata Müll. prodr. 2875.)

DESCR. Maxima visa 14 lin. longa, 11 lin. lata, et 7 lin. alta erat. *Testa* ovalis antice angustior, conuexo-gibbosa basi ampliata, strias confertas verticales subtilestutoris longitudinalibus subtilioribus transsectas habet, quae in minoribus magis, in adultioribus vero ob ruditatem minus conspicuae. — Vertex obtusus mucronem obsoletum habet versus antica tendentem. Externe rudior, praesertim in maioribus, variat colore α) maiorum vire-scente, β) minorum subuiolaceo, γ) minimorum albo, in omnibus tesseris vel vndulis brunneis (magis minusue obsecuris) verticaliter currentibus variegato. Interne laeuis glaberrima alba, sub cacumine, quoisque vermis occupat, testudinaria. Dantur, quae intus totae testudinariae. *Vermis* situm obuersum habet respectu praecedentis: capite enim suo sub parte testae mucronato iacet; testae affixus est pallio totam superficiem interiorem vestiente et vermem circumdante, disco suo saturate viridi praecipue ca-cumini testae adhaerente, limbo magis laxo albido re-tractili, rugoso, margine crenulato. Caput magnum sa-tis rotundatum, conuexum. Os subtus orbiculare, ru-gosum, intus dentatum. Tentacula 2 supera longa, su-bulata, versus latera capitis ut cornu arietis curuata. Su-pra in collo apertura parua, vnde emittere potest prob-

scidem s. tubulum compressum longum albidum dextrum extra corpus prominentem: forsitan membrum ani vel genitale? Corpus ouale antice angustius, subtus planatum margine crenato. Iam dicta omnia alba. Dorsum gibbosum mollius intestina sub cute tenuissimo seruat. Ventriculus, fluore granulato nigro impletus, intestino angusto griseo-annulato cum ore combinatus est.

HABITAT ad littora maris vulgatissima inter fucos.

Pallio suo in marginem testae dilatato se corpori peregrino tam arcte affigit, ut sine vi diuelli nequeat. Incedere autem volens pallium retrahit et pedem corporis dimittit, ut limax progrediens.

Testa haec non raro crusta calcarea fere tota obducta est, quae tamen peregrina infra sub *madreporea parasitica* memoranda est.

383. PATELLA RUBELLA. *

Patella testa integerrima subconica laeuiuscula rubicunda.

DESCR. Minuta est, longitudinem $2\frac{1}{2}$ lin., lat. 2 lin., alt. $1\frac{1}{2}$ lin., vix superans. Testa fere conica, licet minuta, rudis tamen, interne glabra, externe laeuiuscula, strias tamen longitudinales confertas subtilissimas habet, quarum una vel altera excellit. Vertex acuminatus, subcentralis antica speculans. Apertura oblongo-orbicularis antice vix angustior, margine integerrimo. Color totus rubicundus, cacumine interiore obscuriore. Maiores quaedam subuirescunt. Hospes rubicundus non multum a praecedente differt, situinque eius habet.

HABITAT in profundioribus locis maris inter radices vluarum et fissuras testaceorum, minus frequens.

384. ARGONAVTA ARCTICA. *

Argonauta perforata, carina integra.

Argonauta

Argonauta argo, Müll. prodr. 2877.?

Clio helicina, Pall. X, 38.

Schnecken - Rotzfisch, Adel. 410. tab. XVII.

fig. 12.

Hvalfisk-Aas, And. 185 **.

Walfiskfras, Ell. 266.

GROENL. *Tullukaurfak*.

DESCR. Diameter maxima visae $3\frac{1}{2}$ lin. *Testa* cochleata regulariter spiralis, planorbis, unilocularis *), papyracea, fragilissima. Anfractus 7 (centrali minutissimo simul sumto,) in se inuicem conuoluti, supra planiusculi, ita ut testa supina horizontaliter quiescere queat; subtus anfractus $1\frac{1}{2}$ tantum conspicitur, exteriore tereti, versus aperturam deorsum paulo prominente, sicque testa prona oblique ruit. Umbilicus perforatus spiram totam ut tubulus transit in verticem clausum usque: igitur testa lumini obuerfa transspicua. Apertura magna, oblonga supra infraque dilatata, lateribus coarctatis. Sutura anfractuum minus profunda. Epidermis nulla, testa autem nuda glabra sulcis verticalibus subtilibus contiguis, quorum interstitia acuminata, minime vero dentata. Carina integra, s. margo exterior anfractus maximus conexus, et minime carinatus. Testa dissedita 2 tantum anfractus veri obseruantur, reliquis impressionibus tantum testae vertici de hospitis cauda spirali factis. Color albus apice verticis niueo. *Hospes* Clioni non absimilis, mollis, teretiusculus, retro sensim attenuatus in apicem spirali conuolutum nec euolubilem, antice ampliatus, hians, ubi instrutus alis 2 longis membranaceis longitudinaliter striatis, complanatis, antice angulum medium incurrentem, postice excurrentem, formantibus, margine antico terminaque singulae rotundato, postico arcuato. In interstitio

B b 2

ala-

*) Hinc inter Nautilos, testam polythalamiam habentes, non numerari potest, licet figura eius hoc suadeat.

alarum concavo labia & nigra mollia parum prominent, postice rotundata patentia, antice concurrentia in acumen extra alas, ibique os minutum album labiis clausile. Pone alas inuolucrum album plicatum corporis crassiora circumdat, sine dubio pulmonis usum praebens, animalculo enim viuo has plicas mouente intra testam bullae aereae obseruantur. Versus vmbilicum testae, s. subtus ad angulum alarum excurrentem, cirrus mollis subulatus albus porrigitur admodum sensibilis, qui et vice tentaculi, et clavi sub remigando, fungi videtur. Pone illum tubulus longior apice ampliori orbiculari, quem pro meatu excrementorum habeo. — Reliquum corporis filamenta subtilia nigra conferta longitudinaliter dorso gerit in apicem spiralem usque, quae inde oblique transcedunt magis coarctata in involucrum, et demum in tubum ani, verosimiliter itaque intestina eius simul neruorum locum supplantia; abdomine vero solidius, flauicans, granulatum, compressum. Partibus candidioribus sic fere tectis, et nigris magis conspicuis, hospes intra testam niger transparet; solutus intra testam suam habitat, nullo neruo conspicuo illi adnatus. Odor eius insuavis.

HABITAT ad superficiem maris copiose, vere et autumno frequenter obuia.

Testam suam pro nauigio habet, alasque suas erectas continuo complicando optime remigat. Sub hoc actu extremitas testae aperta prora, et opposita puppis locum obtinet, margine anfractus exterioris ut carina inferiente; quod saepius mirans delectansque adspexi. Retrogredi tamen etiam valet. — Membrum autem super superficiem aquae ut velum extendere nunquam obseruare contigit. Fessa vel tacta remos suos contrahit, et intra testam se recipiens mergit in fundum, ubi breui quiescit vel carina, vel prora, vel vertice, nunquam vero vmbilico; iterum se eleuat oblique sursum remigando, deinde superficiem recta sequens. — Extra testam, licet in-

integra et in aqua, statim moritur. — Plures simul in poculo aqua pleno afferuatae fluore glutinoso subgranulato cinereo, quasi excrementis, illud implet, in quo ingredi minus valent, et demum prorsus desinere co-guntur.

Vsvs. Est esca, balaenarum, praesertim *balaenae Boodpis* et *Mysticeti*. *Cotti Scorpii* illam consumentes insipidi fiunt incolis.

385. HELIX PELLVCIDA.

Helix testa imperforata depresso-scula nitida,
subvirescente anfractibus tribus.

Helix pellucida, Müll. prodr. 2892. Ej. Verm.

215.

Helix domestica, Act. Nidr. III, 435. tab. VI.
fig. 15.

GROENL. *Siuterursak.*

DESCRIPTIONEM huius exactissimam ap. Müll. de Verm. l. c. habemus. Vertex in meis omnibus albus, reliquum testae albido - virescens. Anfractus maximus verticaliter plures strias subtilem subeminentes habet, ad futuram notabiliores.

HABITAT in archangelica; alibi non vidi.

386. HELIX NITIDA.

Helix nitida testa umbilicata subdepressa, fulvo-cornea pellucida, substriata, apertura larga.

Helix nitida, Müll. prodr. 2898. Verm. 234.

Helix Hammonis, Act. Nidr. III, 435. tab. VI.
fig. 16.

Huius testam vacuam tantum sub muscis rarissime offendit.

387. HELIX HALIOTOIDES.

Helix testa imperforata depresso - planiuscula, striis vndatis, apertura ouali dilatata vsque ad apicem.

Helix haliotoides, Syst. nat. I, 1250. Müll. prodr.

2900.

Patella testa ouata apice subspirali obtuso, Ol. 1017,

g, 1. Müll. prodr. 2873.

Nerites, Ionst. exsangu. tab. XI. fig. penultima.

Catinus lactis, Mart. Conch. I, 194 - 197. tab.

XVI. fig. 151 - 154.

GROENL. *Akoperursak.*

DESCR. Long. $5\frac{1}{2}$, lat. 4, alt. $3\frac{1}{4}$ lin. Quoad testam inter *Patellas* *) vel *Haliotoides* **) medium est; vermis autem ad limaces pertinet. Sed minus rite inter *Helices* collocari, siue characteribus Linnaei ***) , siue Mülleri ****) retentis, certe puto, et potius cum clariss. Martini l. c. nouum genus illi assignarem, nisi forsitan inter *Ancyllos* cel. Mülleri *****) locum sibi acquirat — quod alias determinet. *Testa* minus crassa, subdiaphana, oualisa, postice angustior, antice (respectu habito capitis hospitis) amplior rotundata, subtus plana ampliata, supra conuxa, apice postico declinato, spirali, laterali, dextro. — Anfractus 3, vix 4, exteriore testam fere totam occupante, reliquis minutissimis. Apertura fere totalis, desinens tamen acute ad anfractum secundum, profunde vero

*) *Patellae neritoideae* Syst. nat. n. 748 maxime affinis.

**) Imprimis imperforatas sensu Mart. Conch. I, 191.

***) Apertura eius vix coarctata dicenda; cf. Syst. nat. gen.

328.

****) Müll. prodr. pag. XXX. tentacula enim 4 vix in illa detegenda sunt.

*****) Praesertim ob tentacula eius, quae duo tantum, et quidem occulta; cf. Müll. prodr. p. XXX.

vero in apicem usque dilatata est. Columella nulla, sed labium internum sublaterale dextrum, parum inflexum; postica pars cauitatis sic fornicata euadit. Superficies interna glabra, griseo-flauicat, labrum vero album; externa albicans, fulcos leues (quasi appositiones) distantes transuersim habet, interne etiam conspicuas: sic denudata; sed epidermide fulvescenti obducta est, quae pli-
cas viles longitudinales vndulatas habet cum futuris trans-
versis vix notabilibus. Margo aperturae integer vix no-
tabiliter crenulatus *). — *Vermis* parvus, albus. — Caput
minutum superum pede fere tegitur, latius quam longum.
Tentacula 2 brevia alba extra caput pedemque vix ex-
tensilia. In latere dextro colli verruca mollis cum for-
amine ani. Pes oblongus postice acuminatus, antice trun-
catus. Clypeus nigricans in apicem usque elongatus,
ibique neruis suis adnatus. Materia spumosa grisea s.
collari, ut helices, se occultare potest, foramen vtrinque
(praesertim latere dextro) tamen relinquente, nec medio
totum vermem tegente. Operculum nullum nec nati-
vum, nec factitium, vidi.

HABITAT in fundo sinuum maris, minus frequens.
Lente procedit super lapides more patellarum. Sub
incestu vermis extra testam non conspicitur.

388. TROCHVS CINERARIVS.

Trochus testa oblique umbilicata ouata, an-
fractibus rotundatis.

Trochus cinerarius, Syst. nat. I, 1229. Faun.
Suec. 2167. Müll. prodr. 2925.

Silfre, Ol. 1013. D.

Solvkonger, Ström, I, 186, 4. β.?

GROENL. *Siuterok*.

Bb 4

DESCR.

*) Quadrat sic maxime figura 152 Martini.

DESCR. Longitudo 5 lin., latitudo vix minor; maiores non vidi. *Testa* crassiuscula, subdiaphana, subtus conspecta subouata est, obliquata, apertura prominente; supra conuexa, subconica, vertice obtuso. Anfractus 6 teretes, summis depresso-sculis.. Sutura angusta. Sulci conferti longitudinaliter totam spiram percurrunt, intersticiis acuminatis sursum directis, quae ab aliis multo subtilioribus verticalibus obliquis transsecantur. Anfractus etiam ad suturam rugulosi; subtus sulci spirales magis deleti: quin imo dantur indiuidua his vix praedita. — Columella perforata cum canaliculo obliquo ante foramen. Apertura subtetragona, extus dilatata, margine columellae ob anfractum intercurrentem abrupto parumque reflexo. Color cinerascens, flauicans, albidus glaber, interne argenteo-viridis nitidissimus, fauce plerumque aeneo-viridi, labioque argenteo. — Operculum natuum orbiculare concavum fulvescens, s. iis subtilibus concentricis. Exuta tunica extima ex argenteo viridis polita evadit splendidissime. Fascias nullas in omnibus conspectis offendi.

Inter has vero occurrit varietas magis acuta vel gibbosa, rudior suturis amplioribus, sulcis spiralibus maioribus obtusis, et verticalibus eminentioribus, externe minime glabra, interne vero argentea; ceteris similibus: quae affinis videtur *Turbina argyrostromo* Syst. nat. I, 1236.

HABITAT frequens in sinubus non procul a littore fundo vluoso.

389. TROCHVS DIVARICATVS.

Trochus testa subumbilicata ouata, anfractu infimo remoto, vmbilico subconsolidato.

Trochus diuaricatus, Syst. nat. I, 1229.

Turbo neritoideus, Ol. 1015, 2, c.?

GROENL. *Siunterungoak.*

DESCR.

DESCR. Long. $5\frac{1}{2}$, lat. 3 lin. — *Testa* oblonga, subconica, spira satis obliqua, laevis, diaphana, glabra, non nisi oculo armato subtilissime reticulata. Anfractus 6 conuexi, sursum valde decrescentes: infimus enim reliquis simul sumtis dimidio maior, ventricosus, et futura sua versus aperturam remotior. Apertura sublunaris ampla, labro tenui marginato. Columella rimam lanceolatam habet, de plica interiore adiacente fere clausam. Color viridis 3 fasciis ferrugineis in anfractu maiore, quarum duae subtus approximatae, tertia supra remota: hae fasciae in anfractibus reliquis confluunt, ut inde ferruginei fere toti euadant. Intus polita est, concolor, fasciis in apertura transparentibus, columella tamen et suprema pars saucis albæ. Operculum natuum oblongum, planum, saturate viride. Vermem non vidi.

HABITAT in mari ad ostia fluviorum inter fucos caprinos et similes. An Synonymon Linnaei huc reuera pertineat, non facile ex breui eius descriptione concludi potest; nomine tamen specifico bene conueniente, subsumo, illudque retinui.

390. TROCHVS STRIATELLVS. †

Trochus testa turrita imperforata, striis longitudinalibus, parallelis obliquatis.

Trochus striatellus, Syst. nat. I, 1232.

Turbo neritoideus, Ol. 1015, 2, b.?

Cochleas minutæ turritas ad littora sub lapidibus copiosas vidi, tuncque pro citato habui; exemplaribus vero omnibus, quae possedi, nescio qua iniuria, amissis, nec descriptione accurata antea facta, illum hic sepone-re cogor.

391. TROCHVS HELICINVS*

Trochus testa umbilicata subouata, conuexo-depressa, laeui, glabra, rubicunda.

Turbo neritoideus, Ol. 1015, 2, d.GROENL. *Siuterursak.*

DESCR. Long. 2 lin., lat. $2\frac{1}{4}$. *Turbini cinerario* haud absimilis, sed testa magis depressa, semper minuta, tenera, pellucida, laevis, glabra, striis verticalibus vix notabilibus. Anfractus 6 conuexi, minus ventricosi, infimus reliquis simul sumtis duplo maior. Apertura fere ouata. Color rubicundus, margine labri et sutura albidis. Variant quaedam pallidiores. Operculum suborbiculare albidum politum, concentrice striatum. Vermis ex nigro coerulescit, bitentaculatus. Pedem eius sub incessu cirris breuibus fimbriatum vidi.

HABITAT ad littora maris, vulgaris inter Neritas.

392. TVRBO-ALBVLVS. *

Turbo testa turrita, imperforata, glabra, anfractibus rotundatis striatis, apertura orbiculari.

GROENL. *Siuterursak.*

DESCR. Testa minuta, vix $1\frac{1}{3}$ lin. longa, et $\frac{2}{3}$ lata, glabra pellucida, elongata, subcylindrica, albida, fragilis, longitudinaliter striata per totam spiram fulcis conspicuis fatis. Anfractus 5 rotundati, ventricosi, lente decrescentes. Apertura orbicularis integra, margine labii acuto, et fere perpendiculariter de columella existante. Operculum nullum.

HABITAT in locis profundis maris in ramulis celiulanorum, mihi raro obuius.

393. TVRBO PLANORBIS. *

Turbo testa umbilicata deppressa, laeui, fusca, opaca.

GROENL. *vt antecedens.*

DESCR.

DESCR. Diameter 1-1½ lin. — Testa valde de-
pressa, fusca, rufa, laeviscula; strüs tamen crebris
verticalibus ad futuram annotinis oculo armato tantum
conspicuis, inaequalis redditur. Sutura profunda. An-
fractus 4 teretiusculi, infra vero 2 tantum conspicui;
extimus versus aperturam a reliquis parum remotus.
Vmbilicus perforatus amplius concavus. Apertura orbicu-
laris. Operculum nullum vidi.

HABITAT frequens in sabulo littorum limoso sub
lapidibus marinis.

394. TRITONIVM VNDATVM.

Tritonium testa oblonga rudi, transuersim stri-
ata, anfractibus curvato - multangulis.

Tritonium undatum, Müll. prodr. 2938.

Buccinum undatum, Syst. nat. I, 1204. Faun.

Suec. 2263.

Kukkeluur, Ström, I, 182. a.

Eggia kongr, Ol. tab. X fig. 4. (forsitan idem ac
Buccinum eius ultimum pag. 1012.)

GROENL. *Siuterursoak*. Et sic 5 sequentia.

DESCRIPT. Maximum visum 17 lin. longum et 10
lin. latum erat. Testa rufiuscula, oblonga, minus cras-
sa. Anfractus 5-7 (in minoribus enim 5, in adultioribus et quidem plerisque 6, in maximis illisque perfe-
ctis 7, notantur,) minus ventricosi, transuersim striati,
nec tamen profunde. Hae striae, in diuersis magis mi-
nusue notabiles, maxime occurunt in anfractu infimo,
et ex illis 6-9 vel plures eminentiores, quas fasciae in
fasciatis occupant. Conuexitates obliquae subarcuatae
longitudinales versus futuram anfractus multangulos red-
dunt; neque tamen hi anguli in omnibus individuis ae-
que conspicui, vt per illustris a Linné Faun. Suec. l. c. re-
ste obseruauit: dantur enim, in quibus anfractus infimus
his

his prorsus carere videtur, secundo et tertio (de apertura numerando) tantum angulatis. Apex (s. tres anfractus supremi) laevis sine striis vel angulis mihi semper occurrit. Apertura magna sublunaris, desinens in canaliculum dextrum (testa nempe cum apertura prona inspecta,) breuem, latiusculum, postice retusum. Columnella sic canaliculata, in plerisque contorta, in quibusdam duplicata, canaliculo novo alteri imposito, quod redintegratione testae mutilatae factum est. Labrum in perfectis submarginatum, superne reflexum. Color sub-violaceus, vel coerulescens, in paucis albidus apice plurumque minus colorato; in quibusdam etiam fasciae fuscae abruptae 6-7 vel plures in anfractu infimo conspicuntur. Operculum membranaceum natuum caudae vermis incumbens pallidum subouale, striis concentricis notatum. Apertura minor illum non nisi interius claudere valet. *Limax elongatus* albus supra nigro maculatus. Tentacula 2; sed praeter haec cirrus longus prehensilis de altero latere corporis per canaliculum testae sub incessu exseritur, quo folia fucorum prehendere solet, sicque sine difficultate locum mutare potest. Et quidem suppono, omnes limaces testam canaliculatam habentes tali instructos esse.

HABITAT vulgaris ad littora marina inter fucos vesiculosos.

In arido et talibus locis, vbi cirrus eius prehensilis non applicari potest, minus bene incedit.

vsvs. Hospes editur a Groenlandis australioribus inter mytilos coctus; estque cibus *canis lagopi* et *corui coracis* vulgaris.

395. TRITONIVM DESPECTVM.

Tritonium testa patulo - subcaudata oblonga, anfractibus octo, lineis duabus eleuatis.

Trito-

Tritonium despectum, Müll. prodr. 2940.

Murex despectus, Syst. nat. I, 1222. Faun. Suec. 2166.

Kukkeluur, Stöm. I, 182. β.

Cocblea spiris octo, oblonga, utrinque produeta, lineis duabus elevatis, It. wogth. 200. tab. V. fig. 8.

HABITAT in traetibus australioribus cum praecedente rarius.

396. TRITONIVM ANTIQVM.

Tritonium testa patulo-caudata oblonga, anfractibus octo teretibus.

Tritonium antiquum, Müll. prodr. 2939.

Murex antiquus, Syst. nat. I, 1222. Faun. Suec. 2165.

Peturs kongur, Ol. 1011.

Turbo longus, Ionst. exfam. tab. XI.

DESCR. Testam huius possideo 3 vnc. 8 lin. longam; nec tamen anfractus eius maximus 18 lin. latior, sic satis elongatus. Anfractus 8 teretes, minime ventricosi, sed laeues, glabriuscui, spiraliter striati striis minus eminentibus; striae aliae minutae obsoletae longitudinales priores transsecant, sed vix obseruandae. Apertura lunaris in canalem dextrum longum patulum producitur. Color albus, intus candidior glaberrimus.

HABITAT cum praecedente, etiam raro obuium.

397. TRITONIVM GLACIALE.

Tritonium testa ouato-oblonga, exarata, angulata, anfractu infimo subcarinato.

Tritonium glaciale, Müll. prodr. 2942.

Buccinum glaciale, Syst. nat. I, 1204. Faun. Suec.

2162.

DESCR.

DESCRIPT. Huius, quatenus mihi notum, a Linnaeo solo descripti vnicam testam, hancque cauda labio-que mutilatam possideo, sed Linnaeana multo excellen-tiore, 2 nempe vncias longam et 15 lin. latam (par-tibus perditis exceptis); sed notis eius constantibus satis patet eandem esse. — *Testa* admodum crassa lapidea, laevis, anfractus 7 habet spiraliter exaratos, et, ut *Tritonivm undatum*, curuato-mutangulos; sed magis di-stante et quidem in omnibus anfractibus hi anguli appa-rent. Praeterea carina obtusa anfractum infimum ambit, in sutura secundi euanscens, infra quam testa coarctata non angulata, supra vero conica, anfractibus appressis, de infra imbricatis s. sursum se semper recipientibus, mar-gineque supremo futuram obducente. Color pallide ru-bicundus interne albus, politus.

HABITAT ad littora maris.

398. TRITONIVM LAPILLVS.

Tritonium testa ouata acuta, striata, laeui, columella planiuscula.

Tritonium lapillus, Müll. prodr. 2944.

Buccinum lapillus, Syst. nat. I, 1202. Faun. Suec.

2161.

Krukker, Atl. Dan. 195.

Kukkeluur, Ström, I, 183, γ. Bom. VIII, 234.

Purpursnekken, Act. Hafn. XI.

Bobbe, Ol. 1012.

Cochlea testa crassa ouata vtrinque producta, spi-ris quinque sulcatis, aperturae labio interne denticulato, It. wgoth. 169.

Vtriculus striatus, albodus, Mart. Conch. III, 392. 428. 433. tab. CXXI, fig. 1111. 1112.

DESCR. Huius exemplaria plura possideo 11 lin.-18 longa et 7-11 lata: omnia 5 tantum anfractus habent albos,

albos, fauce et quorundam mucrone flaviis. Labrum in nullis dentatum, sed in quibusdam crenulatum, et anfractus praecipue maior plicis vndulatis longitudinalibus crebris quasi imbricatus est (vt indicatur Mart. Conch. III, 429. coll. Tab. CXXII. fig. 1124. 1125). Canaliculus paucorum purpureo tinctus est.

HABITAT in littoribus arenosis; in sinu Nerrutik-sok dicto e regione boreali coloniae Friderichshaab copiosum.

399. TRITONIVM FORNICATVM. *

Tritonium testa patulo-caudata ouato-oblonga, anfractibus ventricosis striatis, longitudinaliter angulato-subfornicatis.

Hav kongur, Ol. 1012. Tab. X. fig. 1.?

Fusus brevis, Mart. Conch. tab. CXXXVIII fig. 1295 huic non assimilis.

DESCR. Affinis *Tritonio despecto*; nec tamen idem esse videtur. Omnium hoc maximum, 3 vnc. 3 lin. longum et $22\frac{1}{2}$ lin. latum. Testa, licet valida, subdiaphana tamen, laeuiuscula, et anfractus habet ventricosos, teretes (suturis profundis), late striatos transuersim: ex his striis 3 excellunt, ut totidem carinae obsoletae totam spiram in apicem usque percurrentes. Conuexitates longitudinales curuatae angulos formant ut in *Tritonio undato*; sed ex his quaedam in anfractu infimo angulato-fissae de superficie testae sese eleuarunt fornices formantes: in reliquis anfractibus fissurae tantum in una atque altera conuexitate conspicuntur, unde suspicor, cum aetate omnes fornicatas euadere. Praeterea striae obsoletae longitudinales obliquae, ad labrum ut rugae confertae magis conspicuae. Apertura ampla, ut in reliquis canaliculata. Canalis minus longus, effusus, parum reflexus. Labrum vix reflexum, superne incrassatum. Color flavius, interne albus, ubi testa glabra.

HABITAT in mari australiori, vbi hospes editur ab incolis.

400. TRITONIVM CLATHRATVM.

Tritonium testa oblonga, laeui, plicis longitudinalibus submembranaceis sulcata.

Tritonium clathratum, Müll. prodr. 2941.

Murex clathratus, Syst. nat. I, 1223.

Buccinum truncatum, Act. Nidr. IV, 369. tab.

XVI f. 26.

Cochlea spiris utrinque producta, striis acutis imbricatis, It. wogth. 199. Tab. V. fig. 6. varietas maior.

GROENL. Siuterungoak. Et sic sequentia.

DESCR. Long. $3\frac{1}{2}$ - 7 lin.; lat. $1\frac{1}{2}$ - $3\frac{1}{2}$. Testa oblonga, turrita, laeuis, tenera, subopaca, longitudinaliter plicata. Anfractus 6, vix 7, teretes, minus ventricosi, obliqui, secundi, plicis submembranaceis prominulis, versus sinistrum s. aperturam tendentibus, imbricati. Plicae in 3 superioribus vix ullae, in insimo maxime notabiles, confertae, (14 et ultra,) superne sinistrorum, inferne dextrorum circa caudam curuatae. Labrum acutum. Apertura sublunaris coarctata. Columella oblique in caudam excurrens. Canaliculus sat parum longus, (praesertim in iunioribus,) reflexus, truncatus, in quibusdam retusus. Operculum ouatum fuscum, aperturam non plene claudens. Mucro subabruptus, quasi imperfectus, inque non paucis cariosus. Color fusco-lutescens; in emortuis s. testis vacuis albescit.

HABITAT in locis profundioribus maris.

401. TRITONIVM CRATICVLATVM.

Tritonium testa oblonga striata, longitudinaliter angulato-plicata, labro crenulato.

Turbo

Turbo clathrus, Að. Nidr. IV, 54. tab. II, fig.
17-19.?

Murex craticulatus, Syst. nat. I, 1224. species
haec, vel sequens, vel neutra.?

DESCR. Long. 5 lin. lat. 2½. *Testa* praecedenti similiis: sed plicae longitudinales solidae, rectae, acuto-crenulatae, hinc inde fissae s. duplicatae, prominentiores magisque distantes (8 vel 9 tantum in anfractu); praeterea striae transuersae eleuatae, quibus in summitate anfractus parentibus, concava s. subcanaliculata ibi redditur. Anfractus 5. Mucro subumbilicatus. Apertura angustior. Labrum incrassatum, fissura longitudinali quasi duplicatum, et ob stria tam externas, quam aperturae internas transuersas, margine crenulatum. Cauda longior minusque flexa. Tota testa alba interne polita.

HABITAT cum praecedente. Vnicum vidi.

402. TRITONIVM CILIATVM. *

Tritonium testa turrita, patulo subcaudata, striata, angulata, longitudinaliter ciliata, columella subplicata.

DESCR. Long. 5¾ lin. Lat. 3 lin. *Testa* Tritonio undato haud absimilis, sed magis ampla. Anfractus 5 minus conuexi, ad futuram vero gibbosiores. Apertura ampla. Canaliculus brevis latus, obtusus, apice prominente, rectiusculus. Striae transuersae, eleuatae, notabiles. Anguli eminentes longitudinales obliqui, acuti; in anfractu infimo summitatem tantum occupant. Mucro laevis, glaber. Columella plicam vnam habet, s. labio interno instructa est. Apertura versus marginem leviter striata, hinc margo subcrenulatus. Singulare autem in hoc est, quod epidermis testam vestiens plicas minutis longitudinales habeat, illasque ciliatas pilis breibus albis. Tota testa albida intus glabra.

HABITAT cum praecedentibus, inter rara numerandum.

403. TRITONIVM VIRIDVLVM. *

Tritonium testa oblonga laeui, glabra, acuminata, transuersim minute striata, longitudinaleiter costata.

DESCR. Long. 4, lat. 3 lin. *Tritonio undato* proxime accedit. — *Testa* subdiaphana, tenera, albido-virescens. Anfractus 6 vel 7 minus ventricosi. Striae minutissimae transuersae; sed costae longitudinales rectae in anfractu quarto quintoque satis conspicuae: in reliquis vix illae, rudimenta tamen illarum adiunt; indiuiduo unico tantum conspecto, incertus sum, an etiam illi in adultioribus costati. Labium acutum parum effusum. Cauda brevis, obtusa, vix reflexa.

HABITAT cum praecedentibus.

404. NERITA LITTORALIS.

Nerita littoralis testa laeui, vertice obtuso, labiis edentulis.

Nerita littoralis, Syst. nat. I, 1253. Faun. Suec.

2195. Müll. prodr. 2953.

Nerita, Ström, I, 185, 3. a. It. Gothl. 261.

Meyar-patta, Ol. 1016, 1, c.

Söefvöm-Snekke, Bom. VIII, 723.

GROENL. *Siuterursak*.

DESCR. Long. 1½-5 lin. lat. 1½-4 lin. *Testa* laevis, glabriuscula, (saepe tamen materia peregrina obducta rudis evadit,) tenera, subdiaphana, minutissimas strias spirales, nudo oculo vix conspicuas, habet. Ponente aperturam appositio testae una atque altera longitudinalis fractam quasi reddit. Anfractus 4 vel 5, quorum in-

infimus conuexus, reliquis simul sumtis duplo vel triplo maior, testam oblongo-ouatam figurat. Reliqui minuti, nec multum prominuli, in latus sinistrum vergunt. Vertex obtusus obsoletus, etiam in quibusdam (non omnibus) cariosus. Apertura lunata. Labium integrum acutiusculum, nec incrassatum, nec flexum; sed paries oppositus planatus politus. Operculum nigricans ouatum, laeve glabrum, vix striatum; sed versus extremitatem inferiorem spiram sibi impressam habet. Color satis variabilis: vidi enim nigras, nigricantes, fuscas, virescentes, griseas, cinerascentes, rubicundas, albo marmoratas vel fasciatas. *Animal* bitentaculatum, nigro-coerulescens, de pede suo setas s. cirros emittere vidi, ut indicatur Faun. Suec. et It. Gothl. ll. cc.

HABITAT copiose ad littora maris.

Est cum sequente cibus frequens *Tringae striatae* et actiniarum.

405. NERITA LITTOREA.

Nerita testa subouata acuta, striata, margine columnari plano.

Nerita littorea, Müll. prodr. 2954.

Turbo littoreus, Syst. nat. 1232. Faun. Suec.

2169.

Schnecken, Cr. 132.

Buehunde, Ström, I, 181. Bom. VII, 416.

Naakongur, Beitukongur, Ol. 1012.

Kupunge, It. wgoth. 169. 199. tab. V. fig. 4.

GROENL. Siuterok.

DESCR. Long. 4 - 6 $\frac{1}{2}$ lin.; lat. 3 - 5. Differt a praecedenti praesertim striis s. sulcis suis spiralibus et vertice acuto. Testa etiam rudior opaciorque; futurae anfractuum profundiores. Anfractus 5 vel 6 conici, infimo reliquos vix $\frac{1}{3}$ superante. Hic rotunditate terminali

aperturae quasi prolongatur. Reliqui anfractus etiam distincti satis, nec laterales. Color fusco-cinerascens, interne fuscus glaber.

HABITAT sine numero in littoribus marinis. Decessu aquae arida facta rupibus adhaerens illas fere tegit.

Obs. Occurrit inter hanc et praecedentem quasi media, staturam huius, sed fere laeuitatem et colores praecedentis habens; forsitan species hybrida de vtraque exorta? Limites vix attingo.

406. MYA TRUNCATA.

Mya testa subouata conuexa, antice truncata, cardinis dente solitario antrorsum porrecto, obtusissimo.

Mya truncata, Syst. nat. I, 1112. Faun. Suec.

2126. Müll. prodr. 2959.

Lang-ovale Muscheln, Cr. 131.

Sandskjæl, *Sandmige*, Ström, I, 201. α .

Den af lange Sandskjæl, Bom. V, 17, 1.

Sandmigur, *Redduskal*, *Smyrsling*, Ol. 69. 716.

1009. tab. XI. fig. 7.

Concha levir, altera tantum parte clausilis, It.

Wgoth. 199. tab. V. fig. 3.

GROENL. *Ujsursak*.

DESCR. Longa $2\frac{1}{3}$ vnc., lata 19 lin. Testa rudis, crassa, oblongo-ouata, conuexa, postice s. extremitate clausa rotundata paulo latior, antice angustior truncata, medio latissima ob vmbones apice suo extra cardinem prominentes. Hi connuentes versus posteriora parum flexi, acutiusculi, in medium cardinis s. dentis maioris cadunt: inde oblique versus marginem posticum testa conuexior. Striae transuersales latae, distantes, testae figuram describunt, quas in testa decorticata aliae minores intercurrunt. Ceterum testa laevis, alba cretacea, epider-

epidermide tenui in aliis flava, in aliis (praesertim maioribus) fusca vel ferruginea. Nates plerumque denudatae. Cardo extremitati hianti propior constat dente solitario alterius valuulae, magno, solido, obtusissimo, late, introrsum verso, externe concavo, transuersim striato, margine antico incrassato, postico reflexo. Huic in altera valuula respondet solum tribus locis, ut totidem denticulis spuriis, emarginata, sc. antice, interne et postice: huius medietatem implet apophysis recta fusca cornea obtusa, cavitati dentis maioris insita et adnata. Apophysis haec iterum externe canaliculata, et ad basin dentis maioris acumen breue corneum, illi canaliculo respondens: (haec descripta de valuulis statu naturali connexis intelligenda, sicque cardo satis compositus et arcte connexus:) in paucissimis etiam extra dentem maiorem denticulus superfluus corniformis solidus. Partes corneae in plerisque testis vacuis detritae sunt, nec nisi in animali foeto rite obseruari possunt. Hiatus testae terminalis magnus, interne argenteo colore nitet, reliquo interiore albo minime glabro, nisi locis, vbi vermis adnatus fuit. Vermem a sequenti describendo differre, nullus obseruare potui.

HABITAT in fundo argilloso sinuum copiose.

Sub argilla viuens non conspicua, se prodit foramine, unde proboscidem suam porrigit victus quaerendi gratia.

VSVS. a) Editur cocta ab incolis. b) Testa interdum cochlearis locum supplet. Praeterea c) *Trichechus rosmarus*, *canis lagopus*, *coruus corax*, *anas spectabilis*, in hac cibum vulgarem habent.

Sub maris decepsu periodico colligitur.

407. MYA ARENARIA.

Mya ouata compressa, antice rotundata, cardinalis dente antrorsum porrecto rotundato, denticuloque laterali postico.

Mya arenaria, Syst. nat. I, 1112. Faun. Suec.

2127. Müll. prodr. 2960.

Sandskjel, *Sandmige*, Ström, I, 201. β.

Den store Sandskjæl, Bom. V, 17, 2.

Concha subarenaceo-marina, It. Wgoth. 187.

GROENL. vt antecedens.

DESCR. long. 2 vnc. 2 lin., lat. 18 lin. Testa primo inspectu vix a praecedente differre crederetur. Est quidem respectu longitudinis latior, etiam compressior, vmbonum regione minus conuexa; extremitate antica extus parum flexa, hinc hiatus testarum amplius euadit: maxima vero differentia in cardinis structura quaerenda est, vbi valuula altera dentem maiorem habet solidum, apice antrorsum verso rotundatum, externe non concavum, sed carinatum, et pone illum, s. extremitati clausae proprius, denticulum breuem oblongum acutum dissepimento humiliori cum dente maior i connexum. Valvula altera cavitatem oppositam habet interne tantum acute marginatam, cuius medium occupat apophysis cornea fusca declivis oblique antrorsum versa, quae pone carinam dentis maioris oppositi illi adnata est. Cardo s. apex flexus vmbonum praecise cadit inter dentem maiorem et minorem. Reliqua structura testae vt antecedentis. Color etiam idem. Vermis cardini subiectus, oualis, albo-flavicans, carnosus, anteriorem ventriculum suum habet liquore nigro plenum. Corpus hoc circumdat sacculus tenacior totam testam interne vestiens, et antice proboscide exsertili longa instructus. Proboscis haec cute rugosa, vt prolongatione epidermidis testarum, obducta est, et fissuram rubram terminalem habet. Praeterea in latere sacci ad marginem valuularum apertura alia oualis postica, indeque canalis longitudinalis exterior versus proboscidem producitur.

HABITAT in fundo arenoso modo praecedentis.

VSVS etiam idem.

Ob tam leuem differentiam inter hanc et praecedentem potius ut varietates, quam distinctas species habendas censeo.

408. MYA ARCTICA.

Mya testa striata, valuulis carinis duabus spinulosis saepe obsoletis, cardine obsolete dentato.

Mya arctica, Syst. nat. I, 1113. Müll. prodr. 2962.

Solen minutus, Syst. nat. I, 1115.

Chama aculeata, Act. Nidr. IV, 368. tab. XVI, fig. 24.

GROENL. *Imenningoak.*

DESCR. Long. $1\frac{1}{2}$ - 7 lin., lat. 1 - $4\frac{2}{3}$. *Testa* oblonga fere rhomboidalis, alba, opaca, fragilis, laeviuscula, transuerse striata striis flexuosis ad figuram testae, compressiuscula, postice et ad cardinem acuta, antice obtuse rotundata, ad margines valuularum fere recta, flexura parua media excepta. *Nates* extremitati posticæ contigui, acuminati, versus postica deflexi, minus tumentes: inde tamen oblique versus marginem anteriores pars testae eleuatiō locum habet, quae carina antrorsum ferrata notata; et intra hanc cardinemque alia similis humilior. — Hae 2 carinae in quibusdam satis obsoletae rudimenta tantum reliquerunt. *Cardo* edentulus quidem pronunciatur: si autem probe attendatur, utraque valuula in margine incrassato praecise sub acumine vmbonis dentem breuem conicum obtusum habet, satis conspicuum, cum adiecta foueola; ante nates etiam externe ligamentum corneum flauicans glabrum semicylindricum valuulas coniungit. Valuulae antice more congenerum parum hiant. *Vermis* flauicat regione ventriculi viridi nigricante. — *Sacculus* testam interne vestiens membranaceus tenerrimus, et proboscis vix extra testam exseri potest. Apertura sacci postica suborbicularis.

HABITAT tam locis profundis, quam littoribus li-

bera inter radices algarum, mytilos aliaque corpora marina, nec illis nisi spinulis suis adhaerens.

409. MYA BYSSIFERA.*

Mya testa rudi oblonga striata, conuexa, cardine edentulo.

Oval-skjæl, Ström, I, 200, 8. a.

Concha oblonga obtusa sulcis transuersis, It, Wgoth.

198 tab. V. fig. 2.

GROENL. *Imennek.*

DESCR. Long. 3 - $17\frac{1}{2}$ lin.; lat. $1\frac{1}{2}$ - $8\frac{3}{4}$ — *Testa* praecedenti similis, sed rudior, magis elongata, parte antica quasi in rostrum protracta, conuexior, praesertim in regione obliqua de natibus antrorum; nates obtusiores; extremitas antica angustior et cum postica rotundata. — Desunt tam carinae serratae, quam denticuli **cardinis**, ita ut ligamentum externum ante nates fuscum opacum subconicum solum fere cardinem efficiat. — Datur quidem in nonnullis aliquid denti simile, lobus sc. oblongus subangulatus cum rima ligamento propriori, in utraque valuula: hoc autem in plerisque deleto non pro essentiali afferri meretur. Occurrit semper alba, interne glabra, externe epidermide sordida, iam grisea, iam fusca, iamque atra, obducta. Saepissime difformis euadit pressura solidorum, inter quae habitat. Interdum etiam valuulae duplicatae conspicuntur. *Hospes* oblongus conuexus, carnosus, albus, cardini subiectus, medio conulum prominentem flauicantem longitudinaliter canaliculatum gerit: de huius apice vermis byssum more mytilorum emittere valet per aperturam sacculi posticam, qua corporibus peregrinis se affigit. — Ceterum cingitur primum labiis 2 internis tenuis expansilibus, deinde sacculo, qui totam testam interne vestit, valvulas combinat, et antice prolongatur tubulis 2 longis pro lubitu contrahendis, vel per hiatum

hiatum testa in longitudinem eius exserendis, cohaerentibus quidem, sulco tamen interstitiali distinctis apicibus rugosis, perforatis, sanguineis. — Ex his tubulis margini testae propior in cavitatem sacculi fit, et pro ore habendus est; alter vero cum antica parte corporis convexus et ulterius canali cum ventriculo, in dorso corporis iacente, combinatus est, igitur pro ano assumendus. — Apertura etiam ovalis postica sacculi ut in praecedentibus. Praeterea neruus magnus transuersus anticus et posticus, ad valvulas claudendas, ut in mytilis et aliis bivalvibus.

HABITAT frequens in fissuris rupium marinarum inter mytilos, interdum sub sabulo, lapillis, vel radicibus fucorum, tam occultata, ut nil nisi extremitas tubularum conspici possit. — Nec rarum est, hanc myam in lacunis cauis lapidum, vel *milleporæ polymorphæ* offendere, tam inclusam, ut foraminulum tantum restet orificiis tubularum victimus quaerendi gratia: sic facile lithophaga diceretur; sed potius credam talibus locis illam accreuisse, et lente materia cretacea obductam fuisse, demumque exitum non habentem in carcere suo taliter qualiter viuere.

Tacta aquam expuit seque contrahit ut ascidia. Si libera, bysslo se affigit; sin vero inclusa, tali non vtitur.

VSVS idem ac *Myæ truncatæ*, testa sola excepta, quae nulli vñui.

410. CARDIVM ECHINATVM.

Cardium testa subcordata, sulcis exaratis linea ciliata, aculeis inflexis plurimis.

Cardium echinatum, Syst. nat. I, 1122. Faun. Suec. 2139. Müll. prodr. 2971. Zool. Dan. tab. XIII, XIV.

Auster - Muscheln, Cr. 131. prior.

Bekkre - Skjæl, Ström, I, 200, 7. a.

GROENL. Kirksoaursak. Et sic sequens.

Huius testam detritam tantum vidi ad littora maris proiectam.

411. CARDIVM CILIATVM.*

Cardium testa subcordata, sulcis eleuatis subtriquetris ciliatis.

Posset esse *Cardium ciliare* Syst. nat. I, 1122. sed minime niueum, nec aculeatum est, vt de illo pronunciatur.

DESCR. Diameter maximus transuersalis 19 lin., longitudinalis f. de natibus in marginem 1 lin. minor. — *Testa* similis *Cardio echinato*, subcordata, obliquata, (f. antice longior angustiorque, postice breuior latiorque, limbo extimo sic oblique rotundato,) crassa, conuexa, natibus gibbosis apice connuentibus, obtusis, retrorsum deflexis quasi spiram inchoantibus, longitudinaliter profunde sulcata sulcis 32 - 38, quorum interstitia eleuata, media conuexiuscula, lateralia vero triquetra, omnia carinas ciliatas sordidas habentia, quae tamen ad nates minus notantur. — Aculei vel aliae eminentiae locum non habent. Striae etiam minutae confertae vndulatae hos sulcos transsecant, ad anum valuamque concurrentes maximeque conspicuae, sulcis ibi deficientibus. — Praeterea testa appositiones quasi habet striis transuersis 6 vel 7 indicatas, et ad extimam in nonnullis impressura leuis, exteriore limbo depressiore. — Sulci, qui interne etiam ad marginem alternatim exarati sunt, illum crenulatum, et crenulis se alternatim fuscipientibus, arcte clausilem faciunt. — Valua sagittiformis impressa nymphis clausis. — Ligamentum corneum fusco-stauicans conuexum eiusdem figurae ante nates valvulas connectit. — Anus ovali-lanceolatus carinatus. Cardo dentes solidos 3 conspicuos habet in singula valvula: ex his medius sub natibus oblique reflexus acutus cum foueola vtrinque et denticulo lateralii in valvula dex-

tra

tra vix notabili, lateralis posticus maior a medio remotus triangularis erectus cum denticulo parallelo marginali valvulae sinistrale; anticus illi oppositus elongatus obsoletus, in valuula dextra vix vllus. Testa interne alba glabra, externe albida, obducta epidermide tenera conferuoide cinerea vel grisea, cuius eminentiae sunt carinae dictae ciliatae.

HABITAT in fundo maris arenoso vel argilloso, satis copiose.

In fauce *Anatis mollissimae* et *specabilis* frequenter obuium, hinc inter praecipuos cibos harum auium numeranda.

412. VENVS ISLANDICA.

Venus testa cordata transuersim striata rudi, nymphis hiantibus, ano nullo.

Venus Islandica, Syst. nat. I, 1131. Müll. prodr.

2977. Zool. Dan. tab. XXVIII.

Auster-Muscheln, Cr. 131. posterior.

Bundskjæl, *Koefkjæl*, Ström, I, 201, 9.

Kuskjæl, *Skelkusse*, *Krokfiskur*, Ol. 69. 153. 1011.
tab. XII. f. 8.

GROENL. *Ipiksaunak*.

DESCR. Diameter maximus transuersim $3\frac{1}{2}$ lin., longitudinaliter 1 lin. minor. Testa rудis, crassa, cordata, parum obliquata, conuexo-gibbosa, antice longior, obtusior, postice breuior, compressior magisque rotundata, margine exteriore lente rotundato, integro acuminato. Superficies interna alba crusta cretacea vestita, qua detrita politior, externa violaceo-albida laevis glabriuscula striata striis permultis transuersis ad nates concurrentibus, quarum quedam excellunt appositiones valuularum mentientes. — Striae etiam longitudinales in medio testae vix notabiles, in natibus vero ad anum et imprimis

primis ad vuluam satis conspicuae. Ante nates ligamentum corneum fuscum lanceolatum conuexum valuulas combinat: ante quod valuulae valde hiant. Hoc loco testa crassior, et ut ostrea edulis saepe lamellata. Cardinis dentes singulae valuulae tres alternatim in foueolam oppositam incidentes, quorum medius pone nates breuis obtuse angulatus, laterales remoti elongati vix inter se differentes. *Vermis* mollis cardini subiectus eniitit laminam longam carnosam falciformem s. geniculo flexam, basi teretiorem albam, extra genu fuluam compressiorem carinato-serratam apice acuto desinentem, quam pedem dicunt. Corpus ipsum s. partem medium molliorem circumdant labia 2 minora, pallide flava, transuersim rugosa. Haec vero et omnia interiora includunt labia 2 maiora alba, margine fuluo superficiem testae vestientia, ad hiatum testae s. loco nympharum connata, vbi aper-tutae 2 ouales rugoso-cirratae, quarum antica in cavitatem testae dicit, postica vero illaque minor per canalem cum parte posteriore corporis combinata ibique exitum alium perforatum habet. Ante hoc foramen corporis aliud datur in ventriculum dorsalem ferens; illuc etiam dicit canalis alias foramine geniculi pedis inceptus. Ventriculus 2 cameris conuexit excrementa cinerascentia transparentia continet. Nervus validus antice posticeque transuersim valuulas combinat, quo illas vermis arcte claudere potest. Ad basin pedis adhuc papilla lacera conspicitur.

HABITAT in fundo sinuum argilloso, haud infrequens.

De usu eius minus constat.

413. VENVS MINVTA.*

Venus testa subouata, transuersim striata, subpellucida, nymphis clausis.

GROENL. *Ipiksaunarak.*

DESCR.

D E S C R. Diameter maximus transuersus 1-2 lin. longitudinalis $\frac{3}{4}$ - $1\frac{1}{2}$. *Testa* praecedenti similis primo inspectu pro pullo eius haberetur: sed magis oblonga et fere ouata, vndique arcte clausa, strias transuersales conspicuas habet, non autem longitudinales; admodum tenua, fragilis, et fere pellucida, glabra, externe fusco-violacea limbo albicante, interne albedine tenera illita. Cardo ob paruitatem minus distinctus nudo oculo: si vero lenticula inspicitur, denticulus medius conicus detegitur cum notis lateralium.

HABITAT in vulis foliaceis marinis, et quidem pli-
cis foliorum, frequens.

414. VENVS FRAGILIS. *

Venus testa subouata, glabra, transuersim mi-
nuta striata, / margine acutissimo, antice subangu-
lata, nymphis hiantibus.

Sogskjæl, Ol. 1009. tab. XI. fig. 10. vel *Kul-
daskel* 1011.?

Affinis videtur *Veneri pensylvanicae* Syft. nat. I,

1134.

G R O E N L. *Immennek.*

D E S C R. Diameter maximus transuersalis $2\frac{1}{2}$ -8 lin. longitudinalis $2-6\frac{1}{2}$. *Testa* transuersim inspecta figuram habet oualem, natum prominentiam si excipias, estque alba, laevis, glabra, tenera, submembranacea, striis transuersis minutissimis crebris, conuexiuscula, antice compressior in extremitatem angustiorem producta, attamen postica parte, quae rotundata, brevior (e contrario praecedentium). Ante nates in marginem anticum excurrit sulcus leuis, angulum obsoletum in testa formans. — Vmbones minus tumentes. Nates connuentes acuti. Ligamentum corneum lanceolatum fuluum glaberrimum, ante quod testa hiat rimula. Ceterum margo circumcir-

ca

ca acutissimus. Cardinis dens solitarius intus tendens fissus in valuula sinistra praecise sub apice natum; in dextra vero duo similes minores, intra quos primus cadit. — Dentes laterales nulli. Interne testa alba, ubi notae politae nerui antici posticique vermis. Variat iam margine, iam tota, crusta ferruginea obducta, sine dubio a loco moratorio assumta.

HABITAT in locis argillofisis sinuum maris.

415. ARCA MINVTA. *

Arca testa compressiuscula, extremitate remotore attenuata, opposita rotundata, transuersim striata, margine integro.

Arca minuta, Müll. prodr. 2985.

GROENL. *Imenningoak.*

DESCR. Diameter transuersim 4 lin.; long. 2 $\frac{1}{2}$ lin. *Testa* myis non dissimilis, oblonga, conuexo-compressa, laevis, transuersim striata; albo-flauicans, interne alba glabra, extremitate altera rotundata breuiore, altera producta in rostrum attenuatum oblique truncatum, siveque angulos 2 formans; deque inferiore atque superiore itidem in nates currit carina arcuata minus eminens. Nates albae non striatae, acutae, connuentes, versus extremitatem productiorem (quam anticam dico,) parum flexae; ante has dorsum testae figuram planam, lanceolatam sine striis, sibi impressam habet. Cardinis dentes numerosi tam ante quam pone nates; utriusque valuulae 10 numeraui conico-acutos alternatim insertos. Margo exterior, s. cardini oppositus, oblonge rotundatus integer. — Valuulae arcte clausae.

HABITAT in locis profundis maris, rarissime obvia.

Duo tantum individua in ingluvie anatis mollissimae detexi: hinc animal non vidi.

416. PECTEN ISLANDICVS.

Pecten testa suborbiculari aurita, subaequivalvi, radiis plano-conuexis sulcatis numerosis, alternis minoribus integris, interne crocea.

Pecten islandicus, Müll. prodr. 2990.

Harpudiskur v. Harpudiskr, Ol. 153. 665. 1010.
tab. X. fig. 5.

Harsen-Muscheln, Cr. 131.

Oreßkjal, Ström, I, 199 β. Bom. IV, 248.

Concha Pecten dicta, striis numerosissimis, It. Wgoth.
199. tab. V. fig. 7.

GROENL. *Kirksoaursak*.

DESCR. Long. 35 lin., lat. 32 $\frac{1}{2}$. — *Testa* crassa, rufa, suborbicularis, vel potius cordata dicenda, ad cardinem enim acuta margine exteriore semicirculari, convexa, subaequivalvis, valuula superiore magis conuexa, aurita, subaequilatera: licet enim valuularum margines arcte claudantur, auricula tamen maior valuulae inferioris antice aperturam triangularem relinquit, quae superiore minor, inque hac apertura margo valuulae intus rugoso-subdentatus conspicitur. Striae numerosae longitudinales de cardine in marginem se dispergunt, elevati ut radii totidem, plano-conuexi, transuersim rugulosi, alterni maiores eminentiores sulco longitudinali, imprimis versus marginem, exarati, alterni minuti, humiliores, simplices. Horum numerus incertus, in diuersis enim 50-70 et ultra numeraui. Cardo interne praecise sub apice natum constat callo triangulari nigricante, fossulis ouatis oppositis valuulae utriusque adnato, sive que valuulas arcte iungente. Ad cardines lobi auriformes quatuor plano-incubentes, lateraliter existant: sc. duo in singula valuula, quorum dexter maior subtriangularis ora obtusiuscula, sinister minor triangularis; omnes, ut testa, radiati, sed radiis non fissis, differtque dexter infe-

inferus, quod antice aream transuersim rugosam, non radiatam, habeat. Striae etiam interne ad marginem testae conspicuae: hinc ille crenulatus. Color externe albicat circulis rubris; hi circuli vero testaceis parasiticis (puta serpulas, balanos, celleporas,) in plerisque obdueti, in aliis concurrentes, ut testa tota fere rubra conspicatur: hinc nota inconstans videtur, minime in nomine specifico admittenda; interne glaber, croceus, praesertim ad marginem, disco in quibusdam albo. Superficies interna plerumque inaequalis tuberculis lapideis. — *Hospes* croceus, oblongus depresso-sculus, carnosus, versus cardinem testae iacet, duo brachia dorsalia rubra emittens, quibus iunctus est labiis ~~4~~ se circumdantibus; subitus vero instructus est pede oblongo solidiore albo e regione aperturae triangularis testae. Pes hic apice cauernosus, medio sulcatus canaliculo ducente in corpus ipsum, ubi foramine in intestina dorsalia transeunte prolongatur. De foramine hoc prostat papilla membranacea, quae byssum forsitan emittere potest. — Ante pedem apertura amplior lamellis mollibus cincta; et in extremitate postica aliam minutam habere videtur. Labia interiora parua, margine circrata, antice coeunt in plicas aperturae maioris. Labia exteriora maiora solidiora, quasi crustaceo mixta, testae superficiem internam vestiunt, nec tamen illi annexa, retrahi enim dilatarique pro lubitu possunt, nec marginibus suis connata, nisi postice supra sinu acuto, et infra rotundato. Margo niger incrassatus, siue branchiae nigrae duplicatae, intus plicatae, extus crenulatae, in dorso specula multa viridia nitida, quasi totidem margaritas sibi insitas, tactu autem euangelientia, gerunt. Neruo valido antico, dorsali et pluribus minutis ad cardinem valuulas arcte claudere potest.

HABITAT in fundo lapideo sinuum, raro obuius.

VSVS. Editur quidem ab incolis, sed raro. Difficulter etiam coquitur: cum testa enim viuus vasi coquinario immissus vi elastica exsilit.

Obs.

Obs. Inter collectanea mea groenlandica occurrit etiam
valuula Pectinis minoris, praecedenti similis, quae
15 tantum lineas longa, aurita, alba, externe cir-
culis interruptis rubicundis notata, tam interne quam
externe sulcata, radiis eleuatis conuexis laeuiibus,
distantioribus, intersittiis s. sulcis ipsis scabris, aper-
tura ad aurem 6 - dentata; forsitan concha Faun.
Suec. 2327 inter seposita memorata? Valuula op-
posita autem deficiente hic seponere cogor.

417. MYTILVS EDVLIS.

Mytilus testa laeuiuscula violacea, valuulis an-
tice subcarinatis, postice retusis, natibus acumi-
natis.

Mytilus edulis, Syst. nat. I, 1157. Faun. Suec.
2156. Müll. prodr. 3013. Brünn. Spol. mar.
adr. pag. 108.

Musling, Eg. 51. Gl. 133. And. 175. Bom. V,
469.

Muscheln, Cr. 131.

Krageskjæl, Ström, I, 198. Pont. II, 265.

Kraklingur, Ol. 70. 1910.

Concha testa oblonga laeui subviolacea, It. Wgoth.
170.

Concha mytilus dicta, It. oel. 43.

GROENL. *Uilok*, *Killiortout*.

Hic omnibus notus occurrit ad littora maris, iam in
fissuris rupium, iam in fundo argilloso maior, stupen-
da multitudine. Vidi 3½ vnc. longos. Variat niger, te-
staceus, viridescens, viridi nigroque marmoratus, decor-
ticatus autem semper coeruleo-violaceus. — *Testa* in-
terne saepe tuberculata crusta lapidea; nec raro marg-
ritae immaturae albae in illa occurruunt, quin imo in ven-
triculo ipso vermis. Ibi etiam semel margaritam azuream,

D d

cuius

cuius diam. $2\frac{1}{2}$ lin., infra planam, supra conuexo-gibbam offendit.

Licet saepissime illum attendi, nunquam vietum eius obseruare potui. Animalcula quidem illi appropinquare vidi, semper autem intacta: hinc aqua sola, animalculis infusoriis sub fluxu refluxuque maris magis minusque foeta, illum viuere suspicor. Fixus partem latiorem erigit, carinatam extus, obtusorem rupi, vertens. Bysslo suo aureo non tantum corporibus mortuis, sed etiam viuis testaceis et praecipue similibus suis se affigit, sociabilis. Si diuellatur, pedem suum emittendo, prolongando, remotiora complectendo, momento iterum contrahendo, reliquum post se trahit, beneque satis mireque incedit.

Viuparus est: verno enim tempore pullos minutissimos vix capitulo acus maiores, matri simillimos, in cavitate testae ad cardinem quiescentes saepe offendit.

VSVS. a) Hospes editur ab incolis coetus. b) Oculis lippis laborantes etiam paucos, ut remedium, crudos consumunt. c) Testa ut instrumentum rasorium adhibetur. d) Est praeterea cibus vulgatissimus *canis domestici*, *lagopi*, *corui coracis*, *anatis spectabilis* *mollissimaeque*, nec non *Anarrhichae lupi*.

418. MYTILVS DISCORS.

Mytilus testa ouali cornea subdiaphana, antice longitudinaliter, postice transuersaliter striata.

Mytilus discors, Syst. nat. I, 1159. Müll. prodr.

3014.
Eine ganz kleine blaue in die Länge und Queere
gereifte Muschel, Cr. 132.

GROENL. Bibiarsuk. Et sic sequens.

DESCR. Long. $2\frac{1}{2}$ - 22 lin.; lat. $1\frac{2}{3}$ - $13\frac{1}{2}$. Testa cornea subdiaphana, (maxima tamen opaca magisque calcarea,

carea,) interne externeque glabra oualis, extremitatibus rotundatis, postica paulo angustiore, lateribus fere rectis, conuexa, ventricosiuscula, striata striis oualibus secundum figuram testae, appositiones passim formantibus.

— De natibus ducitur linea subcarinata obliqua anterius ad marginem exteriorem; ante quam area magis ventricosa, notata striis minutis (iuniorum magis, maiorum vix, conspicuis), longitudinalibus, scilicet eandem ac linea dicta tendentiam habentibus. Postice etiam in parte pone nates striae transuersae vndulatae notabiliores, et in omnibus obuiiae. Nates obtusiusculae parum reflexae, posticae, ita tamen, ut parua pars testae post illas prominat. Cardo cartilagineus ante, non post, nates; antea quem margo testae interne crenulatus scilicet subdentatus: sic etiam margo posticus, ubi striae transuersae locum habent. Color viridis dominatur; in plerisque tamen discus vel fuscescens vel curuis lineis, fuscis mixtus, in maximis niger, marginem solum viridem relinquit. Interne albicat viridi tintura. Maximi si decorticantur, albi cretacei conspicuntur. *Vermis* similis mytilo edulis; sed pedem album, labia fulua, branchias et aperturam anticam brunneas, dorsumque fuscum habet.

HABITAT in scopulis maris bysslo se affigens.
vsvs. Editur cum praecedente raro ab incolis; est autem esca vulgaris *anatis mollissimae*, spectabilis, hyemalisque.

419. MYTILVS FABA. *

Mytilus testa ouali rufa striata, margine crenulato.

Mytilus Faba, Müll. prodr. 3015.

DESCR. *Testa* statuta praecedentis, sed paulo ventricosior, crassior, licet subdiaphana, laevis, glaberrima; praesertim interne, ubi nitorem margaritaceum habet.

Striae ouales in hac magis obsoletae, et appositiones testae distantes solae fere conspiciuntur; sed alias striae confertissimas habet ut radios de natibus in peripheriam totius testae currentes; quae marginem omnem (sola parte ligamenti cartilaginei excepta,) crenulatum faciunt. Color rufus; decorticatae albus. Vermem non vidi.

HABITAT in scopolis maris byssō aeneo se affigens.

Esca est *anatis biemalis* et *biftrionicae*.

420. CHITON MARMOREVS. *

Chiton testa octoualui subcarinata punctata striata, corpore ochreo.

Chiton ruber, Syst. nat. I, 1107. Müll. prodr. 3018?

Chiton punctatus, Act. Nidr. III, 434. tab. VI. f. 14. Faun. Suec. 2119. Bom. I, 524.?)

Krebsartig Insect wie eine Raupe gestaltet, Cr. 131. Thristrendingur, Ol. 1008.

GROENL. Terkeingak. Et sic sequentes.

DESCR. Long. $5\frac{1}{2}$ - $18\frac{1}{2}$ lin., lat. $2\frac{2}{3}$ - $6\frac{1}{2}$ lin. Testa crassa oblongo-oualis, glabra, punctis confertis eminentibus vix scabra, antice paulo latior, conuexiuscula subcarinata, carina tamen ante extremitates desinente, composita ex 8 valuulis retrorsum imbricatis, (ita ut postica semper anticae subiecta sit lobis 2 acuminatis lateralibus,) margine antico rotundatis, postico subsinuatis, carinae apice tamen medio prominente striis minutis marginis anticae figuram describentibus striatis. Valuula postrema tamen a reliquis differt, quod tam postice quam antice rotundata sit, et striae totum circuitum describentes habeant.

*) His enim locis *Chiton punctatus* quidem nominatur; *Chiton* autem *ruber* describitur,

beat. Totam testam cingit limbus humilior, in dentes obtusos 32 diuisus, exque his 10 in valuula prima, totidem in vltima, et 1 vtrinque in reliquis, numerantur. Pro fissura singula limbi carinula leuis dorsalis obliqua in sinum posticum valuulae, centrum autem vltimae, percurrit: sic in valuula prima et vltima 9, et in reliquis 2 tales conspicuntur; obseruandum tamen, quod primae et vltimae vix notabiles sint, reliquae vero optime. His dentibus valuulae pallio membranaceo vermis circumcirca exstanti insertae sunt, nec alio modo connexae. Color ex rufo, albo et viridescente marmoratus, carina dorsi margine postico lateralique valuularum plerumque candidioribus. Interne testa polita pulchre coccinea, limbo albo - viridescente. *Vermis ochreus* *), oblongus, ante rotundatus, postice attenuatus, more limacum pedem crassum habet, et capite instructus est semiorbiculari, postice nempe truncato, angulis tamen lateralibus producatis in tentacula 2 spuria (alia enim non vidi, licet saepissime viuos contemplatus sim). Os subtus rugosum, crustaceum, denticulis internis. Super caput substantia carnosa subrubra, per quam canalis de orificio in intestina dicitur, seriebus 2 ciliarum s. branchiis nigris, aliis 2 minoribus albis interiectis, instructus. Intestina deinde nigra contortuplicata sequuntur usque in anum, qui supra caudam tuberculo perforato se prodit, prolongata. Lamellae etiam pingues croceae vel ochreae, sine dubio hepaticae, pone intestina iacent. — Superne in dorso nerui plures in peripheriam testae ducti valuulas cum ver-

Dd 3 me

*) Rubrum nunquam vidi: hinc dubito, an re vera sit *Chiton ruber* auctorum: si enim *corpo re rubro* vermis, non testa, intelligatur, sane aliis esse debet. Nec perticebo, quod in ostreis noruegicis huic similem corpore rubro visiderim, nec tamen eundem: obstat enim praeter alia margino pallii ciliatus, quod in groenlandico non ita; forsitan igitur hie potius quam ille pro Chitone rubro habendus.

me coniungunt. Cingitur alias vermis labio supero, s. pallio molli plicabili ad latera demittendo, quoties se vult affigere more patellarum, et extra illud ut limbus extimus locum habet pallium membranaceum dictum, cui dentes valuularum inferti sunt, fasciatum fasciis latis rufis et viridescentibus transuersis.

HABITAT in lapidibus marinis, a littore remotis, frequens.

Incedit lente in humido, non in arido. Quiescens se arte lapidi affigit planatus limbo ampliato. Testa tam composita se facile incurvare, dorso incumbens etiam vertere potest.

Saepe occurrit in ingluvie *anatis mollissimae spectabilisque.*

421. CHITON ALBUS.

Chiton testa octoualui laeui, dorsata, corpore albo. *)

Chiton albus, Syst. nat. I, 1107. Müll. prodri. 3019. Act. Nidr. IV, 54. O.

DESCR. Long. $4\frac{1}{2}$ lin., lat. $2\frac{1}{2}$. *Testa* oblonga, laevis, glabriuscula, antice posticeque rotundata, eiusdem fere latitudinis, depressa, dorso acuminato. Nudo oculo striae non facile conspicuntur; lenticula autem si inspiciatur, hae cum punctulis et carinulis apparent, ut in antecedente. Valuulae octo, quarum prima a reliquis differt, quod postice emarginata sit s. medio sinuata, illae autem magis transuersae. Structura ceterum eadem ac praecedentis. *Vermis* etiam illi similis, et una cum testa pallioque albus.

HABITAT

*) Quod huius valuula prima postice emarginata sit, non pro nota characteristica assumi potest: conuenit enim praecedenti sequentique aequo iure.

HABITAT cum praecedente rarer, habetque mores eius.

422. CHITON CINEREVS.

Chiton testa octoualui laeui, carinata, corpore rubicundo limbo subciliato.

Chiton cinereus, Syst. nat. I, 1107. Müll. prodr. 3020.

DESCR. Long. 2 lin., lat. $1\frac{1}{2}$ lin. Testa ouata antice angustior, laeuis, depressa. In dorso fulci 2 longitudinales leues carinam intermediate eleuatam efficiunt. — Praeterea ad marginem testae eminentia leuis figuram eius circumcirca describit. Valuulae 8 vt in praecedente formatae; striae etiam minutae et carinulae obliquae secundum dentes marginis locum quidem habent, vix tamen nudo oculo conspicuae. *Vermis* praecedentibus similis; hoc tamen singulare habet, quod margo pallii membranacei subtiliter ciliatus sit. Color tam vermis quam testae in viuis rubicundus vix cinerascens, in mortuis s. arefactis autem fere cinereus. Tale exemplar credo igitur perillustri Linnaeo ab indagatore Kolnigio communicatum esse, ceteris satis conuenientibus.

HABITAT inter radices vluarum, ratissime obuius.

423. LEPAS BALANVS.

Lepas testa conica sulcata, fixa, operculis acuminatis.

Lepas balanus, Syst. nat. I, 1107. Faun. Suec.

2122. Müll. prodr. 3022.

Lepas testa conica sulcata operculo acuminato, It.

Wgoth. 170.

Biergruur, Ström, I, 160, a. Bom. I, 305.

Hrudurkal, Ol. 1009, c. (posterior.)

GROENL. Katungiak. Et sic sequens.

DESCR. Occurrit 14 lin. longus, diametro baseos 14 $\frac{1}{2}$, verticis 8 lin. Testa haec erecta albida constat valvulis 6, inaequaliter sulcatis, sursum acuminatis, distantibus, basi connexis, interne cellulosis, cum appendiculis interstitialibus humilioribus deorsum acuminatis, laevibus, vix conspicue striatis transuersim, quibus valvae inter se iunctae sunt. Valvula postica latior, dein antica, 2 laterales posticae, et denique 2 laterales anticæ, quae omnium angustissimæ. — Opercula 4, 2 posticis oblique depresso, transuersim sulcatis, 2 anticis falcatis, compressis vix striatis, acumine retroverso terminatis. Basis calcarea, integra, arcte adnata, plerumque concava, et undulatim striata. Sub operculo testa interne amplior.

HABITAT in lapidibus marinis sub termino aestus maris, sequenti rarior.

424. LEPAS BALANOIDES.

Lepas testa conica truncata, fixa, operculis obtusis.

Lepas balanoides, Syst. nat. I, 1108. Faun. Suec.

2123. Müll. prodr. 3023.

See-eichel, Cr. 132. et contin. 311. **

Bjergruur, Ström, I, 160, β.

Hrudurkell, Ol. 1009, c. (prior.)

Balanus paa Muslinger, And. 190. *

DESCR. Valde variat magnitudine et statura: iam enim occurrit in fissuris rupium amplioribus ut conus oblique truncatus, latitudine baseos longitudinem s. altitudinem parum superante; iam depresso-conuexa, in locis aequalibus, latitudine multo excellentiore; iamque subcylindrica, elongata, in locis angustis, altitudine saepe triplo maiore, nec tamen praecedentis magnitudine illam

illam vidi. — *Testa* praecedenti similis, sed albior, laevior, iam sulcata sulcis obtusis, iam vix striata; valvulae etiam operculaque semper obtusa et basis membranacea. *Animal* granulatum flauicat, et, ut praecedens non multum a sequenti describendo differt, licet nunquam proliferum mihi obuenerit.

HABITAT sine numero in rupibus marinis, mytilis et aliis corporibus testaceis, intra limites fluxus refluxusque maris.

Sub aestu maris quiescit clausa; sub fluxu autem brachiis suis ciliatis exsertis continuo complectens animalcula obvia capere videtur. Saepe mytilos edules tamen arce obducunt hae lepades, ut vix aperiantur.

425. LEPAS BALAENARIS.

Lepas testa subconica, lobis 6 eleuatis, rugosis, quadripartitis; operculo membranaceo bidentato.

Lepas balaenaris, Müll. prodr. 3024.

Balanus paa Hvalfisk, And. 190. Bom. I, 307.

Hvalluus, Bom. III, 615. (prior.)

Hrudurkall, Ol. 1009. b.

GROENL. *Keporkab - Katungiarsoa*.

DESCR. Altitudo 15 lin. diameter baseos maximus 19 et verticis 14 lin. *Testa* glabra alba, crassa, fere cylindrica, sursum tamen lentissime angustata, superne truncato-rotundata, obtusissima, circuitu oblongiuscula. Constat valvulis 6 fere aequalibus, (anticis tamen paulo minoribus,) similibus, arce iunctis, quae externe indicantur lobis totidem eleuatis, basi latioribus, sursum angustioribus versus aperturam testae flexis, transversim rugoso-granulatis, et sulcis 3 longitudinalibus quadripartitis. Interstitia loborum, quibus iunguntur, humiliora, laevia, transversim minute striata, oppositam habent figuram. — Apertura supera fere ovalis tegitur

membrana lutescente laxa, operculis 2 testaceis posteris obtusis, quasi dentibus, et rima antica eminente instruta. Interne conspecta testa diaphragmate medio perforato in 2 cameras concavas diuisa est, quarum supera laevis, integra, notas tantum valvularum habens, scyphum resert, infera autem ostendit cellulas 18 (3 pro singulo lobo externo,) compressas, sursum angustatas, parietibus duplicatis, et singula tertia cellula minore terminata. Ceterum substantia testae lamellosa, lobis ex lamellis longitudinalibus, illorumque interstitiis ex transuersis, innumeris confectis. *Animal* sub membrana operculari vivens, e regione dentium illi iunctum est, ubi sacculus reliquo amplior humore glutinoso fusco impletus; inde producitur collum intestinale triplo longius, 12 paribus brachiorum (6 utrinque) instructum, extimis longioribus magisque contiguis, et pari singulo communem radicem subcrustaceam habente. Brachia haec omnia sursum intusque curuantur, compressiuscula, subulata latere inferiore ciliata. Collum terminatur lingula longa tentaculari, quae ad basin subtus aperturam totum collum permeantem habet, pro ano assumendam. Ad basin collum apertura maior supera, quae os, denticulis 4 lateralibus crustaceis ferratis totidemque terminalibus mollioribus praeditum. Parietes internos testae (etiam cellularum) vestit substantia mollis fusca, et nerui laterales membranam opercularem comunicant cum membranula alia foramen diaphragmatis medii obducente. Cauitatem autem inferiorem implet cutis balaenae, cui insidet, attracta illaque arce iuncta.

Singulare hoc etiam habet *Lepas* descripta, quod in maioribus de oris cellularum intestinula longa, membranacea, medulla alba, et sacculo oblongo bifido terminata, progerminare conspiciuntur. Lobi terminales sacci huius perforati sunt; ceterum sacculus animal integrum continet, membrana bidentata, apertura, brachiis, reliquisque omnibus, animali maiori testae simile.

Nul-

Nullus dubito, esse prolem maioris per cellulas interiores penetrantem, demumque forsitan matuoriore aetate testam induturam. — Alius illa pro tritonibus Syst. nat. I. 1092 agnoseret, descriptione satis quadrante. Talis saltem ramificatio conspectum satis mirandum praebet.

HABITAT in Balaena Boope, etiam in iuniore, maxime in sulcis pectoris et pinnis pectoralibus. *)

Est candore suo nota piscatorum, quam sequuntur Boopem perfodiendo. Nec minus inseruit nisi verme enim sub umbra cymbae appropinquantis lanceaeque se momento retrahente, hoc in cute sua experiens perterfacta se submergit saepeque euadit.

426. PHOLAS TEREDO.

Pholas tubulo fragilissimo, cardinis dente acuto.

Pholas teredo, Müll. prodr. 3034.

Teredo navalis, Syst. nat. I. 1267. Faun. Suec. 2087.

Jaegte-Orm, Ström, I. 176.

Træ-orm, *Skib-orm*, *Pael-orm*, Bom. VIII, 208.

Tremadkr, Ol. 611.

GROENL. *Kerksub-kuma*.

HABITAT in lignis de mari groenlandico in littora proieciis, illaque destruit.

427. ISIS HIPPVRIS.

Isis stirpe corallina, articulis striatis, geniculis attenuatis.

*) Hoc expertum habeo, licet Gl. 133 autor, Crantzio contradicere cupiens, illud omni experientiae groenlandicae obstat proclamat, et potius omnes lepades balaenares in museis afferuatas aliunde, quam de balaenis acceptas assumat. Loquitur autem de *Balaena Mysticero*. *Iris*

Isis hippuris, Syst. nat. I, 1287. Faun. Suec. 2220.
Müll. prodr. 3035. Act. Nidr. IV, 70. tab.
IV fig. 7. 8.

Marmenils Smide, Ol. 447.

GROENL. *Sarpangaeursæt.*

DESCR. 2 vel 3 vnc. altiorem non vidi, nec linea crassiorem. *Stirps* ramosa, articulata, dichotoma, corallina, alba vel flauicans, rarius rubicunda. Articuli teretes, deorsum attenuati, geniculis mollieribus coarctatis; alias iam solitarios, iam duplices, apici suo annexos habent, suntque longitudinaliter striati et perforati poris oblongis, transuersis, alternis, quorum margo parum eminet. Si genicula disruptantur, plerumque impressionem stellae 6-radiatae relinquunt; si vero articulus ipse frangatur, ex cellulis circa 12 internis centrum solidum cingentibus constare conspicitur. Articuli terminales ramorum apice suo nullam stellam ostendunt; sunt vero ibi ut in reliqua superficie perforati.

HABITAT in locis profundis maris fixa; nec raro inde ad littora proiicitur.

Saepius *fistulanam ramosam*, *sertulariam repente* aliasque *sertularias* sibi annexas habet.

428. TUBIPORA SERPENS.

Tubipora tubulis cylindricis erectis breuissimis distantibus axillaribus, basi repente dichotoma divaricata.

Tubipora serpens, Syst. nat. I, 1271.

DESCR. Huius varietatis maioris rudera semel tantum vidi sub lapide marino. — Basis porosa calcaria cum tubulis rarioris fine ordine sparsis, et quidem multilatis, reliqua tantum erat.

Minor varietas saepius occurrit in plantis et testaceis marinis. Coral-

Corallum repens teretiusculum, (saepe tamen diffor-
me explanatum varieque anastomazatum, praesertim il-
lad, quod in testaceis occurrit,) dichotomum ramulis
diuergentibus, pagina inferiore corpori peregrino adna-
ta laeui papyracea s. squamosa, minime striata, superio-
re tubulis solitariis obsita. Tubuli hi breues, erecti, gra-
ciles, se inuicem, quatenus conspicui sunt, minime tan-
gunt, ne quidem basi, quae integra, nec striata; si autem
corallium frangatur, interne omnes connexi conspicuntur
illud porosum efficientes. Longitudo totius massae 3 li-
neas, et tubuli $\frac{1}{2}$ lin., vix superat. Latitudo minus va-
riat. Color albus, interdum flauicans.

429. TVBIPORA FASCICVLARIS.

Tubipora tubis filiformibus fasciculatis, late-
ribus passim anastomozantibus.

Tubipora fascicularis, Syst. nat. I, 1271.

DESCR. Vnicum minutum exemplar offendit super
serpulam contortuplicatam. Tubuli anastomozationum
solitarii, fasciculorum autem basi connati. Reliqua ut Syst.
nat. I, c. hinc illam esse nullus dubito. Color albicat.

430. TVBIPORA PENICILLATA. *

Tubipora corallo caulescente, cacumine in-
crassato, ex tubulis versus basin connexis formato.

DESCR. Corallum minutum, album erectum, te-
res, caulescens, basi vix penna passerina crassiore, ver-
sus cacumen incrassatum, penicillum refert: totum enim
caulem percurrunt tubuli sursum tendentes basin versus
connati, apicem vero distantes, ita ut caulis striatus et radia-
tus euadat; hi tubuli versus cacumen multiplicantur in fa-
sciculos plures minus distantes, hinc illud incrassatum. Lon-
gitudo 3 lin., et latitudo cacuminis $1\frac{1}{2}$ lin. Praecedenti affinis.

HABITAT in testaceis marinis radicata.

431. TUBIPORA FLABELLARIS. *

Tubipora corallio depresso flabelliformi adnato, tubulis parallelis connatis radiato.

Tubipora catenulari Syst. nat. 1270. proxime accedit, nec tamen eadem esse potest, quod ex descriptione patebit.

DESCR. Corallium cinerascens minutum depresso segmentum circuli refert, postice pistillo breuissimo prolongatum, vnde in peripheriam ducuntur radii tubulis eminentibus simplici ordine connatis formati; peripheria ipsa pluribus tubulis fasciculatis constat. Pagina inferior corallii laevis, striis radiata. Latitudo s. chorda $1\frac{1}{2}$ lin. et longitudo de pistillo in peripheriam 1 lin. vix superat.

HABITAT frequens in folio vluae maxima, cui pagina sua infusa arte adnata est.

432. MADREPORA VERRUCARIA.

Madrepora simplex, stella orbiculari, planiuscula, sessili, disco cylindris flosculofo, limbo radiato.

Madrepora verrucaria, Syst. nat. I, 1272.

GROENL. Katungiak.

DESCR. Diam. 2 lin. — Variat albus, vel flauicans. Tubuli disci per radios plerumque dispositi, versus limbum vero magis aggregati, subcompressi, apice acuminati in aculeos 2 vel 3 diuisi superficiem echinastam reddunt. In aliis interstitia radiorum integra, inалиis, et quidem maioribus, porosa, quasi reticulata. Reliqua vid. Syst. nat. I. c.

HABITAT in plantis marinis et cellulariis variis, quibus planicie sua inferiore adhaeret, frequens satis.

Varie-

Varietas flauicans in vulis praesertim obvia, in quorum foliis impressiones orbiculares relinquunt. Si ramulis tenellis affixa sit, aut circum illos conuoluta, cylindrum s. annulum oblongum format, aut duae oppositae annexae ramulum inter se seruant.

433. MADREPORA DAMICORNIS.

Madrepore ramosa composita verrucosa, poris sparsis confertis immersis, margine solo crenatis.

Madreporea damicornis, Syst. nat. I, 1279. Müll.
prodr. 3038.

Millepora, Ström, I, 142, β. Pont. I, 258, 6.

GROENL. *Ausien-Udluee*. Et sic plura corallia.

HABITAT in locis profundis maris.

Ramulos mutilatos in ingluwie anatis mollissimae tantum offendit.

434. MADREPORA PARASITICA. *

Madrepore composita plana solida adnata, stellulis minutis confertis impressis centro prominulo.

GROENL. *Katungiak*.

DESCR. Affinis milleporae polymorphae, etiam polymorpha, solida, calcarea, (substantiae tamen lapideae proprius accedens,) rubicunda (extra aquam vero sensim albescens): differt tamen, quod semper tenuis planata, nec tuberculata, ut cortex lapideus testacea obducens. In disco etiam impressiones orbiculares vix nudo oculo conspicuae, centro prominulo et limbo integro (in erosis exemplaribus vero centro perforato et limbo eminenti,) confertae, nec tamen confluentes, deteguntur.

Quaedam minus perfectae stellulas visibiles non habent. Iam ouata, iam oblonga, iamque soliacea occurrit.

HABIT-

HABITAT in testis marinis variis; in patellis, balanis, myis, mytilisque illam offendit, etiam in lapidibus.

435. MILLEPORA TRVNCATA.

Millepora caulescens dichotoma erecta ramis truncatis.

Millepora truncata, Syst. nat. I, 1283. Müll.

prodr. 3043. Act. Hafn. X, 258. tab g. fig. 10.

Millepora, Ström, I, 142. 8.

DESCRIPT. Huius ramulum inter alia maris proiecta, in littore semel offendit. — Teres erat, glaber et albicans, passim annulis angustioribus, quasi articulata articulis inaequalibus. Apex obtusus obsolete stellatus. Pori numerosi ubique sparsi figuram calcei equini sibi impressam habere videntur; et interstitia pororum punctis minutis contiguis punctata. Crassities lineae, et longitudo 9 lin. —

436. MILLEPORA LICHENOIDES.

Millepora caulescens decumbens bifarie dichotoma, ramis dentaculatis binis porosis scabris.

Millepora lichenoides, Syst. nat. I, 1283. Müll.
prodr. 3046.

Coral, Pont. I, 258. No. 7. 8. tab. 14. fig. D. E.

DESCR. Corallium album, 6 lin. longum et $\frac{1}{2}$ lin. crassum ad basin, interne porosum ob tubulos externos totum corallium permeantes. Radix planata. Stirps decumbens subtus laevis, striis minutis longitudinalibus papyraceam se ostendit; supra vero multis poris mucronatis s. tubulis brevibus recurvatis scabra. Tubuli his connati, per series transversas laterales distantes, 4 vel 5 singula serie, diuisi, basi sua latera corallii percurrent illa

illa striata efficienes, et supra meditatem nudam glabram relinquunt. — Reliqua vid. Syst. nat. I. c.

HABITAT in lapidibus et plantis marinis, haud infrequens, sed semper minuta.

437. MILLEPORA RETICVLATA.

Millepora membranacea, ramis anastomozantibus depresso linearibus, hinc poris prominentibus asperis.

Millepora reticulata, Syst. nat. I, 1284.

DESCRIPTIO Linnaei conuenit, cui addere lubet, quod pagina inferior nitida, striis radiata; superior porosa poris magnis satis, quorum interstitia alterna conuexa, alterna acuminata; hinc superficies scabra. Color albus.

HABITAT ad radices vluarum maiorum fixa. Rara, Celleporis affinis,

438. MILLEPORA POLYMORPHA.

Millepora crustacea polymorpha solida, poris nullis.

Millepora polymorpha, Syst. nat. I, 1285. Müll. prodr. 3048.

Biergruur, Söckul, Ström, I, 161, 2.

Kalkruur s. Apora, Act. Nidr. IV, 161 tab. XV. f. 1 - 3.

Ausjet-Vllue, Gl. 70.

GROENL. Katungiak, Ausjan-Udluee. Et sic sequentes.

Frequens rupes marinas vestit. Sub tuberculis suis lacunas habet, quas saepe scrutatus sum, nec tamen veteros incolas detegere potui: pleraeque enim vacuae erant, alias occupauerant Nereidum minutae species et Mya byssifera, omnes exitum habentes.

439. CELLEPORA SPONGITES.

Cellepora lamellis simplicibus vndulato-turbinateis, cumulatis, cellulis seriatis; osculo marginato.

Cellepora Spongites, Syst. nat. I, 1286.

Variat rubra et alba. Dum cellulae alternae per series striis signatas digestae, conuexiusculae, osculum declinatum et marginatum habent, aperturas calamorum organi musici quodammodo referunt.

OCCURRIT radicibus vluarum maximarum adnata, in consortio milleporae reticulatae, cui affinis.

440. CELLEPORA VERRUCOSA.

Cellepora cellulis subrotundo-globeratis, ovatis, ore subtridentato.

Cellepora verrucosa, Syst. nat. I, 1286.

DESCRIPT. Cellulæ minutæ vix $\frac{1}{3}$ lin. longæ prominulae, vrceolatae, compressiusculæ per series spirales glomeratae alternae. Oscula in mediis media, eminentiora, in marginalibus terminalia, lynceo inspecta denticulos 3 minutos ostendunt. Superficies punctis minutissimis porosa, et in nonnullis porus maior (rarius 2) osculo adiunctus apparet; qui naturalis, an violatione aliqua factus sit, minus patet.

HABITAT in testaceis marinis. Super serpulas semel tantum stratum minutum inueni.

441. CELLEPORA CILIATA.

Cellepora cellulis conuexis, ore multi-dentato.

Cellepora ciliata, Syst. nat. I, 1286.

DESCR-

DESCR. Stratum planum membranaceum cinerascente-album. Cellulae $1\frac{1}{2}$ lin. longae, conuexiusculae, oblongae, approximatae subalternae ordinibus rectis. Os patulum oblongum, margine ciliato dentibus longioribus s. ciliis 7, 8 vel 9; nec numerum constantem reperi.

HABITAT in fuso caprino, ouino et similibus, arcte adnata. Raro obvia.

442. CELLEPORA HYALINA.

Cellepora cellulis subglobosis diaphanis, ore obliquo simplici.

Cellepora hyalina, Syst. nat. I, 1286.

DESCR. Stratum album diaphanum, verrucosum, polymorphum, iam suborbiculare, iam cylindricum, iam conuexum, iamque planum, respectu corporum, quibus adnatum est. Cellulae confertae bimorphae, quae enim discum occupant cumulatae, subglobosae orificio obliquo, medio, laterali, vel etiam terminali infero fere condito, variant; margini autem propiores subcylindrica, iacentes, ore angustato terminali limbum quasi radiatum faciunt, infimis dimidiatis tantum paginam inferiorem strati formantibus. Oscula simplicia, sine dentibus, vixque marginata.

HABITAT frequens in plantis, testaceis, et cellulanis marinis, quae illa incrustantur.

443. CELLEPORA NITIDA.*

Cellepora cellulis subcylindricis, pellucidis, annulatis, ore simplici terminali.

DESCR. Praecedenti similis, sed stratum paruum planum, album, nitidissimum, pellucidum. Cellulae disci minus aggregatae, et omnes subcylindrica; praeterea striis annularibus 4 vel pluribus dignoscuntur, quibus

cellula singula totidem appositionibus quasi aucta est, exterioribus semper minoribus. Osculum terminale, declive, margine inferiore scilicet prominente.

HABITAT in vlua delicatula et aliis algis minoribus marinis.

444. CELLEPORA ANNVLATA. *

Cellepora cellulis ovalibus ventricosis, punctato-annulatis, osculo ringente subquadridentato.

An *Eschara annularis*, Pall. Zooph. 13. ut synonymon dubium *Celleporae verrucosae* a Linnaeo Syst. nat. citata?

DESCR. Cellulae separatae $\frac{1}{2}$ lin. longae, $\frac{1}{3}$ latae, iam solitariae, iam aggregatae (nec tamen connatae), ovales, ventricosae, depresso-ovalae, glabrate, rubentes, striis circiter 5 annularibus porosis supra angulo acuto antrorum verso terminatis, hinc obsolete dorsatae. Osculum terminale marginatum, ringens, acumine medio supra infraque prominet, et denticulis 2 longioribus inferis erectiusculis instructum, hinc quasi quadridentatum. Pulcherrima et perfectissima haec omnium visarum.

HABITAT in fucis et vluis minoribus, lepadibus et lapidibus marinis haud infrequens.

445. FLVSTRA FOLIACEA.

Flustra foliacea ramosa, laciniis cuneiformibus rotundatis.

Flustra foliacea, Syst. nat. I, 1300. Müll. prodr. 3051. Faun. Suec. 2231.

GROENL. *Sarpangaurfæt*.

DESCR. $1\frac{1}{2}$ vnc. longiore non vidi. — Est eburnea, radicata, foliacea, foliis compressis latiusculis more

re fuci ouini in plures lacinias cuneiformes obtusas diuifis. Folia haec conflata sunt cellulis alternis longitudina- liter seriatim connatis, quarum interstitia porosa. Cellulae hae subellipticae, pagina altera conuexo - planae, continuae apparent; altera vero imbricatae concuae, marginibus utrinque tridentatis, antice operculo conuexo fornicatae, et interstitiis suis denticulo subulato deci- duo instructae. Pagina haec saepius flauicat. Variat ru- bens.

HABITAT in locis profundis maris, haud infrequens.

446. FLVSTRA MEMBRANACEA.

Flustra plano - foliacea indiuisa adnata, hinc cellulis quadrangulis oblongis.

Flustra membranacea, Syst. nat. I, 1301. Müll. prodr. 3054.

GROENL. Katungiak. Et sic sequentes.

DESCRIPT. Membrana cinerea vel albicans, tenuissima, conflata cellulis quincuncialibus, oblongis, fere sexangulis, conuexiusculis. Oscula quadrangula, oblonga, marginata, bidentata, planata, vix aperta s. sub partem conuexam penetrantia, nisi forsitan rima angusta.

Lapidibus et testaceis marinis arte adnata occurrit, raro.

Quae in lapidibus, cellulas valde planatas habet.

447. FLVSTRA LINEATA.

Flustra plano-foliacea adnata, hinc cellulis ovalibus ciliatis.

Flustra lineata, Syst. nat. I, 1301. Müll. prodr. 3055.

Millepora Eschara, Faun. Suec. 2217.

DESCRIPTIO Syst. nat. data conuenit, sed spatium inter series non semper latitudinem cellulæ habet. Impressura osculi amplitudinem fere totius cellulæ habet, et ciliae 8 vel 10 ab utroque late re coniuentes aperturam fere claudunt. Color praecedentis.

HABITAT cum praecedente, frequentior, etiam in cellulariis et plantis marinis obuia, tunc plerumque minor eminentior magisque alba.

448. FLVSTRA HISPIDA.*

Flustra plana coriacea adnata, hinc cellulis contractatis distantibus ciliatis.

DESCRIPT. Membrana tenuissima coriacea bibula, fulua, in qua cellulæ s. eminentiae cellulas aemulantes, subalternae, a se inuicem satis remotae, oblongæ, angustæ, margine altero ciliis 4-6 longis mollibus armatae: hinc tota superficies hispida appetet.

Vestit fucos nodosos, illis arctissime adnata, nec facile, si arida, ab illis soluitur ob fragilitatem suam; maledacta autem tenacior evadit et sine laesione diuelli potest. — Frequens satis.

449. TVBVLARIA PENICILLVS.

Tubularia cristata, cirris pectinatis, pauoniis, tubulo curuato, laeui.

Tubularia penicillus, Müll. prodr. 3063.

Sabella penicillus, Syst. nat. I, 1269.

Penicillus melitensis, Mart. Conch. I, 15. 25.
75. tab. IV. f. 32.

Nierenförmige Amphitrite, Müll. v. Würm. 194.

tab. 16. Martini Naturlex. II, 483. tab. LV.
f. 3-5.

Söe-pensel, Bom. III, 505.

GROENL. *Iglulualik.* Et sic sequens.

DESCRIPTIO data Müll. v. Würm. l. c. licet in multis conveniens, in multis dum minus tuta, *) accuratiorem secundum permulta indiuidua viua formatam dare superfluum non erit.

Long. 2 vnc., lat. 2 lin. mihi occurrit. Corpus ante crassius retrorsum attenuatur, teretusculum, fulcis transuersis in annulos circiter 56 diuisum, praeter caput caudamque. De annulo singulo vtrinque papilla minuta locum habet, quae in 20 anticis setis 2 albidis, in reliquis vnicis, satis tamen visibili, sursum vergentibus armata est, et versus abdomen prolongatur eminentia angusta curuata nigra subrigida: (qua nota Amphitritis affinis videtur;) sulcus leuis longitudinalis medius supra infraque. Cauda subconica, inarmata, cylindro terminali minuto quasi prolongata, vbi anus. Color corporis pallide rubicundus, intestinis lacteis transparentibus, sed sordibus adhuc foetis griseis. In capite primum observantur conuexitates 2 corpori proximae quasi inflatae, albidae, supra contiguae, infra distantiores, vbi in interstitio illarum lobus triangularis locum habet. De basi interiori harum conuexitatum prominet vtrinque flabellum cirrorum pectinatorum, pennis auium haud absimilium, satis longorum, serie unica connatorum in basi. cingulo communi rigiduscule, inferne dehiscenti. Ceterum cirri per paria arctius supra basin connata, ut plumulae duplicatae, dispositi sunt, et rachis habent basi subrigidam, exterius mollem, vtrinque ciliatam ciliis non exacte lateralibus, sed versus paginam inferiorem appro-

E e 4

xima-

*) Ex. gr. quoad situm cirrorum, numerum pedum setosorum, et organa oris, vt alia taceam. Fatetur etiam cl. auctor scripti p. 195. se omnia secundum verba Koenigii afferre, neque ipsum vermem vidisse. Quin imo postea, ni fallor, ab ipso melius a natura informato audiui, dicta non omnino quadrare.

ximatis et antrorsum obliquatis. In flabello singulo, fere tertiam partem longitudinis corporis aequantae, 12 tales cirros numeraui, supra longiores, infra sensim breviores, et praeter illos 4 minutos infimos. Variant colore, aliis rachin totam albam et cilia rubicunda habentibus, aliis per zonas albas, rubicundas vel sanguineas, griseasque pulchre variegatis; suntque flabella haec semper porrecta, (nunquam saltet in figuram reniformem retrouersa mihi sese offerebant,) et sic orificio cingunt, includuntque; plerumque extremitatibus cirri distant, rarius inter se flexi. Inter flabella et conuexitates posticas vtrinque iacet acumen curuum rigidum rubrum vel fuscum apicibus suis, imprimis inferiore, erectum; et inter haec 2 alia concoloria minuta recta infra os antrorsum vergunt. Os anticum suborbicularē, paruum, sanguineum, margine albido, sine dentibus vel proboscide, quatenus obseruare poteram. — *Tubulus*, qui hunc vermem continet, illo fere triplo longior, sed non multo latior, retro sensim angustior, parumque flexus, constat membrana tenui pallida flauicante, tegumento argillaceo griseo obducta.

HABITAT in locis profundis maris, inter radices vluarum maiorum et sub lapidibus.

Continuo, capite suo de tubulo porrecto, cirros suos
huc illucque mouet, vix autem tacta se intra tubulum recipit. Profsus exire quidem potest, tunc vero vix regredi valet, nec extra tubulum prodire potest. Vermis admodum viuidus: per frusta enim plura diuisus viuebat, quin imo flabella diuulsa motum suum vibrantem breui continuabant.

450. TVBVLARIA FABRICIA. *

Tubularia stellata, cirris pinnatis, 6 radiis os cingentibus.

Tuba-

Tubularia Fabricia, Müll. prodr. 3066. *)

D E S C R. Est minuta vix 6 lin. longior, nec $\frac{2}{3}$ lin. latior. *Vermis* admodum mollis, teres, medio crassior, extremitatibus attenuatis, postica tamen magis exquisite; transuersim sulcatus in annulos circiter 12, praeter caput caudamque, et totidem setis vtrinque subdorsalibus nitentibus intra papillas minutis retractilibus instrutus. Cauda inarmata acuminata. Caput pone cirros nudum, vtrinque conuexum, ut in antecedente. Os anticum, cuius partes ob paruitatem vix obseruandae; illud autem cingunt cirri 6 pinnati, quos in stellam 6-radiatam horizontalem expandere solet. Cirrus singulus ut plumulam sese ostendit, rachi tenerima vtrinque arcte ciliata. Ceterum hi cirri in 2 cohortes diuisi sunt, ita ut 3 vtrinque basin communem habeant. Color corporis sordide viridis, cauda excepta, quae pallida; cirri albi. — *Tubulus*, quem inhabitat, erectus, vermi triplo longior, ex particulis terrenis argillaceisue conferuisque marinis confectus, variat colore, griseus, viridis, vel albus.

HABITAT cum Nereide seticorni in littoribus marinis, etiam in fissuris rupium marinorum.

Sub fluxu maris cirros suos supra tubulum expansos semper habet, quibus sine dubio escam quaerit. Aqua leniter mota momento citius se retrahit et manumprehensuram eludit, dum tubulus vacuus sequitur hospite in fundo limoso relicto. Extra tubulum ingredi non valet.

451. FISTVLANA RAMOSA.

Fistulana culmis ramosis, geniculis contortis.

Fistulana ramosa, Müll. prodr. 3067.

Ee 5

Tubu-

*) Vbi cl. autor (minime ipse ego) nomine meo illam agnauit. — Absit igitur gloriationis vanae suspicio.

Tubularia ramosa, Syst. nat. I, 1302. Faun. Suec.

2229.

Myrten- oder Tannen-förmiges Gewächs, Cr. 136.

GROENL. *Sarpangairfæt*. Et sic sequens,

DESCR. Longitudine 5 vnciarum occurrit, sed crassities stipitis ad basin vix 1 lin. et ramuli vix filum sericeum aequat. Stirps radicata, subsfruticosa, fibrosa ex fistulis tenerimis connatis quasi formata, alba, glabra, ramosissima. Ramulos efformant tubuli, subcylindrici, $\frac{1}{3}$ lin. longi, longitudinaliter striati, latere altero impressionem oblongam habentes, serie simplici concatenati geniculis contortis, demum dichotomos.

HABITAT in locis profundis maris, satis frequens.

452. FISTVLANA MVSCOIDES.

Fistulana culmis subdichotomis totis annulo-srugosis.

Fistulana muscoides, Müll. prodr. 3068.

Tubularia Muscoides, Syst. nat. I, 1302. Faun. Suec. 2230.

DESCRIPTIO Faun. Suec. I. c. conuenit.

HABITAT in fucis nodosis et lepade balanoide, frequens satis, parasitica repensque. In *Sertularia rugosa* et aliis congeneribus, nec non *Flustra foliacea* etiam obuia, sed candidior, simplicior longiorque.

453. SERTVLARIA ABIETINA.

Sertularia denticulis suboppositis tubulosis, ouariis ovalibus, ramis pinnato-alternis.

Sertularia abietina, Syst. nat. I, 1307. Faun.

Suec. 2241. Müll. prodr. 3072.

Kroka-Mare, Ol. 446.

GROENL. *Sarpangairfæt*.

DESCR. Individua visa minuta, vix semiuncia longiora, glaberrima, membranacea alba, pulcherrima.

Stirps

Stirps radicata tenera in multos ramulos curuos alternos expansos se diuidit. Ramuli ex tubulis paruis longitudinaliter connatis conflati; sic striati, hisque tubulis apice suo prominentibus, pinnati quasi euadunt. Tubuli, s. denticuli tubulosi, suboppositi, laeues, non dentati, apice perforati. Passim paginae incuruae ramulorum adnata sunt ouaria sessilia obouata, alba, granulata, iam integra, iam extremitate quasi abscissa infundibuliformia, calices muscorum referentia.

HABITAT minus frequens in fucō pectinato, cuius foliis innata est.

454. SERTVLARIA RVGOSA.

Sertularia denticulis alternis ouariis rugosissimis, ramis vagis.

Sertularia rugosa, Syst. nat. I, 1308.

DESCR. 22 lin. longam tantum vidi. — *Stirps* radicata, membranacea fusca erecta, nodoso-annulata. Ramuli alterni distantes dichotomi extremitatibus albant. Denticuli breves, tubulosi, adnati, alterni, patentes, margine subtridentati dentibus minutis, tam in stipite, quam ramulis, de quibus hi conflati sunt. Ouaria 1 lin. longa, fusca, ouata, fulcis annularibus profundis rugosa, summitate umbilicata, nec perforata, sessilia axillaria.

HABITAT in testis destruetis ad littora, raro.

455. SERTVLARIA HALECINA.

Sertularia denticulis alternis obsoletis, calicibus biarticulatis, ouariis ovalibus, caulinibus coadunatis.

Sertularia halecina, Syst. nat. I, 1308. Faun.

Suec. 2242. Müll. prodr. 3073.

DESCR. Vix vicia longiorem vidi. — *Stirps* membranacea, fibrosa, radicata, caulescens, compressiuscula, subdichotoma. Ramulis obtusi, hinc conuexiores, fulco

sulco longitudinali in duas partes parallelas diuisi, et striis transuersis obliquis quasi articulati, articulo singulo denticulo laterali prominente prolongato, denticulis articulisque alternis, illinc concaviores, vbi 2 series cellularum alternarum conuexarum, squamulis inferis quasi imbricatarum, vt hiatus obliquus formetur. Color albicit. Si destruatur, ex pluribus setis connatis quasi contexta conspicitur, hisque passim prominentibus, spinam dorsi halecis optime refert.

HABITAT cum *Flustra foliacea*, minus frequens.

456. SERTVLARIA THVIA.

Sertularia denticulis distichis adpresso, ouariis obouatis marginatis, stirpe dichotoma disticha.

Sertularia Thuja, Syst. nat. I, 1303.

GROENL. *Nyaursæt*. Et sic sequens.

DESCR. Longitudo 16 lineas, et latitudo caulis $\frac{1}{2}$ lin., vix superant. — Stirps radicata (ramentis tenellis simplicibus cauis), gracilis, compressa, dichotoma. Ramuli suboppositi, vt stipes, constant articulis minutis ellipticis concatenatis, quibus utrinque denticulus tubulosus, curuo-conicus, apice subbifido, adpresso est ex opposito alterius. Ovaria ovalia, vix petiolata, summitate sua retusa concava margine eleuato, centro vix prominulo, lateribus compressis ramulorum raro sparsa. Substantia submembranacea mollior, quasi vegetabilis. Color ex albido fulvescit, interdum purpurascens.

HABITAT copiose in *Fucus nodoso*, cuius ramulos radicales saepe tegit, aggregata.

457. SERTVLARIA VOLVBILIS.

Sertularia denticulis absoletis, ouariis campanulatis alternis, pedunculis longissimis contortis solitariis.

Sertularia volubilis, Syst. nat. I, 1311.

DESCR.

D E S C R. Stirps tenerima vix seta equina crassior, per ramos vagos, numerosos, alternos, varie inter se flexos in longitudinem stupendam scandens. Ouaria alterna campanulata, pedunculis longissimis contortis, (h. e. ramulis ipsis basi sua contortis) insidentia. Denticuli vix vili: quod enim pro denticulis haberet, mutilationem ramuli tantum indicare videtur. Color ex griseo purpurascens, ouaria tamen interdum alblicant.

H A B I T A T in fucis et vluvis, ad radices, caules marginesque foliorum frequens, licheni filamentoso similis. Nec raro folio vluvarum maximarum reticulatim adnata occurrit.

458. SERTVLARIA FASTIGIATA.

Sertularia denticulis alternis acutis, ramis dichotomis erectis fastigiatis.

Sertularia fastigiata, Syst. nat. I, 1314. Faun. Suec 2254.

D E S C R. *Sertulariae Thujæ* affinis: sed ramuli linearis, flexuosi, erecti, fastigiati; denticuli alterni, acuti; et stirps rigidior, versus radicem nuda, $3\frac{1}{2}$ vnc. longa. Color purpureus, ramiolorum tamen flauicat.

H A B I T A T in locis profundis super lapides et radices vluvarum maximarum, minus frequens.

459. SERTVLARIA REPTANS.

Sertularia denticulis alternis bidentibus, ramis dichotomis reptantibus.

Sertularia reptans, Syst. nat. I, 1315.

D E S C R. Raro $1\frac{1}{2}$ vnc. longitudinem superat. Membranacea, albo flauicans, glabra, repens, subscandens, ramosissima. Rami compressiusculi, dichotomi, inter se contortuplicati, curuati, subuerticillati, pagina altera conuexiore sulco longitudinali medio, semper extus versa, altera vero concava cellifera semper intus versa, geniculis

niculis angustatis in articulos plures diuisi. Articuli hi iam cuneiformes 3 plerumque cellulas continent, iam longiores. Cellulae alternae, seriebus 2 longitudinaliter ordinatae, globosae cum orificio oblongo inferiore, vtrinque in ramo prominent denticulis bisetis, raro trisetis, quae setae iam longiores, iam breviores illam plumosam reddunt. — Filamenta alia setacea, de quibus syst. nat. I. c. etiam offendit numerosa, peregrina autem esse puto, passim enim ramulis sine ordine fixa sunt, illosque mire connectunt, alba, pellucida, simplicissima, caua, extremitate marginata, perforata, vix incrassata, flexilia, plura basi connexa: anne igitur *Tubularia Splanchnaea* Linnaei syst. nat. I, 1303?

Inter illa sunt alia commixta, quae etiam inter *Sertulariae fastigiatae* ramos infimos obvia, vix pilo humano crassiora, fusca, flexuosa repentina arcte adnata, et ouaria cylindrica crassiora tubulosa petiolo breui passim emitentia: haec facile pro *Sertularia syringa* syst. nat. I, 1311. haberem ab antea memoratis sine dubio diuersa.

HABITAT in locis profundis super testas destructas, fucos aliaque corpora marina, frequens satis.

460. SERTVLARIA CILIATA.

Sertularia denticulis alternis ciliatis infundibuliformibus, ramis dichotomis erectis.

Sertularia ciliata, Syst. nat. I, 1316.?

GROENL. *Nyaursæt.*

DESCR. Stirps tenerrima saepe 3 vnc. alta, glabra, dichotoma, ramis erectis distantibus. Tam stipes, quam ramuli geniculis rugosis s. contortis in plures articulos aequales similesque diuiduntur. — De summitate singuli alternatim prominet denticulus s. tubulus infundibuliformis patens, margine ciliato s. breuiter dentato. Color albido-griseus, rarius rubens.

HABITAT in fundo argillaceo alti maris; raro igitur obvia.

461. SER-

461. SERTVLARIA PARASITICA.

Sertularia denticulis verticillantibus turbinatis ciliatis parasiticis.

Sertularia parasitica, Syst. nat. I, 1315.?

DESCRIPTIO data l. c. conuenit, nisi quod color in visis fulvescat, et setae erectae longiores bifurcatae vel trifurcatae sint.

HABITAT in sertularia rugosa, cuius ramulos prorsus tegit. Semel tantum illam offendit.

462. ALCYONIVM DIGITATVM.

Alcyonium acaule oblongum coriaceum rugosum.

Alcyonium digitatum, Syst. nat. I, 1294. Faun.

Suec. 2226. Müll. prodr. 3078.

Plante dyr, Ström, I, 147, 6.?

DECR. Substantia coriacea alba, plana plerumque oblonga, adnata, glabriuscula, quasi spuma obducta, inaequalis eminentiis digitatis sparsis. Asterisci numerosi obscuriores minutus impressi.

HABITAT in testis marinis, haud infrequens.

463. ALCYONIVM RVBRVM.

Alcyonium crustaceum, molle, miniatum, punctis sparsis saturatioribus.

Alcyonium rubrum, Müll. prodr. 3081. Faun.

Suec. 2227.

Hoc, ut tuberculum hemisphaericum rubicundum, poris sanguineis sparsis, semel offendit dorso *Cancri squille* adnatum. Squilla nihilominus vivida erat, cunus iauin satis magnum patienter gerens.

464. ALCYONIVM GELATINOSVM.

Alcyonium cinerascente - hyalinum polymorphum.

Alcyo-

Alcyonium gelatinosum, Syst. nat. I, 1295. Faun.

Suec. 2228. Müll. prodr. 3082.

DESCR. Corpus gelatinosum adnatum explanatum, polymorphum mihi occurrit; interdum, nec semper, eminentiae teretes conspicuntur.

HABITAT in caulis vluarum maximarum, praesertim ad radices, frequens satis.

464. ALCYONIVM CYDONIVM.

Alcyonium subrotundum spongiosum, flavum laeve.

Alcyonium Cydonium, Syst. nat. I, 1295.

DESCR. Corpus flavum, porosum, bibulum, foetens, rupibus marinis testaceisque adnatum, non nisi refluxu maris maiori accessibile.

In poris eius *Nereidem prismaticam et bifrontem* indagauit.

466. SPONGIA CILIATA.*

Spongia tubulosa, simplex, conico-flexuosa, sursum attenuata in apicem ciliatum.

DESCR. Long. 8 lin. et lat. baseos 3 lin. — Corpus bibulum, album, sericeum, flexuose erectum, teres, basi integra rotundata latiore, sursum sensim angustius apice vix 1 lin. lato; interne cauum, laeve, orificio supero compresso margine ciliis maioribus erectis ciliato; externe tomentosum. Variat simplex, vel gemella, duabus talibus basi connatis.

HABITAT in vluis maioribus aliisque productis marinis, quibus basi sua fixa est.

467. SPONGIA COMPRESSA.*

Spongia simplex, compresso - conica interne rima longitudinali fissa.

DESCR.

DESCR. Long. 1 vnc., lat. 4 lin. — Corpus heluum, valde compressum, conicum, (s. ellipticum, extremitatibus angustato-rotundatis, superiore tamen angustiore), erectum, subtilissime reticulatum, ex tomentis minutis quasi contextum; externe laeue, sericeum; interne fissura angustissima longitudinali in duas lamellas diuiditur, quae fissura rima supera vix notabili indicatur: reticulatio superficie internae magis conspicua poris subouatis. Est admodum fragilis, vix enim tacta in puluerem tomentaceum abit.

HABITAT cum antecedente in locis profundis, minus frequens.

468. SPONGIA POCILLVM.

Spongia cylindrica pedicellata, vertice pertuso.

Spongia pocillum, Müll. prodr. 3091.

Huc, ni fallor, pertinet spongia minuta, ($1\frac{1}{2}$ lin. non longior, et fere eiusdem latitudinis ad basin,) semel mihi obvia, quae subconica, teres, basi ampliori, apice pertuso, pocillum referens, albida, subtiliter foraminulata, *Sertulariae reptanti* insidens.

Obs. Praeter memoratas rudimenta Spongiae cruciatim ramosae scandentis albae, compressae, tomentosae, saepe inter ramulos fucorum minorum offendit, sed exemplaribus semper mutilatis hic sepono, forsitan alias *spongia cruciata* Müll. prodr. 3093?

Remota etiam DEVM enunciant.

EXPLICATIO FIGVRARVM.

Fig. 1. Cancer oculatus. (Sp. 222.)

Lit. *A.* Magnitudine naturali a latere conspectus,

B. Magnitudine aucta a dorso conspectus.

a. Thorax. *b.* Rostrum. *c.* Oculus. *d.* Antennae superiores bifetae. *e.* Antennae foliaceae. *f.* Antennae inferiores. *g.* Pedes ambulatorii; *h.* natatorii. *i.* Pars caudae deflexa; *k.* recta. *l.* Foliola caudae ciliatae maiora; *m.* minora.

Fig. 2. Cancer bipes. (Sp. 223.)

Lit. *a.* Thorax. *b.* Rostrum. *c.* Oculus. *d.* Antennae. *e.* Pedes ambulatorii; *f.* spurii; *g.* natatorii. *h.* Caudae segmenta. *i.* Styli caudales. *k.* Intestinulum.

Fig. 3. Gordius cinctus. (Sp. 245.)

Lit. *A.* Magnitudine naturali.

B. Valde auctus, pronus.

C. Itidem, supinus.

a. Extremitas antica; *b.* postica. *c.* Cingulum abdominale.

Fig. 4. Lumbricus minutus. (Sp. 265.)

Lit. *A.* Magnitudo naturalis.

B. Articuli quidam valde aucti, supini, vt aculei conspiciantur.

a. Extremitas antica; *b.* postica. *c.* Cingulum eleuatum. *d.* Aculei.

Fig. 5.

Fig. 5. Lumbricus cirratus. (Sp. 266.)

- Lit. **A.** Integer, pronus.
B. Cirris piuatus, supinus.
C. Articuli tres a latere conspecti.
a. Frons. **b.** Oculi. **c.** Os. **d.** Articuli duo collares. **e.** Cincinni. **f.** Anus. **g.** Cirri corporis. **h.** Aculei superiores; **i.** inferiores. **k.** Sulcus abdominalis.

Fig. 6. Partes Nereidis viridis. (Sp. 279.)

- Lit. **A.** Caput.
a. Frons. **b.** Oculi. **c.** Proboscis. **d.** Tentacula: 1. superius; 2. anterius; 3. posterius; 4. inferius, **e.** Cirri frontales.
B. Pes valde auctus.
a. Papilla maior. **b.** Lamella. **c.** Papilla minor bifida. **d.** Setae rami superioris. **e.** Ramus inferior inarmatus.

Fig. 7. Aphrodita cirrata. (Sp. 290.)

- Lit. **A.** Integra, prona.
B. Caput.
C. Pes valde auctus.
D. Articuli septem corporis squamis suis priuati, ut papillae videantur.
a. Tentacula maiora; **b.** minora. **c.** Cirrus frontalis. **d.** Cirri laterales. **e.** Oculi. **f.** Squamae. **g.** Cirri corporis; **h.** caudales. **i.** Os. **k.** Papillae dorsi maiores; **l.** minores. **m.** Setae pedum prominulae. **n.** Truncus pedis. **o.** Ramus eius superior, cum **p.** fasciculis setarum et **q.** seta maiore. **r.** Ramus inferior, cum **s.** fasciculis setarum et **t.** seta maiore. **u¹.** Cirrus pedis inferior. **u².** Idem ad os, prolongatus. **v.** Papilla minuta huic adiuncta. **x.** Cirrus abdominalis.

Fig. 8.

Fig. 8. Hirudo Hippoglossi. (Sp. 302.)

Lit. A. Prona.

B. Supina.

a. Lamella antica; b. postica. c. Appendicula caudalis. d. Os. e. Eminentiae lineares serratae. f. Verrucae ventris anticae; g. posticae.

Fig. 9. Mammaria globulus. (Sp. 315.)

Lit. A. Contracta.

B. Expansa.

a. Corpus. b. Orificio clausum. c. Membrana eius scyphiformis expansa.

Fig. 10. Doris fusca. (Sp. 335.)

Lit. A. Prona.

B. Supina.

a. Lamella. b. Macula dorsalis fusca. c. Vermis. d. Caput. e. Anus.

Fig. 11. Actinia intestinalis. (Sp. 342.)

Lit. A. Extensa, orificio declinato.

B. Itidem, erecta.

C. Contracta.

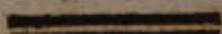
a. Pars infera; b. supera. c. Annulus profundior. d. Cirri. e. Os. f. Pars fundi, cui adnata est.

Fig. 12. Tubularia Fabricia. (Sp. 450.)

Lit. A. Intra tubulum suum, vt conspici solet erecta, cirris expansis.

B. Vermis extra tubulum sub lenticula conspectus.

a. Pars fundi inhabitati. b. Tubulus. c. Cirri expansi. d. Os. e. Caput. f. Cauda. g. Aculei corporis. h. Cirri antrorum coniuncti, vt conspici solent, verme in planum projecto.

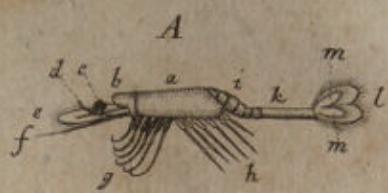
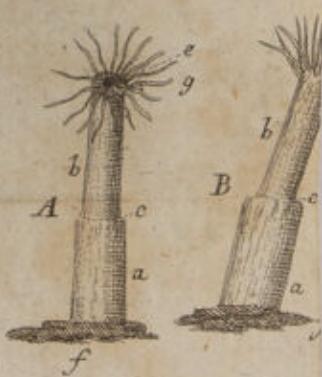
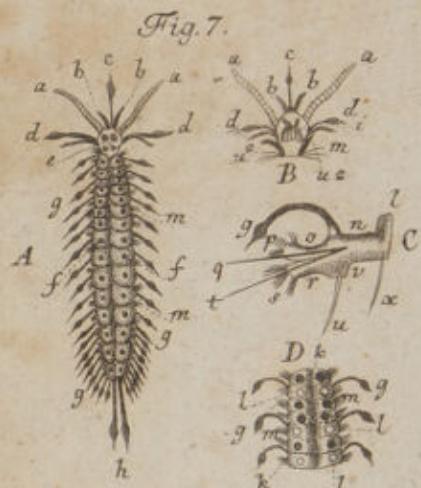
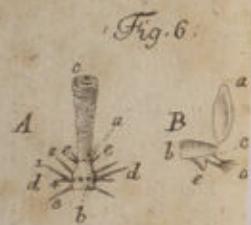
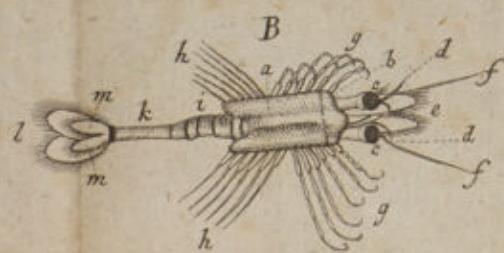

Fig. 1.

٤٤

